

T.C.
İSTANBUL BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

TARİH ANABİLİMDALI
TARİH BİLİM DALI

**ŞEHZADEBAŞI'INDA BİR KÜTÜPHANE BANİLİĞİ:
İBRAHİM PAŞA KÜTÜPHANESİ ve KATALOGLARI**
Yüksek Lisans Tezi

Tezi Hazırlayan
Elif ELÇİ

İstanbul, 2024

T.C.
İSTANBUL BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

TARİH ANABİLİMDALI
TARİH BİLİM DALI

**ŞEHZADEBAŞI'INDA BİR KÜTÜPHANE BANİLİĞİ:
İBRAHİM PAŞA KÜTÜPHANESİ ve KATALOGLARI**
Yüksek Lisans Tezi

Tezi Hazırlayan
Elif ELÇİ

Öğrenci No
2120056012

ORCID ID
0000-003-0211-7264

Danışman
Doç. Dr. Ahmet YAŞAR

İstanbul, 2024

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “**Şehzadebaşı’nda Bir Kütüphane Baniliği: İbrahim Paşa Kütüphanesi ve Katalogları**” başlıklı bu çalışmanın, bilimsel ahlak ve geleneklere uygun şekilde tarafımdan yazıldığını, bu tezdeki bütün bilgileri akademik ve etik kurallar içinde elde ettiğimi, yararlandığım eserlerin tamamının kaynaklarda gösterildiğini ve çalışmamın içinde kullanıldıkları her yerde bunlara atıf yapıldığını, patent ve telif haklarını ihlal edici bir davranışımın olmadığını belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

26/12/2024

İmzası

ELİF ELÇİ

T.C.
İSTANBUL BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ
TEZLİ YÜKSEK LİSANS SINAV TUTANAĞI

26.12.2024

Enstitümüz *Tarih* Anabilim Dalı *Tarih* Programı yüksek lisans öğrencilerinden 2120056012 numaralı *Elif ELÇİ*'nin "*İstanbul Beykent Üniversitesi Lisansüstü Eğitim – Öğretim Yönetmeliği*"nin ilgili maddesine göre hazırlayarak, Enstitümüze teslim ettiği "*Şehzadebaşı'nda Bir Kütüphane Baniliği: İbrahim Paşa Kütüphanesi ve Katalogları*" konulu tezini, Yönetim Kurulumuzun 17/12/2024 tarih ve 2024/54 sayılı toplantısında seçilen ve Taksim yerleşkesinde toplanan biz jüri üyeleri huzurunda, İstanbul Beykent Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin 29. maddesinin 3. fıkrası gereğince aday tarafından savunulmuş ve sonuçta adayın tezi hakkında "*OYBİRLİĞİ*" ile "*KABUL*" kararı verilmiştir.

İşbu tutanak, 1 nüsha olarak hazırlanmış ve Enstitü Müdürlüğü'ne sunulmak üzere tarafımızdan düzenlenmiştir.

DANIŞMAN
Doç. Dr. Ah*** YA***
(İstanbul Beykent Üniversitesi)

ÜYE
Prof. Dr. Ni*** Çİ***
(İstanbul Üniversitesi)

ÜYE
Dr. Öğr. Üyesi Su*** KA***
(İstanbul Beykent Üniversitesi)

Adı ve Soyadı : Elif ELÇİ
Danışmanı : Doç. Dr. Ahmet YAŞAR
Derecesi ve Tarihi : Yüksek Lisans (Tezli), 2024
Alanı : Tarih
Anahtar Kelimeler : 18. Yüzyıl İstanbul'u, III. Ahmed, Nevşehirli Damat
İbrahim Paşa, Kütüphane, Katalog

ÖZ

ŞEHZADEBAŞI'NDA BİR KÜTÜPHANE BANİLİĞİ: İBRAHİM PAŞA KÜTÜPHANESİ VE KATALOGLARI

Bu tez, Nevşehirli İbrahim Paşa'nın Şehzadebaşı'ndaki kütüphanesini ve bu kütüphaneye ait iki farklı katalogu incelemeyi amaçlamaktadır. İbrahim Paşa, III. Ahmed'in damadı ve sadrazamı olarak kütüphane kuruculuğu ile Osmanlı kültür hayatında önemli bir yer edinmiştir. Tez, kütüphanenin kuruluşunu ve tarihsel gelişimini ele alırken, 1724 ve 1895 yıllarına ait katalogları da inceleyerek Osmanlı eğitim ve kültür yaşamındaki dönüşümün kütüphane koleksiyonlarına nasıl yansıdığını analiz etmeyi hedeflemektedir. Kütüphanenin tarihi açısından son derece kıymetli olan ilk katalog, koleksiyonun başlangıç aşamasını belgelemekle kalmayıp, kütüphanedeki ilk eserlerin ve o döneme ait koleksiyon yapısının bir envanterini sunmaktadır. İkinci katalog ise 1724'ten 1895'e zaman içerisinde katalogdaki değişimin izlerini takip etmeyi sağlamaktadır. Tezde her iki katalog transkribe edilmiş ve ayrıntılı bir şekilde analiz edilmiştir. Analizler, kütüphanenin koleksiyonel ve kurumsal evrimini gözler önüne sermenin yanı sıra, dönemin kültürel dönüşümlerine ışık tutmayı amaçlamıştır.

Name and Surname : Elif ELÇİ
Supervisor : Assoc. Prof. Dr. Ahmet YAŞAR
Degree and Date : Master's (Thesis), 2024
Major : History
Keywords : 18th-century Istanbul, Ahmed III, Nevşehirli
Damat İbrahim Pasha, Library, Catalogs.

ABSTRACT

A LIBRARY PATRONAGE IN ŞEHZADEBAŞI: THE LIBRARY OF İBRAHİM PASHA AND ITS CATALOGS

This thesis aims to examine Nevşehirli İbrahim Pasha's library in Şehzadebaşı and two distinct catalogs associated with this library. İbrahim Pasha, the son-in-law and grand vizier of Sultan Ahmed III, holds a significant place in Ottoman cultural life as a library founder. The thesis investigates the establishment and historical development of the library while analyzing the catalogs from 1724 and 1895 to explore how transformations in Ottoman educational and cultural life were reflected in library collections. The first catalog, invaluable in terms of the library's history, not only documents the initial phase of the collection but also provides an inventory of the library's first works and the collection structure of that period. The second catalog enables tracing the changes in the collection from 1724 to 1895. Both catalogs have been transcribed and analyzed in detail in this thesis. The analyses aim to reveal the library's collectional and institutional evolution while shedding light on the cultural transformations of the era.

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

ÖZ.....	
ABSTRACT.....	
TABLolar LİSTESİ	ii
ŞEKİLLER LİSTESİ	iii
EKLER LİSTESİ.....	iv
KISALTMALAR	vi
GİRİŞ.....	1
1. BÖLÜM 18. YÜZYIL KÜTÜPHANELER ÇAĞI: İSTANBUL KÜTÜPHANELERİ	11
1.1. Osmanlı İstanbul’unda Kütüphane Baniliği	11
1.1.1. III. Ahmed Dönemi İstanbul’da Kurulan Kütüphaneler	17
1.1.2. III. Ahmed ve Kütüphane Baniliği.....	20
2. BÖLÜM İBRAHİM PAŞA ve KÜTÜPHANE BANİLİĞİ	24
2.1. Muşkara’dan Payitahta İbrahim Paşa’nın Hayatı	24
2.2. İbrahim Paşa ve Fatma Sultan Külliyesi	31
2.3. İbrahim Paşa Kütüphanesi.....	37
3. BÖLÜM KATALOGLAR ÜZERİNDEN KÜTÜPHANE KOLEKSİYONUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ	54
3.1. Kütüphane Katalogları ve Osmanlı Kütüphanecilik Tarihi Açısından Önemi	54
3.2. İbrahim Paşa Kütüphanesi’ne İlk Vakfedilen Eserler	55
3.3. İbrahim Paşa Kütüphanesi Katalogları.....	57
3.3.1. 1137/1724 Tarihli İlk Katalog.....	57
3.3.2. 1312/1894-1895 Tarihli Basma Katalog.....	73
SONUÇ	101
KAYNAKÇA.....	103
ARŞİV KAYNAKLARI	109
EKLER	111

TABLÖLAR LİSTESİ

	Sayfa No.
Tablo 1. Tefsîr Konulu Kitapların Alt Başlıkları	60
Tablo 2. Hadis Konulu Kitapların Alt Başlıkları	61
Tablo 3. Fıkıh Konulu Kitapların Alt Başlıkları	63
Tablo 4. Nahiv Konulu Kitapların Alt Başlıkları	65
Tablo 5. Lügat Konulu Kitapların Alt Başlıkları	66
Tablo 6. Edebiyat Konulu Kitapların Alt Başlıkları	67
Tablo 7. Tarih Konulu Kitapların Alt Başlıkları	68
Tablo 8. Tasavvuf Konulu Kitapların Alt Başlıkları	70
Tablo 9. Hikmet Konulu Kitapların Alt Başlıkları	71
Tablo 10. Tefsîr Konulu Kitapların Alt Başlıkları	76
Tablo 11. Hadis Konulu Kitapların Alt Başlıkları	78
Tablo 12. Fıkıh Usulü Konulu Kitapların Alt Başlıkları	80
Tablo 13. Fıkıh Konulu Kitapların Alt Başlıkları	81
Tablo 14. Fetva Konulu Kitapların Alt Başlıkları	83
Tablo 15. Tasavvuf Konulu Kitapların Alt Başlıkları	84
Tablo 16. Ahlak Konulu Kitapların Alt Başlıkları	85
Tablo 17. Akâid ve Kelam Konulu Kitapların Alt Başlıkları	86
Tablo 18. Hikmet Konulu Kitapların Alt Başlıkları	87
Tablo 19. Mantık Konulu Kitapların Alt Başlıkları	88
Tablo 20. Tarih Konulu Kitapların Alt Başlıkları	91
Tablo 21. Edebiyat Konulu Kitapların Alt Başlıkları	92
Tablo 22. Şiir Konulu Kitapların Alt Başlıkları	93
Tablo 23. Me'ânî Konulu Kitapların Alt Başlıkları	94
Tablo 24. Münazara Konulu Kitapların Alt Başlıkları	95
Tablo 25. Lügat Konulu Kitapların Alt Başlıkları	96
Tablo 26. 1150 Demirbaş Numaralı Mecmuadaki Kitapların Alt Başlıkları	97
Tablo 27. 1151 Demirbaş Numaralı Mecmuadaki Kitapların Alt Başlıkları	97
Tablo 28. 1152 Demirbaş Numaralı Mecmuadaki Kitapların Alt Başlıkları	97
Tablo 29. Çeşitli Konulardaki Basma Kitapların Alt Başlıkları	98

ŞEKİLLER LİSTESİ

	Sayfa No.
Şekil 1. Divanyolu Haritası.....	32
Şekil 2. İbrahim Paşa- Fatma Sultan Külliyesi Çeşme Kitabesi	35
Şekil 3. Direklerarası Caddesi ve İbrahim Paşa- Fatma Sultan Külliyesi.....	36
Şekil 4. İbrahim Paşa ve Fatma Sultan Külliyesi.....	38
Şekil 5. İbrahim Paşa Kütüphanesi	53



EKLER LİSTESİ

Sayfa No.

Ek 1. 1724 Tarihli Kütüphane Kataloğu	111
Ek 2. 1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu	153
Ek 3. 1724 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Tefsîr Konu Başlıklı Kitaplar	262
Ek 4. 1724 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Hadis Konu Başlıklı Kitaplar.....	264
Ek 5. 1724 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Hadis Usulü Konu Başlıklı Kitaplar	264
Ek 6. 1724 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Fıkıh Konu Başlıklı Kitaplar	265
Ek 7. 1724 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Fıkıh Usulü Konu Başlıklı Kitaplar	267
Ek 8. 1724 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Me'ânî Konu Başlıklı Kitaplar	268
Ek 9. 1724 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Nahiv Konu Başlıklı Kitaplar	269
Ek 10. 1724 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Sarf Konu Başlıklı Kitaplar	270
Ek 11. 1724 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Fenn-i Lûgatü'l Arabîyye ve Fârisiyye Konu Başlıklı Kitaplar	272
Ek 12. 1724 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Edeb Konu Başlıklı Kitaplar.....	273
Ek 13. 1724 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Tarih Konu Başlıklı Kitaplar	274
Ek 14. 1724 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Tasavvuf Konu Başlıklı Kitaplar	275
Ek 15. 1724 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Mantık ve Hikmet Konu Başlıklı Kitaplar	276
Ek 16. 1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Semavi Konu Başlıklı Kitaplar.....	277
Ek 17. 1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Kıraat Konu Başlıklı Kitaplar	278
Ek 18. 1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Tefsîr Konu Başlıklı Kitaplar	279
Ek 19. 1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Hadis Usulü Konu Başlıklı Kitaplar ...	280
Ek 20. 1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Hadis Konu Başlıklı Kitaplar.....	281
Ek 21. 1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Fıkıh Usulü Konu Başlıklı Kitaplar	282
Ek 22. 1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Fıkıh Konu Başlıklı Kitaplar	283
Ek 23. 1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Fetva Konu Başlıklı Kitaplar	284
Ek 24. 1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Fera'iz ve Tasavvuf Konu Başlıklı Kitaplar	285
Ek 25. 1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Ahlak Konu Başlıklı Kitaplar	287
Ek 26. 1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Akaid ve Kelam Konu Başlıklı Kitaplar	288
Ek 27. 1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Hikmet Konu Başlıklı Kitaplar	290
Ek 28. 1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Mantık Konu Başlıklı Kitaplar	291
Ek 29. 1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Astroloji Konu Başlıklı Kitaplar.....	292
Ek 30. 1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Astronomi Konu Başlıklı Kitaplar.....	293
Ek 31. 1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Geometri ve Matematik Konu Başlıklı Kitaplar	294
Ek 32. 1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Coğrafya Konu Başlıklı Kitaplar	295
Ek 33. 1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Zooloji Konu Başlıklı Kitaplar	296

Ek 34.	1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Tarih Konu Başlıklı Kitaplar	297
Ek 35.	1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Tıp Konu Başlıklı Kitaplar	298
Ek 36.	1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Edebiyat Konu Başlıklı Kitaplar.....	299
Ek 37.	1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Şiir Konu Başlıklı Kitaplar	300
Ek 38.	1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Münazara Konu Başlıklı Kitaplar	301
Ek 39.	1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Nahiv Konu Başlıklı Kitaplar	302
Ek 40.	1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Sarf Konu Başlıklı Kitaplar	303
Ek 41.	1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Lügat Konu Başlıklı Kitaplar.....	304
Ek 42.	1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Bilim Mecmuaları Konu Başlıklı Kitaplar	305
Ek 43.	1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Çeşitli Konularda Kitaplar	307



KISALTMALAR

a.g.e.	: Adı geçen eser
a.g.m	: Adı geçen makale
a.g.t.	: Adı geçen tez
s.	: Sayfa
Bkz.	: Bakınız
BOA	: Cumhurbaşkanlığı Osmanlı Arşivi
DİA	: Türkiye Diyanet Vakfı Diyanet İslam Ansiklopedisi
m²	: Metrekare
VGMA	: Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşivi
YEK	: Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı

GİRİŞ

Osmanlı Devleti'nde, ilk dönemlerden itibaren kütüphaneler vakıflar aracılığıyla kurulmuştur. Bu kütüphaneler, genellikle cami, medrese, tekke gibi dini yapılarla birlikte var olmuştur. Bu dönemde kurulan kütüphanelerin büyük bir kısmı, halkın bilgiye erişimini sağlamak ve toplumun bilimsel, kültürel gelişimine katkı sağlamak amacıyla yapılan vakıfların birer parçası olarak kurulmuştur. Ancak, 17. yüzyılın sonlarına doğru, Osmanlı İmparatorluğu'nda yeni bir gelişme yaşanmış, köklü bir dönüşümle birlikte bağımsız kütüphane binalarının inşa edilmeye başlandığı gözlemlenmiştir. Köprülü Kütüphanesi, 1661-1678 yılları arasında inşa edilerek bu dönüşümün öncüsü olmuştur. Bu kütüphane, bağımsız bir yapı olarak inşa edilmesiyle Osmanlı mimarisine yeni bir anlayış kazandırmış ve İstanbul'daki kütüphane anlayışını değiştirmiştir.

İstanbul'daki kütüphane baniliği, 18. yüzyılda büyük bir ivme kazanmış ve bu dönemde çok sayıda kütüphane kurulmuştur. 17. yüzyılda daha çok cami, medrese ve tekke gibi dini yapılarla ilişkilendirilen kütüphaneler, 18. yüzyılda ayrı birer yapı olarak ortaya çıkmış ve kütüphane baniliği, Osmanlı toplumu içerisinde önemli bir yer edinmiştir. Dönemin önemli şahsiyetleri, vakıf kütüphanelerini kurma yolunda önemli adımlar atmışlardır.

İbrahim Paşa, 18. yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu'nda kütüphane kuruculuğunun en önemli temsilcilerindendir. 1662 yılında Nevşehir'in Muşkara kasabasında doğan İbrahim Paşa, genç yaşlarda İstanbul'a gelerek saraya intisap etmiştir. Kitaplara olan ilgisi ve koleksiyonculuk merakı, onu dönemin önemli kültürel figürlerinden biri haline getirmiştir. 1717'de Sultan III. Ahmed'in kızı Fatma Sultan ile evlenerek saraydaki görevinde önemli bir mevkiye yükselmiştir. 1718'de ise sadrazamlık görevine atanmıştır.

Bu dönemde, İbrahim Paşa'nın Osmanlı'daki bilim ve kültür hayatına yaptığı katkılar büyük önem taşımaktadır. Sadrazamlık görevine başladıktan sonra, İstanbul'un Şehzadebaşı semtinde büyük bir külliye inşa ettiren İbrahim Paşa, bu külliyeye bir de kütüphane eklemiştir. 23 Mayıs 1720'de açılışı yapılan İbrahim Paşa Kütüphanesi, bağımsız bir kütüphane olarak inşa edilmiştir. İbrahim Paşa, sadece saraydaki bir devlet adamı değil, aynı zamanda dönemin entelektüel hayatına büyük

katkı sağlayan bir kültür hamisi olarak dikkat çekmiştir. Kütüphane, açıldığı günden itibaren on yıl boyunca kesintisiz olarak faaliyet göstermiştir.

İbrahim Paşa Kütüphanesi'nin kurulması, sadece bir kütüphane kurma faaliyeti değil, aynı zamanda Osmanlı İmparatorluğu'nun bilimsel ve kültürel yapısında bir değişim sürecinin simgesidir. Kütüphane, dönemin bilimsel düşünce dünyasına katkıda bulunan eserleri barındıran, entelektüel hayatta önemli bir rol üstlenen bir merkez olmuştur. Kütüphanede yer alan eserler, 18. yüzyılın bilimsel, kültürel ve edebi dünyasının bir yansımasıdır. 1724'te düzenlenen ilk katalogda yer alan eserler, dönemin kültür ve bilim dünyasına dair önemli ipuçları sunmaktadır. Kütüphanenin kitap koleksiyonu, İbrahim Paşa'nın entelektüel ilgisinin bir sonucudur ve onun dönemin bilim dünyasına olan katkısının somut bir rneği olarak görülmektedir.

İbrahim Paşa Kütüphanesi, 1730'daki Patrona Halil İşyanı ve İbrahim Paşa'nın idamı sonrasında bir süre kapalı kalmıştır. Ancak 19. yüzyılda, kütüphane yeniden aktif hale gelmiştir. Bu dönemde, kütüphaneye yeni kitaplar eklenmiş ve koleksiyon zenginleştirilmiştir. 1895'te yapılan katalogda, 1724'teki ilk katalogda bulunmayan yeni eserler bulunmaktadır. Bu eserler, 19. yüzyılın kültürel ve bilimsel değişimlerinin bir yansıması olarak, Osmanlı İmparatorluğu'ndaki entelektüel hayatını göstermektedir. Kütüphane, zaman içinde yapılan restorasyonlar ve kitap alımlarıyla, Osmanlı İmparatorluğu'ndaki kültürel mirası taşımaya devam etmiştir. Bu süreç, kütüphanenin sadece bir kitap koleksiyonu değil, aynı zamanda Osmanlı'daki kültürel değişimlerin birer belgesi haline gelmesini sağlamıştır.

İbrahim Paşa Kütüphanesi ve benzeri yapılar, Osmanlı İmparatorluğu'ndaki bilim, kültür ve eğitim hayatının dönüştüğü bir dönemin izlerini taşımaktadır. Bu kütüphaneler, sadece birer bilgi kaynağı değil, aynı zamanda toplumların sosyal, kültürel ve entelektüel yapılarındaki değişimleri gösteren önemli meknlardır. İbrahim Paşa Kütüphanesi'nin kuruluşu ve gelişimi, Osmanlı'daki entelektüel hayatın ve kültürel dönüşümlerin bir parçası olarak büyük bir öneme sahiptir.

Literatür

Osmanlı kütüphane tarihi üzerine ilk çalışmalar konuyla ilgili arşiv belgelerinin okunması ve analiz edilmesi şeklindedir. Vakfiyeler üzerinden kütüphane tarihi çalışmalarını Türkiye’de gerçekleştirenlerden biri kütüphaneci ve eski Millî Kütüphane müdürü F. Müjgân Cunbur’dur. 1950’li yıllardan itibaren 1980’li yıllara kadar çalışmalarını sürdüren Cunbur, genel kütüphane tarihi anlatımlarının yanı sıra kütüphane türü, kütüphane kurucuları ve padişahların kurduğu kütüphaneler özelinde çalışmalarını gerçekleştirmiştir. Bu konuda bilinen ilk çalışması Türk Kütüphaneciliği dergisinde yayınlanan “Fatih Devri Kütüphaneleri ve Kütüphaneciliğidir” adlı makaledir.¹ Cunbur meslekî yaşamı boyunca gerçekleştirdiği Osmanlı kütüphane tarihi, yazma eser bibliyografyaları, çeşitli konularda bibliyografyalar ve toplu katalog çalışmalarıyla Türk kütüphanecilik tarihi literatürüne önemli bir katkı sağlamıştır.²

Bu doğrultuda 1990’lı yıllardan itibaren kütüphanecilik tarihi çalışmaları artmaya ve çeşitlenmeye devam etmiştir. 1991 yılında Türk Tarih Kurumu tarafından yayınlanan İsmail Erünsal’ın *Kuruluştan Tanzimat’a Kadar Türk Kütüphaneleri Tarihi II* adlı kitabı o zamana kadar konuyla ilgili hazırlanan en kapsamlı çalışma olmuştur.³ İsmail Erünsal, Osmanlı kitap ve kütüphane tarihi, yazma eserler ve kitap kültürü üzerine öncü çalışmalarıyla tanınan bir araştırmacıdır. Osmanlı kütüphanelerinin sosyal ve kültürel işlevlerini arşiv belgeleri ve müellif hatları gibi birincil kaynaklara dayanarak inceleyen Erünsal, vakıf kütüphanelerinin yapısını ve kitap dolaşımını derinlemesine analiz etmiştir. Disiplinler arası yaklaşımıyla Osmanlı’daki bilgi üretimi ve aktarımına ışık tutan çalışmaları, hem tarih hem de edebiyat alanında referans niteliğindedir.

¹ F. M. Cunbur, ‘Vakfiyelere Göre Eski Türk Kütüphanelerinin Yönetimi’. *Türk Kütüphaneciliği*, cilt: 11, sayı: 1-2, 1962.

² F. M. Cunbur, ‘Lale Devrinde İstanbul Kütüphaneleri’. *Türk Kültürü*, cilt: IX, Ankara, 1971; F.M. Cunbur, ‘Yazma Kütüphanelerimiz Bugünkü Durumları ve Meseleleri’. *Türk Kütüphaneciliği*, cilt: 19, sayı: 1, Ankara, 1970; F.M. Cunbur, ‘Kütüphane Vakfiyelerinden Notlar’. *Erdem*, cilt 1, sayı 3, 1985; T. Gülensoy, ‘Müjgan Cunbur Armağanı’, Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları, Ankara, 2010.

³ Kütüphanecilik tarihi alanında kült sayılan eserin genişletilmiş ve gözden geçirilmiş son baskısı 2020 yılında yayınlanmıştır. İ. Erünsal, *Osmanlılarda Kütüphaneler ve Kütüphanecilik*, Timaş Yayınları, İstanbul, 2020.

2000’li yıllara gelindiğinde Osmanlı kütüphane tarihiyle ilgili diğer önemli araştırmacı Hakan Anameriç’tir. 2006 yılında “Osmanlılarda Kütüphane Kültürü ve Bilimsel Yaşama Etkisi” adlı çalışması yayınlanmıştır.⁴ Anameriç, (“Bir Doğu Bilimcinin Gözüyle İstanbul Kütüphaneleri” G. Palo ile) ve (*Vakıf Kütüphaneleri, Bilgi Merkezleri: Kütüphane-Arşiv-Müze* Fatih Rukancı ile)⁵ adlı çalışmaları yürütmüştür. Çalışmaları, Osmanlı döneminde bilgi yönetimi ve kültürel mirasın aktarımı konularına yeni perspektifler getirirken, kütüphanecilik ve arşivcilik alanındaki akademik literatürü de zenginleştirmiştir.

18. yüzyıl Osmanlı kütüphane tarihi ve mimarisi üzerine önemli eserlerden biri de, Yavuz Sezer’in 2016 yılında hazırladığı *The Architecture of Bibliophilia: Eighteenth-Century Ottoman Libraries* adlı doktora tezidir. Sezer’in çalışması, 17. yüzyılın sonunda müstakil kütüphane yapılarının ortaya çıkışından 1799 yılına kadar inşa edilen kütüphaneleri ele alarak bu yapıların mimari özelliklerindeki değişimleri ve kuruluş süreçlerini ayrıntılı bir şekilde analiz etmektedir. Bu kapsamlı çalışma, Osmanlı mimarlık tarihi ve kütüphanecilik literatürüne yeni bir perspektif kazandırmıştır. Özellikle barok üslubu ile inşa edilen Nuruosmaniye Kütüphanesi’ne özel bir önem atfederek, bu yapının mimari açıdan benzersiz yönlerini ve Osmanlı kütüphaneleri içindeki ayrıcalıklı yerini vurgulamaktadır. Sezer’in tezi, kütüphane mimarisinin tarihsel evrimine ışık tutarken, dönemin kültürel ve sanatsal dinamiklerini de anlamak için önemli bir kaynak sunmaktadır.⁶

Kütüphane tarihiyle ilgili diğer önemli çalışmalar Berat Açıl, Tülay Artan ve Hatice Aynur’a aittir. 2022 yılında Tülay Artan ve Hatice Aynur tarafından hazırlanan *Osmanlı Kitap Koleksiyonerleri ve Koleksiyonlar: İtibar ve İhtiras* kitabı Osmanlı kitap koleksiyonculuğunu sosyal statü ve kültürel prestij bağlamında ele alarak bu alandaki literatüre çok yönlü bir analiz kazandırmıştır. Osmanlı toplumundaki kitap koleksiyonculuğunun kültürel ve entelektüel boyutlarını

⁴ H. Anameriç, ‘Osmanlılarda Kütüphane Kültürü ve Bilimsel Yaşama Etkisi’. *Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi (OTAM)*, sayı: 19, Ankara, 2006, s. 53-78.

⁵ H. Anameriç, G. Palo, ‘Bir Doğu Bilimcinin Gözüyle İstanbul Kütüphaneleri’. *Belleten*, cilt: 79, sayı: 285, Ankara, 2015, s. 659-674; H. Anameriç, ‘Vakıf Kütüphaneleri’, *Bilgi Merkezleri: Kütüphane-Arşiv-Müze*, Ankara, 2019, Hiper Yayın, s. 306-343.

⁶ Y. Sezer, ‘The Architecture of Bibliophilia: Eighteenth-Century Ottoman Libraries’, Phd Thesis, *Massachusetts Institute of Technology*, Massachusetts, 2016.

irdeleyen bu eser, konuya yeni bir bakış açısı sunmuştur.⁷ Berat Açıl, bu kitaba “Osmanlı’da Bir Medrese Kütüphanesi Nasıl Oluşur? Cârullah Efendi Kütüphanesi Örneği ”adlı makalesi ile katkıda bulunmuş, medrese kütüphanelerinin oluşum süreçlerini özgün bir yaklaşımla incelemiştir. Ayrıca *Osmanlı Kitap Kültürü* (2020) ve “Fazıl Ahmed Paşa Koleksiyonu ve İlimler Tasnifi: Karşılaştırmalı Bir Değerlendirme”(2024) eserleriyle, Osmanlı kitap koleksiyonlarının yapısını, ilimlerin sınıflandırılmasını ve koleksiyon oluşturma pratiklerini analiz etmektedir.⁸

Shrine Hamadeh’in *Şehr-i Sefa: 18. Yüzyılda İstanbul* adlı eseri, Osmanlı İmparatorluğu’nun 18. yüzyıl başında, özellikle saray halkının İstanbul’a dönüşüyle şekillenen kent hayatını ve iskân politikalarını analiz ederek literatüre önemli bir katkı sağlamıştır. Eserde, şehrin sosyokültürel yapısı, kamusal mekânların çeşitlenmesi ve yeniden iskân edilen bölgelerde oluşan hareketlilik detaylı bir şekilde ele alınmaktadır. Hamadeh, çeşme ve kütüphane gibi küçük ölçekli yapıların dönemin kamusal mekânlarının bir parçası olarak işlev gördüğünü vurgulamakta, böylece İstanbul’un kültürel ve mimari dönüşümüne dair özgün bir bakış açısı getirmektedir. Bu çalışma, Osmanlı şehir tarihi ve mekân çalışmaları alanında temel referanslardan biri olarak değerlendirilmektedir.⁹

Dönemle ilgili bir diğer önemli araştırmacı Selim Karahasanoğlu’dur. Karahasanoğlu’nun *A Tulip Age Legend: Consumer Behavior and Material Culture in the Ottoman Empire (1718–1730)* adlı doktora tezi III. Ahmed döneminde İbrahim Paşa’nın sadrazamlık vazifesinde olduğu 1718-1730 dönemini kapsamaktadır. Karahasanoğlu, bu dönemi tanımlamak için kullanılan lale devri tabirine eleştiri getirmektedir.¹⁰ Karahasanoğlu’na göre Lâle Devri kavramı dönemin birincil kaynakları tarafından kullanılmazken özellikle Ahmed Refik Altınay’ın dönemi romantize ederek lale devri kavramını ortaya koymasına eleştirel bir bakış açısıyla

⁷ *Osmanlı Kitap Koleksiyonerleri ve Koleksiyonlar: İtibar ve İhtiras*, H. Aynur, T. Artan, (Haz.), Dergâh Yayınları, İstanbul, 2022.

⁸ B. Açıl, *Kitap Kültürü Çalışmalarının Genel Seyri: Bir Medhal, Osmanlı Kitap Kültürü*, Nobel Yayınları, İstanbul, 2015, s. 1-15; B. Açıl, ‘Fazıl Ahmed Paşa Koleksiyonu ve İlimler Tasnifi: Karşılaştırmalı Bir Değerlendirme’. Darulfünun İlahiyat, İstanbul, 2024, s. 119-152.

⁹ S. Hamadeh, *Şehr-i Sefa: 18. Yüzyılda İstanbul*, İletişim Yayınları, İstanbul, 2017.

¹⁰ S. Karahasanoğlu, ‘A tulip age legend: Consumer behavior and material culture in the Ottoman Empire (1718–1730)’, *Binghamton University, State University of New York*, 2009.

yaklaşmaktadır. Karahasanoğlu'nun konuyla ilgili diğer çalışmaları ise "Osmanlı Tarih Yazımında Lâle Devri: Eleştirel Bir Değerlendirme" (2008) ve "İstanbul'un Lâle Devri mi ? Tarih ve Tarih Yazımı (2010)"dir.¹¹

Nevşehirli Damat İbrahim Paşa'yla ilgili literatür incelendiğinde hayatını, siyasi ve askeri faaliyetlerini konu alan çalışmalar Münir Aktepe tarafından gerçekleştirilmiştir. Münir Aktepe'nin *Patrona İsyanı 1730*¹² adlı kitabı ve "Nevşehirli Damat İbrahim Paşa'ya Âid İki Vakfiye" başlıklı makalesi, Damat İbrahim Paşa'nın hem kişisel hayatını hem de siyasi ve askeri faaliyetlerini detaylı şekilde incelemektedir. Bu eserler, yalnızca İbrahim Paşa dönemini değil, aynı zamanda Lale Devri olarak bilinen dönemin dinamiklerini anlamak için de önemli birer başvuru kaynağıdır. Ayrıca Aktepe tarafından kaleme alınan Diyanet İslam Ansiklopedisi'nde yer alan "Nevşehirli Damat İbrahim Paşa" ve "III. Ahmed" maddeleri, ansiklopedik bilgilere dayalı olarak dönemin genel çerçevesini çizer ve akademik araştırmalar için temel bilgiler sağlamaktadır.¹³ Ünal Araç'ın *İktidar ve Sanat: Damat İbrahim Paşa'nın Hamiliği (1718-1730)* adlı kitabı ise, Damat İbrahim Paşa'nın sanatsal ve kültürel koruyuculuk faaliyetlerine odaklanmaktadır. Bu eser, Paşa'nın döneminde gelişen mimari ve sanatsal üretimlerin, sosyokültürel yapının bir yansıması olarak nasıl şekillendiğini inceleyen özgün bir çalışmadır. Sanat ve iktidar arasındaki ilişkiyi ele alarak, İbrahim Paşa'nın banilik faaliyetlerinin tarihsel ve kültürel önemini vurgulamaktadır.¹⁴

Son olarak Osmanlı dönemi kütüphane kataloglarıyla ilgili literatür incelendiğinde konuyla ilgili kütüphaneci Nail Bayraktar ve Nimet Bayraktar tarafından çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Bayraktar tarafından hazırlanan "Yazma ve Basma Kütüphane Katalogları Fihristleri" (1982) adlı makalede, Osmanlı dönemine

¹¹ S. Karahasanoğlu, 'İstanbul'un Lâle Devri mi ? Tarih ve Tarih Yazımı'. *Tarih İçinde İstanbul Uluslararası Sempozyumu*, İstanbul, 2010, s. 427-463; S. Karahasanoğlu, 'Osmanlı Tarih Yazımında Lâle Devri: Eleştirel Bir Değerlendirme'. *Tarih ve Toplum Yeni Yaklaşımlar Dergisi*, sayı 7, 2008, s. 129-144.

¹² M. M. Aktepe, *Patrona İsyanı 1730*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul, 1958; M. M. Aktepe, 'Nevşehirli Damat İbrahim Paşa'ya Âid İki Vakfiye'. *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Dergisi*, cilt: 11, sayı: 15, 1960, İstanbul, s. 149-160.

¹³ M.M. Aktepe, 'Damat İbrâhim Paşa, Nevşehirli'. *DİA*, cilt: 8, İstanbul, 1993, s. 441-443; M.M. Aktepe, 'Ahmed III'. *DİA*, cilt: 2, İstanbul, 1989, s. 34-38.

¹⁴ Ü. Araç, *İktidar ve Sanat: Damat İbrahim Paşa'nın Hamiliği (1718-1730)*, Vakıfbank Kültür Yayınları, İstanbul, 2022.

ait yazma ve basma eserlerin kataloglarına dair transkripsiyonlar ve bunların analizi yer almaktadır. Kataloglama sistemleri, dönemin bilgi düzenleme ve erişim tekniklerinin anlaşılmasına imkân sağlamaktadır. Aynı zamanda, kütüphanelerin nasıl işlediği, hangi tür eserlerin kataloglandığı ve hangi sistematik düzenlerin benimsendiği gibi konularda bilgi vermektedir. Bu açıdan, Osmanlı kütüphane geleneği üzerine yapılan araştırmalara temel bir kaynak sunmaktadır. "Kütüphane ve Kitap Vakfiyeleri ile Fihristlerinin Kütüphanecilik Tarihi Bakımından Değeri ve Önemi" (1984) adlı makale ise, Osmanlı döneminde kütüphane vakfiyeleri ve fihristlerinin kütüphanecilik tarihi açısından önemini ele almaktadır. Vakfiyeler ve kataloglar üzerinden dönemin kitap koleksiyonlarına, bağış politikalarına ve kütüphanecilik pratiklerine ışık tutulmaktadır. Vakfiyelerin incelenmesi, dönemin sosyal, kültürel ve entelektüel yapısını anlamaya yönelik geniş bir perspektif geliştirmektedir.¹⁵

Kaynaklar

Nevşehirli Damat İbrahim Paşa Kütüphanesi'ne ait 19 Kasım 1724 tarihinde hazırlanmış olan katalog, Osmanlı kütüphane geleneğini ve dönemin bilgi düzenleme pratiklerini anlamak açısından önemli bir ana kaynaktır. Katalog, kütüphanenin kuruluşundan kısa bir süre sonra hazırlanmış olup, 716 başlık altında 846 kitabı kaydedilmiştir. Bu durum, dönemin bilgi birikimini, okuma kültürünü ve kütüphanecilik anlayışını anlamak açısından değerli bilgiler sunmaktadır. Ayrıca, katalogda boş sayfalar bırakılarak koleksiyonun gelişime açık bir şekilde düzenlenmesi, kütüphane yönetim stratejileri ve koleksiyon geliştirme anlayışı hakkında önemli ipuçları vermektedir.

Katalog defterinin fiziki özellikleri de büyük bir öneme sahiptir. Vişne rengi meşin kaplı, altın hal ile cetveli, Rumilerle şemseli olan defter kapağı, Osmanlı dönemi ciltçilik ve süsleme sanatlarının zarif bir örneğini oluşturmaktadır. Kapak içleri ise renkli ebrularla kaplanmıştır.

¹⁵ N. Bayraktar, 'Yazma ve Basma Kütüphane Katalogları Fihristleri'. *Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi*, cilt: 21, İstanbul, Aralık 1982; N. Bayraktar, 'Kütüphane ve Kitap Vakfiyeleri ile Fihristlerinin Kütüphanecilik Tarihi Bakımından Değeri ve Önemi'. *Beyazıt Devlet Kütüphanesi 100 yılında*, H. Duman (Haz.), Türk Kütüphanecilik Derneği İstanbul Şubesi Yayınları, İstanbul, 1984.

Defter, kütüphanenin ilk dönem koleksiyonlarını inceleme fırsatı sunarak Osmanlı entelektüel yaşamının bir yansımasını oluşturmaktadır. Eserlerin türleri ve nitelikleri, dönemin sosyokültürel yapısı ve bilimsel ilgi alanları hakkında fikir vermektedir. Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşivi'nde bulunan bu defterin transkripsiyonunun yapılması, araştırmacılar için erişilebilirliği artırırken, sonraki çalışmalar için metodolojik bir temel oluşturmuştur.

Bu katalog, Osmanlı kütüphanelerinin yapısını ve koleksiyonlarının evrimini incelemek için temel bir kaynak olmasının yanı sıra, kültürel ve estetik değerleriyle literatüre katkı sağlamaktadır. Osmanlı kütüphanecilik tarihini anlamak ve dönemin bilgi sistemlerini çözümlemek için bu tür belgeler, araştırmacılar açısından değerlidir.¹⁶

Tezde kullanılan bir diğer ana kaynak ise, İbrahim Paşa Kütüphanesi için hazırlanan 1894-95 tarihli son kütüphane kataloğudur. Maarif Nezareti'nin 63 Numaralı Matbaasında basılan kütüphane kataloğu, Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinde kütüphane sistemlerindeki dönüşümü anlamak açısından önemli bir kaynaktır. 86 sayfadan oluşan bu katalog, hem Osmanlı kütüphane koleksiyonlarının matbu hale getirilmesi sürecini hem de dönemin modernleşme çabalarını yansıtmaktadır. Online olarak İ.B.B. Atatürk Kitaplığı Sayısal Arşiv ve e-Kaynaklar bölümünden erişilebilir olması, araştırmacılar için ulaşılabilirliği artırarak, kaynakların korunması ve yaygınlaştırılması açısından da önemlidir. Bu katalog, Osmanlı kütüphane geleneğinden modern kütüphanecilik anlayışına geçişteki belgelerin niteliğini ve koleksiyon yönetimi anlayışını anlamaya olanak sağlayarak literatüre önemli bir katkı sağlamaktadır. Ayrıca, transkripsiyon ve analiz yoluyla gün yüzüne çıkarılan bilgiler, İbrahim Paşa Kütüphanesi'nin tarihsel gelişimi ve kitap kültürüne dair daha geniş bir perspektif sunmaktadır.¹⁷

Bu tez üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde 18. yüzyılda kütüphane baniliğinin artış nedenleri, III. Ahmed dönemi kurulan kütüphaneler anlatılmaktadır.

¹⁶ VGMA, Sultan Ahmed Salis Kerimesi Fatma Sultan ve Zevci Nevşehirli İbrahim Paşa, (1438 Nolu Defter) / (Kasa 13), 2 Rebiülevvel 1137 / 19 Kasım 1724.

¹⁷ Maarif Nezâret-i Celilesi, 63 Numaralı Matbaa, İstanbul, H. 1312 / M. 1894-95, Demirbaş Numarası: Bel_Osm_B.00235.

III. Ahmed dönemi sosyokültürel ortam ve siyasi gelişmelerin kitap ve kütüphane sayısındaki artışı tetiklediği görülmüştür.

İkinci bölüm, kütüphane kurucusu Nevşehirli Damat İbrahim Paşa'nın yaşamı, Şehzadebaşı Fatma Sultan-İbrahim Paşa Külliyesi ve Kütüphanesi hakkındadır. İbrahim Paşa, şehrin önemli caddelerinden Şehzadebaşı mevkiinde eşi Fatma Sultan ile bir külliye kurmuştur. Ana hatlarıyla külliyenin bölümleri anlatıldıktan sonra külliyenin içindeki müstakil kütüphane ele alınmaktadır. İbrahim Paşa Kütüphanesinin 22 Mayıs 1720'deki açılışından 1918'de Süleymaniye Kütüphanesine devredildiği zamana kadar yaşanan gelişmeler arşiv kaynaklarından istifade edilerek ele alınmaktadır.

Üçüncü bölümde, ilk olarak kütüphane kataloglarının kütüphane tarihi açısından önemi ve nasıl kullanılması gerektiği incelenmektedir. Ardından 19 Kasım 1724 tarihli İbrahim Paşa Kütüphanesine ait ilk katalog tablolaştırılarak transkribe ve analiz edilmiştir. Son olarak 1894-95 tarihli İbrahim Paşa Kütüphanesi için hazırlanan basma katalog transkribe ve analiz edilmiştir. İki katalogun karşılaştırılması sonucu elde edilen verilerle kütüphanenin açılışından kapanışına kadar kitap koleksiyonunun gelişim seyri verilmektedir. Ayrıca iki farklı dönemde uygulanan kütüphanecilik yöntemleri, kitap tasnif sistemindeki gelişmeler ve kütüphanecilik alanında Osmanlı Devleti'nin geçirdiği aşamaları göstermek amaçlanmaktadır.



1. 18. YÜZYIL KÜTÜPHANELER ÇAĞI: İSTANBUL KÜTÜPHANELERİ

Bu bölüm 18. yüzyılda İstanbul'da kurulan kütüphaneler hakkındadır. İstanbul'un fethinden itibaren vakıflar aracılığıyla şehirde kütüphane kurma faaliyetleri gerçekleştirilmiş ancak 17. yüzyılın sonu ve 18. yüzyılda bu çalışmalar hız kazanmıştır. 15. yüzyıldan 18. yüzyıla kadar şehirdeki kütüphanelerin genel durumu, 18. yüzyıldaki kütüphane artışına neden olan etkenler, bu dönemde kurulan kütüphaneler ve Nevşehirli Damat İbrahim Paşa'nın hayatı ele alınmaktadır. Özellikle III. Ahmed dönemi kurulan kütüphanelere ve III. Ahmed'in İbrahim Paşa'yla ilişkisine odaklanılmaktadır.

1.1. Osmanlı İstanbul'unda Kütüphane Baniliği

Osmanlı dünyasında medreselerde öğrenciler ve müderrislerin, mahallelerde ise eşrafın kitap ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik kitap ve kütüphane vakıfları kurulmuştur.¹⁸ Kitabın vakfedilmesi konusunda ulema arasında bazı tartışmalar yaşanmıştır. Vakıf konusu malın geliri veya yararlanma hâlinin devamlılığı esastır. Ancak zamanla eskiyebilen ya da tamamen yok olabilen kitabın bu devamlılık şartını karşılaması konusu tartışmaların temelini oluşturmuştur.¹⁹ Ulema tarafından kitap vakfı istisnai vakıflar arasında sayılmış ve menkul malın fayda sağlaması koşulunu karşıladığı için vakfedilmesi uygun görülmüştür.

Erünsal'a göre Osmanlı Devleti'nde ilk vakıf kütüphanesi I. Bayezid döneminde (1389-1402) teşekkül etmiştir.²⁰ Bu dönemde kurulan kütüphaneler Bursa ve Bolu'daki iki medrese bünyesinde yer almaktadır.²¹ İlk dönemlerde genellikle medrese bünyesinde, az sayıda ve medrese öğrencilerinin kullanımına yönelik kitapların yer aldığı vakıf kütüphaneleri ilerleyen yüzyıllarda büyük bir gelişim

¹⁸ Erünsal, *Osmanlılarda Kütüphaneler ve Kütüphanecilik*, s. 15.

¹⁹ A. Akgündüz, 'Osmanlı Hukukunda Vakfın Konusunu Teşkil Eden Mallar ve Kitap Vakfı'. *Osmanlı Devleti'nde Bilim, Kültür ve Kütüphaneler* içinde, Ö. Bayram, (ed.), Türk Kütüphaneciler Derneği Yayınları, Ankara, 1999, s. 63, 71, 75.

²⁰ Erünsal, *Osmanlılarda Kütüphaneler ve Kütüphanecilik*, s. 115.

²¹ İ. Erünsal, 'Osmanlı Kütüphanelerinin Tarihi Gelişimi'. *Osmanlı Devleti'nde Bilim, Kültür ve Kütüphaneler* içinde, Ö. Bayram, (ed.), Türk Kütüphaneciler Derneği Yayınları, Ankara, 1999 s. 235-245; İ. Erünsal, *Orta Çağ İslam Dünyasında Kitap ve Kütüphane*, Timaş Yayınları, İstanbul, 2018, s. 404.

göstermiştir. II. Mehmed (1451-1481) İstanbul'un fethi sonrasında şehirdeki imar çalışmalarında devlet adamlarının medrese, cami, mektep, imaret ve kütüphane gibi sosyal kurumları tesis etmelerini desteklenmiştir. Bununla birlikte Topkapı Sarayı'nın İç Hazine kısmında II. Mehmed ve oğlu II. Bâyezid'e (1481-1512) ait çok değerli kitapların muhafaza edildiği bilinmektedir.²² Osmanlı Devleti'nin yeni başkenti İstanbul'da ilk vakıf kütüphanesi 1454 yılında Şeyh Muhammed b. Şeyh Hasan Geylânî'nin Bahçekapı'daki zaviyesinin içinde kurulmuştur.²³ 16. yüzyılda medreselerde kurulan kütüphanelerin sayısı artmaya devam etmiştir. 17. yüzyılın ilk yarısı kütüphaneler açısından sönük bir dönem olarak nitelendirilse de²⁴ yüzyılın sonlarına doğru kütüphanecilik tarihi açısından bir dönüm noktası yaşanmıştır.

Yapımına 1661'de Köprülü Mehmed Paşa baniliğinde başlanan ve 1678 'de oğlu Fazıl Mustafa Paşa tarafından tamamlanan Köprülü Kütüphanesi İstanbul'daki ilk müstakil kütüphane olmuştur. Kütüphane medreseye çok yakın bir arsa üzerine, medresenin iki yan sokağında inşa edilmiştir. Kütüphanenin bahçesi ve divan yolu üzerindeki dükkanlar muhtemelen 1871'de yol genişletme çalışmasında kaldırılmıştır. Genel yapı formu tipik Osmanlı mahalle camilerinin örnek alındığı izlenimini vermektedir.²⁵ Diğer kütüphanelerden farklı olarak bağımsız bir b.a ve tam zamanlı personele sahip bu kütüphanenin kurulmasıyla birlikte *medrese-kütüphanelerinin* dışında *müstakil-bağımsız kütüphaneler* adı altında yeni bir kütüphane türü doğmuştur. Köprülü Kütüphanesi mekânsal bir yenileşmenin öncülüğünü yapmakla kalmamış, Osmanlı'da kütüphane kültürünü koleksiyon, kullanıcı hizmetleri ve personel bakımından yeni bir boyuta taşımıştır.²⁶ Köprülü Kütüphanesi'yle beraber ortaya çıkan bağımsız kütüphanelerde kütüphanecilerin maaşlarında da artış olduğu görülmektedir. Birinci kütüphanecisine günlük yirmi

²² G. Necipoğlu, C. Kafadar ve C. H. Fleischer, *Treasures of Knowledge An Inventory of the Ottoman Palace Library (1502/3–1503/4)*, Leiden Press, Boston, 2019, s. 3.

²³ İ. Erünsal, 'Osmanlı Döneminde İstanbul Kütüphaneleri'. *Antik Çağdan 21. Yüzyıla Büyük İstanbul Ansiklopedisi*, C. 7, İstanbul, 2016, 579.

²⁴ F. Rukancı ve H. Anameriç, 'Libraries in the Middle East During the Ottoman Empire (1517-1918)'. *Libri*, cilt: 59, sayı: 3, 2009, s. 146.

²⁵ Y. Sezer, 'The Architecture of Bibliophilia: Eighteenth-Century Ottoman Libraries', Doktora Tezi, *Massachusetts Institute of Technology*, Massachusetts, 2016, s. 41.

²⁶ Erünsal, *Osmanlı Kütüphanelerinin Tarihi Gelişimi*, s. 239-240; Anameriç, 'Osmanlılarda Kütüphane Kültürü ve Bilimsel Yaşama Etkisi'. s. 63.

akçe, ikinci ve üçüncü kütüphanecilerine ise günlük onar akçe maaş bağlanmıştır. 1740 Ayasofya Kütüphanesi'nin kuruluşuna kadar İstanbul ve Anadolu'daki kütüphanelerde görevli kütüphanecilerin maaşları günlük 5 akçe ile 25 akçe arasında değişmektedir.²⁷ Bu ortalamaya bakıldığında Köprülü Kütüphanesi'ndeki maaşların yüksek olduğu görülmektedir.

Köprülü Kütüphanesi'nin ardından 17. yüzyılın son çeyreğinde kurulan diğer önemli medrese kütüphaneleri Merzifonlu Kara Mustafa Paşa Kütüphanesi (1690), Şeyhülislam Feyzullah Efendi Kütüphanesi (1699) ve Amcazâde Hüseyin Paşa Kütüphanesi'dir (1700). Bunlardan Amcazâde Hüseyin Paşa ve Merzifonlu Kara Mustafa Paşa, Köprülü ailesine mensup devlet adamlarıdır. Kara Mustafa Paşa 1683 Viyana Seferi öncesinde İstanbul Çarşıkapı'da mescit, medrese, kütüphane, sebil ve türbeden oluşan külliyesinin inşaatını başlatmıştır. Ancak külliye 1690 yılında oğlu Ali Bey tarafından tamamlanmış ve hizmete sunulmuştur. Bu üç kütüphane 17. yüzyılın başında kurulan kütüphanelerden daha fazla personel ve kitaba sahiptir. Amcazade Hüseyin Paşa'nın Saraçhane, Mimar Ayas Mahallesi'nde yaptırdığı kütüphane 400-500 kitaplık koleksiyondan oluşmaktadır. Diğer kütüphanelerden farklı olarak burada günlük sekiz akçe maaş ile kitapların tamir ve ciltleme işlemleri için mücellit görevlendirilmiştir. Feyzullah Efendi Kütüphanesi'nin en önemli özelliği ise çok geniş bir koleksiyona sahip olmasıdır. 1737 yılında yapılan sayımda Feyzullah Efendi Kütüphanesi'nde 1.965 kitabın bulunduğu tespit edilmiştir. Bu koleksiyon 17. ve 18. yüzyıl medrese kütüphaneleri içinde zengin kitap varlığı ile öne çıkmaktadır.²⁸ Büyük koleksiyonlu müstakil kütüphanelerin ortaya çıktığı bu dönemde, geçmişte kurulan kütüphanelerin koleksiyonlarına yapılan kitap bağışlarında da artış yaşanmıştır.²⁹

18. yüzyılda İstanbul'da kütüphane sayısı artmış ve kütüphanelerdeki koleksiyon nitelik ve nicelik bakımından gelişmiştir. 19. yüzyıldan itibaren gerçekleştirilen eğitim ve kültür alanındaki düzenlemelerle beraber vakıf

²⁷ İ. Erünsal, *Ottoman Libraries: a Survey of the History, Development and Organization of Ottoman Foundation Libraries*, C. Kafadar ve G. Alpay Tekin, (ed.), Harvard University, Cambridge, 2008, s. 118.

²⁸ Erünsal, *Osmanlı Kütüphanelerinin Tarihi Gelişimi*. s. 240; İ. Erünsal, *Kuruluştan Tanzimat'a Kadar Türk Kütüphaneleri Tarihi II*, Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, Ankara, 1991. s. 64-65-66.

²⁹ Sezer, a.g.t., s. 22.

kütüphanelerinin yerini devlet tarafından kurulan kütüphaneler almıştır.³⁰ Kütüphane tarihi içerisinde 18. yüzyıl özel bir yere sahiptir. Kütüphanelerin çoğalması, 18. yüzyılda dikkate değer bir ölçüde ve hızda gerçekleşmiştir.³¹ Osmanlı dünyasında en fazla kütüphane baniliğinin söz konusu olduğu dönem 18. yüzyıl'dır. İstanbul'da kurulan kütüphane vakfiyelerinin incelendiği çalışmaya göre 15. yüzyılda bir, 16. yüzyılda beş, 17. yüzyılda yirmi yedi ve 18. yüzyılda elli üç kütüphane yer almaktadır. 15-18. yüzyıl arasında kurulan kütüphane sayısındaki artış dikkat çekicidir. Söz konusu vakfiyelerde 250 yılı kapsayan süreçte kurulan kütüphane sayısı önce 5 katına, 18. yüzyılda ise 10 katına çıkmıştır.³²

18. yüzyılın sonunda Osmanlı kütüphane sistemi olgunlaşmış ve tamamen sofistike bir hale gelmiştir.³³ Padişahlar, devlet adamları değişse bile bir gelenek halini alan kütüphane baniliği Osmanlı vakıf kültürü içerisinde sağlam bir yer edinmiştir. Dönemin sonuna gelindiğinde artık başkentten yanı sıra taşra illere kadar müstakil kütüphaneler yayılmıştır.³⁴ Kütüphane baniliğinin vakıf ve şehir kültürü içindeki yükselişinin nedeni cevaplanması gereken önemli bir sorudur. Bu soruya aradığımız cevap bizleri Osmanlı siyaset, mimari ve kültür dünyasında farklı bir perspektife ulaştıracaktır.

Osmanlı sadrazamlarının 16. yüzyılda cami veya imaret baniliğini tercih ederken 18. yüzyıla gelindiğinde kütüphane baniliğine yönelmesinin altında yatan birden fazla sebep olmalıdır. Sebeplerden birini değişen toplum yapısıyla beraber farklı kent mekanlarına yöneliş olarak görmek mümkündür. 1703 yılında III. Ahmed'in (1703-1730) tahta çıkmasıyla beraber saray ve devlet ricali Edirne Sarayı'ndan Topkapı Sarayı'na geri dönmüştür. Uzun yıllar padişahların Edirne'den devleti idare etmesi neticesinde İstanbul mimarı açıdan durgun bir dönem

³⁰ B. Parlar, 'II. Abdülhamid'in Türk Kütüphaneciliğine Katkıları', Yüksek Lisans Tezi, *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Erzurum, 2019, s. 18-19.

³¹ Sezer, a.g.t., s. 19.

³² A. Buluş, '15-18. Yüzyıl Osmanlı Kütüphane Vakfiyeleri', Yüksek Lisans Tezi, *Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü*, İstanbul, 2019, s. 28.

³³ İ. Erünsal, O. İçimsoy, 'The Legacy of the Ottoman Library in the Libraries of the Turkish Republic', *Libri*, cilt: 58, 2008, s. 49.

³⁴ Sezer, a.g.t., s.19.

geçirmiştir.³⁵ 17. yüzyıl içerisinde sultana ait son anıtsal banilik faaliyeti I. Ahmed'in 1617 de³⁶ tamamlanan Sultanahmet Külliyesi olmuştur. Bu nedenle padişahın ve saray halkının İstanbul'a dönüşüyle birlikte şehir yeniden hareketlenmiş ve hızla İstanbul'un yeniden imarına başlanmıştır.

18. yüzyılda yeni kentsel alanlar ve yeni banilik hareketleri ortaya çıkmıştır. Eski ile yeninin bir arada bulunduğu, gösteriş ve ihtişamın hâkim olmaya başladığı yeni formlar, yapı çeşitleri, tasarım ve üslupların mimaride görülmeye başladığı bir dönemdir. Sultan ailesi ve yönetici sınıfın yanı sıra “hane halkından kadın ve erkekler tarafından mescitler, medreseler, hamamlar, özel ve yarı özel kütüphaneler ve üç yüz civarı meydan çeşmesi” vakfedilmiştir. Diğer dönemlerden farklı olarak sayıca en fazla vakfedilen hayrat meydan çeşmeleri ve kütüphaneler olmuştur. Yönetici sınıf ve tebaa arasındaki toplumsal ve mesleki grupların sınırları geçirgenleşmiş, toplumsal ve ekonomik güç erişilebilir olmuştur. Yönetici kesimin yanında kentli orta sınıfında banilik faaliyetlerine katılması yeni kentsel alanlardan meydan çeşmeleri ve müstakil kütüphanelerin ortaya çıkma sebeplerinden biri olarak ifade edilmektedir.³⁷

Kütüphane baniliğinin artmasının nedenlerinden biri de sosyo-ekonomik gelişmeler olarak görülmüştür. Anameriç'e göre 17. yüzyılın sonu ve 18. yüzyılda kütüphane baniliğinin artması sosyoekonomik durumun bir sonucu olmuştur.³⁸ Osmanlı Devleti'nde 17. yüzyıldan itibaren ekonomik dengelerin bozulmasıyla beraber külliyelerde yıllık giderleri fazla olan hastane ve imarethane kurumlarının yerine kütüphane ve sebil-çeşme baniliği tercih edilmeye başlamıştır. Osmanlı Devleti'nin bu dönemde yaşadığı ekonomik sıkıntıların dolaylı yoldan kültürel faaliyetlere olumlu katkı yaptığı değerlendirilmektedir.³⁹ Ancak kütüphane baniliğinin artışında sosyoekonomik durum dışında nedenlerde mevcuttur. 18. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde yaşanan en önemli olaylardan biri de matbaanın

³⁵ S. Hamadeh, *Şehr-i Sefa: 18. Yüzyılda İstanbul*, İletişim Yayınları, İstanbul, 2017, s.15, 18, 20.

³⁶ A. V. Çobanoğlu, 'Sultan Ahmed Camii ve Külliyesi'. *DİA*, cilt: 37, İstanbul, 2009, 497.

³⁷ Hamadeh, a.g.e., s. 18-20.

³⁸ Anameriç, a.g.m., s. 63.

³⁹ Anameriç, a.g.m., s. 63-64.

kuruluşudur. Matbuattaki gelişmeler Osmanlı kütüphanelerini de etkilemiştir.⁴⁰ 1728'de İbrahim Müteferrika tarafından kurulan matbaanın destek görmesi ve kitap sayısındaki artış daha fazla kütüphaneye ihtiyaç duyulmasına neden olmuştur.⁴¹

18. yüzyılın başında eğitim, kültür ve sanatın yükselişi dönemin yegâne bilgi kaynağı kitaplara ve kütüphanelere olan ilgiyi arttıran nedenler arasındadır. Osmanlı diplomatları 18. yüzyılın ilk çeyreğinde Viyana ve Paris başta olmak üzere Avrupa devletlerinin başkentlerine gönderilmiştir. Gittikleri ülkelerde bilgi ve kişisel gözlemleriyle yapılar, kurumlar, hükümetler, ekonomi, toplumsal ve kültürel alışkanlıklar hakkında edindikleri bilgileri saray erkanı, devlet adamları ve çevreleriyle paylaşmışlardır. Bu gözlemler neticesinde sunulan raporlar eğitim, askeriye ve donanma alanlarında Avrupa'nın örnek alındığı bir reform sürecini başlatmıştır.⁴² Eğitim ve kültür alanında tercüme faaliyetleri sonucu Türkçeye kazandırılan eserler ilmi çalışmalara öncülük etmiştir. Buna bağlı olarak ilmi eserlerin artışı da kütüphane baniliğinin yükselişini destekleyen unsurlardan biri olarak görülebilmektedir.

18. yüzyıl padişahlarının genel profiline bakıldığında sanat ve ilimle ilgilendikleri bizzat kendilerinin kütüphaneler kurdukları, kütüphane baniliğini teşvik ettikleri görülmektedir. Kütüphane kurmanın siyasi getirileri,⁴³ iktidarın zevk ve tercihlerinin dönemin banilik hareketlerini etkilemesi de söz konusudur. 17. yüzyılın sonu ve 18. yüzyıl boyunca kudretli sadrazamlar ve devlet adamlarının kütüphane baniliğini tercih nedenlerini bu şekilde açıklamak mümkündür. Köprülü Kütüphanesi (1661-1678), Amcazâde Hüseyin Paşa Kütüphanesi (1699-1700), Çorlulu Ali Paşa Kütüphanesi (1708), Şehit Ali Paşa Kütüphanesi (1715), Nevşehirli Damat İbrahim Paşa Kütüphanesi (1720), Hekimoğlu Ali Paşa Kütüphanesi (1733) ve Koca Ragıp Paşa Kütüphanesi (1762) örnek gösterilebilir.⁴⁴

⁴⁰ A. Altay, 'The Libraries in the Ottoman State'. *Journal of Balkan Libraries Union*, cilt: 3, sayı: 2, 2015, s. 50.

⁴¹ Anameriç, a.g.m., s.70.

⁴² Hamadeh, a.g.e., s.23.

⁴³ Sezer, a.g.t., s. 23.

⁴⁴ B. N. Şehsuvaroğlu, 'Tarihte ve Bizde Kütüphane'. *Türk Kütüphaneciliği*, cilt: 1, sayı: 27, 1978, s. 7.

Sezer'e göre 17. yüzyıl sonu ve 18. yüzyıl boyunca kütüphane baniliğinin artış nedenlerinden biri ulemanın siyasal güç odakları içindeki yükselişidir. İlmiye sınıfının yükselişiyle, medreselerin ve medresede eğitim gören öğrencilerin sayısındaki artışta paralellik söz konusudur. 17. yüzyıl boyunca yalnızca İstanbul'da devlet adamları ve alimler tarafından otuz medrese inşa edilmiştir. Medrese ve öğrenci sayısının artması nedeniyle birincil kaynak olan ilmi kitaplara ve kütüphaneye duyulan ihtiyaç da artmıştır. Köprülü Fazıl Ahmed Paşa medrese müderrisliği yaptıktan sonra sadrazamlık makamına gelmiştir. Aynı şekilde iki b. kitaplık bir kütüphane kuran Şeyhülislam Feyzullah Efendi'nin, Sultan II. Mustafa'nın üzerinde büyük tesiri olduğu bilinmektedir. 16. yüzyılda askeriye kökenli devlet idarecilerinin yerini 17. yüzyılda olan ilmiyeden yöneticilerin alması banilik hareketlerini etkileyen unsurlardan biri olarak değerlendirilmiştir.⁴⁵ Sıralanan gelişmelerin ayrı ayrı ya da hepsi kütüphane baniliğinin artış nedenleri olarak görülebilmektedir. Çünkü hiçbir banilik hareketini dönemin kültürel, siyasal, sosyal ve ekonomik gelişmelerinden bağımsız değerlendirmek mümkün değildir.

1.1.1. III. Ahmed Dönemi İstanbul'da Kurulan Kütüphaneler

1700 yılından, III. Ahmed'in tahttan indirildiği 1730'a kadar İstanbul'da 14 kütüphane kurulmuştur.⁴⁶ Yüzyılın başında, ilk olarak Köprülü ailesinden Sadrazam Amcazâde Hüseyin Paşa'nın külliyesinde (1699-1700) yer alan müstakil kütüphanesi tamamlanmıştır. Yüzyılın ikinci kütüphanesi (1700-1701) Şeyhülislam Feyzullah Efendi'nin medresesi içinde kurulmuştur. 1705'te Valide Gülnuş Emetullah Sultan'ın kethüdası Velîyüddin Efendi Galata'da yaptırdığı darülhadisın içine kütüphane kurmuştur. Aynı yıl içinde Velîyüddin Efendi'nin babası Mehmed Efendi ve Şeyhülislam Mehmed b. Ali Efendi'nin kurdukları medreselerde kütüphane bulunmaktadır. Bu üç küçük kütüphane müstakil yapıya sahip değildir.

III. Ahmed dönemindeki ilk büyük kütüphane Sadrazam Çorlulu Ali Paşa Kütüphanesi'dir.⁴⁷ Sadrazamlık vazifesi esnasında 1708'de Çarşıkapı'da Çorlulu Ali

⁴⁵ Sezer, a.g.t., s. 24, 28, 42-46.

⁴⁶ İ. Erünsal, *Osmanlılarda Kütüphaneler ve Kütüphanecilik*, s. 215-241.

⁴⁷ Çorlulu Ali Paşa'nın 1670'te dünyaya geldiği tahmin edilmektedir. Enderun'dan yetişen Ali Paşa 1706 yılında sadrazam olmuştur.

Paşa Medresesi ve kütüphanesini kurmuştur. Günümüzde kütüphanenin koleksiyonunda bulunan 385 yazma ve 2 basma kitap Süleymaniye Yazma Eserler Kütüphanesi'ndedir.⁴⁸ III. Ahmed döneminin önemli kütüphanelerinden biri de padişahın annesi Gülnuş Valide Sultan için yaptırılan Valide-i Cedid Camii'ndedir. Bazı kaynaklar camiyi valide sultanın bizzat kendisinin vakfettiğini bazı kaynaklar ise III. Ahmed'in annesi için yaptırdığını öne sürmektedir. 1711 yılında tamamlanan Valide-i Cedid Camii içerisinde yer alan kütüphanedeki 66 yazma eser halen Süleymaniye Yazma Eser Kütüphanesi'ndedir. Valide sultan adına Sakız Adası'nda da bir kütüphane kurulmuştur.⁴⁹ 1716 yılında Sadrazam Şehit Ali Paşa tarafından bugünkü Vefa Lisesi'nin bulunduğu yerde büyük bir kütüphane kurulmuştur.⁵⁰ 1713 yılında sadrazamlık makamına getirilen Ali Paşa görevde olduğu dönemde 3 kütüphane kurmuştur.⁵¹ Bu kütüphanelerden ilki yukarıda geçen Şehzadebaşı Şehid Ali Paşa Kütüphanesi'dir. Vakfiyeye göre diğer kütüphaneler Üskübî Mahallesi'ndeki konağında ve Kuzguncuk yakınlarındaki İstavroz semtindeki yalıda bulunmaktadır.

1718 yılında Sultan III. Ahmed tarafından Topkapı Sarayı'nda bir kütüphane kurulmasını emretmiştir. Topkapı Sarayı Enderun Kütüphanesi (III. Ahmed Kütüphanesi) kurulurken, II. Mehmed döneminden itibaren⁵² sarayda dağınık halde (iç hazine, has oda hazinesi ve harem dairesinde) bulunan⁵³ kitapların bir araya toplanması, tozdan-böceklerden korunması ve alimlerin kitaplardan yararlanması amaçlanmıştır. 19.750 kuruş maliyetle 1719 yılında tamamlanan⁵⁴ kütüphanenin açılış töreninde devlet erkânı hazır bulunmuştur. III. Ahmed'in mimarlarından Ebû

⁴⁸ F.M. Cunbur, 'Lale Devrinde İstanbul Kütüphaneleri'. s. 363.

⁴⁹ Cunbur, a.g.m., s.363-364; Erünsal, *Osmanlılarda Kütüphaneler ve Kütüphanecilik*, s. 217.

⁵⁰ Sadrazam Şehit Ali Paşa'nın 1682 yılında İznik civarında doğduğu tahmin edilmektedir. Enderun da yetişmiştir. 1708'de III. Ahmed'in musahibi iken padişahın kızı Fatma Sultan ile evlenmiştir.

⁵¹ A. Özcan, 'Şehid Ali Paşa'. *DİA*, cilt: 38, 2010, İstanbul, s. 433; Erünsal, 'Osmanlı Döneminde İstanbul Kütüphaneleri', s. 590.

⁵² A. Dolu, '18. Yüzyıl Başlarında Has Oda Kütüphanesi', *Uluslararası Gelenekten Geleceğe Bilgi ve Belge Yönetimi Sempozyumu: Vefatının 50. Yıl Dönümünde Adnan Ötügen ve Cumhuriyet Dönemi Türk Kütüphaneciliği*. İdeal kültür yayıncılık, 2022, s.183-184.

⁵³ Aktepe, 'Ahmed III'. s. 38.

⁵⁴ İ. Erünsal, *A History of Ottoman Libraries*, Academic Studies Press, Boston, 2022, s. 62.

Bekir Ağa tarafından inşa edilen kütüphanenin⁵⁵ dışı tamamen mermerle kaplıdır. İçi çini ve kıymetli hattatların yazıları ve nakışlarıyla süslenmiştir. III. Ahmed'in Enderun Kütüphanesi vakfiyesine göre kütüphane haftanın ikinci ve beşinci günleri açık kalacaktır. Kütüphane ve kitapların temizliğine büyük önem verilmiştir.⁵⁶ Saray'da olması nedeniyle kütüphane saray dışından gelen okuyuculara açık değildir. Sadece Topkapı Sarayı'nda çalışanlar yararlanabilmektedir. Okuyuculara ödünç kitap verilmesi ve kitapların kütüphane dışına çıkarılması yasaktır. Hafız-ı kütüb ve katipler eşliğinde kitaplardan yararlanılacaktır.

Erünsal'a göre Enderun Kütüphanesi koleksiyon zenginliğini Şehid Ali Paşa'ya borçludur. Çünkü Ali Paşa'nın sadrazamlığı döneminde kurdurduğu kütüphaneler İstanbul'un en önemli kitap koleksiyonlarına sahiptir. Bu koleksiyonun en özel eserleri Ali Paşa'nın ölümünden sonra müsadere edilerek Saray Kütüphanesi'nin koleksiyonuna intikal etmiştir.⁵⁷ Kütüphanede görev yapacak katib-i kütüb ve hafız-ı kütübler saray mensubu güvenilir kişiler arasından seçilmiştir. Vazifesi kitapları deftere kaydetmek, kitabın özellikleri ve giriş-çıkış kayıtlarını yazmak olan katib-i kütüb günlük 20 akçe maaşla görevlendirilmiştir.

Birinci hafız-ı kütübün görevi kitapların toz ve böceklerden korunması, kullanıcıya verilmesi ve teslim alınmasıdır. Günlük 25 akçe maaş almaktadır. İkinci hafız-ı kütüb kilerli koğuşundan seçilir ve günlük maaşı 20 akçedir. Üçüncü hafız-ı kütüb ise seferli koğuşundan seçilmiş olup günlük 15 akçe maaşla tayin edilmiştir. Kitapların ciltlerini onarmak için günlük 10 akçe maaşla ciltçi, 10 akçe maaşla kapıcı ve 8 akçe maaşla temizlikçi vazifelendirmiştir. Kütüphanenin genel temizliği için yıllık 3000 akçe bütçe ayrılmıştır.⁵⁸

Osmanlı Devleti'nde Saray Kütüphanesi'nin kuruluşu Avrupa'daki bazı gazetelerde de gündem olmuştur. İngiliz *The Daily Courant* gazetesi 10 Ekim 1719 tarihli haberinde İstanbul'da gündemin Topkapı Sarayı içerisinde inşası devam eden

⁵⁵ Ş. Emsen, 'Osmanlı Devleti Devrinde Türkiye Kütüphaneleri Tarihçesi II'. *Türk Kütüphaneciliği*, cilt: 9, sayı: 1-2, 1960, s. 121.

⁵⁶ Cunbur, 'Kütüphane Vakfiyelerinden Notlar'. s. 724.

⁵⁷ Erünsal, *Osmanlı Kütüphanelerinin Tarihi Gelişimi*, s. 241.

⁵⁸ Cunbur, 'Lale Devrinde İstanbul Kütüphaneleri'. s. 364-367; Erünsal, 'Osmanlı Döneminde İstanbul Kütüphaneleri'. s. 590.

kütüphane b.ası ve bu kütüphane için kitapların seçimi olduğunu okurlarına aktarmıştır.⁵⁹III. Ahmed Kütüphanesi'nden günümüze 146 basma ve 4.492 yazma eser ulaşmıştır.⁶⁰

III. Ahmed saray kütüphanesinin ardından Turhan Valide Sultan Türbesinin yanına da kütüphane yaptırmıştır. Padişah, Valide Turhan Sultan Türbesi'ne daha önce vakfettiği kitaplara erişim zorluğunun tespit edilmesi üzerine türbenin yanına kitaplar için bir kütüphane yaptırmaya karar vermiştir. İnşasına 1724 yılında başlanan kütüphane 1725'te tamamlanıp hizmete sunulmuştur. Yeni Camii Kütüphanesi'nde vakfiyeye göre dört hâfız-ı kütüb, bir kâtib-i kütüb ve bir mücellit bulunmaktadır.⁶¹

İstanbul için bu dönemde kurulan önemli kütüphanelerden biri de Şehzadebaşı'nda 1720'de Sadrazam Nevşehirli Damat İbrahim Paşa ve eşi III. Ahmed'in kızı Fatma Sultan tarafından yaptırılan külliyedeki darülhadis kütüphanesidir. İbrahim Paşa Kütüphanesine tezin ilerleyen bölümlerinde değinilecektir. Bu dönemde büyük kütüphanelerin dışında, küçük kütüphanelerde kurulmuştur. Ayrıca mevcut kütüphanelere hayırseverlerin kitap vakfedilmesiyle yoluyla koleksiyonlar gelişmeye devam etmiştir.⁶²

1.1.2. III. Ahmed ve Kütüphane Baniliği

Sultan III. Ahmed, IV. Mehmed'in ve Rabia Emetullah Gülnuş Sultan'ın oğlu olarak 31 Aralık 1673'te (22 Ramazan 1084) dünyaya gelmiştir. Osmanlı sultanlarından II. Süleyman ve II. Ahmed'in yeğeni, II. Mustafa'nın kardeşidir. Kendisinden sonra oğulları III. Mustafa ve I. Abdülhamid tahta çıkmışlardır. Şehzade Ahmed 14 yaşındayken amcası II. Süleyman'ın tahta çıkması üzerine babası IV. Mehmed ve ağabeyi Şehzade Mustafa ile Topkapı Sarayı'ndaki Şimşirlik odasına kapatılmış sonrasında Edirne'ye gönderilmiştir. Amcaları II. Süleyman ve II. Ahmed ile ağabeyi II. Mustafa'nın saltanatları boyunca burada kalmıştır. 17 Ağustos 1703'te

⁵⁹ Ü. Araç, '18. Yüzyıl İngiliz Gazetelerinde Osmanlı Kültürü: 1718-1730'. *Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, sayı: 22, Bahar, 2015, Ankara, s. 21-22.

⁶⁰ Cunbur, 'Lale Devrinde İstanbul Kütüphaneleri'. s. 367.

⁶¹ Erünsal, 'Osmanlı Döneminde İstanbul Kütüphaneleri', s. 591; İ. Erünsal, 'Yenicami Kütüphanesi'. *DİA*, cilt: 43, 2013, İstanbul, s. 443.

⁶² Erünsal, *Osmanlılarda Kütüphaneler ve Kütüphanecilik*, s. 234, 239-240.

II. Mustafa'nın asilerce tahttan indirilmesi üzerine padişah ilan edilmiştir.⁶³ 1730 Patrona Halil İsyanı'yla tahttan indirilen Sultan III. Ahmed gerek şehzadeligi döneminde gerekse saltanatı sırasında ilime, sanata ve kitaplara kişisel olarak ilgi göstermiştir. Sosyal ve kültürel hayata önem vermiş, sanatkârlar ve şairleri himaye etmiştir.⁶⁴

III. Ahmed hattat ve şair kimliğine sahiptir. Sultan kendisi için biçtiği dindar hükümdar imgesini, hazırladığı hat kompozisyonlarını mimariyle buluşturarak görünür hale getirmiştir. III. Ahmed, Osmanlı padişahları arasında *Kur'ân-ı Kerim* mushafı hazırlayan tek sultandır. Kendi çalışmalarının dışında hat sanatı üzerine hazırlanan çalışmaları da desteklemiştir. Padişahın sanatsal ilgi ve beğenileri devlet adamlarını da etkilemiştir. Hat sanatına duyulan ilgi artmaya başlamış ve hat eserlerine sahip olmak simgesel bir anlam kazanmıştır. III. Ahmed'in saltanatı sırasında hattatlık vasfına sahip olan bürokratların hiyerarşide yükselmelerine imkân tanındığı bilinmektedir.⁶⁵ Aynı zamanda şair olan III. Ahmed şiirlerinde "Necib" ve "Ahmed" mahlaslarını kullanmıştır.

Sanatkârları olduğu gibi şairleri de himaye eden III. Ahmed'in saltanat yılları edebi eserlerin sayıca arttığı zengin bir dönemdir. Sultanın ve sadrazamın etrafındaki şairler vakıf eserlerine yazdıkları manzum şiirlerle banilerin ve hamilerin zevklerini topluma ulaştırmışlardır. Padişahın şairleri himayesi, devlet adamlarına da örnek olmuştur. Sadrazam İbrahim Paşa tarafından himaye edilen şair zümresi arasında Nedim, Râşid, Vehbî gibi isimler de yer almaktadır. Bu dönemde 82 şair İbrahim Paşa'ya sunmak üzere 242 kaside kaleme alınmıştır. Kasideler çoğunlukla Sadrazam İbrahim Paşa'nın şahsını ve faaliyetlerini övücü ifadeler içermektedir.⁶⁶

Keskiner'e göre III. Ahmed hat sanatı ve şiire olan ilgisini kamusal alanda görünür kılan ilk Osmanlı padişahıdır.⁶⁷ III. Ahmed döneminde sanat ve edebiyatla birlikte ilmî gelişmeler de yaşanmıştır. Devrin önemli alimlerinden oluşan heyetler

⁶³ Aktepe, 'Ahmed III'. s. 38.

⁶⁴ Dolu, a.g.m., s.184.

⁶⁵ Araç, a.g.e., s. 78-79.

⁶⁶ M. Hakverdioğlu, 'Edebiyatımızda Lale Devri ve Nevşehirli Damat İbrahim Paşa'ya Sunulan Kasideler', Doktora Tezi, *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Konya, 2007, s. 43-52.

⁶⁷ Araç, a.g.e., s. 81-83.

sürekli toplanmıştır. Sayıca çok fazla kırk hadis kitabı kaleme alınmış, hadis kitaplarından bazıları sultana ithaf edilmiştir. III. Ahmed'in hadis ilmine olan ilgisinin bu dönemde hadis çalışmalarının yoğunlaşmasında etkili olduğu düşünülmektedir. Hadis ilmindeki çalışmalar beraberinde darülhadis medreselerinin artışı sağlamıştır.⁶⁸ Edebiyat, sanat ve ilmin kesişim noktası olan yazma eserler ve kütüphanelere III. Ahmed'in özel ilgi göstermesi de kütüphanelerin altın çağını başlatan unsurlardan olmuştur.

Padişahın kitaba karşı duyarlılığını anlatan olaylardan biri kitap çıkış yasağıdır. III. Ahmed döneminde kıymetli yazma eserlerin imparatorluk dışına çıkarılması söz konusudur.⁶⁹ Târîh-i Râşid'de aktarıldığına göre III. Ahmed döneminde kitap ticaretinin yapıldığı sahafların imparatorluk dışına kitap satmaları yasaklanmıştır. Böylece sanat, edebiyat ve ilmî açıdan kıymetli eserlerin muhafaza edilmesi ve şehirdeki kitap zenginliğinin artması amaçlanmaktadır.⁷⁰ Kitaplarla ilgili bir diğer belge de 29 Zilhicce 1135/ 30 Eylül 1723 tarihli Hatt-ı Hümayundur. Sultan III. Ahmed'in kitaplarının ciltlenmesi için mücellit görevlendirilmiştir. Belgede Şehid Ali Paşa'nın kitaplarını ciltleme işini 40 akçeye yapan mücellidin padişaha mahsus ciltleme işini 20 akçeye yaptığı ve bu mücellidin kütüphaneye tayin edildiği yer almaktadır.⁷¹

Osmanlı Devleti'nde ilk saray kütüphanesini kurması, ayrıca Valide Turhan Sultan ve Cedid Valide Sultan külliyesi içerisinde kütüphanelerini vakfetmesi sultanın kitaplara ve kütüphanelere verdiği değeri gösteren örneklerdendir. Araç'a göre Sultan Ahmed'in sanat, edebiyat ve ilmi yönelimlerinin dönemin yönetici elitlerine tesirini kültürel patronaj kavramıyla açıklanabilmektedir. İnalcık'a göre patrimonial devlette saray ve sultanın kültürel egemenliği prestij sağlayan köklü bir gelenektir. Sultanın sanatçılar, şairler ve alimleri himaye biçimi olduğu gibi kütüphane baniliği de yüksek rütbeli devlet adamları tarafından örnek alınmıştır.

⁶⁸ M. E. Özafşar, 'Osmanlı Eğitim, Kültür ve Sanat Hayatında Hadis'. *Türkler*, Türkiye Yayınları, cilt. 11, Ankara, 2002, s.360-361.

⁶⁹ Emsen, a.g.m., s.122.

⁷⁰ İ. Erünsal, *Kütüphanecilikle İlgili Osmanlıca Metinler ve Belgeler II*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul, 1990, s.139.

⁷¹ BOA, İE.HAT. / 4- 388- 0.

İlerleyen dönemlerde damatları ve sadrazamları olarak seçtiği Şehid Ali Paşa ve Nevşehirli İbrahim Paşa'nın tıpkı III. Ahmed gibi ilmi, şiiri ve kitapları seven, kitap koleksiyoneri ve kütüphane banisi kişiler olması bir tesadüften öte kültür patronajının örneği olarak değerlendirmek mümkündür.⁷²



⁷² Araç, a.g.e., s.77-78.

2. İBRAHİM PAŞA ve KÜTÜPHANE BANİLİĞİ

Tezin bu bölümde Nevşehirli Damat İbrahim Paşa'nın ve eşi Fatma Sultan'ın Şehzadebaşı Caddesi'ndeki külliyesi ve külliye içinde yer alan İbrahim Paşa Kütüphanesi'nin kuruluş süreçleri incelenmektedir. Külliye'nin özelinde kütüphanenin kuruluşu, gelişimi, İbrahim Paşa'nın ölümünden sonraki geçirdiği süreçleri, b.anın fiziki özellikleri, geçirdiği tamirler, koleksiyon durumu ve Süleymaniye Kütüphanesi'ne nakledilişine kadar geçen süreç arşiv belgelerinden yararlanılarak ele alınmıştır.

2.1. Muşkara'dan Payitahta İbrahim Paşa'nın Hayatı

III. Ahmed'in damadı ve on iki yıl sadrazamlık makamında bulunan İbrahim Paşa'nın 1662 Muşkara (Nevşehir) doğumlu olduğu ifade edilmektedir.⁷³ Bazı kaynaklarda ise İbrahim Paşa'nın 54 yaşında sadrazam olduğu, buna göre 1665-1666'da dünyaya geldiği aktarılmaktadır.

Babası İzdin voyvodası sipahi Ali Ağa (öl. 1674), annesi Fatma Hanım'dır (öl. 1700). Babasının voyvoda olmasından hareketle seçkin bir aileden geldiği rivayet edilmektedir. 1689'da akraba ziyareti ve iş bulma gayesiyle İstanbul'a gelmiştir. Eski Saray masraf kâtibi olan akrabası Mustafa Efendi vasıtasıyla önce sarayın Helvacılar Ocağı sonrasında eski sarayın Baltacılar Ocağı'na kaydolmuştur. İlerleyen zamanlarda Eski Saray'ın vakıflar katipliğine kadar yükselmiştir. II. Mustafa döneminde Dârüssâde ağası yazıcı halifesi olarak Edirne Sarayı'nda kalmıştır. Edirne Sarayı'nda kaldığı süreçte Şehzade Ahmed ile tanışmış ve yakın ilişki kurmuştur. III. Ahmed'in tahta çıkışının ardından diğer saray görevlileriyle beraber İstanbul'a dönmüş ve altı yıl boyunca Dârüssâde Dairesi yazıcılığı görevinde kalmıştır.⁷⁴

⁷³ Aktepe, 'Damad İbrâhim Paşa, Nevşehirli'. s. 441; İ. Arıkan, 'Nevşehirli Damat İbrahim Paşa'nın Hayatı ve Devlet Adamlığı', Yüksek Lisans Tezi, *Marmara Üniversitesi Türkiyat Enstitüsü*, İstanbul, 2013, s. 15.

⁷⁴ F. Allak, 'Nevşehirli Sadrazam Damat İbrahim Paşa'nın Bânîlik Faaliyetleri', Yüksek Lisans Tezi, *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Van, 2017, s. 1.

Ahmed Refik'e göre İbrahim Efendi ile Ali Paşa arasında düşmanlık söz konusudur. Ali Paşa ve padişahla yakınlığından rahatsız olan diğer devlet adamları tarafından 1709'da Haremeyn muhasebeciliği vazifesiyle saraydan uzaklaştırılmıştır. Bir müddet sonra malları müsadere edilerek Edirne'ye sürülmüştür. 1715'te mevkûfatçı olarak Damad Şehit Ali Paşa'nın Mora seferine katılmıştır. 1716 yılındaki Avusturya savaşında mevkufatçılıkla beraber Niş defterdarlığına tayin olmuştur. Damat Ali Paşa'nın Petervaradin Savaşı'nda şehit düşmesi üzerine önce Arnavut Halil Paşa ardından Kayserili Mehmed Paşa sadaret makamına getirilmiş ancak başarı elde edilememiştir.⁷⁵

İbrahim Efendi bu dönemde hızla terfi ederek önce rûznâmçe-i evvel sonra mîrâhûr-ı evvel olmuş ve 4 Ekim 1716'da vezir rütbesiyle rikâb-ı hümayun kaymakamlığına getirilmiştir. Daha önce Sadrazam Ali Paşa ile nikahlı olan Fatma Sultan, eşinin şehit olması üzerine dul kalmıştır. III. Ahmed, kızı Fatma Sultan'ı 19 Şubat 1717'de bu kez ikinci vezir ve Rikab-ı Hümayun Kaymakamı İbrahim Paşa ile evlendirmiştir. Aynı yıl bu evlilikten Sultanzade Mehmed Bey (1718-1737) dünyaya gelmiştir. Evlendiğinde 13 yaşında olan Fatma Sultan'ın ikinci eşi İbrahim Paşa ile arasında kırk yaş fark vardır. Bu duruma göre padişahın siyasi bir evlilikle İbrahim Paşa'yla nikahladığı tahmin edilmektedir.⁷⁶

Geçmişte vezirlik tekliflerini geri çevirerek itibarını yükselten İbrahim Paşa ancak sulh sağladıktan sonra sadrazamlık görevini kabul etmiştir. Osmanlı ile savaş halinde olan Avusturya ve Venedik'le sulh görüşmelerinin başlaması üzerine 9 Mayıs 1718'de sadrazamlık makamına gelen İbrahim Paşa ilk iş olarak barış görüşmelerini ele almıştır. '*Damad-ı Şehriyari*' olarak anılan İbrahim Paşa'ya padişah tarafından tuğralı zümrüt mühür 'mühr-i hümayun' olarak verilmiştir. 1718-1730 yılları arasında sadrazamlık yapan Damat İbrahim Paşa kaynaklarda orantılı bir vücuda sahip, kibar, ilim-irfan sahibi, savaştan nefret eden zevk ve eğlenceye düşkün, ince ruhlu, cömert, dirayetli, mütevazi, yeniliklere açık, ileri görüşlü bir

⁷⁵ A. R. Altınay, *Fatma Sultan*, s. 63; Allak, a.g.t., s. 2; Aktepe, 'Damat İbrâhim Paşa, Nevşehirli'. s. 441; Arıkan, a.g.t., s. 18-21 ; Aktepe, 'Ahmed III'. s. 36.

⁷⁶ T. Artan, '18. Yüzyıl Başlarında Yönetici Elitin Saltanatın Meşruiyet Arayışına Katılımı'. *Toplum ve Bilim*, sayı: 83, 1999/2000, s. 294; Ş. Tuncer, 'Padişah Kızlarının Küçük Yaşlarda Yaptıkları Şekli Evlilikler: III. Ahmed'in Kızı Fatma Sultan Örneği'. *Türk Kültürü İncelemeleri Dergisi*, cilt: 43, 2020, s. 100.

şahsiyet olarak anlatılmaktadır. III. Ahmed'in İbrahim Paşa'ya yaklaşımı oldukça yakındır. Şehzadeliğinden beri tanıdığı ve ikinci adamı olarak seçtiği İbrahim Paşa'yı damadı yaparak taltif etmiştir.⁷⁷

Kaynaklarda III. Ahmed'in içine kapanık bir yapıya sahip olduğu İbrahim Paşa'yla beraber vakit geçirdikçe sosyal ortama kavuştuğu aktarılmaktadır. Lale eğlenceleri ve helva sohbetleri aralarında sıkı bir bağ ve dostluk olduğunun göstergesidir.⁷⁸ Arıkan'a göre eşine az rastlanır bir padişah sadrazam münasebeti söz konusudur. Öyle ki padişah damadının köşkünde günlerce kalarak vakit geçirmiştir.⁷⁹ Emecen'e göre, III. Ahmed'in Damat İbrahim Paşa ile arasındaki ilişki Kanûnî Sultan Süleyman ile yakın arkadaşı Sadrazam İbrahim Paşa'nın arasındaki ilişkiyle benzerlik göstermektedir. Dönem kaynaklarından Şemdânizade *Mür'i't-tevârih* eserinde yine Damat İbrahim Paşa'nın padişahla olan münasebetini, Fatih Sultan Mehmed'in Sadrazamı Mahmud Paşa ve Kanûnî Sultan Süleyman'ın Sadrazamı İbrahim Paşa'nın padişahla aralarındaki münasebete benzetmiş, üç veziriazamında on yıldan uzun süre görev aldığı ve akıbetlerinin ortak olduğuna değinmiştir.⁸⁰

İbrahim Paşa'nın kitaba ve ilme olan düşkünlüğünün padişahla aralarındaki uyumu kolaylaştırması da muhtemeldir. III. Ahmed tıpkı İbrahim Paşa gibi savaştan hoşlanmayan ve savaş harcamalarından kaçınan bir yönetim anlayışına sahiptir. Bu sebeple savaşlardan uzak, Avrupa'daki gelişmelerin takip edildiği, ilmi, sosyal ve kültürel yeniliklerin yaşandığı bir dönemin ortak gayeleri olduğu görülmektedir.

İbrahim Paşa'nın sadrazamlığı dönemi bazı kaynaklarda "Lale Devri" bazı kaynaklarda ise "Türk Rönesansı" olarak adlandırılmaktadır. Karahasanoğlu'na göre "Lale Devri" kurgusu dönem yazarlarının abartılı anlatımları sonucu ortaya

⁷⁷ S. Ayduz, 'Bilimsel Faaliyetler Açısından Lale Devri' İstanbul Armağanı 4 : Lale Devri . İBB Yayınları, İstanbul, 2000, s. 159, 161 ; Allak, a.g.t., s .2-5; Aktepe, 'Damad İbrâhim Paşa, Nevşehirli'. s. 441; Arıkan, a.g.t., s.21-22.

⁷⁸ *Abdi Tarihi: 1730 patrona İhtilali Hakkında Bir Eser*, Unat, F. R (Haz.), Türk Tarih Kurumu, Ankara, 1999, s.26

⁷⁹ Aktepe, 'Damad İbrâhim Paşa, Nevşehirli', s. 441; Arıkan, a.g.t., s.21-22.

⁸⁰ F. M. Emecen, 'Matruşka'nın Küçük Parçası: Nevşehirli Damat İbrahim Paşa Dönemi ve 'Lale Devri' Meselesi Üzerine Bir Değerlendirme'. Osmanlı Araştırmaları, sayı: 52, İstanbul, 2018, s. 89; *Şem'dâni-zâde: Fındıklılı Süleyman Efendi Târîhi: Mür'i't-tevârih*, I, haz. M..M. Aktepe, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul, 1976, s. 14.

konulmuştur.⁸¹ 1718 Pasarofça Anlaşması imzalandıktan sonra İbrahim Paşa sulh odaklı politikalar geliştirmiştir. İç siyasette dikkat çekici durumlardan biri ise aile bireylerinin ve akrabaların vezirlik ve diğer üst kademe yöneticiliklere tayin edilmesidir. İbrahim Paşa, kızı Fatma Hanım'ın eşi damadı Kaymak Mustafa Paşa'yı vezirliğe, diğer kızı Hibetullah Hanım'ın eşi Safiye Sultanzâde Mehmed Paşa'yı kapıcılar kethüdalığına getirmiştir.⁸² 20 Şubat 1724 tarihinde gerçekleştirilen düğünle Sultan Ahmed'in üç kızı üç vezirle evlenmiştir. Sadrazam İbrahim Paşa'nın oğlu Genç Mehmed Bey Atike Sultan'la, İbrahim Paşa'nın yeğeni Ali Bey Ümmügülsüm Sultan ile evlenerek vezirliğe yükselmiştir. Padişahın diğer kızı Hatice Sultan ise Çerkez Osman Paşa'nın oğlu vezir Ahmed Paşa'yla evlenmiştir.⁸³ Sadrazamın yakınlarını devlet kademelerine getirmesi, yönetici kesim içerisinde rekabet hissini tetiklemiştir.

Batıda ve kuzeyde sükûnet sağlanarak, eğitim, kültür, imar, ekonomi ve Avrupa'daki gelişmelerin takibi gibi meselelere ağırlık verilmiştir. İlk olarak tasarruf tedbirleri uygulanmış, dolayısıyla devletin gelirlerinde artış sağlanmıştır.⁸⁴ Gelirlerin artmasıyla beraber imar faaliyetleri hız kazanmıştır. İbrahim Paşa Anadolu'da, özellikle doğduğu yer olan Muşkara'da imar faaliyetleri başlatmış, kaza merkezini Ürgüp'ten Muşkara'ya taşıyarak Nevşehir olarak değiştirmiştir. İbrahim Paşa'nın sadrazamlığa gelişiyle beraber *Barok üslubu* mimari eserlerin şehrin çeşitli merkezlerinde inşa edilmesi planlanmıştır.

1718 büyük İstanbul yangını ve 1719 depremi, şehrin restorasyonu ve yeniden inşasına yönelik çalışmaları arttırmıştır. İstanbul Depremi sonrası özellikle Kağıthane'de kasırlar ve bahçeler yapılmıştır.⁸⁵ Boğazın iki yakası ve Haliç'te inşa edilen sahil saraylarıyla yönetici sınıf için yeni konut mekanları ortaya çıkmıştır.

⁸¹ S. Karahasanoğlu, 'Osmanlı Tarih Yazımında Lâle Devri: Eleştirel Bir Değerlendirme'. *Tarih ve Toplum Yeni Yaklaşımlar Dergisi*, sayı 7, 2008, s. 133.

⁸² M. Süreyya, 'İbrahim Paşa (Damad-ı Şehriyari)', *Sicill-i Osmani III*, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul, 1996, s. 779.

⁸³ H. İpekten, M. Özerger, 'Sultan 3. Ahmed Devri Hadiselerine Aîd Tarih Manzûmeleri'. *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Dergisi*, cilt:10, sayı: 14, İstanbul, 1959, s. 131.

⁸⁴ M. A. Yalçınkaya, 'XVIII. Yüzyıl Islahat, Değişim ve Diplomasi Dönemi'. *Türkler*, cilt: 12, Yeni Türkiye Yayınları, 2002, s. 489-495; Allak, a.g.t., s. 6-10; Arıkan, a.g.t., s. 27-35; Ç. Uluçay, *Padişahların Kâdınları ve Kızları*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 1980, s. 83.

⁸⁵ U. Rüstem, *Ottoman Baroque "The Architectural Refashioning of Eighteenth-Century Istanbul"*, Princeton University Press, Princeton, 2019, s. 24.

Birçok cami, mektep, medrese, çeşme, kütüphane, kasır ve köşk inşa ettirmiştir. Şehirde sık sık yangın çıkmasından dolayı tulumba ile yangını söndürmek üzere 1727’de tulumbacılar ocağı kurulmuştur. Aynı yıl ilk Müslüman matbaası İbrahim Müteferrika tarafından faaliyete geçmiştir.⁸⁶

Sadrazam İbrahim Paşa, Avrupa’yı tanımanın Osmanlı dış politikası ve ticaretine katkı sağlayacağını düşünerek bu doğrultuda adım atmıştır. Fransa ile iyi ilişkiler geliştirmek için 1720 tarihinde Mehmed Çelebi Paris’e sefir olarak gönderilmiştir. İbrahim Paşa, III. Ahmed ve Şeyhülislam Yenişehirli Abdullah Efendi’nin desteğini alarak tercüme faaliyetlerini başlatmıştır.⁸⁷ Kurulan 30 kişilik tercüme heyeti, ilk defa sistemli olarak farklı dillerdeki eserlerin Türkçeye kazandırılması sağlanmıştır.⁸⁸ Arşiv belgelerine göre Sadrazam İbrahim Paşa Arapça, Farsça, Yunanca ve Almancadan sekiz eserin tercüme edilmesini teşvik etmiştir.⁸⁹ İbrahim Paşa’nın tarihe yakın ilgi duyması nedeniyle farklı dillerden tercüme edilen eserlerin çoğunu tarih kitapları oluşturmaktadır.⁹⁰ Kazancıgil, İbrahim Paşa’nın sadrazam olduğu dönemde profan bilimlere ve tarih çalışmalarına karşı büyük bir alaka duyulduğunu aktarmaktadır.⁹¹

İstanbul’da bulunan ambarlar, mahzenler tamir edilmiştir. Tophane tamir edilip yeniden düzenlenmiştir. Aynı şekilde tersane ıslah edilmiş ve 104 yeni gemi yaptırılmıştır. Darphane b.ası yeniden inşa edilmiştir. Şehrin nüfusunun artması nedeniyle su sistemi yeterli gelmediği için İbrahim Paşa Kumburgaz ve Belgrad köyleri civarında yeni bentler yaptırmış ve su yollarını tamir ettirmiştir. İstanbul surlarının tamirleri gerçekleştirilmiştir. Buna göre Damat İbrahim Paşa’nın emriyle 4 Mayıs 1722 tarihinde başlayan Yalıköşkü kapısı ve Demir kapısındaki kulenin onarımı, Ahır kapısındaki surun güçlendirilmesi ve Davutpaşa İskeleyi civarındaki

⁸⁶ Aktepe, a.g.m., s. 441.

⁸⁷ M. İpşirli, ‘Lale Devrinde Teşkil Edilen Tercüme Heyetine Dair Bazı Gözlemler’. *Osmanlı İlmî ve Meslekî Cemiyetleri*, I. Milli Türk Bilim Tarihi Sempozyumu, İstanbul, 1987, s. 34.

⁸⁸ R. Şeşen, ‘Lale Devrinde Yenileşme Hareketleri ve Tercüme Edilen Eserler’. *Journal of Turkish Studies*, sayı: 28/2, 2004, s. 50; Aydüz, a.g.m., 163.

⁸⁹ Sezer, a.g.t., s. 49.

⁹⁰ S. Aydüz, ‘Lale Devri’nde Yapılan İlmî Faaliyetler’. *Divan: Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi*, sayı. 3, 1997, s. 144; İpşirli, a.g.m., s. 34.

⁹¹ A. Kazancıgil, ‘Lale Devri’nde Bilim Hayatı’, *İstanbul Armağanı 4 : Lale Devri*. İBB Yayınları, İstanbul, 2000, s. 195.

surun tamiri 29 Ekim 1722’de tamamlanmıştır. 16. yüzyılda Kütahya ve İzmit’te gelişen çini sanatı ilerleyen yıllarda ihmal edilmeye başlamıştır. Çiniciliğin yeniden canlanması için 1725 yılında Tekfur Sarayı çini imalathanesi kurulmuştur.⁹²

İbrahim Paşa’nın sadrazamlığının son dönemlerini en çok meşgul eden konu İran ve Afganlılarla olan münasebetlerdir. Şirvan ve Dağıstan bölgesindeki toprakların akıbeti Rusya ile Osmanlı Devleti’nin karşı karşıya getirmiştir. 1724’te İran Mukâsemenâmesi imzalanarak Batı İran toprakları iki devlet arasında paylaşılarak anlaşma sağlanmıştır. Ancak bu toprak paylaşımından hoşnut olmayan Afganlar ile Osmanlı Devleti arasında 1726 tarihinde savaş başlamıştır. Sadrazamın sefere katılmadığı orduyu, Bağdat Valisi Ahmed Paşa idare etmiştir. Ordunun yenilgiye uğraması toplum nazarında İbrahim Paşa’yı zor duruma düşürmüştür. Meselenin barış yoluyla çözülmesine karşın doğudaki savaşlar, III. Ahmed ve İbrahim Paşa’ya karşı düşmanlığı körüklemiştir. Bununla beraber mesire alanlarındaki eğlenceler, sadrazam ve vezirlerin akrabalarını yüksek rütbeli mevkilere getirmeleri, devlet erkani ve ilmiye sınıfı arasında memnuniyetsizliğe neden olmuştur. Artan vergiler, iç göçler nedeniyle yaşanan işsizlik, sarayın lüks harcamaları, İbrahim Paşa’yı halkın gözünden düşürmüştür.

Artan hoşnutsuzluklar 1730 Patrona Halil İsyanı’nı beraberinde getirmiştir. İsyan bastırılamayınca III. Ahmed damadı İbrahim Paşa ile onun damatları Kethüda Mehmed Paşa ve Kaptanıderya Kaymak Mustafa Paşa’yı 1 Ekim 1730’da öldürterek cesetlerini asilere teslim etmek durumunda kalmıştır. Ardından tahttan feragat ettirilen III. Ahmed’in yerine yeğeni I. Mahmud getirilmiştir. İbrahim Paşa’nın cenazesi öküz arabasıyla Et Meydanı’nda bekleyen isyancılara teslim edilmiştir.⁹³

İsyancılar tarafından teslim alındıktan sonra cenaze İstanbul sokaklarında dolaştırılarak türlü hakaretler edildikten sonra parçalanmıştır. Cenazesinin bazı parçalarının Kirazlı Mescit Sokağı yakınlarındaki konağın bahçesine, bir kısmının da Şehzadebaşı İbrahim Paşa-Fatma Sultan Külliyesi’ndeki hazireye defnedildiği iddia

⁹² Şeşen, a.g.m., s.49; Allak, a.g.t., s.11-15; *Târih-i Râşid ve zeyli*, 3, s. 1436.

⁹³ Aktepe, ‘İbrahim Paşa, Nevşehirli’, s. 442-443; M.M. Aktepe, *Patrona İsyanı 1730*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul, 1958, s. 151; T. Mustafazade, “Bir Yabancı’nın Gözü ile Eylül 1730 İstanbul İsyanı”. *Yakın Dönem Türkiye Araştırmaları*, cilt:17, sayı: 33, İstanbul, 2018/1, s. 18.

edilmektedir. Damat İbrahim Paşa birçok hayır eseri bırakmıştır. Yapılan çalışmalar sonucunda İbrahim Paşa baniliğinde 60 eser inşa edildiği tespit edilmiştir. Bu eserlerden 41'i günümüze ulaşmıştır. Bu eserlerin içerisinde en önemlileri Nevşehir ve İstanbul'da yaptırdığı külliyelelerdir.⁹⁴

Nevşehir Damat İbrahim Paşa Külliyesi 1726-1727 tarihinde Ürgüp'e bağlı Muşkara köyünde inşa edilmiştir. Paşanın doğum yerinde yaptırdığı bu külliye 18. yüzyılda Anadolu'da inşa edilen en önemli yapılarıdır. Bu külliye tamamlanmasıyla beraber bölge Nevşehir adını almıştır. Bu külliye yapımındaki esas gaye bölgeyi ihya ederek cazibe merkezi haline getirmektir. İbrahim Paşa inşaat faaliyetlerinin yanı sıra Muşkara'nın gelişmesi için idarî değişiklikler de yapmış, Ürgüp'te kurulan pazar buraya taşımış ve kaza merkezi haline getirilmiştir. Ayrıca halkın bütün vergilerinin kendi vakfından ödenmesini sağlayıp Nevşehir'de yaşamayı cazip hale getirmiştir.⁹⁵

Damat İbrahim Paşa'nın memleketinde inşa ettirdiği külliye yapımı için dönemin baş mimarı Kayserili Mehmed Ağa görevlendirilmiştir. Nevşehir Kalesi'nin eteklerinde, şehre hâkim bir tepe üzerinde inşa edilen külliye bünyesinde cami, medrese, sıbyan mektebi, imaret, han ve hamam ve iki adet çeşme bulunmaktadır. Külliye ye tamamlandıktan bir yıl sonra han eklenmiştir. Külliye için İstanbul'da bir yarışma düzenlenmiş ve Nedîm, Seyyid Vehbî, Râşid gibi dönemin ünlü şairleri ve tarihçileri tarafından her bir yapıya kitabeler yazılmıştır.⁹⁶ İbrahim Paşa, biri İstanbul Şehzadebaşı diğeri Cağaloğlu/Acımusluk Sokak'ta olmak üzere iki külliye daha yaptırmıştır.

⁹⁴ Allak, a.g.t., s.iii, s.20-21.

⁹⁵ İ. Aktuğ Kolay, 'Nevşehir Damat İbrahim Paşa Külliyesi'. *DİA*, cilt: 8, İstanbul, 1993, s. 447; İpekten, Özeren, a.g.m., s. 139.

⁹⁶ E. Atak, 'Nevşehirli İbrahim Paşa'nın Külliyeleleri Üzerine Bir Değerlendirme'. *Sanat Tarihi Dergisi*, cilt: 31, sayı: 2, 2022, s. 987-989; S. Çiğdem, 'Nevşehir Damat İbrahim Paşa Külliyesi'nin Sosyal ve Kültürel Hayata Katkısı', Yüksek Lisans Tezi, *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Nevşehir, 2019, s. 39-41; S. Eyice, 'Nevşehirli Damad İbrahim Paşa Külliyesi'. *DİA*, cilt:8, İstanbul, 1993, s.443.

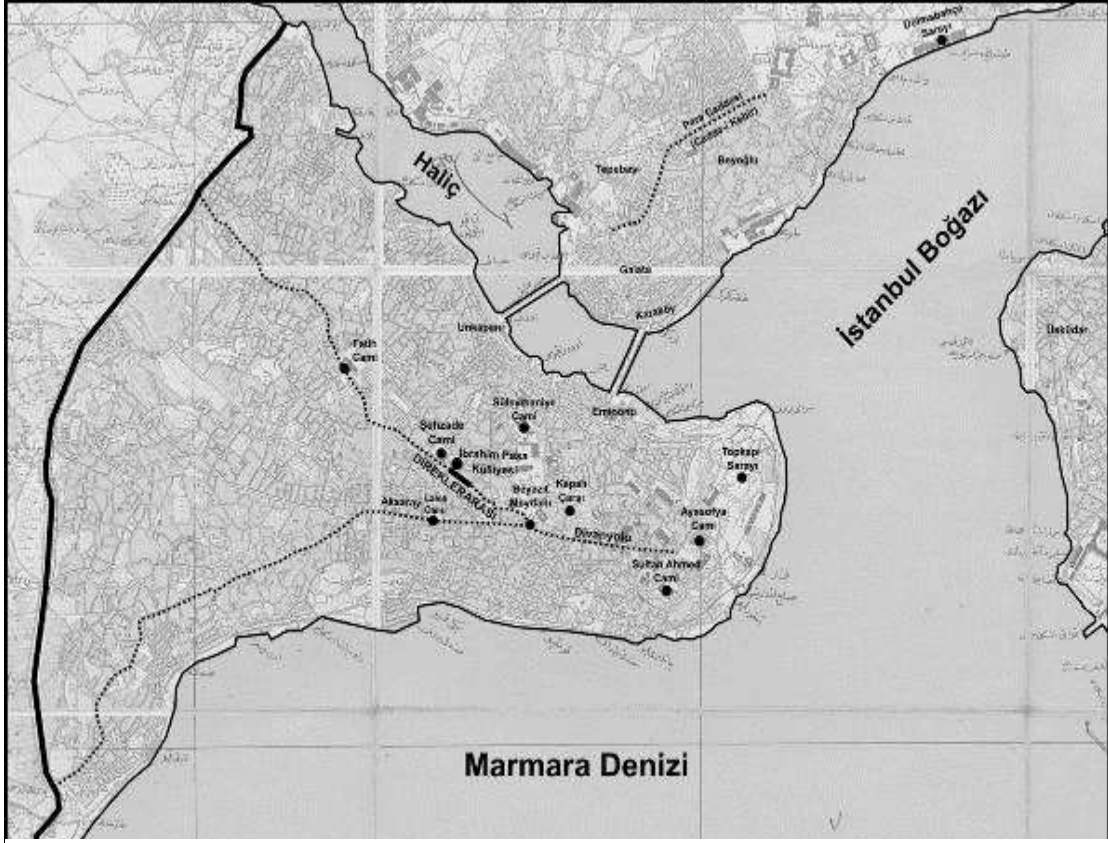
2.2. İbrahim Paşa ve Fatma Sultan Külliyesi

Tarihî yarımada sınırları içinde yer alan Divanyolu, Doğu Roma döneminde inşa edilmiştir. Başkentin törensel meydanlarının, anıtsal yapılarının ve resmi geçitlerinin üzerinde bulunduğu yol simgesel bir öneme sahiptir. Şehrin en önemli yolu Osmanlı Devleti döneminde de korunmuştur. Sultanahmet Meydanı yakınlarında başlayan ve Çemberlitaş'ı geçerek Bayezid Meydanı'na ulaşan yol burada ikiye ayrılmaktadır. İki yoldan biri Şehzadebaşı güzergahından Edirnekapı'ya ulaşırken diğer yol ise Beyazıt Meydanı'ndan sonra Yedikule'ye kadar devam etmektedir. Osmanlı sultanları, aileleri ve üst düzey devlet adamlarının cami, külliye, medrese ve kütüphanelerini bu yol üzerinde inşa ettirmelerinin anıtsal bir etki bırakma amacıyla olduğu ifade edilmektedir. Devlet adamlarının gücünün giderek artmasıyla 17-18. yüzyıllarda daha kalıcı maddi temsil biçimlerine bürünmüştür. III. Ahmed döneminin en güçlü devlet adamı olan Sadrazam Damat İbrahim Paşa'da külliyelerinden birini şehrin en önemli caddesi üzerine kurdu muştur.⁹⁷

Divanyolu üzerinde günümüzde Şehzadebaşı Caddesi ile Dede Efendi Caddesi'nin kesiştiği noktada Damat İbrahim Paşa külliyesi yer almaktadır. Sadrazam Damat İbrahim Paşa ve eşi Fatma Sultan tarafından 1132/1719-1720'de yaptırılmıştır. Klasik dönem mimari özelliklerini taşıyan külliye dönemin baş mimarı Kayserili Mehmed Ağa tarafından inşa edilmiştir. 13 hücreli medrese, çeşme, cami, sebül, şadırvan, hazire ve kütüphaneden oluşmaktadır.⁹⁸ Kapıdan içeriye doğru girildiğinde girişin her iki yanında kubbeli mekanların solunda kütüphane, sağında ise cami yer almaktadır. Avlunun güneydoğusunu "u" biçiminde saran revaklı öğrenci odaları sıralanmaktadır. Avlunun ortasında sekizgen şadırvan, güneybatısında ise sivri kemerlerle içeriden avluya dışarıdan Şehzadebaşı Caddesi'ne açılan hazire bulunmaktadır.

⁹⁷ Y. Halat, 'Osmanlı Döneminde İstanbul Divanyolu'nun tarihsel süreçte değişimi', Yüksek Lisans Tezi, *Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2018., s. 1; M. Cerasi, *Divanyolu*, Kitap Yayınevi, çev. Ali Özdamar, İstanbul, 2014, 15, 67, 99-100.

⁹⁸ Eyice, a.g.m., s.443-444; Arıkan, a.g.t., s. 127.



Şekil 1. Divanyolu Haritası

Kaynak: F. Tunç Yaşar, A. Yaşar, “From an arasta bazaar to a piyasa street: the transformation of Direklerarası in Ottoman Istanbul from the 1720s to the 1920s”, *Middle Eastern Studies*, DOI: 10.1080/00263206.2024.2384877

22 Mayıs 1720’de külliye’nin açılış töreni gerçekleştirilmiştir. Râşid’in anlatımına göre Sadrazam İbrahim Paşa, Şehzade Camii’nin yakınında, Eski Odalar’ın karşısında yaptırdığı darülhadis, kütüphane, öğrenci odaları, çeşme ve türbe 1132 yılı Recep ayının 15. çarşamba günü (22 Mayıs 1720) tamamlanan kısımları törenle açılmıştır. Sadrazamın damatları Vezir Mustafa Paşa ve Kethudâ Mehmed Ağa, Şeyhülislâm Yenişehirli Abdullah Efendi, Defterdar İbrahim Efendi, Reîsülküttâb Mehmed Efendi, Başmuhasebeci Şerbetçizâde Hüseyin Efendi, Tersane Emîni Abdullah Efendi, İstanbul Kâdîsı Dürrî Mehmed Efendi, Yeniçeri Ağası Mehmed Ağa, başta olmak üzere törene devletin önde gelen isimleri katılmıştır. Dârülhadis’in içerisi minder ve yastıklarla döşenmiş olup davetliler burada sadrazam hazretlerini beklemişlerdir. Sadrazam hazretleri dahil Çavuşbaşı ve Tezkireci efendiler ve Mektûbî Efendi ve maiyetinde bulunanlar davetlilere iltifât ve taltifle muamele etmişlerdir. Kahve ve şerbet ikramlarından sonra müderris tayin edilen

Numan Paşa ve Şeyhülislam Efendi Fatiha sûresinin tefsîri üzerine ders vermişlerdir. Müderris Emir Efendi, Süleymaniye şeyhi ve diğer selâtin camilerin şeyhleri dua etmişlerdir. Emir Efendi'ye semmûr kürk ve Şeyh Efendi'ye surreler ihsan edilmiştir.⁹⁹ Silahdar Fındıklılı Mehmed Ağa ise açılış töreninin 14 Recep 1132'de (21 Mayıs 1720) yani Raşit'in belirttiği tarihin bir gün evvelinde yapıldığını ifade etmektedir.¹⁰⁰

1141/1729'de İbrahim Paşa külliye gelir sağlaması için ana cadde boyunca karşılıklı olarak bir tarafta 37, diğer tarafta 45 dükkândan meydana gelen önü revaklı arastayı (çarşı) külliye ilave ettirmiştir. Cerasi'ye göre Damat İbrahim Paşa-Fatma Sultan Külliyesi'nin arasta bölümü Bizans döneminden sonra İstanbul'da revaklı sokak geleneğinin yeniden canlandığı yegâne örnektir.¹⁰¹ Arasta, dükkanların önünde bulunan sütunlar nedeniyle "Direklerarası" adıyla da anılmaktadır.¹⁰²

1729'da Şehzadebaşı'ndaki külliyenin tüm bölümlerinin faaliyete geçmesi ve Nevşehir İbrahim Paşa Külliyesi'nin tamamlanmasından sonra külliyele ait vakfiye hazırlanmıştır. Mayıs 1729 tarihli vakfiyeye göre Şehzadebaşı Külliyesi için arastanın kira bedelleriyle beraber Aydın sancağında iki köy, Karlı ilinde bir köy, Paşa sancağında Manastır nahiyesinde mukataalar, Ege denizindeki Nakşa adasında tarla, bağ ve bahçelerin geliri vakfedilmiştir. Elde edilen gelirin bir kısmı külliye çalışanlarının maaşı ve külliye masrafları için kullanılmış kalan kısmı ise memleketin farklı yerlerindeki hayır eserleri için ayrılmıştır. Vakfiyeye göre külliyedeki görevliler; medrese şeyhülkurrası, dersiam, dört kütüphane görevlisi, yazı hocası, kütüphane ciltçisi, imam, müezzin, kandilci, kayyum ve kapıcılarıdır.¹⁰³ Külliyenin bölümleri ise şu şekildedir:

⁹⁹ *Tarih-i Raşid ve zeyli*, 2, Raşid Mehmed Efendi, Sorumlular Çelebizade İsmail Asım Efendi; haz. Abdulkadir Özcan... [ve öte.]; çev. Halit Özkan, Asuman Erkan Emin, Klasik Yayınları, İstanbul, 2013, s. 1195-1196.

¹⁰⁰ M. Topal, 'Silahdar Fındıklılı Mehmed Ağa- Nusretname- Tahlil ve Metin (1106-1133 / 1695-1721)', Doktora Tezi, *Marmara Üniversitesi Türkiyat Enstitüsü*, İstanbul, 2001, s. 913.

¹⁰¹ Allak, a.g.t., s.22; Cerasi, a.g.e., s. 49.

¹⁰² F. Tunç Yaşar, 'Direklerarası as the Stage of Entertainment and Sociability in Late Ottoman Istanbul', *Spectacle, Entertainment, and Recreation in Late Ottoman and Early Turkish Republican Cities*, ed. Nilay Özlü ve Seda Kula, (Intellect Books, United Kingdom, 2023), 123-146.

¹⁰³ Eyice, a.g.m., s. 443; Arıkan, a.g.t., s. 127; Atak, a.g.m., s. 981-982.

Cami: Dikdörtgen biçimdeki külliye'nin köşesinde bir sebil ve yanında çeşme bulunur. Bunun arkasında ise cami yer almaktadır. Külliye'nin esasında cami bulunmazken dârülhadis dershanesine 1177/1763 tarihinde Sinek Mustafa Paşa tarafından minare ve minber konularak camiye çevrilmiştir. Zeminin 25-30 cm kadar yükseltilerek bir platform üzerine oturması nedeniyle camiye merdivenle çıkılmaktadır. Giriş kapısı, doğu cephesinin ortasında bulunmaktadır. Yuvarlak kemerli kapının iki yanında vazodan çıkan çiçek kompozisyonları yer alır. İç mekân ikişer sıra pencere, tromplar, pencere alınlıkları, mihrabın etrafı ve kubbe kalem işi nakışlarla bezenmiştir. Caminin kıble duvarı ve yan cephesi önünde her biri her biri aynalı tonozlu yedi bölümlü iki revak vardır. Dış revak sütun başlıkları baklavali tiptedir.¹⁰⁴

Medrese (Dârülhadis): Külliye'nin kare planlı avlusunun etrafında “U” şeklinde 13 medrese odası bulunmaktadır. Medrese revakları ile arkalarındaki odalar avluyu çevrelemektedir. Revaklar ve odalar kubbelidir. 13 kubbeli odadan üçü dikdörtgen planlı ve üstleri aynalı tonozlarla kaplıdır. Bu odaların diğerlerinden farklı olarak önlerinde revaklar yer almamaktadır. Yapının cephelerinde taş-tuğla karışımı malzeme kullanılmıştır. Kare planlı medrese odalarının ölçüsü 8,5 x 4 m² olup iki kişinin ikametine uygundur. Her odada bir ocak, iki dolap olmak üzere üç niş bulunmaktadır. Öğrenci odalarının her birinde tuğla örülü bacalar vardır. Avlunun güneyinde koridorla geçilen 3 tuvalet yer almaktadır. 2 Eylül 1914 tarihli İstanbul medreselerinin listelendiği raporda medresenin oda sayısı 17 olarak geçmektedir. İlerleyen yıllarda ihtiyaca b.aen oda sayısı arttırılmış olmalıdır.¹⁰⁵

Şadırvan: Külliye avlusunun ortasında inşa edilmiştir. Sekizgen planlı şadırvanın ortasındaki sekiz köşeli mermer haznenin her cephesine musluklar yerleştirilmiştir. Dönemin klasik üslubunu yansıtmaktadır.¹⁰⁶

Çeşme: Dış kapının yanında, Dede Efendi caddesi üzerinde yer alan çeşme, sivri kemerli, tek cepheli dikdörtgen biçiminde ve klasik üslûpta inşa edilmiştir. Çeşmenin yüksekliği 4,08 m, genişliği 2,89 m ve derinliği 0,24 cm'dir. Klasik

¹⁰⁴Atak, a.g.m., s. 983-984.

¹⁰⁵Eyice, a.g.m., s. 443.

¹⁰⁶Allak, a.g.t., s.29-30.

üslûpta çiçek motifli süslemelerle bezenmiş olup mermer malzemelerden yapılmıştır. Ayna taşının alt kısmında mermer üzerine kabartma lale motifleri işlenmiştir. Çeşmenin ayna taşı, yol çalışması nedeniyle sokak seviyesinin altında kalmıştır. Râşid ve Tâib tarafından yazılmış iki kitabe bulunmaktadır. Kitabelere göre çeşme



Şekil 2. İbrahim Paşa- Fatma Sultan Külliyesi Çeşme Kitabesi

Kaynak: <http://www.ottomaninscriptions.com>, 'Osmanlı Kitabeleri', E.T: 20 Kasım.2024

1132/1720 tarihinde inşa edilmiştir. Çeşme bazı kaynaklarda “Darülhadis Çeşmesi” olarak geçmektedir.¹⁰⁷

Tārīḥ-i çeşme-i İbrāhīm Pāšā der civār-ı Cāmi'-i Şehzāde

Ḥıdīv-i heft kişver ya'nī Aḥmed Ḥān-ı Ġāzī kim

Mü'eyyedir umūr-ı saltanatta şavb-ı Mevlā'dan

Ḥuşūşā şadr-ı a'zam edeli dāmād-ı zī-şānıḡ

Bulup rāḡat cihān aldı du'ā a'lā vü ednādan

O düstūr-ı güzīni vaşfa ḡacet yok hüveydādır

Ḥalāş u şıdkı bu mevķi'de işbu 'aynı icrādan

Zebān-ı lūlesi der teşneye tārīḡ için Rāşid

Şu iç bu çeşme-i Dāmād İbrāhīm Pāşā'dan

1132 Ketebehu Veliyyüddīn gufire leh.

Sebil: Külliye'nin iki caddenin kesişimindeki köşesinde yer alan sebil, doğuda çeşme ile güneyde hazireyle bitişiktir. Beş pencere, geniş saçaklı, kaideden itibaren zengin biçimde kabartmalarla süslenmiştir. Mermer malzemedeki oluşan sebil lale motifleriyle bezenmiştir. Mimari olarak lale devri ve klasik üslûp özelliklerinin birlikte işlendiği, dönemin simge yapılarından olmuştur. Sebilde her pencerenin üst

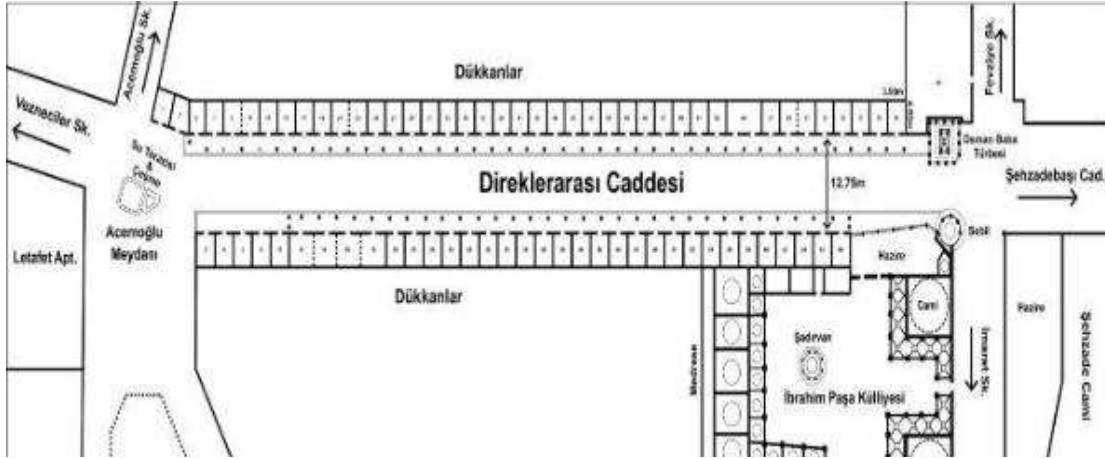
¹⁰⁷ Eyice, a.g.m., s. 444.

sırasında Seyyid Vehbî'nin alt sırasında ise Râşid'in manzum kitabeleri yer almaktadır. Kitabelere göre sebil 1132/1720 tarihinde diğer yapılarla beraber inşa edilmiştir.¹⁰⁸

Hazire: Külliye'nin batı cephesinde Şehzadebaşı Caddesi üzerinde yer almaktadır. Hazireyi çevreleyen duvarlar beyaz mermerle kaplıdır. Cephede mukarnaslı başlıkları bulunan sütunların üzerinde, içleri dökme şebekelerle kapatılmış sivri kemerler yer almaktadır. Hazire içerisindeki mezar taşlarında dönemin genel üslûbunu yansıtan çiçek ve meyve motifleri işlenmiştir. Hazirede Sadrazam Damat İbrahim Paşa, oğulları Damat Mehmed Paşa ile Mustafa Paşa, diğer aile üyeleri ve İbrahim Paşa'nın soyundan gelen Küçük (Sinek) Mustafa Paşa'nın kabirleri bulunmaktadır.¹⁰⁹

Çarşı (Arasta): 1142/1729 tarihinde külliye'ye ilave edilen Şehzadebaşı Caddesi'ndeki çarşının seksen iki dükkanından yalnızca günümüze mimari düzeni bozulmuş birkaç yapı kalmıştır.¹¹⁰

Kütüphane: Külliye'deki diğer yapılarla beraber 1132/1720 tarihinde inşa edilen kütüphane girişin sol tarafında yer almaktadır. Girişin sağ tarafında yer alan dersane odası (cami) ile simetrik kütüphaneye ilgili diğer bölümde bilgi



Şekil 3. Direklerarası Caddesi ve İbrahim Paşa- Fatma Sultan Külliyesi

Kaynak : Tunç Yaşar, Yaşar, 'From an arasta bazaar to a piyasa street: the transformation of Direklerarası in Ottoman İstanbul from the 1720s to the 1920s', *Middle Eastern Studies*, DOI: 10.1080/00263206.2024.2384877

¹⁰⁸ Eyice, a.g.m., s. 444.

¹⁰⁹ Allak, a.g.t., s.30-36.

¹¹⁰ Atak, a.g.m., s. 986-987.

verilecektir.

Şehrin en önemli caddesi Divanyolu üzerine inşa edilen Şehzadebaşı İbrahim Paşa- Fatma Sultan Külliyesi genel bütünlüğü bozulmadan günümüze ulaşmıştır. Küçük ve orta ölçekli külliyeler arasında klasik dönem mimari üslûbunda inşa edilen son yapılardan biridir. Darülhadis in merkeze alındığı külliye işlevi bakımından diğer külliyeler arasında ayrılmaktadır. Eyice’ye göre cami, kütüphane, medrese, sebîl, çarşı, şadırvan ve çeşmeden oluşan plan düzenlemesi son derece âhenkli ve başarılı bir örnektir.¹¹¹

Külliyeinin merkezi durumundaki medreseye tecvid ve tertil-i Kur’an-ı Kerim ilmini bilen, günlük 20 akçe maaşla şeyhülkurra tayin edilmiştir. Şeyhülkurra dışında ikişer “halife-i evvel” ve “halife-i sâni” görevlendirilmiştir. Ulûm-ı şer’iyye ve fûnûn-ı âliyye dersi verebilecek dersiam, “eyyâm-ı me’lûfe” ve “evkat-ı ma’rûfe” eğitimi olan ve bu konularda ders verebilecek nitelikteki mülâzım, bir ferâiz muallimi ve ferâiz halifesi eğitim vermek üzere vazifelendirilmiştir.¹¹²

Dârülhadis’in 13 odası medresede eğitim gören ve “dânişmend” adı verilen öğrencilere tahsis edilmiştir. Medresede hat sanatıyla ilgilenen öğrenciler için meşk dersleri vermek üzere günlük 10 akçe maaşla hatat, 20 akçe maaşla mesnevi okutacak mesnevîhan, ayrıca imam, müezzin ve kayyum görevlendirildiği ifade edilmektedir. Eğitim verecek görevlilerin yanı sıra medrese hocaları ve öğrencilerinin ihtiyaçlarının karşılanması, uygun koşullarda derslerin tatbik edilmesi amacıyla temizlik, güvenlik ve aydınlatmadan sorumlu görevliler vazifelendirilmiştir.¹¹³ Medrese günümüze gelinceye değin 1841-1844, 1849, 1885, 1894 ve 1902 tarihlerinde çeşitli tamirler görmüştür.¹¹⁴

2.3. İbrahim Paşa Kütüphanesi

İbrahim Paşa Kütüphanesi, Şehzadebaşı’ndaki İbrahim Paşa-Fatma Sultan Külliyesi’nin dârülhadis kısmı içinde yer almaktadır. Kütüphanenin giriş kapısı

¹¹¹ Eyice, a.g.m., s. 444.

¹¹² M. Kütükoğlu, *XX. Asra Erişen İstanbul Medreseleri*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 2000, s. 151.

¹¹³ Kütükoğlu, a.g.e., s. 151.

¹¹⁴ Kütükoğlu, a.g.e., s. 152-153.

üzerinde yer alan kitabe sultan imamı Arabzâde Abdurrahman Efendi tarafından kaleme alınmıştır ve şöyledir;

“Cenabussar İbrâhîm Sıkra
Cenabu Sadr-ı Azam Damat İbrâhîm

Li hazreti Ahmed es-sultan Damat
Hazreti Sultân Ahmed’in damadı

Benâ li-ilmi medresete fe-külna
İlim için medrese yaptı dedik

Lehettarika tahsibühü temame
Onun veziri tamam olarak

Vezîrû’l ahd İbrâhîm-i mecdâ
Ahit veziri şerefli İbrahim

Lî tullâb-il ulûm büniye makamâ
İlim talebeleri için makam-ı b.a yaptı.
1132¹¹⁵



Şekil 4. İbrahim Paşa ve Fatma Sultan Külliyesi

1720

tarihi

Kaynak : Atatürk Kitaplığı, Damat İbrahim Paşa Camii Kütüphanesi, Demirbaş Numarası :Bel_Mtf_001141.

¹¹⁵ A. Ye

İstanbul Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 1998, s. 104-105.

nde inşa edilmiştir. Râşid Mehmed Efendi dârülhadis ve kütüphanenin 15 Recep 1132 (23 Mayıs 1720)'de büyük bir törenle açıldığını aktarmaktadır.

“Sadria’zam hazretleri Şehzâde Câmi’-i Şerîfi civarında Eski odalar karşusunda vâki’ b.âsına mübâşeret buyurdıkları Dârü’l-hâdis ve kitâb-hane temâm olmağla mâh-ı merkumun on beşinci günü Şeyhülislâm hazretleri ve Sadria’zam hazretlerinin dâmâd-ı mükerrerleri Tevki’î Mustafa Paşa ... da’vet olunup, Dâmâd-ı mükerrer Kethudâ-yı Âsafi Mehmed Ağa ve Defterdâr el-Hâc İbrahim Efendi ve Reisülküttâb Mehmed Efendi ve hâlâ Başmuhâsebeci Şerbetçizâde Hüseyin Efendi ve sâbika Başmuhâsebeci Yirmisekiz Mehmed Efendi ve sâbika Defter Emîni Abdülkadir Efendi ve birâderi Tersâne Emîni Abdullah Efendi ve Mâliye Tezkirecisi Habeşizâde Abdurrahim Beyefendi ve Haremeyn Muhâsebecisi Ali Efendi ve sâir ricâl-i devletden vâfir kimseler dest-be-hem-beste-i makam-ı hidmet oldular. Dârü’l- hâdisin derûnu ber-ka’ide minder ve yasdıklar ile döşenüp med’uvv olan sudûr anda karâr ve kudûm-i hazret-i sâhibü’l- hayrâta nasb-dîde-i intizâr etdüklerinden sonra, Sadria’zam-ı sâhibü’l- hayrât hazretleri dahi mu’tâd üzre Çavuşbaşı ve Tezkireci efendiler ve Mektûbî Efendi ve sâir etbâ’ vü havâşî ile teşrîf ve meclis-i mezbûrda hâzır olan sudûru mu’âmele-i nevâziş ü iltifât ile taltif buyurdular. Kahve vü şerbet ve buhûr gelüp merâsim-i ikrâm kemâ hüve’l- mu’tâd itmâm olunduktan sonra, müderris ta’yîn buyurdıkları fâzıl-ı bî-adîl Numan Paşa hocası denmekle arîf olan vücûd-ı şerîf pîşgâh-ı hazret-i Âsaf ve Şeyhülislâmîde oturup sûre-i Fâtîha-i şerîfeyi tefsîre âgaz ve muktezây-ı meclis üzre tarîka-i îcâz üzre ma’ânî-i bârî’a îbrâz eyledi. Ba’dehû işâret-i Âsafi ile ibtidâ Müderris-i merkum Emir Efendi ve ba’dehû Süleymaniye şeyhi ve ba’dehû sâir selâtin şeyhleri ale’t-tertib du’â edüp, hitâm-ı maslahat hılâlinde müderris Emir Efendi’ye bir semmûr kürk ve Şeyh Efendi’ye surreler inâyet ü ihsân olundu.”¹¹⁶

Sezer’e göre kütüphanede kullanılan mimari formül 19. yüzyılda ortaya çıkan mimari formlara yakın bir versiyondur.¹¹⁷ Dede Efendi Caddesi üzerinde, külliye avlusunun kuzeydoğusunda, caminin karşısında konumlanmaktadır. Külliye’nin giriş kapısının solunda kalan kütüphane, karşısındaki cami ile birebir aynı tasarlanmıştır. Kesme taş ve tuğla malzeme ile inşa edilmiş olup, kare planlı ve tek kubbe ile örülüdür. Girişten sonra dört mermer basamak ile kütüphaneye ulaşılmaktadır.¹¹⁸

¹¹⁶ *Tarih-i Raşid ve zeyli*, 2, Raşid Mehmed Efendi, a.g.e., s.1195-1196.

¹¹⁷ Sezer, a.g.t., s.48.

¹¹⁸ A. Budak, 18. Yüzyıl Tarihi Yarımada (Eminönü-Fatih) Kütüphane Yapıları Sorunları ve Önerileri, Yüksek Lisans Tezi, Mimar Sinan Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, 2006, s. 135.

Külliyenin köşesinde yer alan kütüphanenin giriş kapısının bulunduğu güney ve avluya bakan doğu cephesi revaklarla çevrilidir.¹¹⁹

Yapının tüm cephelerine pencereler konularak iç aydınlatma sağlanmıştır. Güney cephede iki, kuzey cephede bir, doğu cephesinde üç ve batı cephesinde iki adet olmak üzere kütüphanede toplam 8 pencere bulunmaktadır. Güney cephede bulunan kanatlı kapı girişi, kare planlı okuma salonuna açılmaktadır. Kemer köşelerine yerleştirilen çiçekler üçgen boşlukları dolduracak şekilde düzenlenmiştir. Kemer üzerinde enine dikdörtgen formda altı satırlık kitabe bulunmaktadır. İçte yer alan kapı, ana giriş kapısı ile benzerdir. Kütüphane 12,50 x 12,50 m² boyutlarında kare planlı tek mekândan oluşmaktadır. Kitaplıklar için duvarlara niş yerleştirilmiştir.¹²⁰

1720 tarihinde Sadrazam Damat İbrahim Paşa ve eşi Fatma Sultan tarafından inşa ettirilen külliye vakfiyesi dokuz yıl sonra Şevval 1141/1729 tarihinde hazırlanmıştır. İbrahim Paşa'nın Nevşehir'de yaptırdığı diğer külliye tamamlanmasıyla birlikte¹²¹ dönemin tanınmış hattatlarından Saray-ı Hümayûn'un meşk hocası Es Seyyid Vefalı Abdullah Efendi tarafından vakfiye düzenlenmiştir.¹²² 29 Zilhicce 1139/17 Ağustos 1727 tarihli arşiv belgesine göre vakfiye düzenlenmeden önce çeşitli ön hazırlıklar gerçekleştirilmiştir. Nevşehirli Damat İbrahim Paşa camii, medrese, imaret ve mektepleri evkafına vakfedilecek köylerin tespiti ve yazımı için Bina Emîni Mustafa Efendi tayin etmiştir.¹²³

1141/1729 tarihinde İbrahim Paşa adına ilk vakfiye Nevşehir'de bulunan İbrahim Paşa Külliyesi'yle ilgilidir. Söz konusu ikinci vakfiye ise temel olarak sadrazam ve eşi Fatma Sultan'ın Şehzadebaşı'nda bulunan mülk arsaları üzerinde yaptırdıkları on üç hücreli medrese, dersane, kütüphane, sebîl, şadırvan ve çeşmeden oluşan külliye aittir. Vakfiyede ayrıca İbrahim Paşa'nın İstanbul'daki

¹¹⁹ İ. Erünsal, 'Damad İbrâhim Paşa Kütüphanesi', *DİA*, cilt:8, İstanbul, 1993, s. 449; Atak, a.g.m., s.984

¹²⁰ Allak, a.g.t., s. 27-28.

¹²¹ Erünsal, 'Damad İbrâhim Paşa Kütüphanesi'. s. 449.

¹²² Emsen, a.g.m., s. 121.

¹²³ BOA. C.EV. 136/ 6783, 29 Zilhicce 1139 /17 Ağustos 1727.

diğer hayratlarıyla ilgili kayıtlarda bulunmaktadır. Şehzadebaşı'ndaki evkafın masraflarını karşılamak üzere gelir getiren emlak ise şu şekilde sıralanmaktadır:¹²⁴

III. Ahmed'in kızına ve damadına bütün tarla, mer'a, dağ, tepe ve nehirlerle birlikte ortaklaşa hibe ettiği Aydın sancağının Güzelhisar nahiyesindeki iki köy, Karlı-eli'nde bir köy, Paşa sancağının Manastır arazisi mukataaları, adı geçen külliye'nin karşısında bulunan 45 dükkân ile külliye'nin bitişiğindeki 37 dükkân, Akdeniz'deki Nakşe adasında tarla, bağ ve bahçe türü araziler külliye'nin akarı olarak belirlenmiştir.¹²⁵

Yukarıda sıralanan emlaktan elde edilen gelirler külliye'nin ihtiyaçları ve külliye görevlilerinin maaşları için kullanılacaktır. Şehzadebaşı'ndaki külliye'nin dışında Mekke ve Medine'de vazifeli bazı görevlilere ve Eski Saray'ın Baltacılar Ocağı'nda her yıl okutulacak mevlid için çalışan görevlilere verilmek üzere tahsis edilmiştir.¹²⁶ Ayrıca Teberdarlar Ocağı'nda ramazan ayında verilecek yemeğin masrafı İbrahim Paşa'nın evkafından karşılanacaktır.¹²⁷

Vakfin ilk mütevellisi olarak Kethüda Mehmed Paşa tayin edilmiş ve bu iş için 20 akçe maaş bağlanmıştır. Daha sonrasında vakfin İbrahim Paşa'nın erkek ve kız çocuklarından "eslah ve erşedine" intikal edeceği ifade edilmektedir. Şahit olarak vakfiyede isimleri yer alanlar; Kaptanıderya vezir Mustafa Paşa, Musahib Mehmed Paşa, Tevki'i Damat Ali Paşa, Damat Ahmed Paşa, Damat Mehmed Paşa, Kethüda Mehmed Paşa, sâbık Rumeli kazaskeri Feyzullah Efendi, İstanbul kadısı İmâm-ı sultânî Abdurrahman Efendi, Mehmed Râşid Efendi, Yeniçeri ağası Hasan Ağa, Defterdâr Ali Efendi, Reîsü'l-küttâb Mehmed Efendi, Defter-i hâkânî emîni Abdullah Efendi, Çavuşbaşı İsmail Ağa ve diğer on yedi kişi şeklindedir.¹²⁸

Vakfiyede kütüphane personeline dair ifadelerde yer almaktadır. Buna göre kütüphanede 5 hafız-ı kütüb (kütüphaneci), 1 kâtib-i kütüb (kitapların kataloglarını

¹²⁴ Aktepe, 'Nevşehirli Damad İbrahim Paşa'ya Âid İki Vakfiye'. s. 155.

¹²⁵ Aktepe, 'Nevşehirli Damad İbrahim Paşa'ya Âid İki Vakfiye'. s. 155-156.

¹²⁶ İbrahim Paşa'nın kendisinin de yetiştiği Baltacılar ocağını unutmadığı, ocağı büyük ölçüde tamir ettirdiği ifade edilmektedir. Bkz: M. Aktepe, 'Nevşehirli Damad İbrahim Paşa'ya Âid İki Vakfiye'. s. 157.

¹²⁷ Aktepe, 'Nevşehirli Damad İbrahim Paşa'ya Âid İki Vakfiye'. s. 155-158.

¹²⁸ Aktepe, 'Nevşehirli Damad İbrahim Paşa'ya Âid İki Vakfiye'. s. 159.

düzenlemekle ve ödünç kitap kayıtlarını tutmakla görevli memur)¹²⁹, tek görevi kitapların tezhip ve tamiri olan 1 mücellit (ciltçi), 1 ferraş (temizlik görevlisi), 1 bevvâbdan (kapı görevlisi) oluşan geniş bir kadro görevlendirilmiştir. 5 hafız-ı kütüpten 1'i yalnızca Kazasker Sümbül Ali Efendi tarafından bağışlanan kitaplarla ilgilenmek üzere vazifelendirilmiştir.¹³⁰ Beş hafız-ı kütübün her birine günlük 15 akçe, kâtib-i kütübe 10 akçe, mücellide 4 akçe, bevvâba 6 akçe, ferraşa ise 5 akçe maaş bağlanmıştır.¹³¹ Tekin'e göre kütüphane personelinin maaşları arasında daha bariz farklar olmalıdır. Külliye'nin sebilcisinin günlük 10 akçe maaş almasına karşın her açıdan daha üstün olması gereken kâtib-i kütüb ve hüsn-i hat hocasının da aynı maaşa layık görülmesi dikkat çekicidir. Burada mesleki donanımla beraber vâkıfların kişisel inisiyatiflerinin de etkili olduğu görülmektedir.¹³²

Haftanın üç günü kullanıcılara açık olan kütüphanede hafız-ı kütübler 2 kişilik gruplar halinde nöbetleşe çalışmaktadır. Vakfiyeye göre kitaplar ödünç verilememektedir. Kitapların kütüphane dışına çıkarılamayacağı belirtilmektedir.¹³³ Kütüphaneye tayin edilen beş hafız-ı kütüpten biri dönemin ünlü şairlerinden Nedim'dir. Şair Nedim göreve tayin edildikten sonra şükranlarını bildiren şu dizeleri kaleme almıştır:

“İhsan idüp kerem buyrup himmet eyleyüp

Lûtf itdi bendesine kütüb-hane hidmetin”¹³⁴

Nedim'in kütüphaneye tayin olduğu tarih bilinmemekle birlikte bu atamanın şairi taltif etme ve ona itibar sağlama adına yapıldığı tahmin edilmektedir.¹³⁵ Diğer dört hafız-ı kütübün ise haklarında herhangi bir bilgi bulunmamaktadır.

¹²⁹ H. Anameriç, 'Vakıf Kütüphaneleri', *Bilgi Merkezleri: Kütüphane-Arşiv-Müze*, s. 314.

¹³⁰ Erünsal, *Kuruluştan Tanzimat'a Kadar Türk Kütüphaneleri Tarihi II*, s.235.

¹³¹ Aktepe, 'Nevşehirli Damad İbrahim Paşa'ya Âid İki Vakfiye'. s. 155-158; Erünsal, 'Damad İbrâhim Paşa Kütüphanesi'. s. 449; İ. Erünsal, *A History of Ottoman Libraries*, Academic Studies Press, Boston, 2022, s. 122.

¹³² Ş. Tekin, '1729 Yılında Vakfedilmiş Bir İstanbul, Medresesinin Öğretim ve İdare Kadrosu Hakkında'. *Türk Kültürü*, cilt: VI, sayı : 71, Ankara, 1968, s. 837-839.

¹³³ Erünsal, 'Damad İbrâhim Paşa Kütüphanesi'. s. 449.

¹³⁴ Cunbur, a.g.m., s. 368.

¹³⁵ Sezer, a.g.t., s. 51.

İbrahim Paşa Kütüphanesi açıldıktan 10 yıl sonra, 15 Rebûlevvel 1143/28 Eylül 1730 tarihinde gerçekleşen Patrona Halil İsyanı'yla III. Ahmed tahttan indirilmiş, Sadrazam İbrahim Paşa'da idam edilmiştir. Sadrazam İbrahim Paşa'ya duyulan öfke nedeniyle onun döneminde yapılan köşk, bahçe, saray ve kasırlar yıkılmıştır. Ancak bu sivil mimari örnekleri dışında devrin cami, mescit, sebil, çeşme gibi hayır eserlerine, mektep, medrese vb. eğitim kurumlarına ve kütüphane ile kitaplara herhangi bir zarar verilmemiştir.¹³⁶ Bu sebeple 1730 İsyanı sonucu herhangi bir zarar görmeyen Şehzadebaşı'ndaki külliyyede yer alan dârülhadis, cami ve kütüphane b.ası günümüze ulaşabilmiştir.¹³⁷

Patrona Halil İsyanı'ndan sonra İbrahim Paşa evkafıyla ilgili olarak ilk düzenlenen belge 1145 tarihlidir. Ancak 29 Recep 1145,¹³⁸ 29 Şaban 1145,¹³⁹ 1172¹⁴⁰ ve 1187¹⁴¹ tarihli bu arşiv belgeleri İbrahim Paşa Kütüphanesi hakkında bir bilgi içermeyip kütüphanenin bağlı bulunduğu İbrahim Paşa vakfına ait malların, taşınmaz mülklerin durumlarıyla ilgilidir.

Osmanlı devletinde işleyen her kurumun faaliyetlerini yürütebilmesi için belge üretmeye devam etmesi gerekmektedir. 1733-1773 arasındaki kırk yıllık döneme ait bu 4 belgede kütüphaneyle ilgili herhangi bir bilginin yer almaması bu dönemde kütüphanenin kullanım dışı olmasında kaynaklanır.

1781-1786 tarihleri arasında İstanbul'da bulunan Cizvit Papazı Giambattista Todorini *Letteratura Turchesca* adlı kitabında şöyle ifade etmektedir.

“Sultan III. Ahmed'in damadı Sadrazam İbrahim Paşa'nın kütüphanesi Hicri 1132 tarihinde yapılmış olup, Hristiyan takvimine göre 1719 tarihine tekabül etmektedir. Edebiyat destekçisi

¹³⁶ Allak, a.g.t., s.III.

¹³⁷ Cunbur, a.g.m., s. 368.

¹³⁸ Belge, İstanbul Şehzadebaşı'ndaki Fatma Sultan-İbrahim Paşa dershanesi ve kütüphanesi evkafından Manastır mukataasında bölge ayanı tarafından halka gereksiz müdahale ve baskılara son verilmesiyle ilgilidir. Bkz: BOA.C. MF. 94/4693, 29 Recep 1145/15 Ocak 1733.

¹³⁹ Belge, Şehzadebaşı'ndaki İbrahim Paşa dershanesi ve kütüphanesi evkafından Manastır ve bağlı mukataalara yapılan müdahalelerin yasaklanmasıyla ilgilidir. Bkz: BOA.C.MF. 169/8434, 29 Şaban 1145/24 Şubat 1733.

¹⁴⁰ Belge, Şehzade Sultan Mehmed Camii yakınlarındaki Fatma Sultan- İbrahim Paşa dârülhadis ve kütüphanesi evkafı mukataalarından Bayındır kazası mal maktunun vakıf mütevellisi tarafından tahsil edilip reayadan başka herhangi bir talepte bulunulmamasıyla ilgilidir. Bkz: BOA.C.MF. 99/ 4910, 29 Recep 1172/28 Mart 1759.

¹⁴¹ Belge, Şehzade Camii yakınlarındaki Fatma Sultan-İbrahim Paşa darülhadisi ve kütüphanesi evkafına bağlı mukataalarla ilgilidir. Bkz: BOA.C. MF. 3 / 137, 7 Muharrem 1187/31 Mart 1773.

bu ünlü vezir, ince siyaset sanatıyla uzun yıllar imparatorlukta baş vezir olarak görev yapmıştır. Ancak Sultan III. Ahmed yönetimine karşı isyanda ölümcül bir yenilgiye uğratılmıştır. Kurucusunun adıyla anılan kütüphane, kurucusu idam edildiği için, halkın kullanımına kapalıdır. Osmanlı Devleti'nin izni dışında açılmamaktadır.”

Bu sebeple kapalı olan kütüphaneyi göremediğini ve yerli halktan kütüphane hakkında bilgi aldığını aktarmaktadır.¹⁴² II. Mahmud döneminde geçmiş yıllarda kurulmuş olan kütüphanelere yönelik yoğun bir sayım ve kataloglama faaliyeti başlamıştır.¹⁴³ Bu faaliyetler neticesinde 1235/1819-20 tarihinde İbrahim Paşa Kütüphanesi'nde sayım gerçekleştirilmiştir. Bu sayım sonucunda kütüphanede mevcut kitapların isimlerinin ve özelliklerinin sıralandığı yazma katalog hazırlanmıştır. Bu kataloğa göre kitaplar iki gruba ayrılarak tasnif edilmiştir. Birinci bölümde değerli kitaplar, ikinci bölümde ders kitapları yer almaktadır.¹⁴⁴

1850-1876 yılları arası dönemde ise Türk kütüphaneciliğinin gelişimi açısından önemli adımlar atılmaya başlanmıştır.¹⁴⁵ Vakıf kütüphanelerinin düzenli açılması, küçük koleksiyonlara sahip olanlarının bir yerde toplanması, hâfız-ı kütüblerin maddi durumlarının iyileştirilmesi, İstanbul kütüphanelerinde kitapların sayımı ve toplu kataloglarının hazırlanması¹⁴⁶ için çalışmalar başlatılmıştır. Osmanlı Devleti'nde ilk toplu katalog çalışması 1850-1854 yılları arasında Ali Fethi Bey tarafından gerçekleştirilmiştir. Meclis-i Maarif üyesi Rusçuklu Osman Beyzâde Ali Fethi Bey, kütüphanelerdeki eserlerin bilgilerine erişim sürecinde bir toplu katalog hazırlanması ihtiyacını fark etmiş ve çalışmalara başlamıştır. 4 yıl boyunca İstanbul ve bilâd-ı selâse'de bulunan kütüphaneleri inceleyerek bu kütüphanelerde yer alan kitapların bilgilerini içeren *el-Âsârü'l-Aliyye fî hazâini'l-kütübi'l-Osmâniyye* adlı toplu kataloğu hazırlamıştır.¹⁴⁷

¹⁴² G. Todorini, *Letteratura Turchesca Tomo II*, Presso Giancomo Storti, Venezia, 1787 s. 112-114 ; V. S. Coşkun, 'Toderini Gian Battista'. *DİA*, cilt: 41, İstanbul, 2012, s.208-209.

¹⁴³ İ. Erünsal, 'Osmanlılarda Kütüphaneler ve Kütüphanecilik'. *Milli Eğitim Dergisi*, Sayı 208, Cilt 45, Eylül 2015, s. 196.

¹⁴⁴ Erünsal, 'Damad İbrâhim Paşa Kütüphanesi'. s. 449; İ. Erünsal, 'Katalog'. *DİA*, cilt: 25, İstanbul, 2012, s. 24.

¹⁴⁵ Ö. Soysal, *Türk Kütüphaneciliği: Bilginin Yazısı*, Türk Kütüphaneciler Derneği, Ankara, 2007, s. 18.

¹⁴⁶ İ. Erünsal, *Kütüphanecilikle İlgili Osmanlıca Metinler ve Belgeler I*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul, 1982, s. 381-384.

¹⁴⁷ T. Çavdar Karatepe, 'Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Kadar Osmanlı Kütüphanelerinin Gelişimi, Doktora Tezi, *İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, İstanbul, 1995, s. 93-94.

Eserlerin 14 konu başlığı altında tasnif edildiği bu katalogda yazma eserin hangi kütüphanede bulunduğu, konusu, yazar adı ve unvanı yer almaktadır. Çalışma İstanbul’da bulunan 46¹⁴⁸ kütüphanedeki kitapların bilgilerini bir arada veren ilk kaynak olmuştur. Bu kataloğun matbaada basılması planlanmışsa da basımı gerçekleştirilemediği için günümüze eserin iki adet yazma nüshası ulaşabilmiştir.¹⁴⁹ 1276/1859-60 itibariyle oluşturulan arşiv belgelerinden İbrahim Paşa Kütüphanesi’nin tamir edilerek yeniden kullanıma açıldığı ve ihtiyaçlarının karşılanmaya başladığı görülmektedir. 140 yıl önce kurulan kütüphanenin “öncelikli ihtiyacı” eskiyen kitapların tamir edilmesi olmuştur.

İbrahim Paşa Kütüphanesi’nin tamiri hakkında bilgi veren ilk arşiv belgesi 7 Muharrem 1276 / 6 Ağustos 1859 tarihli dir. Carullah Veliyüddin Efendi Kütüphanesi ve İbrahim Paşa Kütüphanesi’ndeki eski kitapların tamir ettirilmesiyle ilgilidir.

Arşiv belgesinin metni şu şekildedir;¹⁵⁰

“Maarif Nezareti Celilesine

İş bu tezkirenin bâbları mütala ma’lum-u sevâveri olarak ol babada evkâf-ı hümayun nâzırı devletlü paşa hazretleriyle muhaberât-ı şâmil olan tezkire-i cerideleri meclis-i vâlâ’ya led el ifa arz-ı hizmetin muharrer cevab-ı ahirden olacağı Veliyiddin Efendi Kütüphanesiyle İbrahim Paşa Kütüphanesi’nde bulunan kitaplardan fersude olanlarının tamir ve tanzimi olunmuş ise de vazifelerine zikreden memurine tenbiye olunmuş ise de evkaf kütüphaneleri hafız-ı kütüblerinin zımmi şart vakfa mugayir olacağı evkâf varidatından okumaya bırakacağı hamse gurus şart ve iş bu babda olan mütalâ beyanlarından istişarı tezkir olunan mezkur tezkirenin beyanlarından gönderilmiş olmağla iktizasının işarı mütevakıf hüküm bulunmuştur”

Konuyla ilgili bir diğer belge ise 27 Cemaziyülahır 1276/21 Ocak 1860 tarihli dir. Evkaf Nezareti’nden Meclis-i Vâlâ’ya gönderilen yazıda İbrahim Paşa Kütüphanesi’ndeki kitapların çoğunun tamire ihtiyacı olduğu, yapılan incelemede tamir için elli dokuz b. kırk üç kuruş gerektiği ifade edilmektedir. Maarif

¹⁴⁸ Erünsal’a göre “*el-Âsârü’l-Aliyye fi hazâini’l-kütübi’l-Osmâniyye* “adlı katalogda İstanbul’da bulunan 46 kütüphane yer almaktadır. Bkz: Erünsal, ‘Katalog’, s. 26. Anameriç’e göre ise “*el-Âsârü’l-Aliyye fi hazâini’l-kütübi’l-Osmâniyye* “adlı katalogda İstanbul’da bulunan 47 kütüphane yer almaktadır. Bkz: Anameriç, ‘Osmanlılarda Kütüphane Kültürü ve Bilimsel Yaşama Etkisi’. s. 66.

¹⁴⁹ Erünsal, ‘Katalog’. s. 25.

¹⁵⁰ BOA. MKT.NZD. 287/59, 7 Muharrem 1276 / 6 Ağustos 1859.

Nezaretî'nden görevlendirilen Abdülkerim Efendi ve Cevdet Efendi'nin yaptığı çalışma sonucunda kitapların zarar görmesinin kütüphane b.asının camı ve çerçevesinin kırık olmasından kaynaklandığı belirtilmektedir. Bu sebeple kitaplarla beraber kütüphanenin camı ve çerçevesinin de tamir edilmesi için Haremeyn muhasebesinden bütçe ayrılması talep edilmiştir. Gelen cevap yazısında bu iş için b. yedi yüz kuruş bütçe ayrılmıştır. 27 Cemaziyülahır 1276/21 Ocak 1860 tarihinde başlayan yazışmanın cevabı 2 Recep 1276/25 Ocak 1860'da verilmiştir.

Arşiv belgesinin metni şu şekildedir;¹⁵¹

“Evkaf-ı Hümâyün Nezaret-i behiyesinin 9 Cemaziyelâhir 1276 tarihli meclis-i vâlâ'ya itâ buyrulan bir kıt'a takririnde beyan ve istizân olunduğu vecihle Şehzade Cami-i Şerifi kurbunda kâin merhum Damad İbrahim Paşa Kütüphanesi'nde mevcut olan kitapların ekserisi fersûde olarak tamirlerine lüzum görüldüğünden ledd'ül-muayene elli dokuz b. kırk üç gurus mesarifile vücuda geleceği anlaşılmış ve kitabhane-i mezburede haylice nesih nâdire bulunup bu mesellü asâr-ı hariyyenin telefden vekâyesi lâzimedden görünmüş olduğundan meclis-i marifden tayin olunan Cevdet Efendi ve Abdülkerim Efendi taraflarından nezaret ve dikkat kılınmak üzere zıkr olunan kitapların tamiri münasib olacağı mesellü bazı taraftan vuku bulan ifade'î nazaran zıkr olunan kütüphanenin camı ve çarçûbe gibi şeyler dahi harab olmasıyla kitapların fersûdeliğine birazda onlar sebebiyet vermekte bulunmuş olduğuna ve bunların cüz'î masrafla tesviyesi kabil olacağına b.aen hazır şu sırada kitabhane-i mezburun o cam ve çarçûbe gibi muhtac-ı tamir olan yerlerinin dâhi güzelce tesviyesiyle mesarifinin zıkr olunan kitapların mesarifine ilaveten ifası ve bade izin gerek bu kitapların ve gerek sâir kütübhanelerde bulunan âsar-ı hayriyenin hüsn-i muhafazası esbabının istikmali hususunda zamanında memurlarına tembihat eyde icrası hususunun nezaret-i müşarun ileyhe havalesi meclis-i vâlâ da tezkire ettirilmek ve tebdil ve tagîr olunmak üzere Haremeyn muhasebesi kalemine gide ve taraf-ı vakf-ı müşarun ileyte ilm-u haber itası hususu muvaffak rıza-yı hümayun tacidarileri buyrulursa ise ol bab da ve her halde emri ferman vel-i'ül emr efendim hazretlerindir.”

“Manzurum Olmuştur

Mebla-ı mesarif-i mezkure b. yedi yüz bu kadar gurus hazine-i haremeyn'den verilüb mahaline masraf kaydolunarak takrir ve beyan olunduğu vecihle Haremeyn muhasebesi kalemine kaydı ve taraf-ı vakf-ı müşarun ileyte ilm u haber itayla tanzim oluna”

¹⁵¹ BOA. İ.MVL. 427/18758, 2 Recep 1276 / 25 Ocak 1860.

İbrahim Paşa Kütüphanesi'ni etkileyen bir diğer gelişme 1861 yılında yaşanmıştır. Evkâf-ı Hümayun Nezareti tarafından İstanbul'daki kütüphanelerin teftişi ve mevcut kitapların defterlere kaydedilmesi için memurlar görevlendirilmiştir.¹⁵² Kütüphanelerdeki işlemler devam ederken, 9 Temmuz 1861'de Mevlanbeyzâde Abdurrahman Nâcim Efendi Dersaadet Kütüphaneler Müfettişliğine atanmıştır. 1870 tarihine kadar bu görevde kalan Abdurrahman Nâcim Efendi elde ettiği bilgi ve tecrübelerle İstanbul kütüphaneleri için ilk basılı toplu kataloğun hazırlanmasına öncülük etmiştir.¹⁵³ İstanbul'daki 24 kütüphanenin yer aldığı 552 sayfalık katalogta kitaplar alfabetik sırayla 19 konu başlığı altında sınıflandırılmıştır. Toplu katalogta yer alan 24 kütüphaneden biri de İbrahim Paşa Kütüphanesidir. Bu fihristte yer alan vakıf kütüphanelerinin ayrı ayrı kataloglarının basılmasına karar verilmiş ve ilk olarak Şaban 1279/1863'te İbrahim Paşa Kütüphanesi'nin kataloğu taş baskı olarak tabedilmiştir. Bu kataloğa göre İbrahim Paşa Kütüphanesinde 1152 kitap bulunmaktadır.¹⁵⁴

1869 yılında kütüphanelerin idaresi Evkâf-ı Hümayun Nezareti'nden alınıp Maarif Nezaretine verilmiştir. Bu tarihten sonra kütüphane kataloglarının hazırlanması, basılması ve yayınlanması konusunda Maarif Nezareti çalışmalarına hız kazandırmıştır.¹⁵⁵ İlk olarak 1869 yılında İstanbul vakıf kütüphanelerinde sayım işlemi gerçekleştirilmiştir. Damat İbrahim Paşa Kütüphanesi'nde bu sayımda yine 1152 kitap tespit olduğu edilmiştir. Kütüphanedeki kitap mevcudu 6 yıl önce Abdurrahman Nâcim Efendi tarafından hazırlanan katalogdaki kitap sayısı ile aynı kalmıştır.¹⁵⁶

25 Zilkade 1286/26 Şubat 1870 tarihli Evkaf Haremeyn Muhasebesi Defterinde İstanbul'daki kütüphaneler ve bu kütüphanelerde görev alan hafız-ı

¹⁵² BOA. İ.DH. 476/31980, 15 Safer 1278 / 22 Ağustos 1861.

¹⁵³ İ. G. Baykan, M. Yılmaz, *Türk Kütüphaneciliğinde Önemli Bir Adım: Devr-i Hamidî Katalogları*, Hiperlink Yayınları, İstanbul, 2018, s. 48.

¹⁵⁴ İ. G. Baykan, 'Abdurrahman Nâcim Efendi ve İlk Kütüphane Katalogları'. *Geçmişten Geleceğe Harput Sempozyumu*, cilt: 2, Elâzığ, 23-25 Mayıs 2013, s.766-769; *Kütübhane-i Damad İbrahim Paşa*, Hazırlayan: Abdurrahman Nâcim, Dersaadet 1279, Evkaf-ı Hümayun'da litografya ile tabedilmiştir. Bkz: İ. Binark, 'Türkiye Kütüphanelerindeki Yazmalar Hakkında Yerli-Yabancı Kaynaklar Bibliyografyası'. *Türk Kütüphaneciliği*, cilt: 23, sayı: .1, Ankara, 1974, s. 68.

¹⁵⁵ Baykan, a.g.m., s.772.

¹⁵⁶ N. Ateş, '1869 Tarihli Bir Sayım Listesi Işığında İstanbul Vakıf Kütüphaneleri'. *Diyanet İlmî Dergisi*, cilt: 58, sayı: 2, Ankara, 2022, s. 805.

kütüblere berat verildiğine dair kayıtlar yer almaktadır. Müstakil kütüphaneler ve camii- medrese içerisindeki 96 kitaplığa dair kayıtlar bulunmaktadır. Defterin 5b yüzünde ve 12. sırada Damat İbrahim Paşa Kütüphanesi'nin Muharrem 1234 (Ekim-Kasım 1818) - Şaban 1284 (Kasım-Aralık 1867) tarihleri arasında berat verilen 13 hafız-ı kütübü göreve başlama tarihleriyle birlikte sıralanmaktadır.¹⁵⁷

1. Hafız Mehmed b.. Kâdî Ahmed Hafız-ı Kütüb-i evvel kütüphane-i vakıf / 17 Safer 1235 (5 Aralık 1819)
2. Dersiam Seyyid Halil Efendi b. Seyyid Mustafa Hafız-ı kütüb-i sâni / 3 Muharrem 1260 (24 Ocak 1844) ikinci kez 17 Safer 1277 (4 Eylül 1860)
3. Es-seyyid Ahmed Efendi b. Osman Hafız-ı kütüb-i sâni /1275 (1858-59)/ ikinci kez 1277 (1860-61)
4. Ahmed b. Mustafa Hafız-ı kütüb-i sâni / 1259 (1843-44)
5. Ahmed b. Mustafa Hafız-ı kütüb-i sâni / 1259 (1843-44)
6. Şeyh Hafız Hüseyin Efendi Hafız-ı kütüb-i Rabi' – Müşarunileyh / Muharrem 1234 (Ekim-Kasım 1818)
7. Hatib Seyyid Mustafa b. Mustafa Kâtib-i kütüb / 1247 (Haziran-Temmuz 1831)
8. Hüseyin veli Şeyh Hafız Hüseyin Efendi Kâtib-i kütüb / 1245 (1829-1830)
9. Ahmed b. Mustafa Hafız-ı kütüb Merhum es-seyyid Ali Efendi / 1279 (1862-63)
10. Abdülbâki Efendi Hafız-ı kütüb katipliğine tayin olmuştur. / Safer 1284 (Haziran-Temmuz 1864)
11. Dersiam es-seyyid Abdülhamid Efendi b. Mehmed Hafız-ı kütüb katipliğine tayin olmuştur. / 3 Şaban 1279 (24 Ocak 1863)
12. Dersiam es-seyyid Abdülhamid b. Mehmed Hafız-ı kütüb katipliğine tayin olmuştur. / 3 Şaban 1279 (24 Ocak 1863)

¹⁵⁷ BOA. EV. HMH.d... 746/ 0-0, 25 Zilkade 1286 / 26 Şubat 1870.

13. Dersiam es-seyyid Hacı Abdurrahman Efendi b. Mehmed Efendi Hafız-ı kütüb katipliğine tayin olmuştur. / 1281 (1864-65)
14. Mehmed b. Seyyid Ali Hafız-ı kütüb katipliğine tayin olmuştur. / 24 Şevval 1256 (19 Aralık 1840) / ikinci kez 17 Muharrem 1277 (5 Ağustos 1860)
15. Seyyid Hafız Alizâde Abdullah Efendi kâtib-i kütüb kâtibi / 15 Safer 1255 (30 Nisan 1839)

Defterdeki kayıtların kronolojik sıra olmaksızın karışık listelenmesi ve Hafız-ı kütüb Mehmed Efendi ile Hafız-ı kütüb-i sâni Mustafa Efendi'nin kayıtlarının mükerrer yazılması defterin sonradan hazırlanması ihtimalini güçlendirmektedir. 1234-1284 (1818/19-1867/68) arası elli yıllık dönemi kapsayan kayıtlara göre İbrahim Paşa Kütüphanesi'nde görevli 7 Hafız-ı kütüb / Hafız-ı kütüb-i evvel, 3 Hafız-ı kütüb-i sâni, 1 Hafız-ı kütüb-i Rabi' ve 3 Kâtib-i kütüb'e çalışma beratı verilmiştir. Elli yıllık süreçte belirli aralıklarla personel tayin edilmesi bu kütüphanenin okuyucu hizmetlerini etkin şekilde sürdürdüğü ve kütüphaneye ilgili aktif olarak çalışmalar yapıldığını göstermektedir.

Daha kapsamlı kütüphane kataloglarının hazırlanmasıyla ilgili olarak 8 Zilkade 1300 / 10 Eylül 1883 tarihli bir arşiv belgesi bulunmaktadır. İstanbul'daki Hamidiye, Yeni Cami, Köprülü, Ragıp Paşa, Atıf Efendi ve Damat İbrahim Paşa kütüphanelerindeki sayım ve kayıt işlemlerinin hızlanması için 2 memur, 2 muavin ve 2 kâtip görevlendirildiği ifade edilmektedir.¹⁵⁸ İbrahim Paşa Kütüphanesi'nin durumuyla ilgili bilgi veren arşiv belgelerinden biri de 29 Safer 1301/30 Aralık 1883 tarihlidir. Arşiv belgesinde Şehit Ali Paşa Kütüphanesi, Damat İbrahim Paşa Kütüphanesi ve Şehzadebaşı Camii'nde bulunan kitapların gerekli ilgiyi görmemeleri ve harap olmalarından dolayı tamir edilerek yeni açılan Kütübhane-i Umumiye nakledilmesine ilişkin bir rapor yer almaktadır. Ancak çalışmalar herhangi bir sonuca

¹⁵⁸ BOA. İ. DH. 893/ 71104, 8 Zilkade 1300/ 10 Eylül 1883.

ulaşamamış olup kitapların umumi kütüphaneye nakli ancak 35 yıl sonra 1336-1337/1918 tarihinde gerçekleşebilmiştir.¹⁵⁹

Dönemin Maarif Nâzırı Münif Paşa'nın öncülüğünde 1300-1312/1882-1894 yılları arasında yürütülen faaliyetler sonucunda İstanbul'da bulunan 69 kütüphanenin 40 cilt halinde katalogları basılmıştır. Söz konusu kütüphane katalogları, II. Abdülhamid döneminde hazırlanmalarından dolayı "Devr-i Hamidî Katalogları" olarak anılmaktadır.¹⁶⁰ Devr-i Hamidî Kataloglarının daha önce hazırlanan yazma kataloglardan en belirgin farkı kitapların yer bilgilerinin de kaydedilmesidir. Bu kataloglarda eserin adı, müellifi, müellifin ölüm tarihi, dili, cilt sayısı, yazı türü ve mülâhazat başlığı altında belirgin fiziksel özellikleri listelenmektedir.¹⁶¹ 40 cilt halinde basılan kütüphane kataloglarının arasında İbrahim Paşa Kütüphanesi'nin kataloğu da bulunmaktadır. Aslında İbrahim Paşa Kütüphanesinin kataloğu Abdurrahman Nâcim Efendi döneminde basıldığı için bu çalışma onun aynısı olup, ikinci baskısı niteliğindedir. 1312/1895 tarihli katalog İbrahim Paşa Kütüphanesi kitap koleksiyonunun son durumunu ayrıntılı şekilde göstermektedir.¹⁶²

Kataloglama çalışmaları devam ederken 10 Temmuz 1894 İstanbul Depremi şehirde çok sayıda b.anın yıkılmasına ve can kayıplarının yaşanmasına neden olmuştur. İstanbul Depreminde zarar gören yapılar arasında kütüphane b.aları da bulunmaktadır. Depremden yaklaşık 2 ay sonra 17 Rebiülevvel 1312/18 Eylül 1894 tarihli arşiv belgesine göre kütüphane b.alarında hasar tespit çalışmalarının başladığı anlaşılmaktadır. Maarif Nezareti ile Evkâf Nezareti'nin kalemleri arasında geçen yazışmalarda Ayasofya, Sultanahmet, Fatih, Beyazıt ve Süleymaniye camilerinin kütüphaneleri ile Köprülü, Nuruosmaniye, Aşir Efendi, Hamidiye, Veliyüddin Efendi, Ragıp Paşa ve İbrahim Paşa kütüphanelerinin hasar aldığı belirtilmiş ve

¹⁵⁹ BOA. MF.MKT. 82/73, 29 Safer 1301 / 30 Aralık 1883 ; Erünsal, 'Damad İbrâhim Paşa Kütüphanesi'. s. 449.

¹⁶⁰ Baykan, a.g.m., s.773.

¹⁶¹ Baykan, a.g.e., s.61.

¹⁶² *Defter-i Kütüphane-i Damat İbrahim Paşa*, Dersaadet 1312, Atik Zaptiye Sokağında 63 Numaralı Matbaa. Bkz: Binark, a.g.m., s.68.

hasarlarının tespiti ve tamiri için talimat verilmiştir.¹⁶³ İbrahim Paşa Kütüphanesi 1894 (1312) tarihinde deprem nedeniyle yeniden tamir edilmiştir.

İbrahim Paşa Kütüphanesiyle bir diğer arşiv belgesi ise 10 Rebiülevvel 1315 / 9 Ağustos 1897 tarihli dir. Kütüphanedeki görevli hafız-ı kütübe berat verilmesi için düzenlenmiştir.¹⁶⁴ Yazışmada İbrahim Paşa Kütüphanesi'nde bu dönemde Hafız-ı kütüb-i evvel asudesinde 5 yıldır hafız-ı kütüb-i sânilik vazifesindeki ve İbrahim Paşa Medresesi sakini Demircili Hafız Mustafa Efendi'ye tezkere düzenlenerek berat düzenlenmesine karar verilmiştir. Belgede geçen ifadeden anlaşılaçağı üzere medresede öğrenciler dışında kütüphane görevlilerinin de ikamet etmesine imkân tanınmıştır.

Kütüphanelere ilişkin şikayetlerin artması ve kötüye giden durumlarının iyileştirilmesine ilişkin 20. yüzyılın başında çalışmalar yürütülmüştür.¹⁶⁵ 1323/1907 tarihinde İstanbul'da yeniden bir kütüphane sayımı gerçekleştirilmiştir. Sayım cetveline göre İstanbul kütüphanelerinin sayısı 65'e ulaşmıştır. Yapılan sayımda İbrahim Paşa Kütüphanesi'nde 1175 kitabın mevcut olduğu kayıtlara geçmiştir.¹⁶⁶ 1895 tarihli katalogda yer alan kitap sayısıyl a, 12 yıl sonra gerçekleştirilen bu sayımdaki kitap sayısında herhangi bir değışiklik olmamıştır.

Kütüphanelerin daha iyi duruma gelmeleri adına yürütölen çalışmalardan bir diğeri, 1325/1908 tarihinde Kütüphaneler Müfettişı Ahmed Muhtar Bey'in İstanbul Kütüphaneleri Hakkında hazırladığı rapordur.¹⁶⁷ Rapor aynı cildin içinde 3 defter şeklinde düzenlenmiştir. Birinci defterde kütüphanelerin mevcut durumları, ikinci defterde kütüphanelerin yaşadığı sorunlar için çözüm önerileri ve üçüncü defterde medreselerde bulunan kütüphanelerin listesi verilerek bunların nasıl düzenlenmesi

¹⁶³ BOA. MF. MKT. 226/ 23, 17 Rebiülevvel 1312 / 18 Eylül 1894.

¹⁶⁴ BOA. MF. MKT. 364/ 55, 10 Rebiülevvel 1315 / 9 Ağustos 1897.

¹⁶⁵ Karatepe, *Kütüphaneler Müfettişı Ahmed Muhtar'ın İstanbul Kütüphaneleri Raporu*, Hiperlink Yayınları, İstanbul, 2016, s. 16-25.

¹⁶⁶ K. Su, 'Eski İstanbul Kütüphaneleri ve Bir İstatistik'. *Türk Kütüphaneciliğı*, cilt: 24, sayı: 3, Ankara 1975, s. 213.

¹⁶⁷ Karatepe, a.g.e., s. 26.

gerektiği anlatılmaktadır. Birinci defterde belirtildiği üzere raporun hazırlandığı esnada İbrahim Paşa Kütüphanesi'nde 1175 kitap olduğu tespit edilmiştir.¹⁶⁸

29 Zilhicce 1326/22 Ocak 1909 tarihli belgede İbrahim Paşa Kütüphanesi'nde sorunların çözülemediği görülmektedir. Kütüphanede Hafız-ı kütüb-i evvel olarak görevli Mustafa Hilmi Efendi, kütüphanede bulunan kitapların ve dolapların tamiri için Evkâf Nezâreti'ne başvurmuştur.¹⁶⁹

Bu dönemde kütüphanelerin ıslahına yönelik bir başka çalışma ise küçük kütüphanelerin koleksiyonlarının büyük kütüphanelerde toplanmasıdır. Bu amaçla İbrahim Paşa Kütüphanesi koleksiyonundaki kitaplar ilk olarak 1914'te Fatih'teki Sultan Selim Mahallesi'nde bulunan kütüphaneye nakledilmiştir.¹⁷⁰ 1338/1919-1920 tarihli *İstanbul'da Mevcûd Kütüphaneler* adlı rapora göre İstanbul'daki 65 vakıf kütüphanesinde 150.000'den fazla kitap bulunmaktadır. Bu 65 kütüphaneden aralarında İbrahim Paşa Kütüphanesi'nin de bulunduğu 11 kütüphanenin kitapları, 1918 tarihinde Süleymaniye'deki *Umumî Kütüphane*'ye nakledilmiştir.¹⁷¹

Süleymaniye Kütüphanesi çatısı altında birleştirilen vakıf kütüphanelerinin sayısı 1935 yılında ise 36'ya kadar ulaşmıştır.¹⁷² 1967 yılındaki istatistiklere göre Ayasofya, Nuruosmaniye, Köprülü, Ragıp Paşa ve Üsküdar'daki Selim Ağa Kütüphanesi dışında vakıf kütüphanelerinde bulunan yazma eserler Süleymaniye Kütüphanesi'nde toplanmıştır.¹⁷³

1720 tarihinde açılan İbrahim Paşa Kütüphanesi, 1730 İsyanı'ndan sonra geçici bir süre kapalı kalmıştır. 1918 tarihinde ise kesin olarak kapanan kütüphanenin koleksiyonunda yer alan 1175 eser halen Süleymaniye Yazma Eserler Kütüphanesi'nde okuyucuların hizmetine sunulmaktadır. 1960 yılında Cahide Tamer

¹⁶⁸ Karatepe, a.g.e., s. 26,40.

¹⁶⁹ BOA. MF. İBT. 219 / 35, 29 Zilhicce 1326 / 22 Ocak 1909.

¹⁷⁰ Erünsal, 'Damad İbrâhim Paşa Kütüphanesi'. s. 449.

¹⁷¹ H. Anameriç, F. Rukancı, *Osmanlıca Belgelerde Kütüphaneciliğimiz*. Türk Kütüphaneciler Derneği Yayınları, Ankara, 2007, s. 34-37; Erünsal, 'Damad İbrâhim Paşa Kütüphanesi'. s. 449.

¹⁷² M. Gökman, 'Prof. Helmut Ritter'ın İstanbul Kütüphaneleri Hakkında 22 yıl Evvel Hazırlamış Olduğu Rapor ve Bugünkü İstanbul Kütüphaneleri'. *Türk Kütüphaneciliği*, cilt: 6, sayı: 3, Ankara, 1957, s. 37.

¹⁷³ F. M. Cunbur, 'Yazma Kütüphanelerimiz Bugünkü Durumları ve Meseleleri'. *Türk Kütüphaneciliği*, cilt: 19, sayı: 1, Ankara, 1970, s. 6.



Şekil 5 İbrahim Paşa Kütüphanesi

Kaynak : Atatürk Kitaplığı, Nevşehirli Damat İbrahim Paşa Kütüphanesi, Demirbaş Numarası : FOTO_035057

tarafından onarılan¹⁷⁴ Şehzadebaşı'ndaki İbrahim Paşa Külliyesi ise günümüzde Doğu Türkistan Vakfı olarak kullanılmaktadır.¹⁷⁵

Damat İbrahim Paşa'nın doğum yeri olan Nevşehir'de 1140/1727-1728 tarihinde yaptırdığı külliyesinde de bir kütüphane bulunmaktadır. Kütüphanenin kitabesindeki manzume şair Nedim tarafından yazılmıştır. Küçük bir koleksiyona sahip olan kütüphaneye bir hafız-ı kütüb tayin edilmiştir. Nevşehir İbrahim Paşa Medresesi ve içerisindeki kütüphane günümüzde Kültür Bakanlığı Nevşehir İl Halk Kütüphanesi olarak okuyuculara hizmet vermektedir.¹⁷⁶

¹⁷⁴ Yetişkin Kubilay, a.g.t., s. 109.

¹⁷⁵ M. Ağaoğlu, A. Altundağ, *Osmanlı Devrinde Müstakil İstanbul Kütüphaneleri*, Cinius Yayınları, İstanbul, 2018, s. 40.

¹⁷⁶ Erünsal, *Osmanlılarda Kütüphaneler ve Kütüphanecilik*, s.235 ; İ. Aktuğ Kolay, a.g.m., s. 448.

3. KATALOGLAR ÜZERİNDEN KÜTÜPHANE KOLEKSİYONUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ

3.1. Kütüphane Katalogları ve Osmanlı Kütüphanecilik Tarihi Açısından Önemi

Kütüphanelerde mevcut kitapların adları, müellif bilgisi, fiziksel özellikleri ve kütüphane içerisindeki yer bilgisinin alfabetik ya da tematik olarak gösterildiği listelere kütüphane fihristi veya kütüphane katalogları denir. Kütüphane katalogları, bilginin ve bilgi kaynaklarının denetimini sağlamakta, kaynaklara erişimi kolaylaştırmaktadır. Kitabın kütüphane içerisindeki yerinin tespiti için temel kaynak olan kütüphane kataloglarının, kuruluş dönemi Osmanlı vakıf kütüphanelerinden itibaren kullanıldığı bilinmektedir. Bu dönemde kullanılan ilk kataloglar kütüphane vakfiyesinin sonuna ekli kitap listeleri şeklinde düzenlenmiştir.¹⁷⁷

İstanbul'un fethi sonrası Topkapı Sarayı'nda gerek Edirne Sarayı'ndan getirtilen gerekse yeni temin edilen kitaplarla, padişahlara ait özel bir kitap koleksiyonu oluşmaya başlamıştır. Topkapı Sarayı'ndaki kütüphaneye ait ilk katalog, 340 yaprak olup, 1502 tarihinde Sultan II. Bâyezid'in emriyle hazırlanmıştır. Adını belirtmeyen sarayda görevli kütüphaneci kataloğu hazırlarken yaşadığı güçlükleri ve çözüm yollarını burada anlatmıştır. II. Bâyezid döneminde hazırlanan ikinci kütüphane kataloğu ise Fatih camii içerisinde yer alan kütüphaneye aittir. Mehmed b. Ali Fenarî tarafından kaleme alınmıştır.¹⁷⁸

18. yüzyılın başlarında vakfiyelere ekli liste katalogların yanında müstakil kataloglarda yaygınlaşmaya başlamıştır. Çeşitlenen koleksiyonlar nedeniyle yeni konu başlıkları geliştirilmişse de bu konuda bir standartlaşma sağlanamamıştır. Bu dönemde yeni yaygınlaşmaya başlayan müstakil kataloglardan biri İbrahim Paşa Kütüphanesi için hazırlanmıştır. 2 Rebiülevvel 1137/19 Kasım 1724 tarihli katalogda

¹⁷⁷ Erünsal, 'Katalog', s. 24 ; Baykan, Yılmaz, a.g.e., s. 19.

¹⁷⁸ Erünsal, 'Katalog', s. 25.

kütüphaneye bağışlanan 846 cilt kitap listelenmektedir.¹⁷⁹ 19. yüzyılda, Osmanlı kütüphanelerinde modernleşme çalışmaları başlamıştır. Vakıf kütüphanelerinin düzenli açılması, sayımlarının gerçekleştirilip kataloglarının hazırlandığı, ilk toplu katalog çalışmalarının gerçekleştirildiği bu dönemde İbrahim Paşa Kütüphanesi'ne ait 1235 tarihli yazma katalog ve 1279 tarihli basma katalog olmak üzere iki ayrı katalog hazırlanmıştır.¹⁸⁰ 1279 tarihli katalog, 1312 tarihinde matbaa da ikinci kez tabedilmiştir. İbrahim Paşa Kütüphanesi için düzenlenen son katalog çalışması olmuştur.¹⁸¹

Yukarıda sıralanan kütüphane katalogları ve kütüphane vakfiyeleri kütüphanecilik, eğitim ve kültür tarihi açısından büyük önem taşımaktadır. Bu belgelerin yokluğu durumu kütüphane tarihi çalışmalarını engellemekte ve yetersizliklere neden olmaktadır. Engellerin başında katalogların eksik ya da yetersiz olması gelmektedir.¹⁸² Kütüphane tarihi çalışmasında birinci derecede kaynak durumunda olan bu belgeler, bize kütüphanenin yeri, kuruluş tarihi, banisi, kitap vakfeden ve kütüphane için nakdi bağışlarda bulunan kişiler, bağışçının ilgi alanları ve mesleğiyle ilgili bilgi vermektedir.¹⁸³ İbrahim Paşa Kütüphanesi'nin katalogları üzerinden koleksiyon analizi yapılarak, hangi ilmi alanlardaki kaynakları barındırdığı incelenecektir.

3.2. İbrahim Paşa Kütüphanesi'ne İlk Vakfedilen Eserler

Osmanlı yönetici elitlerinin kitap koleksiyonları özellikle önemlidir. Çünkü sahip olunan kitaplar entelektüel bakış açısını ve aldığı eğitimleri gösterme potansiyeline sahiptir. Saray mensupları ve nüfuzlu bürokratlar tarafından yaptırılan

¹⁷⁹ Erünsal, 'Katalog', s. 26; Karahasanoğlu, 'A tulip age legend: Consumer behavior and material culture in the Ottoman Empire (1718–1730)' *Binghamton University, State University of New York*, 2009, s. 76.

¹⁸⁰ N. Bayraktar, 'Yazma ve Basma Kütüphane Katalogları Fihristleri'. *Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi*, cilt: 21, İstanbul, Aralık 1982, s. 135, 146.

¹⁸¹ Bayraktar, a.g.m., s. 146.

¹⁸² B. Açıl, 'Osmanlı'da Bir Medrese Kütüphanesi Nasıl Oluşur? Cârullah Efendi Kütüphanesi Örneği'. *Osmanlı Kitap Koleksiyonerleri ve Koleksiyonlar: İtibar ve İhtiras* içinde, H. Aynur, T. Artan, (Haz.), Dergâh Yayınları, İstanbul, 2022, s. 131.

¹⁸³ Bayraktar, a.g.m., s. 127; N. Bayraktar, 'Kütüphane ve Kitap Vakfiyeleri ile Fihristlerinin Kütüphanecilik Tarihi Bakımından Değeri ve Önemi'. *Beyazıt Devlet Kütüphanesi 100 yaşında*, H. Duman (Haz.), Türk Kütüphanecilik Derneği İstanbul Şubesi Yayınları, İstanbul, 1984, s. 104-108.

külliyelerin birçoğu kütüphanelerle donatılmıştır¹⁸⁴ Bu kütüphaneler genellikle isimleri ölümsüzleştirilecek kişilerin özel koleksiyonlarından düzenlenmiştir. Bunun en güzel örneklerinden biri İbrahim Paşa Kütüphanesidir. Damat İbrahim Paşa yüksek eğitilmiş, entelektüel ve kitap sever bir devlet adamı olarak külliyesi dahilinde bir kütüphane kurmuş, kurduğu kütüphaneye yüzlerce kitap bağışlamıştır.¹⁸⁵

846 kitabın bulunduğu kütüphaneye çeşitli konularda 814 cilt kitap bizzat İbrahim Paşa tarafından bağışlamıştır.¹⁸⁶ İbrahim Paşa'nın terekesinde Şehzadebaşı'ndaki külliyesinin kütüphanesine vakfettiği 800 küsur kitabı haricinde, özel kütüphanesinde de 400'e yakın kitap tespit edilmiştir.¹⁸⁷ TSMA, D. 2210 / Rebiyülahir 1143- Ekim-Kasım 1730 tarihli hazineye ait tereke defterinde 117 cilt ve TSMA, D. 2211/2 /Recep 1143- Ocak-Şubat 1731 tarihli hazineye ait tereke defterinde 269 cilt olmak üzere mirası 386 cilt kitap barındırmaktadır.¹⁸⁸ Uluç'a göre, Damat İbrahim Paşa'nın terekesinin müsadere defterinde yüzlerce kitap bulunmasına karşın Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi'nde ona ait olduğunu gösteren tek bir el yazması bile yer almamaktadır. Bu durum İbrahim Paşa'nın ölümü sonrası evinde tespit edilen kitapların da Şehzadebaşı'ndaki kütüphanenin koleksiyonuna dahil edilmiş olması ihtimalini gündeme getirmektedir.¹⁸⁹ Elimizdeki yazma ve basma kataloglardaki kitap sayılarının da 1175 olması bu ihtimali güçlendirmektedir.

Koleksiyonda 25 ciltlik Divan Edebiyatı eseri bulunmaktadır. Tefsîr kitaplarından, *Tefsîr-i -Beyzâvî*, *Tefsîr-i Ebûssuûd*, Hadis kitaplarından *Sahih-i Buharî* İbrahim Paşa'nın kitaplığında yer alan eserlerdendir. İbrahim Paşa'nın Türk ve dünya tarihine ilgi duymasından kaynaklı olarak 59 cilt tarih kitabı bulunmaktadır. İbrahim Paşa'nın tarih kitapları arasında *Târîh-i Selanikî*, *Târîh-i Peçevî*, *Târîh-i Solakzâde*, *Târîh-i Naima*, *Târîh-i Râşid*, *Târîh-i Hasanbeyzâde*, *Târîh-i Yemen*, *Târîh-i Mısır ve Târîh-i Cengiz der Zikr-i Moğol Kıpçak* gibi eserler

¹⁸⁴ L. Uluç, 'Ottoman Book Collectors and Illustrated Sixteenth Century Shiraz Manuscripts'. *Revite des Mondes Musulmans et de la Méditerranée*, Sayı 87-88, 1999, s. 98.

¹⁸⁵ O. Sabev, *İbrahim Müteferrika ya da İlk Osmanlı Matbaa Serüveni (1726-1746)*, Yeditepe Yayınları, İstanbul, 2006, s. 153 ; S. Karahasanoğlu, 'İstanbul'un Lâle Devri mi ? Tarih ve Tarih Yazımı'. *Tarih İçinde İstanbul Uluslararası Sempozyumu*, İstanbul, 2010, s. 435.

¹⁸⁶ Karahasanoğlu, a.g.t., s. 76.

¹⁸⁷ Arıkan, a.g.t., s.102.

¹⁸⁸ Karahasanoğlu, a.g.t., s. 74.

¹⁸⁹ Uluç, a.g.m., s. 87.

mevcuttur. Koleksiyonda coğrafyayla ilgili 7 cilt eser de vardır. Son olarak Osmanlı hukukundan *Durer ve -Gurer ile Mevzuatu'l-Ulum* İbrahim Paşa'nın şahsi kitap koleksiyonunda bulunan eserlerdendir.¹⁹⁰

3.3. İbrahim Paşa Kütüphanesi Katalogları

İbrahim Paşa Kütüphanesi adına 1137/1724 ve 1312/1894-95 tarihinde düzenlenen yazma ve basma katalog ayrı ayrı incelenecek olup, arasındaki farklardan yola çıkarak kütüphanedeki koleksiyonun gelişim seyri ve kitapların analizleri gerçekleştirilecektir.

3.3.1. 1137/1724 Tarihli İlk Katalog

2 Rebiülevvel 1137 / 19 Kasım 1724 tarihli kitap fihristi İbrahim Paşa Kütüphanesi için hazırlanan ilk katalogdur. Kütüphane açıldıktan yaklaşık 4 yıl sonra düzenlenen katalogda kütüphanenin kuruluş aşamasında ve ilk yıllarda bağışlanan kitaplar yer almaktadır. 113 sayfadan oluşan katalog defteri 45x19 cm ebadında ve ciltlidir. Defter kapağı vişne rengi meşin kaplıdır. Cilt dışı altın hal ile cetvelli, Rumilerle şemselidir. Defterin kapak içleri renkli ebrularla kaplıdır. Ayrıca defterdeki II, IV, 8, 9, 13-15, 17-21, 27, 30-33, 40-43, 46, 47, 52, 53, 57-63, 65-69, 72-76, 81-84, 89-92, 95-100, 106-112 numaralı sayfalar boş bırakılmıştır. Katalogda 716 başlık altında 847 kitap bulunmaktadır. Bunlardan 654 eser tek cilt, 30 eser iki cilt, 12 eser üç cilt, 15 eser 4 cilt, 1 eser beş cilt, 2 eser yedi cilt, 1 eser on cilt ve 1 eser on bir ciltten oluşmaktadır.

846 kitap Cevş-i Aliyye'l-Tefâsîr (*tefsîr*), Fî İlmi'l-Hadis (*hadis*), Şuruhu'l-Kütübü'l-Hadis (*hadis usulü*), Fî Fıkıhı'l Şerif (*fıkıh*), Kütübü'l Usûl (*fıkıh usulü*), Fî İlme'l Me'ânî (*Arap dili*), Fî Âlumü'l-Nahîv (*Arap dili*), Fî Âlümü's-Sarf (*Arap dili*), Fî Fenn-i Lûgatü'l-Arabîyye ve Fârisiyye (*Arap dili ve Fars dili*), Fî Fennü'l Edeb (*Arap dili ve edebiyatı- Fars dili ve edebiyatı- Türk dili ve edebiyatı*), Kütüb-i Tevârîh (*tarih*), Fî Tasavvûf (*tasavvuf*), Fî Mantık min el-Hikmet (mantık ve akli ilimler) olmak üzere 13 ana başlıkta tasnif edilmiştir. Hüsni hat yazısı kullanılan katalogda her bir eser kitabın o dönem için bilinen adı veya yazarı, cilt sayısı,

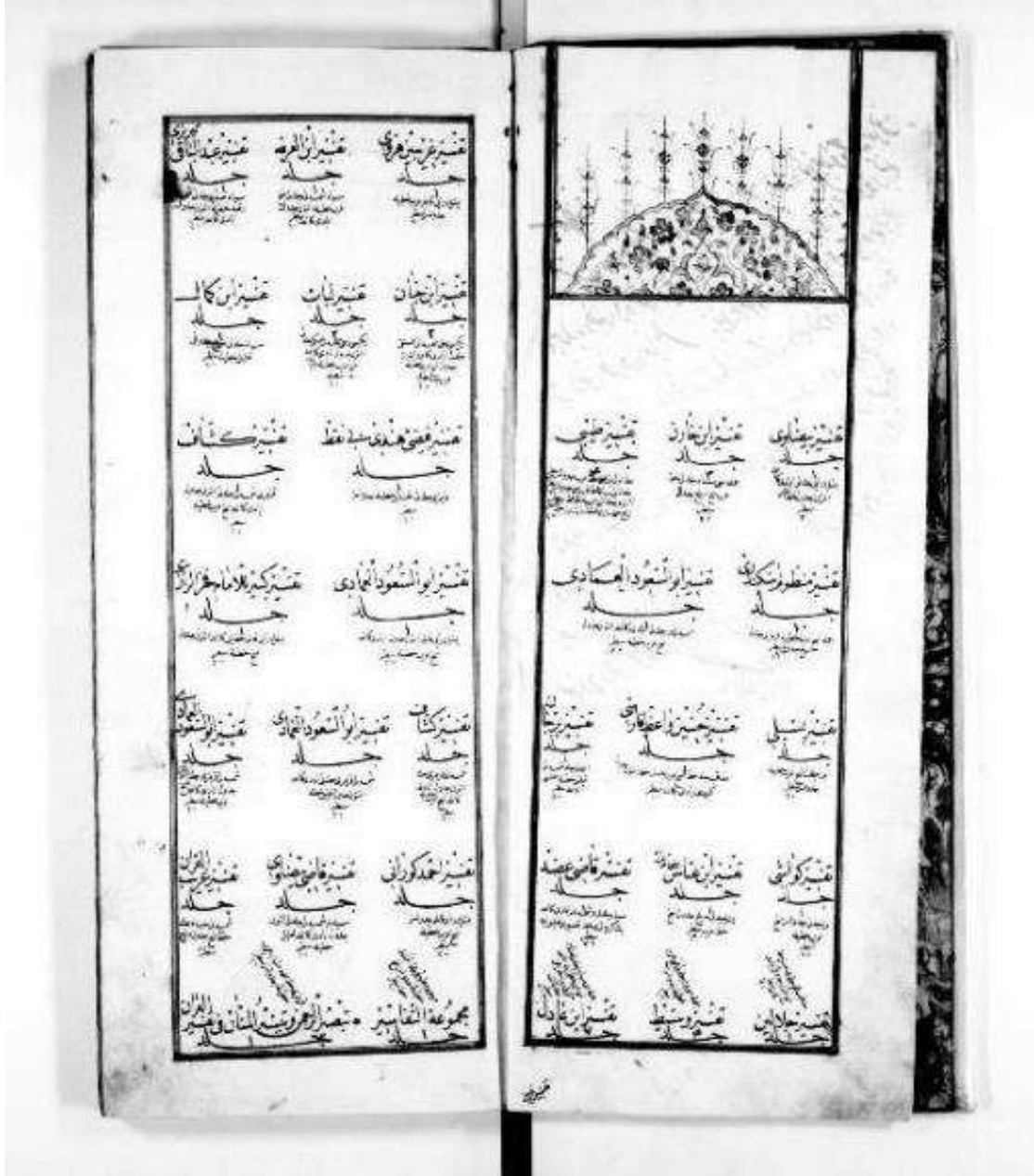
¹⁹⁰ Karahasanoğlu, a.g.t., s. 75.

yazıldığı alfabe ya da yazı türü, cilt özellikleri, kâğıt özellikleri, sayfa düzeni ve satır sayısı özellikleri ile katalogda kayda geçirilmiştir. 1724 tarihli katalogdaki bütün kitaplar yazma eserdir. Basma kitaplar ilk katalogda yer almadığı için kütüphane koleksiyonuna ilerleyen yıllarda dahil olduğu anlaşılmaktadır.¹⁹¹

Katalog III numaralı sayfadan itibaren başlamaktadır. Sayfa III’de “Nevşehirli İbrahim Paşa ve Fatma Sultan’ın Dersaadet de Şehzadebaşı’ndaki medreseleri kütüphanesinde mevcut küttabın fihristidir. 254” ifadesi yer almaktadır. Sayfa 5’te İbrahim Paşa Kütüphanesi’nin katalog defterinin düzenlenmesiyle ilgili bilgi verildikten sonra sayfa 2’de aynı konu başlığı altındaki kitaplarla ilgili temel bilgilerin verildiği katalog başlamaktadır. Sayfa 2’de konu başlığı yazılmadan eserlerin künyeleri verilmeye başlanmış ancak eser içeriklerinden Tefsîr ilmiyle ilgili kitaplarla kataloğa başlandığı anlaşılmaktadır.

¹⁹¹ VGMA, Sultan Ahmed Salis Kerimesi Fatma Sultan ve Zevci Nevşehirli İbrahim Paşa, (1438 Nolu Defter) / (Kasa 13), 2 Rebiülevvel 1137 / 19 Kasım 1724.

Tefsîr; Kur’ân-ı Kerîm âyetlerini açıklama ve yorumlama ilmini ifade etmektedir. Bu alandaki eserlerin geneline *tefsîr* denilmektedir.¹⁹² Sayfa 10’da kitapların konu başlığı “*Cevş-i Aliyye’t Tefâsîr*” şeklinde belirtilmiştir. Sayfa 2’den 17’ye kadar toplam 15 sayfada İbrahim Paşa Kütüphanesi’ne bağışlanan 130 tefsîr



1137/1724 Tarihli Kataloğun İlk Sayfası

¹⁹²A. Birişik, ‘Tefsîr’. *DİA*, cilt:40, İstanbul, 2011, 290-291.

kitabı kaydedilmiştir. 130 tefsîr kitabının kendi içinde alt konu başlıkları aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 1. Tefsîr Konulu Kitapların Alt Başlıkları

Genel tefsîr ilmi	25
Âyet tefsîrleri	1
Rivâyet tefsîrleri	5
Sûre tefsîrleri	5
Dirâyet tefsîrleri	73
Hanefi fikhı	5
Tam tefsîrler	4
Tasavvufi tefsîrler	1
Usûl-i Fıkıh	1
Kur'ân ilimleri	5
Esbâbü'n-Nüzûl	1
Garîbü'l-Kur'ân	1
Hadis ilmi	1
Edebî ve Lugavî tefsîrler	2

Tefsîr konu başlıklı kitapların arasında 1 hadis, 1 usûl-i fıkıh ve 5 hanefi fikhı kitabı da bulunmaktadır. 130 kitaptan altısının konu dışı olması katalog çalışması sırasındaki dikkatsizlikten ya da kitapların bu dönemde tefsîr kitapları arasında sayılmasından kaynaklanması mümkündür.

Dil çeşitliliğine bakıldığında bu başlık altındaki 130 kitaptan 1'i Farsça, 129'u Arapçadır. Kitapların cilt özellikleri incelendiğinde 25 kitap yeşil ciltli, 23 kitap siyah ciltli, 27 kitap kırmızı ciltli, 35 kitap beviz ciltli, 1'i fıstıkî ve 1'i mor

olmak üzere 107 kitabın cilt renkleri kayıtlarda belirtilmiştir. Bir cilt kapağı *pervaz/çerçeve, cetvel, köşebent ve şemse* bölümlerinden oluşur. Şemse; Arapça güneş anlamına gelen “şems” kelimesinden türemiştir. Kitap ciltlerinin ortalarında bulunan güneş şeklindeki süsleme motifine şemse denir. 48 kitabın cildi şemse motifleriyle süslenmiştir. Cetvel ise kapaktaki düz çizilere denir.

Katalogda 74 kitap cetveli, 35 kitap cetvelsiz olarak belirtilmiş, geri kalan 21 kitapta herhangi bir ibare kullanılmamıştır. Kitaplardan 6’sı köhne yani eskimiş olarak kayıtlara geçmiştir.¹⁹³ Kataloğun bu bölümünde sayfa 16’dan itibaren 5 sayfa boşluk bırakılıp, 22. sayfada Hadis konulu kitapların kayıtları yazılmıştır. Sondaki 5 sayfa muhtemelen kütüphaneye sonradan gelecek kitapların kaydedilmesi amacıyla boş bırakılmıştır.

Sayfa 22’de “*Fi İlmû’l Hadis*” başlığı altında Hadis kitaplarının sıralandığı kataloğun ikinci bölüm yer almaktadır. Hadis; Hz. Muhammed’in sözlerini, fiillerini ve tasviplerini ifade etmektedir. Hadis ilmi ise; hadislerin tesbit edildiği, nakledildiği ve anlamaya yönelik çalışmaların gerçekleştirildiği ilim dalıdır.¹⁹⁴ Sayfa 28’de ise “*Şuruhu’l Kütübü’l- Hadis*” başlığı altındaki üçüncü bölümde Hadis Usulü kitapları vardır. Hadis ve hadis usulü kitapları birlikte incelenecektir. Sayfa 22’den 30’a kadar toplam 8 sayfada İbrahim Paşa Kütüphanesine bağışlanan 97 hadis kitabı kaydedilmiştir. 97 hadis kitabının kendi içinde alt konu başlıkları aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 2. Hadis Konulu Kitapların Alt Başlıkları

el-Câmiû’s-Sahîh (Buhârî)	18
el-Câmiû’s-Sahîh (Müslim)	2
Usûl-i Hadis	13
Câmi’	5

¹⁹³ Y. Özcan, *Türk Kitap Sanatında Şemse Motifi*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1990, s.2, 5.

¹⁹⁴ M. Y. Kandemir, ‘Hadis’. *DİA*, cilt: 15, İstanbul, 1997, s. 27.

Siyer-i Nebevî, Şemâil-i Şerîfe	10
Câmiû'l-Hadisler	12
Ahkâm Hadisler	1
Müntehab Hadisler	2
Genel Hadis İlmi	10
Müsned	1
Kırk hadis	1
Sünen (Ebû Dâvûd)	1
Biyografi / İslam dini	5
İslam ahlâk ve âdâbı	3
Biyografi, şecere, nişanlar (insignia)	1
İ'câzü'l-Kur'ân	1
Evrâd ve zikir kitapları	2
Tasavvuf ve tarikatlara	2
Usûl-i Fıkıh	2
Hanefi Fıkıhı	1
Arap edebiyatı	1
İbadetler	1
Sözlükler	2

Dil çeşitliliğine bakıldığında bu başlık altındaki 97 kitabın hepsi Arapçadır. Kitapların cilt özellikleri incelendiğinde 18 kitap yeşil ciltli, 14 kitap siyah ciltli, 16 kitap kırmızı ciltli, 31 kitap bezzat ciltli, 2'si sarı ve 1'i turuncu, 4'ü ebru ciltli olmak üzere 86 kitabın cilt renkleri kayıtlarda belirtilmiştir. Kitapların 11'i köhne yani eskimiş olarak kaydedilmiştir. Hadis konu başlıklı kitapların arasında 2 sözlük, 1 Arap edebiyatı ve 1 hanefi fıkıh, 2 üsûl-i fıkıh, 2 tasavvuf ve tarikatlar, 1 biyografi, şecere, nişanlar (insignia) ve 5 biyografi/İslam dini kitabı da bulunmaktadır. 97 kitaptan on dördünün konu dışı olması katalog çalışması sırasındaki dikkatsizlikten ya da kitapların bu dönemde hadis kitapları arasında sayılmasından kaynaklanması mümkündür.

29 kitabın cildi şemse motifleriyle süslenmiştir. Cetvel ise kapaktaki düz çizilere denir. Katalogda 41 kitap cetveli, 35 kitap cetvelsiz olarak belirtilmiş, geri kalan 21 kitapta herhangi bir ibare kullanılmamıştır. Kitaplardan 11'i köhne yani eskimiş olarak kayıtlara geçmiştir. Kataloğun bu bölümünde sayfa 30'dan itibaren 4 sayfa boşluk bırakılmıştır. Sondaki 4 sayfa muhtemelen kütüphaneye sonradan gelecek kitapların kaydedilmesi amacıyla boş bırakılmıştır

Sayfa 34'te "*Fi Fıkıhî Şerif* " başlığı altında fıkıh kitaplarının sıralandığı kataloğun dördüncü bölümü yer almaktadır. Fıkıh; İslâm ibadet ve hukuk ilim dalıdır.¹⁹⁵ Sayfa 44'te ise "*Kütübü'l Usûl*" başlığı altındaki beşinci bölümde fıkıh usulü kitapları vardır. Fıkıh usulü; fıkıhın kaynaklarını ve bunlardan hüküm çıkarma yöntemlerini inceleyen ilim dalıdır.¹⁹⁶ Fıkıh ve fıkıh usulü kitapları birlikte analiz edilecektir. Sayfa 34'ten 45'e kadar toplam 11 sayfada İbrahim Paşa Kütüphanesine bağışlanan 129 fıkıh kitabı kaydedilmiştir. Kitapların kendi içinde alt konu başlıkları aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 3. Fıkıh Konulu Kitapların Alt Başlıkları

Hanefi fıkıhı	79
---------------	----

¹⁹⁵H. Karaman, 'Fıkıh'. *DİA*, cilt: 13, İstanbul, 1996, 22.

¹⁹⁶İ. K. Dönmez, A. C. Köksal, 'Usûl-i Fıkıh'. *DİA*, cilt: 42, İstanbul, 2012, 201.

Genel Fıkıh İlmi	9
Usûl-i Fıkıh	29
Muamelât	2
Arap edebiyatı	2
Fetvalar	6
Kur'ân ilimleri	1
Astronomi ve ilgili bilimler	1

Fıkıh konu başlıklı kitapların arasında 2 Arap edebiyatı ve 1 astronomi ve ilgili bilimler kitabı da bulunmaktadır. 129 kitaptan üçünün konu dışı olması muhtemelen katalog çalışması sırasında gözden kaçırmalarından kaynaklanmaktadır. Fıkıh kitaplarının arasına diğer bölümlere göre daha az konu dışı kitabın karışmış olması dikkat çekicidir.

Dil çeşitliliğine bakıldığında bu başlık altındaki tüm kitaplar Arapçadır. Kitapların cilt özellikleri incelendiğinde 28 kitap yeşil ciltli, 19 kitap siyah ciltli, 24 kitap kırmızı ciltli, 3 kitap sarı ciltli, 10 kitap ebru ciltli, 32 kitap beviz ciltli, 1 kitap Osmâni ciltli ve 5 kitap meşkî ciltli olmak üzere 122 kitabın cilt renkleri ve türleri kayıtlarda belirtilmiştir. 42 kitabın cildi şemse motifleriyle süslenmiştir. Katalogda 60 kitap cetveli (49'u altın cetveli, 8'i serh cetveli, 3'ü belirtilmemiş), 45 kitap cetvelsiz olarak belirtilmiş, geri kalan 24 kitapta herhangi bir ibare kullanılmamıştır. Kitaplardan 12'si köhne yani eskimiş olarak kayıtlara geçmiştir. Katalogun bu bölümünde sayfa 46'dan itibaren 2 sayfa boşluk bırakılmıştır. Sondaki 2 sayfa muhtemelen kütüphaneye sonradan gelecek kitapların kaydedilmesi amacıyla boş bırakılmıştır.

Sayfa 48'de "*Fî İlmi'l-Me'ânî*" başlığı altında Meânî kitaplarının sıralandığı katalogun altıncı bölümü yer almaktadır. Meânî ; belâgatın sözün yerinde olma şartlarını inceleyen alt koludur. Belâgat ise; Meânî, beyân, muhassinât (bedî') şeklinde üç disipline ayrılan, edebiyat kurallarını inceleyen dil bilimidir. Sayfa

48'den 51'e kadar toplam 4 sayfada İbrahim Paşa Kütüphanesine bağışlanan 53 meânî kitabı kaydedilmiştir. Kitapların tümü Arapçadır. Bu başlık altında konu dışı herhangi bir kitap kaydına rastlanmamıştır. Meânî kitapları günümüzde Arap Dili ve Edebiyatı alanında belagatin kısımlarından biri olarak sınıflandırılmaktadır.¹⁹⁷ Kitapların cilt özellikleri incelendiğinde 12 kitap yeşil ciltli, 15 kitap siyah ciltli, 5 kitap kırmızı ciltli, 1 kitap sarı ciltli, 1 ebru ciltli, 11 kitap bezzat ciltli, 1 kitap Osmâni ciltli ve 1 kitap meşkî ciltli olmak üzere 52 kitabın cilt renkleri ve türleri kayıtlarda belirtilmiştir. 8 kitabın cildi şemse motifleriyle süslenmiştir. Katalogda 14 kitap cetveli (7'si altın cetveli, 4'ü serh cetveli, 3'ü belirtilmemiş), 15 kitap cetvelsiz olarak belirtilmiş, geri kalan 23 kitapta herhangi bir ibare kullanılmamıştır. Kitaplardan 5'i köhne yani eskimiş olarak kayıtlara geçmiştir. Katalogun bu bölümünde sayfa 52'den itibaren 2 sayfa boşluk bırakılmıştır. Sondaki 2 sayfa muhtemelen kütüphaneye sonradan gelecek kitapların kaydedilmesi amacıyla boş bırakılmıştır.

Sayfa 54'te "*Fî Ūlumü'n-Nahiv*" başlığı altında Nahiv kitaplarının sıralandığı katalogun yedinci bölümü yer almaktadır. Nahiv; Arapça gramerinin söz dizimi kuralları ile i'rab bölümünü kapsayan dil bilimidir.¹⁹⁸ Sayfa 54'ten 57'ye kadar toplam 4 sayfada İbrahim Paşa Kütüphanesine bağışlanan 45 nahiv kitabı kaydedilmiştir. Kitapların kendi içinde alt konu başlıkları aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 4. Nahiv Konulu Kitapların Alt Başlıkları

Arap Dili ve Edebiyatı	43
Fars Dili ve Edebiyatı	2

Bu başlık altında konu dışı herhangi bir kitap kaydına rastlanmamıştır. Dil çeşitliliğine bakıldığında bu başlık altındaki tüm kitaplardan 43'ü Arapça, 2'si

¹⁹⁷ İ. Durmuş, M. İ. Uzun, 'Meânî'. *DİA*, cilt: 28, 2003, İstanbul, s. 206-207.

¹⁹⁸ İ. Durmuş, 'Nahiv'. *DİA*, cilt: 32, İstanbul, 2006, s. 300.

Farsçadır. Kitapların cilt özellikleri incelendiğinde 10 kitap yeşil ciltli, 8 kitap siyah ciltli, 2 kitap kırmızı ciltli, 1 kitap mavi ciltli, 1 ebru ciltli, 15 kitap bezzat ciltli olmak üzere 41 kitabın cilt renkleri ve türleri kayıtlarda belirtilmiştir. 2 kitabın cildi şemse motifleriyle süslenmiştir. Katalogda 16 kitap cetveli (10'u altın cetveli, 6'sı serh cetveli), 7 kitap cetvelsiz olarak belirtilmiştir. Kitaplardan 3'ü köhne yani eskimiş olarak kayıtlara geçmiştir. Katalogun bu bölümünde sayfa 57'den itibaren 7 sayfa boşluk bırakılmıştır. Sondaki sayfalar muhtemelen kütüphaneye sonradan gelecek kitapların kaydedilmesi amacıyla boş bırakılmıştır.

Sayfa 64'te "*Fî Ūlûmü's-Sarf*," başlığı altında Sarf kitaplarının sıralandığı katalogun sekizinci bölümü yer almaktadır. Sarf; Arapça gramerinin kelime yapısıyla ilgili bilim dalıdır.¹⁹⁹ Sayfa 64'te İbrahim Paşa Kütüphanesine bağışlanan 6 Sarf kitabı kaydedilmiştir. Bu başlık altında konu dışı herhangi bir kitap kaydına rastlanmamıştır. Bu 6 kitabın hepsinin dili Arapçadır. Kitapların 2'si yeşil deri kaplı, 2'si siyah ciltli, 1'i ahkârdi kaplı ve 1'i ebru ciltlidir. İçlerinden bir tanesi köhne olarak belirtilmiştir. 2 kitap serh cetveli, bir kitap cetvelsiz ve bir kitapta özellikleri belirtilmeden sadece cetveli olarak kaydedilmiştir. Kitaplardan biri köhne- eskimiş durumdadır. Katalogun bu bölümünde sayfa 65'ten itibaren 5 sayfa boşluk bırakılmıştır. Sondaki sayfalar muhtemelen kütüphaneye sonradan gelecek kitapların kaydedilmesi amacıyla boş bırakılmıştır.

Sayfa 70'te "*Fî Fenn-i Lûgatü'l-Arabîyye ve Fârisiyye*" başlığı altında Arap dili, Fars dili ve Türk diliyle ilgili gramer kitabı ve sözlüklerin bulunduğu katalogun dokuzuncu bölümü yer almaktadır. Sayfa 70'te İbrahim Paşa Kütüphanesine bağışlanan 17 kitap kaydedilmiştir. Bu başlık altında konu dışı herhangi bir kitap kaydına rastlanmamıştır. Kitapların kendi içinde alt konu başlıkları aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 5. Lûgat Konulu Kitapların Alt Başlıkları

Arap dili	8
-----------	---

¹⁹⁹H. Kılıç, 'Sarf'. *DİA*, cilt: 36, İstanbul, 2009, 136.

Fars dili	3
Sözlükler	6

Dil çeşitliliği açısından 17 kitabın 13'ü Arapça, 3'ü Türkçe ve 1'i Farsçadır. Kitapların 2'si yeşil ciltli, 4'ü siyah ciltli, 4'ü kırmızı ciltli ve 5'i bezz ciltlidir. 6 kitap altın cetveli, 2 kitap serh cetveli, 6 kitap cetvelsiz olarak kaydedilmiştir. 6 kitabın cildi şemse motifleriyle süslenmiştir. Kataloğun bu bölümünde sayfa 71'den itibaren 6 sayfa boşluk bırakılmıştır. Sondaki sayfalar muhtemelen kütüphaneye sonradan gelecek kitapların kaydedilmesi amacıyla boş bırakılmıştır.

Sayfa 77'de "*Fî Fennü'l-Edeb*" başlığı altında çeşitli dillerde edebiyat ve şiir kitaplarının sıralandığı kataloğun onuncu bölümü yer almaktadır. Sayfa 77'den 80'e kadar toplam 4 sayfada İbrahim Paşa Kütüphanesine bağışlanan 60 şiir ve edebiyat kitabı kaydedilmiştir. Kitapların kendi içinde alt konu başlıkları aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 6. Edebiyat Konulu Kitapların Alt Başlıkları

Arap edebiyatı	22
Arap dili	7
İran edebiyatı	6
İslam ahlâk ve âdâbı	3
Hanefi fıkıhı	1
Sözlükler	2
Siyer-i Nebevî, Şemâil-i Şerîfe	4
Biyografi	3
Şiir	5
Tefsîr ilmi	1

Fıkıh konuları	1
Zooloji	2
Fıkıh ilmi	1
Ayet tefsirleri	1
Hadis usulü	1

Dil çeşitliliği açısından 60 kitabın 49'u Arapça, 4'ü Türkçe ve 7'si Farsçadır. Kitapların 14'ü yeşil ciltli, 6'sı siyah ciltli, 9'u kırmızı ciltli, 4'ü ebru ciltli, 2'si turuncu ciltli ve 11'i bezz ciltlidir. 16 kitap altın cetvelli, 5 kitap serh cetvelli, 15 kitap cetvelsiz olarak kaydedilmiştir. 14 kitabın cildi şemse motifleriyle süslenmiştir. Şiir ve edebiyat konu başlıklı kitapların arasında 1 hadis usulü, 1 fıkıh ilmi, 1 fıkıh konuları, 1 tefsîr ilmi, 1 ayet tefsîrleri, 2 zooloji (hayvan bilimi), 3 İslâm ahlâk ve âdâbı, 3 biyografi, 4 siyer-i nebevî, Şemâil-i Şerîfe, 2 sözlük ve 1 hanefî fikhî kitabı da bulunmaktadır. 60 kitaptan yirmisinin konu dışı olması katalog çalışması sırasındaki dikkatsizlikten kaynaklanması mümkündür. Zooloji konulu kitapların bile edebiyat kitaplarının arasında sayılması bu bölümün gelişi güzel hazırlandığının bir işareti olarak görülebilir. Edebiyat kısmı en fazla konu dışı kitabın yer aldığı bölümlerden biridir. Kataloğun bu bölümünde sayfa 81'den itibaren 4 sayfa boşluk bırakılmıştır. Sondaki sayfalar muhtemelen kütüphaneye sonradan gelecek kitapların kaydedilmesi amacıyla boş bırakılmıştır.

Sayfa 85'te "*Kütüb-i Tevârih*" başlığı altında tarih ve coğrafya kitaplarının sıralandığı kataloğun on birinci bölümü yer almaktadır. Sayfa 85'ten 89'a kadar toplam 4 sayfada İbrahim Paşa Kütüphanesine bağışlanan 57 tarih ve coğrafya kitabı kaydedilmiştir. Kitapların kendi içinde alt konu başlıkları aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 7. Tarih Konulu Kitapların Alt Başlıkları

İslam dini tarihi ve siyer	22
Genel Asya tarihi,	2

Doğu, Uzakdoğu	
Mısır ve Sudan	3
Coğrafya ve seyahat	2
Biyografi	13
İran	4
Siyer-i Nebevî, Şemâil-i Şerîfe	1
Arap Edebiyatı	2
Genel Afrika tarihi	1
İran edebiyatı	1
Genel ansiklopedik eserler	1
Arap dili	1
İslam ahlâk ve âdâbı	1
Tasavvuf ve tarikatlara	1
Kutsal kitap	1
Şecere, isimler, nişanlar	1

Dil çeşitliliği açısından 57 kitabın 45'i Arapça, 4'ü Türkçe ve 8'si Farsçadır. Kitapların 22'si yeşil ciltli, 7'si siyah ciltli, 4'ü kırmızı ciltli, 5'i ebru ciltli ve 15'i bezz ciltlidir. 16 kitap altın cetvelli, 6 kitap serh cetvelli, 11 kitap cetvelsiz olarak kaydedilmiştir. 16 kitabın cildi şemse motifleriyle süslenmiştir. Tarih ve coğrafya konu başlıklı kitapların arasında 1 kutsal kitap, 1 tasavvuf ve tarikatlara, 1 İslâm ahlâk ve âdâbı, 1 Arap dili , 1 genel ansiklopedik eserler, 2 Arap edebiyatı, 1 İran dili ve

edebiyatı ile 1 siyer-i nebevî, Şemâil-i Şerîfe kitabı da bulunmaktadır. 57 kitaptan dokuzunun konu dışı olması katalog çalışması sırasındaki dikkatsizlikten kaynaklanması mümkündür. Kataloğun bu bölümünde sayfa 89'den itibaren 4 sayfa boşluk bırakılmıştır. Sondaki sayfalar muhtemelen kütüphaneye sonradan gelecek kitapların kaydedilmesi amacıyla boş bırakılmıştır.

Sayfa 93'te “*Fî Tasavvûf*” başlığı altında tasavvuf ve tarikat kitaplarının sıralandığı katalogun on ikinci bölümü yer almaktadır. Sayfa 93'ten 94'e kadar toplam 2 sayfada İbrahim Paşa Kütüphanesine bağışlanan 31 tasavvuf ve tarikat kitabı kaydedilmiştir. Kitapların kendi içinde alt konu başlıkları aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 8. Tasavvuf Konulu Kitapların Alt Başlıkları

İslam ahlâk ve âdâbı	2
Tasavvuf ve tarikatlar	18
Ahlâkî eserler	7
Akâid ve kelâm	1
Genel konular	1
İslam dini tarihi ve siyer	1
Gaipten haber verme, falcılık	1

Dil çeşitliliği açısından 31 kitabın 20'si Arapça, 1'i Türkçe ve 10'u Farsçadır. Kitapların 6'sı yeşil ciltli, 5'i siyah ciltli, 2'si kırmızı ciltli, 2'si ebru ciltli, 1'i sarı ciltli ve 10'u bevz ciltlidir. 18 kitap altın cetvelli, 2 kitap serh cetvelli, 7 kitap cetvelsiz olarak kaydedilmiştir. 12 kitabın cildi şemse motifleriyle süslenmiştir. 5 kitap ise köhne yani eski olarak belirtilmiştir. Tasavvuf ve tarikatlar konu başlıklı kitapların arasında 1 İslam dini tarihi ve siyer, 1 genel konular ve 1 akâid ve kelâm

kitabı da bulunmaktadır. 31 kitaptan üçünün konu dışı olması katalog çalışması sırasındaki dikkatsizlikten kaynaklanması mümkündür. Kataloğun bu bölümünde sayfa 95'ten itibaren 5 sayfa boşluk bırakılmıştır. Sondaki sayfalar muhtemelen kütüphaneye sonradan gelecek kitapların kaydedilmesi amacıyla boş bırakılmıştır.

Sayfa 101'de “*Fî Mantık min el-Hikmet*” başlığı altında mantık ve hikmet kitaplarının sıralandığı kataloğun on üçüncü ve son bölümü yer almaktadır. Mantık; düşünme faaliyeti sırasında zihni hatalardan korumayı, doğru düşünmenin kurallarını, ölçülerini ve yöntemlerini göstermeyi amaçlayan bilim dalıdır.²⁰⁰ Hikmet ise Müslüman filozoflar tarafından genellikle felsefe, felsefî ilim ve akli ilimleri (pozitif bilimler) ifade etmek için kullanılan bir kavramdır.²⁰¹ Sayfa 101'den 106'ya kadar toplam 5 sayfada İbrahim Paşa Kütüphanesine bağışlanan 90 mantık ve hikmet kitabı kaydedilmiştir. Kitapların kendi içinde alt konu başlıkları aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 9. Hikmet Konulu Kitapların Alt Başlıkları

Allah'ın varlığı	2
Akâid ve kelâm	10
Mantık	28
İslam felsefesi	13
Astronomi ve ilgili bilimler	4
Vakıf ve arazi, haraç ve emval	5
Tıp bilimleri	11
Doğu felsefesi	1
Zooloji bilimleri	2

²⁰⁰ İ. Emiroğlu, ‘Mantık’. *DİA*, cilt: 28, Ankara 2003, s. 18.

²⁰¹ H. Yaman, ‘Hikmet’. *Sosyal Bilimler Ansiklopedisi*, TÜBİTAK Yayınları, cilt: 2, Ankara, 2022, s. 159.

(Hayvan bilimleri)	
Astroloji	2
Arap edebiyatı	1
Genel Afrika tarihi	1
Fıkıh ilmi	1
Coğrafya ve seyahat	1
Arap Dili	1
Evrâd ve zikir	1
Tefsîr ilmi	2
Usûl-i fıkıh	2
Şecere, isimler, nişanlar	1
Dirayet tefsîrleri	2

Dil çeşitliliği açısından 91 kitabın 88'i Arapça, 1'i Türkçe ve 2'si Farsçadır. Kitapların 36'sı yeşil ciltli, 14'ü siyah ciltli, 2'si kırmızı ciltli, 19'u ebru ciltli ve 13'ü bezz ciltlidir. 11 kitap altın cetvelli, 3 kitap serh cetvelli, 23 kitap cetvelsiz olarak kaydedilmiştir. 6 kitabın cildi şemse motifleriyle süslenmiştir. 7 kitap ise köhne yani eski olarak belirtilmiştir. Mantık ve hikmet konu başlıklı kitapların arasında 1 dirayet tefsîrleri, 1 şecere, isimler, nişanlar, 2 usûl-i fıkıh, 2 tefsîr ilmi, 1 evrâd ve zikir, 1 Arap dili, 1 Arap edebiyatı, 1 coğrafya ve seyahat, 1 fıkıh ilmi ve 1 genel Afrika tarihi kitabı da bulunmaktadır. 91 kitaptan on ikisinin konu dışı olması katalog çalışması sırasındaki dikkatsizlikten kaynaklanması mümkündür. Kataloğun bu bölümünde sayfa 106'dan itibaren 6 sayfa boşluk bırakılmıştır. Sondaki sayfalar muhtemelen kütüphaneye sonradan gelecek kitapların kaydedilmesi amacıyla boş bırakılmıştır.

3.3.2. 1312/1894-1895 Tarihli Basma Katalog

1312/1894-1895 tarihli kitap fihristi, İbrahim Paşa Kütüphanesi için 1279'da hazırlanan katalogun ikinci baskısıdır. Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı'nın (YEK) portalına katalog ve kitapların dijital görüntüleri yüklenmiştir. Katalogun ilk baskısıyla birebir aynı olup İbrahim Paşa Kütüphanesi için düzenlenen son katalog çalışması olmuştur. 19. yüzyılın sonlarında hazırlanan bu katalog kütüphanenin son halini ihtiva etmektedir. Bu katalog düzenlendikten sonra kütüphaneye yeni bir kitap girişi olmamıştır. 87 sayfadan oluşan katalog, 27x19 cm. ebadında ve ciltlidir. Sayfa 2'de başlayan katalog sayfa 85'te sona ermektedir. Sayfa 86'da katalogun fihristi verilmiştir ve sayfa 87 boş bırakılmıştır. Katalogda 1534 ciltten oluşan 1175 kitap bulunmaktadır. Bunlardan 845 eserin cilt sayısı ” – “ şeklinde verilmiştir. Muhtemelen tek cilt olduğunu ifade etmek için kullanılmıştır. 134 eser tek cilt, 112 eser iki cilt, 53 eser üç cilt, 21 eser 4 cilt, 10 eser beş cilt, 2 eser yedi cilt, 4 eser sekiz cilt, 3 eser dokuz cilt ve dört eser on ciltten oluşmaktadır. 1175 kitap “ *Mesâhif-i Şerife, Kütüb-i Semaviyye, Kütüb-i Fenn-i Kıraat, Kütüb-i Tefsîr-i Şerife, Kütüb-i Usul-i Hadis, Kütüb-i Hadis-i Şerife, Kütüb-i Usul-i Fıkıh, Kütüb-i Fıkıh-ı Şerife, Kütüb-i Fetâvâ-yı Şerife, Kütüb-i Fera'iz, Kütüb-i Tasavvuf, Kütüb-i Mevâizi ve'l Ahlâk , Kütüb-i Akaid-i ve'l Kelam, Kütüb-i Hikmet, Kütüb-i Mantık, Kütüb-i Ahkâmî'n Nücûm ve'l-Tılsimat ve'l-Fucur , Kütüb-i Heyse, Kütüb-i Hendese, Kütüb-i Hesap, Kütüb-i Coğrafya, Kütübü't Tevârîh-i Tabiyye, Kütübü't Tevârîh ve'l Beşerîye, Kütüb-i Tıb, Kütüb-i Edebiyat, Kütüb-i Eşâir ve'l Dîvâneyn, Kütüb-i Me'ânî ve'l Beyân, Kütübü'l Adab el-Bahis ve'l İsti'aret-ü ve'l Vaz, Kütübü'n-Nahiv, Kütübü's-Sarf, Kütübü'l Lügatü'l Arabîyye - Farisîyye ve Türkiyye, Kütübü'l Mecmu'a el Fûnun ve Kütübü'l Mütenevvîa* olmak üzere 32 konu başlığında tasnif edilmiştir.

Katalog altı bölümden oluşan bir tablo halinde düzenlenmiştir. Tablodaki ilk kısım “*Aded-i Umumi*”dir. Burada kitabın kütüphanedeki demirbaş numarası verilmektedir. İkinci kısım “*Esamî-i Kütüb*”dür. Kitapların isimleri bu başlık altında sıralanmıştır. Üçüncü kısım “*Cild*”dir. Kitabın cilt sayısı burada yazmaktadır. Kitapların cilt sayıları ise yazıyla ve sayıyla olmak üzere iki şekilde gösterilmiştir. Dördüncü kısım “*Lisan*”dır. Burada kitabın hangi dilde olduğu belirtilmektedir. Beşinci kısım “*Müellif ve Tarih*” tir. Kitabın yazarının kim olduğu ve hangi tarihte

yazıldığına dair bilgiler burada yer almaktadır. Altıncı ve son kısım ise “*Evsaf-ı mümeyyize ve tarih-i hatt-ı kâtib*” tir. Burada yazıldığı alfabe ya da yazı türü, cilt özellikleri ve müellif hatt-ı değilse istinsah eden kişi ile istinsah tarihi kayda geçirilmiştir.²⁰²

Sayfa 1’deki İç kapakta “*Defter, Kütüphane-i Damat İbrahim Paşa, Şehzade Camii-i Şerifi Kurbunda Kain İbrahim Paşa Medresesi Derununda Vakidir. Tarih-i Tesis, Dersaadet Atik Zaptiye Sokağında 36 Numaralı Matbaa, 1312.*” yazmaktadır. Sayfa 2’de “*Mukaddime*” yazısının ardından katalog başlamaktadır. Mukaddime yazısında “*İstanbul ve bilâd-ı selasede vak’i kütüphanelerde mevcut olan kitapların her nasılsa şimdiye kadar matlub vecihle defterleri tab etirilememiştir. Âmalî malî, iştimal şahaneleri daima neşri maarife masrûf olan padişah-ı mearif-perver ve şehinşah adelteksiz (Sultan Abdülhamid- i Han-ı Sanî) Efendimiz hazretlerinin ma celile-i mülükaderle ber olmak ve erbab-ı ilim minenin müracaatını teshil etmek üzere bu kerre Şehzade Cami-i Şerifi kurbunda ka’in İbrahim Paşa Medresesi derununda vak’i kütüphanede mevcut olan kitapların iş bu defteri Maarif Nezaret-i celilesi tarafından tab ve temsil kılınmıştır.*” ifadeleri yer almaktadır

²⁰² Defter-i Kütüphane-i Damad İbrahim Paşa, Maarif Nezâret-i Celilesi, 63 Numaralı Matbaa, İstanbul, H. 1312 / M. 1894-95 ; İ. Gökhan, H. Saraç, G. Özcan, (Ed.), *Lale Devrinde Osmanlı Devleti ve Nevşehir*, Kömen Yayınları, Ankara, 2018, s. 880-884.

مقدمه					
استانبول و بلاد ثلثه واقع كتبخانهلرده موجود اولان كتابلرك هر نصله شمدي به قدر معلوب وجهه دفترلي طبع ايتديريله مامش ایدی . آمال معالی اشتال شاهانهلری داتما نشر معارفه مصروف اولان پادشاه معارفپور و شهنشاہ عدالتكسرترا سلطان عبد الحمید خان ثانی (اخدمز حضرتلرینك مآثر جلیله ملكداریلرینه بر علاوة جلیله اولق واریاب علم و مطالعه نك مراجعتی تسهیل ایتك اوزره بوكره شهزاده جامع شریفی قرینده كائن ابراهیم پاشا مدرسه سی دروننده واقع كتبخانهده موجود اولان كتابلرك اشبو دفترلی معارف نظارت جلیله سی طرفندن طبع و تمثیل قلمشدر .					
س.ن	اسم کتب	ت.ب.	ت.ع.	مؤلف و تاریخ	اوصاف مبز و تاریخ خط کتاب
مصاحف شریفه					
۱	مصحف شریف	۱		عز قائله	ثبت ابلی و جدول الزوال و سرلوجه
۲	(دیگر) اجزاء ۳۳	۲		جل قائله	ثک و جدول سرخ
کتاب ساویه					
۳	تورات		عربی		عرب
۴	تجیل من حرف الانجیل		*	اصالح بن حسین ۹۶۳	نسخ

1312/1894-95 Tarihli Kataloğun İlk Sayfası

Sayfa 2’de aynı konu başlığı altındaki kitaplarla ilgili bilgilerin verildiği katalog başlamaktadır. İlk konu başlığı “*Mesâhif-i Şerife*”dir. Mushaf ; Kur’ân-ı Kerîm âyetlerinin iki kapak arasında toplanmasından oluşan kitaba denir.²⁰³ Çoğulu

²⁰³ M. E. Maşalı, ‘Mushaf’, *DİA*, cilt: 31, Ankara, 2020, s. 254.

mesahiftir. Bu bölümde 2 Mushaf (Kur’ân-ı Kerim) bulunmaktadır. İkisi de sülüs hattıyla yazılmış olup biri altın biri de serh cetvellidir.

İlk katalogda ayrı bir başlık altında verilmeyen Mushaf, tefsîr konulu kitapların arasında yer almıştır. İlk katalogda yalnızca 1 tane Mushaf bulunmaktayken son katalogda 2 tane Mushaf olduğu görülmektedir.

Sayfa 2’de ikinci konu başlığı olan “*Kütüb-i Semaviyye*”dir. Bu bölümde 1 Zebur, 1 Tevrat ve 1 İncil olmak üzere 3 kutsal kitap bulunmaktadır. Hepsi Arapça olan kutsal kitapların ikisi nesih hattıyla yazılmış olup, birinin müellifi, ikisinin de yazım tarihi belirtilmiştir. İlk katalogda kutsal kitaplar arasında sadece Zebur bulunmaktadır ve ayrı bir başlık altında olmayıp Tarih konulu kitaplar arasında kaydedilmiştir. Son katalogda Zebur’un yanı sıra Tevrat ve İncil’de koleksiyona eklenmiştir.

Katalogun 3. sayfasında üçüncü konu başlığı olan “*Kütüb-i Fenn-i Kıraat*” yer almaktadır. Kıraat; Kur’ân-ı Kerîm’in doğru okunuşu ve bunlarla ilgili ilim dalına denir.²⁰⁴ Bu başlık altında 6 kitap bulunmaktadır. Kitapların hepsinin dili Arapçadır. Hepsinde müellif, tarih ve yazı özellikleri belirtilmiştir. Kıraat kitapları, İlk katalogda ayrı bir başlık olarak verilmeyip tefsîr konulu kitaplar arasındadır. Daha önce 2 tane kıraat kitabı bulunurken son katalogda bu sayı 6’ya yükselmiştir.

Sayfa 3’te “*Kütüb-i Tefsîr-i Şerife*” adlı dördüncü konu başlığı yer almaktadır. Sayfa 3’ten 17’ye kadar 15 sayfada İbrahim Paşa Kütüphanesine bağışlanan 224 tefsîr kitabı kaydedilmiştir. İlk katalogda tefsîr konulu 130 kitap varken bu sayı 93 kitap artışla 224’e ulaşmıştır. 223 tefsîr kitabının kendi içinde alt konu başlıkları aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 10. Tefsîr Konulu Kitapların Alt Başlıkları

Kur’ân ilimleri	10
Genel tefsîr ilmi	46
Sûre tefsîrleri	4

²⁰⁴ A. Birışık, ‘Kıraat’, *DİA*, cilt: 25, Ankara, 2022, s. 425.

Dirâyet tefsîrleri	113
Rivâyet tefsîrleri	22
İ'câzü'l-Kur'an	1
Tam tefsîrler	16
Tasavvufi tefsîrler	5
Esbâbü'n-Nüzûl	1
Garîbü'l-Kur'ân	2
Edebî ve Lugavî tefsîrler	2
İ'râbü'l- Kur'ân	2

Kendi içinde 12 alt başlığa ayrılan tefsîr konulu kitapların arasında başka konulara dair herhangi bir kitap karışmamıştır. Bu durum son kataloğun, ilk katalog çalışmasına göre daha düzenli, dikkatli ve sistemli yapıldığını göstermektedir. Dil çeşitliliğine bakıldığında bu başlık altındaki 224 kitaptan 1'i Türkçe, 3'ü Farsça ve 220'si Arapçadır. Kitapların cilt özellikleri kısmında ilk katalogdaki gibi cildin rengi, süsleme ve motiflerine dair bilgi verilmemektedir. Katalogda kitapların hangi yazı çeşidiyle yazıldığıyla ilgili bilgi verilmektedir. 80 kitap nesih hattıyla, 47 kitap talik hattıyla yazılmıştır. 97 kitabın hangi yazı hattıyla yazıldığı belirtilmemiştir. 44 kitap serh cetvelli ve 67 kitap altın cetvellidir. Geri kalan 113 kitapta herhangi bir ibare kullanılmamıştır. Bu bölümdeki kitapların tamamının müellif, tarih ve müstensih bilgileri tam olarak verilmiştir.

Sayfa 17'de "*Kütüb-i Usul-ı Hadis*" adlı beşinci konu başlığı yer almaktadır. Katalogun bu başlığı aynı sayfada sona ermektedir. İbrahim Paşa Kütüphanesine bağışlanan 6 hadis usulü kitabı kaydedilmiştir. İlk katalogda hadis usulü konulu 17 kitap varken bu sayı 6 kitaba düşmüştür. Burada eksik görünen 11 kitabın başka bir bölüme kaydedilmiş olması ya da uzun süre kullanımdan dolayı eskimesi ve kaybolması mümkündür. Hadis usulü konu başlıklı kitapların arasında başka

konulara dair herhangi bir kitap karışmamıştır. Bu durum son kataloğun, ilk katalog çalışmasına göre daha düzenli, dikkatli ve sistemli yapıldığını göstermektedir.

Dil çeşitliliğine bakıldığında bu başlık altındaki 6 kitabın hepsi Arapçadır. Katalogda kitapların hangi yazı çeşidiyle yazıldığıyla ilgili bilgi verilmektedir. 2 kitap nesih hattıyla, 1 kitap talik hattıyla yazılmıştır. 3 kitabın hangi yazı hattıyla yazıldığı belirtilmemiştir. 1 kitap serh cetvellidir. Geri kalan 5 kitapta herhangi bir ibare kullanılmamıştır. Bu bölümdeki kitapların tamamının müellif, tarih ve müstensih bilgileri tam olarak verilmiştir.

Sayfa 17’de “*Kütüb-i Hadis-i Şerife*” adlı altıncı konu başlığı yer almaktadır. Sayfa 17’den 30’a kadar 13 sayfada İbrahim Paşa Kütüphanesine bağışlanan 188 hadis kitabı kaydedilmiştir. İlk katalogda hadis konulu 97 kitap varken bu sayı 91 kitap artışla 188’e ulaşmıştır. 188 hadis kitabının kendi içinde alt konu başlıkları aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 11. Hadis Konulu Kitapların Alt Başlıkları

Usûl-i Hadis	9
Tasavvuf ve tarikatlar	11
Evrâd ve Zikir kitapları	2
Biyografi- İslam dini tarihi / Şecere, isimler, nişanlar	10
Hadis mecmuaları	3
Kütüb-i sitte / Sahih hadis kitapları	14
İslam ahlâk ve âdâbı	6

Genel hadis ilmi	6
Akâid ve kelâm	3
Toplum bilimleri/ Siyasal bilimler	1
Arap edebiyatı	8
Câmiû'l-hadisler / Sahih hadis kitapları	21
Câmiû's-Sahîh (Müslim) / Sahih hadis kitapları	1
Câmiû's-Sahîh (Buhârî) / Sahih hadis kitapları	45
Siyer-i Nebevî , Şemâil-i Şerîfe / İslam dini tarihi ve Siyer	30
İbadetler/ Fıkıh ilmi	1
Aile hukuku (Münâkehât- mufârakât) / Fıkıh ilmi	1
Ahkâm hadisleri	1
Müntehab hadisler	5
Müdevven hadis / Sahih hadis	1

kitapları	
-----------	--

21 alt başlıktan oluşan hadis konu başlıklı kitapların arasında 1 aile hukuku, 1 ibadetler, 8 Arap edebiyatı, 1 toplum bilimleri, 3 akâid ve kelâm, 11 tasavvuf ve tarikatlar ve 9 usul-i hadis kitabı da yer almaktadır. Farklı konulara dair kitaplar muhtemelen yanlışlıkla ya da dikkat hatası nedeniyle buraya kaydedilmiştir. Dil çeşitliliğine bakıldığında bu başlık altındaki 188 kitaptan 2’si Türkçe, 3’ü Farsça, 1’i hem Arapça hem Farsça ve 182’si Arapçadır. Katalogda kitapların hangi yazı çeşidiyle yazıldığıyla ilgili bilgi verilmektedir. 92 kitap nesih hattıyla, 12 kitap talik hattıyla yazılmıştır. 104 kitabın hangi yazı hattıyla yazıldığı belirtilmemiştir. 39 kitap serh cetvelli ve 34 kitap altın cetvellidir. Geri kalan 115 kitapta herhangi bir ibare kullanılmamıştır. Bu bölümdeki kitapların tamamının müellif, tarih ve müstensih bilgileri tam olarak verilmiştir.

Sayfa 30’da “*Kütüb-i Usul-i Fıkıh*,” adlı yedinci konu başlığı yer almaktadır. Sayfa 30’dan 34’e kadar 4 sayfada İbrahim Paşa Kütüphanesine bağışlanan 59 fıkıh usulü kitabı kaydedilmiştir. Bu kitapların ikisi numaralandırılmayıp ”.” ile kataloga kaydedilmiştir. İlk katalogda fıkıh usulü konulu 29 kitap varken bu sayı 30 kitap artışla 59’a ulaşmıştır. 59 fıkıh usulü kitabının kendi içinde alt konu başlıkları aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 12. Fıkıh Usulü Konulu Kitapların Alt Başlıkları

Çeşitli fikhî konular	1
Genel usulü fıkıh ilmi	6
Hikmet-i teşrî’	50
Hanefi fikhî/ Ehl-i Sünnet fikhî	1
Şer’î siciller, sakk	1

(sukûk), ferâiz	
-----------------	--

Kendi içinde 5 alt başlığa ayrılan fıkıh usulü konulu kitapların arasında 1 fera'iz kitabı da bulunmaktadır. Bunun dışında başka konu başlığına ait kitap bulunmamaktadır. Dil çeşitliliğine bakıldığında bu başlık altındaki 59 kitabın tümü Arapçadır. Katalogda kitapların hangi yazı çeşidiyle yazıldığıyla ilgili bilgi verilmektedir. 11 kitap nesih hattıyla, 26 kitap talik hattıyla yazılmıştır. 22 kitabın hangi yazı hattıyla yazıldığı belirtilmemiştir. 3 kitap serh cetveli ve 5 kitap altın cetvellidir. Geri kalan 51 kitabın hangi yazı hattıyla yazıldığı belirtilmemiştir. Bu bölümdeki kitapların tamamının müellif, tarih ve müstensih bilgileri tam olarak verilmiştir.

Sayfa 34'te “*Kütüb-i Fıkıh-i Şerife*” adlı sekizinci konu başlığı yer almaktadır. Sayfa 34'ten 47'ye kadar 14 sayfada İbrahim Paşa Kütüphanesine 198 bağışlanan fıkıh kitabı kaydedilmiştir. Bu kitapların beşi numaralandırılmayıp ”.” ile kataloga kaydedilmiştir. 521 kayıt numarası ise mükerrer olup iki farklı kitap için kullanılmıştır. İlk katalogda fıkıh konulu 100 kitap varken bu sayı 97 kitap artışla 198'e ulaşmıştır. 197 fıkıh kitabının kendi içinde alt konu başlıkları aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 13. Fıkıh Konulu Kitapların Alt Başlıkları

Vakıf ve arazi, haraç ve emval	5
Siyasal bilimler / Toplum Bilimleri	1
Hanefi fıkıhı	152
Ehl-i Sünnet fıkıhı	10
Hikmet-i teşrî'	1

Muamelât	4
Hadis ilmi	1
Biyografi / İslam dini	2
Arap dili	1
İlmihal kitapları / İbadetler	1
İbadetler	1
Arap edebiyatı	1
Akâid ve Kelam	4
Hilâfiyât	1
Fetvâlar	2
Tasavvuf ve tarikâtlar	1
Genel fıkıh ilmi	10

Kendi içinde 17 alt başlığa ayrılan fıkıh konulu kitapların arasında 1 tasavvuf ve tarikâtlar, 4 akâid ve kelâm, 1 Arap edebiyatı, 1 Arap dili, 2 biyografi, 1 hadis ilmi, 1 hikmet-i teşrî' ve 1 siyasal bilimler kitabı da bulunmaktadır. 197 fıkıh kitabı arasında diğer konulara ait 12 kitabın bulunması muhtemelen gözden kaçmasından kaynaklanmaktadır. Dil çeşitliliğine bakıldığında bu başlık altındaki 197 kitabın tümü Arapçadır. Katalogda kitapların hangi yazı çeşidiyle yazıldığıyla ilgili bilgi verilmektedir. 95 kitap nesih hattıyla, 58 kitap talik hattıyla yazılmıştır. 39 kitabın hangi yazı hattıyla yazıldığı belirtilmemiştir. 37 kitap serh cetveli ve 45 kitap altın cetvellidir. Geri kalan 110 kitapta herhangi bir ibare kullanılmamıştır. Bu bölümdeki kitapların tamamının müellif, tarih ve müstensih bilgileri tam olarak verilmiştir.

Sayfa 47'de “ *Kütüb-i Fetâvâ-yı Şerife* ” adlı dokuzuncu konu başlığı yer almaktadır. Sayfa 47'den 51'e kadar 5 sayfada İbrahim Paşa Kütüphanesine

başılanan 58 fetva kitabı kaydedilmiştir. Bu kitapların üçü numaralandırılmayıp ”.” ile kataloğa kaydedilmiştir. İlk katalogda ayrı bir konu başlığı olmayıp fıkıh kitapları arasında verilen fetva konulu 6 kitap varken bu sayı 52 kitap artışla 58’e ulaşmıştır. 58 fetva kitabının kendi içinde alt konu başlıkları aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 14. Fetva Konulu Kitapların Alt Başlıkları

Hanefi fikhı	37
Şâfi’î fikhı	1
Fetvâlar	9
Genel fıkıh ilmi	9
Tasavvuf ve tarikatlar	1
Usûl-i Fıkıh	1

Kendi içinde 6 alt başlığa ayrılan fetva konulu kitapların arasında 1 tasavvuf ve tarikatlar, 37 Hanefî fikhı, 1 Şâfi’î fikhı, 9 genel fıkıh ilmi ve 1 usûl-i fıkıh kitabı da bulunmaktadır. Burada dikkat çekici olan araya karışan kitapların büyük çoğunluğu fıkıh ilmi ve fıkıh usulü ilmi başlıklarına ait olmasıdır. Birbirine yakın olan bu ilimlerin tasnifi sırasında muhtemelen netlik sağlanamadığı için buradaki gibi geçirgenlik ve birbirine karışma söz konusu olmuştur.

Dil çeşitliliğine bakıldığında bu başlık altındaki 58 kitabın tümünün Arapçadır. Katalogda kitapların hangi yazı çeşidiyle yazıldığıyla ilgili bilgi verilmektedir. 33 kitap nesih hattıyla, 10 kitap talik hattıyla yazılmıştır. 15 kitabın hangi yazı hattıyla yazıldığı belirtilmemiştir. 6 kitap serh cetvelli ve 19 kitap altın cetvellidir. Geri kalan 33 kitapta herhangi bir ibare kullanılmamıştır. Bu bölümdeki kitapların tamamının müellif, tarih ve müstensih bilgileri tam olarak verilmiştir.

Sayfa 51’de “*Kütüb-i Fera’iz*” adlı onuncu konu başlığı yer almaktadır. Fera’iz; İslâm miras hukukunu inceleyen ilim dalıdır.²⁰⁵ İbrahim Paşa Kütüphanesine bağışlanan 3 miras hukuku kitabı kaydedilmiştir. Fera’iz kitaplarına ilk katalogda rastlanmadığından kütüphane kurulduktan sonra ilerleyen yıllarda bu alandaki kitapların kütüphaneye kazandırıldığı tahmin edilmektedir. Fera’iz konulu kitapların dil çeşitliliğine bakıldığında tümü Arapçadır. 2 kitap talik hattıyla yazılmıştır. 1 hangi yazı hattıyla yazıldığı belirtilmemiştir. 2 kitap serh cetvellidir. Geri kalan 1 kitapta herhangi bir ibare kullanılmamıştır. Bu bölümdeki kitapların tamamının müellif, tarih ve müstensih bilgileri tam olarak verilmiştir.

Sayfa 51’de “*Kütüb-i Tasavvuf*” adlı on birinci konu başlığı yer almaktadır. Sayfa 51’den 53’e kadar 3 sayfada İbrahim Paşa Kütüphanesine bağışlanan 25 tasavvuf kitabı kaydedilmiştir. Bu kitaplardan biri numaralandırılmayıp ”.” ile kataloga kaydedilmiştir. İlk katalogda tasavvuf konu başlığı altında 32 kitap varken bu katalogda 25 kitap kaydedilmiştir. Son katalogun tasavvuf bölümünde 7 kitap daha az görünmesinin sebebi, kitapların yakın konu başlıklarındaki alanlara yanlışlıkla kaydedilmiş olmasıdır. 25 tasavvuf kitabının kendi içinde alt konu başlıkları aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 15. Tasavvuf Konulu Kitapların Alt Başlıkları

Tasavvuf ve tarikatlar	19
Biyografi / İslam dini Biyografi, şecere, nişanlar	2
İslam ahlâk ve âdâbı	1
İran edebiyatı	2

²⁰⁵ A. Bardakoğlu, ‘Ferâiz’, *DİA*, cilt: 12, İstanbul, 1995, s. 362.

Akâid ve kelâm	1
----------------	---

Kendi içinde 5 alt başlığa ayrılan tasavvuf konulu kitapların arasında 1 akâid ve kelâm, 2 İran edebiyatı, 1 İslam ahlâk ve âdâbı, 2 biyografi kitabı da bulunmaktadır. Diğer konu başlıklarında olduğu gibi bu bölümde de farklı konulardaki kitapların karışma nedeni birbirine yakın ilimlerin tasnifi sırasında muhtemelen netlik sağlanamadığı için buradaki gibi geçirgenlik ve birbirine karışma söz konusu olmuştur.

Dil çeşitliliğine bakıldığında bu başlık altındaki 11 kitap Arapça, 5 kitap Türkçe, 8 kitap Farsça ve 1 kitap hem Arapça hem Farsçadır. Katalogda kitapların hangi yazı çeşidiyle yazıldığıyla ilgili bilgi verilmektedir. 15 kitap nesih hattıyla, 7 kitap talik hattıyla yazılmıştır. 3 kitabın hangi yazı hattıyla yazıldığı belirtilmemiştir. 9 kitap serh cetvelli ve 14 kitap altın cetvellidir. Geri kalan 2 kitapta herhangi bir ibare kullanılmamıştır. Bu bölümdeki kitapların tamamının müellif, tarih ve müstensih bilgileri tam olarak verilmiştir.

Sayfa 53'te "*Kütüb-i Mevâizi ve'l Ahlâk*" adlı on ikinci konu başlığı yer almaktadır. Sayfa 53'ten 54'e kadar 2 sayfada İbrahim Paşa Kütüphanesine bağışlanan 16 Ahlâk kitabı kaydedilmiştir. İlk katalogda ayrı bir başlık olarak verilmeyip hadis, tarih, edebiyat ve tasavvuf başlıkları içinde verilmiştir. İlk katalogda çeşitli konu başlıkları altında 7 ahlâk kitabı varken bu katalogda 16 kitap kaydedilmiştir. 16 ahlâk kitabının kendi içinde alt konu başlıkları aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 16. Ahlak Konulu Kitapların Alt Başlıkları

İslam ahlâk ve âdâbı	10
Câmiû'l-hadisler	2
Arap edebiyatı	2
Genel konular	1
Tasavvuf ve	1

tarikatar	
-----------	--

Kendi içinde 5 alt başlığa ayrılan tasavvuf konulu kitapların arasında 1 tasavvuf ve tarikatar, 2 Arap edebiyatı, 1 genel konular, 2 c mi 'l-hadisler kitabı da bulunmaktadır. Farklı konu başlığına ait kitapların karışması dikkatsizlikten veya ilim alanlarının yakınlığı nedeniyle net olarak tespit edilememesi gibi nedenlerden kaynaklanması mümkündür.

Dil çeşitliliğine bakıldığında bu başlık altındaki kitapların tümü Arapçadır. Katalogda kitapların hangi yazı çeşidiyle yazıldığıyla ilgili bilgi verilmektedir. 14 kitap nesih hattıyla, 72 kitap talik hattıyla yazılmıştır. 6 kitap serh cetvelli ve 6 kitap altın cetvellidir. Geri kalan 2 kitapta herhangi bir ibare kullanılmamıştır. Bu bölümdeki kitapların tamamının müellif, tarih ve müstensih bilgileri tam olarak verilmiştir.

Sayfa 54'te “ *Kütüb-i Akaid-i ve'l Kelam*” adlı on üçüncü konu başlığı yer almaktadır. Sayfa 54'ten 56'ya kadar 3 sayfada İbrahim Paşa Kütüphanesine bağışlanan 31 Ak id ve kel m kitabı kaydedilmiştir. Bu kitapların ikisi numaralandırılmayıp ”.” ile kataloga kaydedilmiştir. İlk katalogda ayrı bir başlık olarak verilmeyip Hikmet ve Tasavvuf başlıkları içinde verilmiştir. İlk katalogda çeşitli konu başlıkları altında 11 Ak id ve kel m kitabı varken bu katalogda 31 kitap kaydedilmiştir. 31 Ak id ve kel m kitabının kendi içinde alt konu başlıkları aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 17. Ak id ve Kelam Konulu Kitapların Alt Başlıkları

Ak�id ve kel�m	23
Allah'ın varlığı	4
İslam felsefesi	1
Mantık	1
Arap dili	1
İtik�d� mezhepler	1

Kendi içinde 6 alt başlığa ayrılan akâid ve kelâm konulu kitapların arasında 1 Arap dili, 1 mantık, 1 İslam felsefesi kitabı da bulunmaktadır. Farklı konu başlığına ait kitapların karışması dikkatsizlikten veya ilim alanlarının yakınlığı nedeniyle net olarak tespit edilememesi gibi nedenlerden kaynaklanması mümkündür.

Dil çeşitliliğine bakıldığında bu başlık altındaki kitapların tümü Arapçadır. Katalogda kitapların hangi yazı çeşidiyle yazıldığıyla ilgili bilgi verilmektedir. 6 kitap nesih hattıyla, 21 kitap talik hattıyla yazılmıştır. 6 kitap serh cetveli ve 3 kitap altın cetvellidir. Geri kalan 22 kitapta herhangi bir ibare kullanılmamıştır. Bu bölümdeki kitapların tamamının müellif, tarih ve müstensih bilgileri tam olarak verilmiştir.

Sayfa 56’da “*Kütüb-i Hikmet*” adlı on dördüncü konu başlığı yer almaktadır. Sayfa 56’dan 58’e kadar 2 sayfada İbrahim Paşa Kütüphanesine bağışlanan 21 Hikmet kitabı kaydedilmiştir. İlk katalog’da Hikmet-Mantık konu başlığı “Akıl ilimlerin” tümü için kullanılırken burada Hikmet konu başlığı ‘İslam felsefesi’ konulu kitaplar için kullanılmıştır. İlk katalogda İslam felsefesi konulu 13 kitap varken bu katalogda 21 kitap kaydedilmiştir. 21 hikmet / İslam felsefesi kitabının kendi içinde alt konu başlıkları aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 18. Hikmet Konulu Kitapların Alt Başlıkları

İslam felsefesi	17
Doğu felsefesi	1
Mantık	1
Akâid ve kelâm	2

Kendi içinde 4 alt başlığa ayrılan hikmet / İslam felsefesi konulu kitapların arasında 1 Akâid ve kelâm ve 1 Mantık kitabı da bulunmaktadır. Farklı konu başlığına ait kitapların karışması dikkatsizlikten veya ilim alanlarının yakınlığı nedeniyle net olarak tespit edilememesi gibi nedenlerden kaynaklanması mümkündür. Dil çeşitliliğine bakıldığında bu başlık altındaki kitaplardan 8’i Arapça

ve 13'i Farsçadır. Katalogda kitapların hangi yazı çeşidiyle yazıldığıyla ilgili bilgi verilmektedir. 11 kitap nesih hattıyla, 7 kitap talik hattıyla yazılmıştır. 5 kitap altın cetvellidir. Geri kalan 16 kitapta herhangi bir ibare kullanılmamıştır. Bu bölümdeki kitapların tamamının müellif, tarih ve müstensih bilgileri tam olarak verilmiştir.

Sayfa 58'de “ *Kütüb-i Mantık*” adlı on beşinci konu başlığı yer almaktadır. Sayfa 58 ‘den 59’a kadar 1,5 sayfada İbrahim Paşa Kütüphanesine bağışlanan 15 mantık kitabı kaydedilmiştir. İlk katalogda Hikmet-Mantık konu başlığı altında Mantık konulu 28 kitap varken bu katalogda 15 kitap kaydedilmiştir. 15 Mantık kitabının kendi içinde alt konu başlıkları aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 19. Mantık Konulu Kitapların Alt Başlıkları

Arap dili	1
Mantık	10
Akâid ve kelâm	4

Kendi içinde 3 alt başlığa ayrılan Mantık konulu kitapların arasında 4 Akâid ve kelâm ve 1 Arap dili kitabı da bulunmaktadır. Farklı konu başlığına ait kitapların karışması dikkatsizlikten veya ilim alanlarının yakınlığı nedeniyle net olarak tespit edilememesi gibi nedenlerden kaynaklanması mümkündür. Dil çeşitliliğine bakıldığında bu başlık altındaki tümü Arapçadır. Katalogda kitapların hangi yazı çeşidiyle yazıldığıyla ilgili bilgi verilmektedir. 8 kitap nesih hattıyla, 5 kitap talik hattıyla yazılmıştır. 2 kitap serh cetvellidir. Geri kalan 13 kitapta herhangi bir ibare kullanılmamıştır. Bu bölümdeki kitapların tamamının müellif, tarih ve müstensih bilgileri tam olarak verilmiştir.

Sayfa 59'da “ *Kütüb-i Ahkâmi'n-Nücûm ve'l-Tılsımat ve'l-Fucur*” adlı on altıncı konu başlığı yer almaktadır. Bu konu başlığı günümüzde astroloji bilimine karşılık gelmektedir. Sayfa 59'da İbrahim Paşa Kütüphanesine bağışlanan 4 astroloji kitabı kaydedilmiştir. İlk katalogda ayrı bir konu başlığı olarak verilmeyen Astroloji konulu 2 varken bu katalogda 4 kitap kaydedilmiştir. Bu konu başlığında farklı konularda kitaplar bulunmamaktadır. Kitapların tümü Arapçadır. Dil çeşitliliğine bakıldığında bu başlık altındaki tümü Arapçadır. Katalogda kitapların hangi yazı çeşidiyle yazıldığıyla ilgili bilgi verilmektedir. 1 kitap nesih hattıyla, 1 kitap talik

hattıyla yazılmıştır. 2 kitap altın cetvellidir. Geri kalan 2 kitapta herhangi bir ibare kullanılmamıştır. Bu bölümdeki kitapların tamamının müellif, tarih ve müstensih bilgileri tam olarak verilmiştir.

Sayfa 59’da “*Kütüb-i Heyse*” adlı on yedinci konu başlığı yer almaktadır. Bu konu başlığı günümüzde astronomi bilimine karşılık gelmektedir. Sayfa 59’da İbrahim Paşa Kütüphanesine bağışlanan 5 astronomi kitabı kaydedilmiştir. İlk katalogda ayrı bir konu başlığı olarak verilmeyen astronomi konulu 5 kitap varken bu katalogda 5 kitap kaydedilmiştir. Kitap sayısında herhangi bir değişiklik olmamıştır. Bu konu başlığında farklı konularda kitaplar bulunmamaktadır. Dil çeşitliliğine bakıldığında bu başlık altındaki tümü Arapçadır. Katalogda kitapların hangi yazı çeşidiyle yazıldığıyla ilgili bilgi verilmektedir. 2 kitap talik hattıyla yazılmıştır. Bu bölümdeki kitapların tamamının müellif, tarih ve müstensih bilgileri tam olarak verilmiştir.

Sayfa 60’ta “*Kütüb-i Hendese*” adlı on sekizinci konu başlığı yer almaktadır. Bu konu başlığı günümüzde geometri bilimine karşılık gelmektedir. Sayfa 60’ta İbrahim Paşa Kütüphanesine bağışlanan 2 geometri kitabı kaydedilmiştir. İlk katalogda geometri kitaplarına rastlanmadığından ilerleyen yıllarda bu alandaki kitapların kütüphaneye kazandırıldığı tahmin edilmektedir. Bu konu başlığında farklı konularda kitaplar bulunmamaktadır.

Dil çeşitliliğine bakıldığında bu başlık altındaki kitaplardan biri Arapça biri de Türkçedir. Katalogda kitapların hangi yazı çeşidiyle yazıldığıyla ilgili bilgi verilmektedir. Türkçe olan geometri kitabı basma eserdir. Arapça geometri kitabı ise yazma eser olarak kaleme alınmıştır. Bu bölümdeki kitapların tamamının müellif, tarih ve müstensih bilgileri tam olarak verilmiştir.

Sayfa 60’ta “*Kütüb-i Hesap*” adlı on dokuzuncu konu başlığı yer almaktadır. Bu konu başlığı günümüzde Matematik bilimine karşılık gelmektedir. Sayfa 60’ta İbrahim Paşa Kütüphanesine bağışlanan 2 Matematik kitabı kaydedilmiştir. İlk katalogda Matematik kitaplarına rastlanmadığından kütüphane kurulduktan sonra ilerleyen yıllarda bu alandaki kitapların kütüphaneye kazandırıldığı tahmin edilmektedir. Bu konu başlığında farklı konularda kitaplar bulunmamaktadır. Dil çeşitliliğine bakıldığında bu başlık altındaki kitapların tümü

Arapçadır. Katalogda kitapların hangi yazı çeşidiyle yazıldığıyla ilgili bilgi verilmektedir. Kitapların ikisi de nesih hattıyla kaleme alınmıştır. Bu bölümdeki kitapların tamamının müellif, tarih ve müstensih bilgileri tam olarak verilmiştir.

Sayfa 60'ta “ *Kütüb-i Coğrafya* ” adlı yirminci konu başlığı yer almaktadır. Sayfa 60'ta İbrahim Paşa Kütüphanesine bağışlanan 3 Coğrafya kitabı kaydedilmiştir. İlk katalogda ayrı bir konu başlığı olarak verilmeyen coğrafya kitapları Hikmet konu başlığı altında verilmiştir. İlk katalogda 3 coğrafya kitabı varken burada da 3 coğrafya kitabı kaydedilmiştir. Kitapların sayısı değişmese de farklı üç kitap olduğu düşünülmektedir.

İlk katalogda basma kitaplar yer almazken buradaki coğrafya kitaplarının arasında basma kitap da bulunmaktadır. Bu konu başlığında farklı konularda kitaplar bulunmamaktadır. Dil çeşitliliğine bakıldığında bu başlık altındaki kitapların 2'si Arapça 1'i Türkçedir. Katalogda kitapların hangi yazı çeşidiyle yazıldığıyla ilgili bilgi verilmektedir. Kitaplardan biri basma eserdir. Rika hattıyla kaleme alınan eserin katalog düzenlendiği sırada mevcut bulunmadığı not alınmıştır. Kitabın kaybolmuş olma ihtimali yüksektir. Bu bölümdeki kitapların tamamının müellif, tarih ve müstensih bilgileri tam olarak verilmiştir.

Sayfa 61'de “ *Kütübü't Tevârih-i Tıbbiyye* ” adlı yirmi birinci konu başlığı yer almaktadır. Kütübü't Tevârih-i Tıbbiyye günümüzdeki Zooloji (Hayvan bilimi) bilimini ifade etmektedir. Sayfa 61'de İbrahim Paşa Kütüphanesine bağışlanan 4 Zooloji kitabı kaydedilmiştir. İlk katalogda Hikmet-Mantık konu başlığı altında da 4 Zooloji kitabı olduğu tespit edilmiştir. Ancak incelendiğinde iki katalogdaki dört kitap birbirinin aynısı olmadığı görülmüştür.

Bu konu başlığında farklı konularda kitaplar bulunmamaktadır. Dil çeşitliliğine bakıldığında bu başlık altındaki tümü Arapçadır. Katalogda kitapların hangi yazı çeşidiyle yazıldığıyla ilgili bilgi verilmektedir. 3 kitap nesih hattıyla, 1 kitap talik hattıyla yazılmıştır. 2 kitap altın cetvellidir. Geri kalan 2 kitapta herhangi bir ibare kullanılmamıştır. Bu bölümdeki kitapların tamamının müellif, tarih ve müstensih bilgileri tam olarak verilmiştir.

Sayfa 61'de “ *Kütübü't Tevârih-i ve'l Beşeriyye* ” adlı yirmi ikinci konu başlığı yer almaktadır. Sayfa 61'den 65'e kadar 5 sayfada İbrahim Paşa

Kütüphanesine bağışlanan 65 tarih kitabı kaydedilmiştir. İlk katalogda Kütüb-i Tevârih konu başlığı altında tarih konulu 58 kitap varken bu katalogda 65 kitap kaydedilmiştir. 65 Tarih kitabının kendi içinde alt konu başlıkları aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 20. Tarih Konulu Kitapların Alt Başlıkları

Genel Afrika tarihi	14
İslam dini tarihi ve Siyer	20
Genel Asya tarihi	7
Biyografi / İslam dini	19
Coğrafya ve seyahat	2
Siyasal bilimler (Siyaset ve yönetim)	1
Toplum Bilimleri	
Arap edebiyatı	1

Kendi içinde 7 alt başlığa ayrılan tarih konulu kitapların arasında 1 siyasal bilimler, 2 coğrafya - seyahat ve 1 Arap edebiyatı kitabı da bulunmaktadır. Farklı konu başlığına ait kitapların karışması dikkatsizlikten veya ilim alanlarının yakınlığı nedeniyle net olarak tespit edilememesi gibi nedenlerden kaynaklanması mümkündür.

Dil çeşitliliğine bakıldığında bu başlık altındaki 9 kitap Türkçe, 8 kitap Farsça ve 45 kitap Arapçadır. Katalogda kitapların hangi yazı çeşidiyle yazıldığıyla ilgili bilgi verilmektedir. 48 kitap nesih hattıyla, 6 kitap talik hattıyla yazılmıştır. 20 kitap serh cetveli, 22 kitap ise altın cetvellidir. Geri kalan 23 kitapta herhangi bir ibare kullanılmamıştır. Bu bölümdeki kitapların tamamının müellif, tarih ve müstensih bilgileri tam olarak verilmiştir.

Sayfa 65'te “*Kütüb-i Tıb*” adlı yirmi üçüncü konu başlığı yer almaktadır. Sayfa 65'ten 66'ya kadar 1,5 sayfada İbrahim Paşa Kütüphanesine bağışlanan 15 tıp kitabı kaydedilmiştir. İlk katalogda Hikmet- Mantık konu başlığı altında tıp konulu 11 kitap varken bu katalogda 15 kitap kaydedilmiştir. 15 kitaptan 1'i zooloji kitabı olup muhtemelen yanlışlıkla bu başlıkta kaydedilmiştir. Bunun dışında başka konulara ait kitap bulunmamaktadır. Dil çeşitliliğine bakıldığında bu başlık altındaki 1 kitap Türkçe, 14 kitap Arapçadır. Katalogda kitapların hangi yazı çeşidiyle yazıldığıyla ilgili bilgi verilmektedir. 9 kitap nesih hattıyla, 1 kitap talik hattıyla yazılmıştır. 2 kitap serh cetveli, 3 kitap ise altın cetvellidir. Geri kalan 10 kitapta herhangi bir ibare kullanılmamıştır. Bu bölümdeki kitapların tamamının müellif, tarih ve müstensih bilgileri tam olarak verilmiştir.

Sayfa 66'da “ *Kütüb-i Edebiyat*” adlı yirmi dördüncü konu başlığı yer almaktadır. Sayfa 66'dan 68'e kadar 1,5 sayfada İbrahim Paşa Kütüphanesine bağışlanan 25 edebiyat kitabı kaydedilmiştir. İlk katalogda Fennü'l-Edeb konu başlığı altında 60 kitap varken bu katalogda 25 kitap kaydedilmiştir. Edebiyat kitaplarının sayısı azalmış gibi görünse de bu katalogda da edebiyat ve şiir kitaplarının farklı konu başlıklarında verilmiş olması sayının azalmasına neden olmuştur. 25 edebiyat kitabının kendi içinde alt konu başlıkları aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 21. Edebiyat Konulu Kitapların Alt Başlıkları

Bibliyografyalar/ Genel konular	1
İslam dini tarihi ve Siyer	1
Genel Asya tarihi	2
Biyografi, şecere, nişanlar	1
İslam ahlâk ve âdâbı	2

Arap dili	1
Arap edebiyatı	17

Kendi içinde 7 alt başlığa ayrılan Edebiyat konulu kitapların arasında 1 biyografi, 1 genel konular, 2 İslam ahlâk ve âdâbı , 1 İslam dini tarihi ve siyer ve 2 genel Asya tarihi kitabı da bulunmaktadır. Farklı konu başlığına ait kitapların karışması dikkatsizlikten veya ilim alanlarının yakınlığı nedeniyle net olarak tespit edilememesi gibi nedenlerden kaynaklanması mümkündür.

Dil çeşitliliğine bakıldığında bu başlık altındaki 2 kitap Türkçe ve 23 kitap Arapçadır. Katalogda kitapların hangi yazı çeşidiyle yazıldığıyla ilgili bilgi verilmektedir. 17 kitap nesih hattıyla, 7 kitap talik hattıyla yazılmıştır. 8 kitap serh cetveli, 6 kitap ise altın cetvellidir. Geri kalan 11 kitapta herhangi bir ibare kullanılmamıştır. Bu bölümdeki kitapların tamamının müellif, tarih ve müstensih bilgileri tam olarak verilmiştir.

Sayfa 68’de “ *Kütüb-i Eşâir ve’l Divaneyn*” adlı yirmi beşinci konu başlığı yer almaktadır. Sayfa 68’den 69’a kadar 1,5 sayfada İbrahim Paşa Kütüphanesine bağışlanan 19 Şiir kitabı kaydedilmiştir. İlk katalogda Fennü’l Edeb konu başlığı altında 5 şiir kitabı varken bu katalogda 19 kitap kaydedilmiştir. Şiirlerin alt konu başlıkları aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 22. Şiir Konulu Kitapların Alt Başlıkları

İran edebiyatı	10
Biyografi, şecere, nişanlar	2
Tasavvuf ve tarikatlar	1
Arap edebiyatı	6

Kendi içinde 4 alt başlığa ayrılan Şiir kitaplarının arasında 2 biyografi ve 1 tasavvuf -tarikatlar kitabı da bulunmaktadır. Farklı konu başlığına ait kitapların

karışması dikkatsizlikten veya ilim alanlarının yakınlığı nedeniyle net olarak tespit edilememesi gibi nedenlerden kaynaklanması mümkündür.

Dil çeşitliliğine bakıldığında bu başlık altındaki 4 kitap Türkçe, 8 kitap Farsça ve 7 kitap Arapçadır. Katalogda kitapların hangi yazı çeşidiyle yazıldığıyla ilgili bilgi verilmektedir. 8 kitap nesih hattıyla, 7 kitap talik hattıyla yazılmıştır. 1 kitap serh cetveli, 7 kitap ise altın cetvellidir. Geri kalan 11 kitapta herhangi bir ibare kullanılmamıştır. Bu bölümdeki kitapların tamamının müellif, tarih ve müstensih bilgileri tam olarak verilmiştir.

Sayfa 69’da “*Me’ânî ve’l Beyan* ” adlı yirmi altıncı konu başlığı yer almaktadır. Me’ânî günümüzde Arap dili ve edebiyatı alanında belagatin kısımlarından biridir. Sayfa 69’dan 73’e kadar 3,5 sayfada İbrahim Paşa Kütüphanesine bağışlanan 59 kitabı kaydedilmiştir. İlk katalogda Fî İlmü’l-Me’ânî konu başlığı altında 54 kitap varken bu katalogda 59 kitap kaydedilmiştir. Kaydedilen 59 kitaptan 1’i mantık kitabı olup muhtemelen yanlışlıkla bu başlıkta kaydedilmiştir. Kendi içinde ayrıldığı konu başlıkları aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 23. Me’ânî Konulu Kitapların Alt Başlıkları

Mantık	1
Arap dili	4
Arap edebiyatı	54

Dil çeşitliliğine bakıldığında bu başlık altındaki kitapların tümü Arapçadır. Katalogda kitapların hangi yazı çeşidiyle yazıldığıyla ilgili bilgi verilmektedir. 14 kitap nesih hattıyla, 38 kitap talik hattıyla yazılmıştır. 6 kitap serh cetveli, 8 kitap ise altın cetvellidir. Geri kalan 45 kitapta herhangi bir ibare kullanılmamıştır. Bu bölümdeki kitapların tamamının müellif, tarih ve müstensih bilgileri tam olarak verilmiştir.

Sayfa 73'te “*Kütübü'l Adabi'l- Bahis ve'l İsti'aret-i ve'l Vaz*” adlı yirmi yedinci konu başlığı yer almaktadır. Kütübü'l-Adabi'l- Bahis ve'l İsti'aret-i ve'l Vaz kavramı günümüzde Münazara ilmine karşılık gelmektedir. Sayfa 73'ten 74'e kadar 1 sayfada 8 kitap kaydedilmiştir. Bu kitaplardan biri numaralandırılmayıp ”.” ile kataloğa kaydedilmiştir. Kitaplara ilk katalogda rastlanmadığından kütüphane kurulduktan sonra ilerleyen yıllarda bu alandaki kitapların kütüphaneye kazandırıldığı tahmin edilmektedir. Kaydedilen 8 kitaptan 1'i Arap edebiyatı kitabı olup muhtemelen yanlışlıkla bu başlıkta kaydedilmiştir. Bunun dışında başka konulara ait kitap bulunmamaktadır. Kendi içinde ayrıldığı konu başlıkları aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 24. Münazara Konulu Kitapların Alt Başlıkları

Mantık	7
Arap edebiyatı	1

Dil çeşitliliğine bakıldığında bu başlık altındaki kitapların tümü Arapçadır. Katalogda kitapların hangi yazı çeşidiyle yazıldığıyla ilgili bilgi verilmektedir. 1 kitap nesih hattıyla, 5 kitap talik hattıyla yazılmıştır. 1 kitap altın cetvellidir. Geri kalan 7 kitapta herhangi bir ibare kullanılmamıştır. Bu bölümdeki kitapların tamamının müellif, tarih ve müstensih bilgileri tam olarak verilmiştir.

Sayfa 74'te “*Kütübü'n-Nahiv*” adlı yirmi sekinci konu başlığı yer almaktadır. Sayfa 74'ten 78'e kadar 3,5 sayfada 54 nahiv kitabı kaydedilmiştir. Bu kitaplardan biri numaralandırılmayıp ”.” ile kataloğa kaydedilmiştir. İlk katalogda Fî Ūlumü'l Nahîv konu başlığı altında 46 kitap varken bu katalogda 54 kitap kaydedilmiştir. Kaydedilen 54 kitaptan 1'i biyografi kitabı olup muhtemelen yanlışlıkla bu başlıkta kaydedilmiştir. Bunun dışında başka konulara ait kitap bulunmamaktadır.

Dil çeşitliliğine bakıldığında bu başlık altındaki kitapların tümü Arapçadır. Katalogda kitapların hangi yazı çeşidiyle yazıldığıyla ilgili bilgi verilmektedir. 17 kitap nesih hattıyla, 19 kitap talik hattıyla yazılmıştır. 5 kitap serh cetvelli, 5 kitap ise altın cetvellidir. Geri kalan 44 kitapta herhangi bir ibare kullanılmamıştır. Bu

bölümdeki kitapların tamamının müellif, tarih ve müstensih bilgileri tam olarak verilmiştir.

Sayfa 78’de “*Kütübü’s-Sarf*” adlı yirmi dokuzuncu konu başlığı yer almaktadır. Sayfa 78’de 6 Sarf kitabı kaydedilmiştir. İlk katalogda Fî Ūlumü’s-Sarf konu başlığı altında 6 kitap varken bu katalogda yine 6 kitap kaydedilmiştir. Bu başlıkta başka konulara ait kitap bulunmamaktadır. Dil çeşitliliğine bakıldığında bu başlık altındaki kitapların tümü Arapçadır. Katalogda kitapların hangi yazı çeşidiyle yazıldığıyla ilgili bilgi verilmektedir. 3 kitap nesih hattıyla, 3 kitap talik hattıyla yazılmıştır. 1 kitap serh cetveli, 3 kitap ise altın cetvellidir. Geri kalan 2 kitapta herhangi bir ibare kullanılmamıştır. Bu bölümdeki kitapların tamamının müellif, tarih ve müstensih bilgileri tam olarak verilmiştir.

Sayfa 78’de “*Kütübü’l- Lügati’l Arabîyye ve Farisîyye ve Türkiyye*” adlı otuzuncu konu başlığı yer almaktadır. Sayfa 78’den 81’e kadar 2,5 sayfada 40 lügat kitabı kaydedilmiştir. İlk katalogda Fenn-i Lûgatü’l-Arabîyye ve Fârisiyye konu başlığı altında 17 kitap varken bu katalogda 40 kitap kaydedilmiştir. Lügat konulu kitapların arasında başka konulara dair herhangi bir kitap karışmamıştır. Lügat kitapları kendi içinde ayrıldığı konu başlıkları aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 25. Lügat Konulu Kitapların Alt Başlıkları

Sözlükler	14
Arap dili	20
İran dilleri	6

Dil çeşitliliğine bakıldığında bu başlık altındaki 28 kitap Arapça, 10 kitap Türkçe ve 2 kitap Farsçadır. Katalogda kitapların hangi yazı çeşidiyle yazıldığıyla ilgili bilgi verilmektedir. 18 kitap nesih hattıyla, 10 kitap talik hattıyla yazılmıştır. 4 kitap ise basma eserdir. 8 kitap serh cetveli, 10 kitap ise altın cetvellidir. Geri kalan

18 yazma kitapta herhangi bir ibare kullanılmamıştır. Bu bölümdeki kitapların tamamının müellif, tarih ve müstensih bilgileri tam olarak verilmiştir.

Sayfa 81’de “*Kütübü’l Mecmua el-Fûnûn*” adlı otuz birinci konu başlığı yer almaktadır. Sayfa 81’den 83’e kadar 2 sayfada 3 mecmua içinde toplam 18 fen-bilim kitabı kaydedilmiştir. Fen mecmualarına ilk katalogda rastlanmadığından kütüphane kurulduktan sonra ilerleyen yıllarda bu alandaki kitapların kütüphaneye kazandırıldığı tahmin edilmektedir. Fen mecmualarındaki kitapların kendi içinde ayrıldığı konu başlıkları aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 26. 1150 Demirbaş Numaralı Mecmuadaki Kitapların Alt Başlıkları

1150 demirbaş numaralı mecmuada	
Akâid ve Kelam	1
Mantık	4
Doğu felsefesi	2
Tasavvuf ve tarikatlara	4
Hadis ilmi	1

Tablo 27. 1151 Demirbaş Numaralı Mecmuadaki Kitapların Alt Başlıkları

1151 demirbaş numaralı mecmuada	
İran edebiyatı	1
İran dilleri	1
Türkçe şiir	1

Tablo 28. 1152 Demirbaş Numaralı Mecmuadaki Kitapların Alt Başlıkları

1152 demirbaş numaralı mecmuada	
Mantık	3

Dil çeşitliliğine bakıldığında bu başlık altında Arapça ve Farsça kitaplar olmakla beraber kitapların dilleri tek tek belirtilmemektedir. Katalogda kitapların hangi yazı çeşidiyle yazıldığıyla ilgili bilgi verilmemektedir.

Sayfa 83'te "*Kütübü'l Mütenevvia*" adlı otuz ikinci ve son konu başlığı yer almaktadır. Kütübü'l Mütenevvia günümüzde çeşitli kitaplar anlamına gelmektedir. Çoğunluğu basma kitaplardan oluşan çeşitli konulardaki kitaplar bu başlık altında toplanmıştır. Sayfa 83'ten 85'e kadar 21,5 sayfada farklı konulardan 23 kitap kaydedilmiştir. Bu başlıktaki kitapların çoğu basma eser olduğu ve İlk katalogda böyle bir başlık bulunmadığı için kütüphane kurulduktan sonra ilerleyen yıllarda bu alandaki kitapların kütüphaneye kazandırıldığı tahmin edilmektedir. Bu başlıktaki kitapların kendi içinde ayrıldığı konu başlıkları aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 29. Çeşitli Konulardaki Basma Kitapların Alt Başlıkları

Arap dili	8
Akâid ve Kelam	2
Mantık	6
İslam felsefesi	1
Tıp bilimleri	2
İslam ve bilim	1
Hanefi fıkıhı	1
İran edebiyatı	1
Türk edebiyatı	1

Dil çeşitliliğine bakıldığında bu başlık altındaki 1 kitap Türkçe, 1 kitap Farsça ve 21 kitap Arapçadır. Katalogda kitapların hangi yazı çeşidiyle yazıldığıyla ilgili bilgi verilmektedir. 21 kitap basma ve 2 kitap yazma eserdir.

1724 ve 1894-1895 Kütüphane Kataloglarının Karşılaştırması

Katalog Özellikleri	1724 Kataloğu	1894-95 Kataloğu
Sayfa Sayısı	113	86
Konu Başlığı Sayısı	13	32
Kitap Sayısı	716	Artış mevcut
Basma Kitap Sayısı	0	27
Türkçe Kitap Sayısı	14	42
Farsça Kitap Sayısı	31	55
Katalog Düzeni	Tablosuz, el yazması	Tablo düzeni mevcut
Katalog Hataları	Yanlış konu başlıklarına kaydedilen kitaplar yaygın	Hatalar azalmış

Koleksiyonun Bilimsel Çeşitliliği

Pozitif Bilim Başlıkları	1724 Kataloğu	1894-95 Kataloğu
Hendese (Geometri)	Yok	Var
Hesap (Matematik)	Yok	Var
Mecmuatü'l-Fünûn (Bilim Dergileri)	Yok	Var
Âdabü'l-Bahis Ve'l-İstiârat Ve'l-Vâz (Münazara)	Yok	Var
Tevârih-i Tabiyye (Zooloji)	Yok	Var
Ahkâmü'n-Nücûm Ve'l-Tılsimat Ve'l-Fucur (Astroloji)	Yok	Var
Heyse (Astronomi Bilimleri)	Yok	Var

Katalogların genel analizi gerçekleştirildiğinde şu başlıklara ulaşılmaktadır:

• **Koleksiyon Çeşitliliği:** 18. yüzyılın başlarındaki katalog, Osmanlı bilim ve eğitim dünyasında klasik eserlerin hâkimiyetini yansıtırken; 19. yüzyıl katalogları modernleşme hareketleriyle koleksiyonun pozitif bilim eserleriyle zenginleştiğini göstermektedir.

• **Dil Çeşitliliği:** 18. yüzyılda Farsça ve Arapça kaynaklar ağırlıklı iken, 19. yüzyılda Türkçe eserlerin oranında artış gözlemlenmiştir.

• **Modernleşme Etkisi:** Matbaa teknolojisinin yaygınlaşması, kütüphanecilik yöntemlerinde düzenlilik sağlanması ve pozitif bilimlere ait eserlerin artışı, Osmanlı Devleti'ndeki eğitim ve bilim faaliyetlerinin modernleşme süreçlerini yansıtmaktadır.

Buradan yola çıkılarak, 1724 tarihli kataloğun 18. yüzyıl bilim ve eğitim dünyasına ait kitaplar barındırdığı, 1894-95 tarihli kataloğa yeni eklenen yeni kitapların ise 19. yüzyıl Osmanlı bilim ve eğitim dünyasının mevcut durumunu yansıttığı düşünülmektedir. 18. yüzyılın başında 19. yüzyılın sonuna kadar geçen 150 yıllık sürede kitap çeşitliliğindeki büyük değişim dikkat çekmektedir. 19. yüzyılda eğitim ve kültür alanlarında gerçekleştirilen modernleşme faaliyetleri, yayıncılık faaliyetleri, kütüphanede bulunan kitap çeşitliliğini dolaylı olarak etkilemiştir.

SONUÇ

Osmanlı Devleti'nde 18. yüzyıl, sosyal ve kültürel gelişmelerin yaşandığı önemli bir dönemdir. III. Ahmed döneminde başlayan “Lale Devri” ve “Türk Rönesansı” gibi adlandırmalar yapılan dönemde, İstanbul'da kurulan kütüphane sayısındaki artış dikkat çekicidir. Kütüphane baniliği artışının nedenleri açıklanarak, dönemi anlamlandırma yolunda farklı bir bakış açısı getirmek amaçlanmaktadır. 18. yüzyılda kurulan kütüphaneler hem mekân olarak hem de kitap koleksiyonu açısından diğer dönemlerden farklılık arz etmektedir. Bağımsız mekânlarda, birden fazla kütüphane görevlisinin okuyucularına hizmet verdiği ve zengin kitap koleksiyonlarına sahip bu kütüphanelerden bir örnek seçilerek, bunun gelişim süreçleri ele alınmıştır.

Önce kütüphane banisinin hayatı anlatılarak, hangi imkânlarla ve zevklerle kütüphaneyi -kurduğunu anlamak için yol göstermektedir. Kütüphanenin gelişimi, ilerleyen yüzyıllardaki süreçler, arşiv belgelerinden yola çıkılarak ele alınmıştır. Son olarak, kütüphane koleksiyonuna ait iki farklı katalog üzerinden, kütüphanenin 18. yüzyılın başındaki durumu ile 19. yüzyıl sonundaki durumları ve kataloglardaki uygulanan kütüphanecilik yöntemleri, karşılaştırma yoluyla analiz edilmektedir.

Elde edilen veriler sonucu kütüphane koleksiyonunun ulaştığı aşama, Osmanlı Devleti'nin basım, yayın ve bilimsel faaliyetler açısından geldiği noktanın da bir yansımasıdır. Kütüphane baniliği artışının nedenleri sosyokültürel, kişisel zevkler, ekonomik ve siyasi etmenler olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu etmenlerden biri ya da birden fazlasının aynı anda etki etmesi sonucu Nevşehirli Damat İbrahim Paşa eşi Fatma Sultan'la birlikte kurdukları külliyesi içerisinde kendi adını taşıyan kütüphanesini kurmuştur.

İbrahim Paşa hayattayken ve öldükten sonra kütüphane ile ilgili üretilen arşiv belgeleri üzerinden 20. yüzyıla kadar geçen sürede yaşanan gelişmeler sunulmaktadır. Kütüphane kurulduktan sonra 1724 tarihinde ilk kütüphane fihristi oluşturulmuştur. Bu fihrist 113 sayfalık olup, sayfaların birçoğu sonrasında gelen kitapları kaydetmek amacıyla boş bırakılmıştır. 13 konu başlığı altında 715 kitabın kaydedildiği fihrist, nesih hatla el yazması olarak kaleme alınmıştır. Herhangi bir tablo düzeni bulunmamaktadır. Bazı kitapların yanlış konu başlığı altına kaydedildiği

tespit edilmiştir. Bu katalogda kitapları tanımlamak için kullanılan künye bilgileri, kitabın adı, satır sayısı, kâğıt türü, kitabın rengi ve cilt özelliklerinden oluşmaktadır. Ancak 1895 tarihli son katalog, günümüz kütüphane kataloglarına yakın bir düzen içindedir. 86 sayfalık katalogda, tablolar halinde 32 ayrı konu başlığı yer almaktadır. Bu katalogda kitapların hatalı konu başlıklarına kaydedilmesine daha az rastlanmaktadır.

Kitap künyelerinin temel üst verileri olan eser adı, yazar adı, dili, demirbaş numarası, yayın yılı ve yayın yeri bilgileri tablonun içindeki başlıkları oluşturmaktadır. Yazma eserlerde yazı çeşidi ve düzeni bilgileri de verilmiştir. Koleksiyonun içerik çeşitliliği Osmanlı Devleti'nin o dönemki bilim dünyasını yansıtırken, katalog düzeninin geldiği aşama da modern kütüphanecilik yöntemlerinin Osmanlı Devleti'nde kullanıldığının göstergesidir.

Koleksiyon içeriği ele alındığında, 1724 tarihli katalogda hiç basma kitap olmadığı görülmektedir. 1894-95 tarihli katalogda 27 basma kitap kütüphanede yer almaktadır. Matbaacılığın 18. ve 19. yüzyıldaki gelişimi, basma kitapların kütüphanelerde yaygınlaşmasını sağlamıştır. Dil çeşitliliği açısından bakıldığında ilk katalogda 31 Farsça ve 14 Türkçe kitap bulunmaktadır. Son katalogda ise 55 Farsça ve 42 Türkçe kitap kaydedilmiştir. Bu durum, Osmanlı eğitim ve bilim dünyasında Türkçe kaynakların etkisinin giderek artmaya başladığını düşündürmektedir.

İlk katalogda bulunmayan hendese (geometri), hesap (matematik), mecmuatü'l-fünûn (bilim dergileri), âdabü'l-bahis ve'l-istiârat ve'l-vâz (münazara), tevârih-i tabiyye (zoooloji), ahkâmü'n-nücûm ve'l-tılsimat ve'l-Fucur (astroloji) ve heyse (astronomi bilimleri) başlıklı pozitif bilimler son kataloğa göre kütüphanede yer almaktadır. Bu kitaplar, Osmanlı bilim ve eğitim dünyasındaki gelişmeler sonucu kütüphanelere kazandırılmıştır.

Buradan yola çıkılarak, 1724 tarihli kataloğun 18. yüzyıl bilim ve eğitim dünyasına ait kitaplar barındırdığı, 1894-95 tarihli kataloğa yeni eklenen yeni kitapların ise 19. yüzyıl Osmanlı bilim ve eğitim dünyasının mevcut durumunu yansıttığı düşünülmektedir. 18. yüzyılın başında 19. yüzyılın sonuna kadar geçen 150 yıllık sürede kitap çeşitliliğindeki büyük değişim dikkat çekmektedir. 19. yüzyılda

eğitim ve kültür alanlarında gerçekleştirilen modernleşme faaliyetleri, yayıncılık faaliyetleri, kütüphanede bulunan kitap çeşitliliğini dolaylı olarak etkilemiştir.

KAYNAKÇA

- Abdi Tarihi: 1730 Patrona İhtilali Hakkında Bir Eser*, Unat, F. R (Haz.), Türk Tarih Kurumu, Ankara, 1999.
- Açıl, B., 'Fazıl Ahmed Paşa Koleksiyonu ver İlimler Tasnifi: Karşılaştırmalı Bir Değerlendirme'. *Darulfünun İlahiyat*, İstanbul, 2024, 119-152.
- Açıl, B., 'Osmanlı'da Bir Medrese Kütüphanesi Nasıl Oluşur? Cârullah Efendi Kütüphanesi Örneği'. *Osmanlı Kitap Koleksiyonerleri ve Koleksiyonlar: İtibar ve İhtiras* içinde, H. Aynur, T. Artan, (Haz.), Dergâh Yayınları, İstanbul, 2022, 131-155.
- Açıl, B., *Kitap Kültürü Çalışmalarının Genel Seyri: Bir Medhal, Osmanlı Kitap Kültürü*, Nobel Yayınları, İstanbul, 2015, 1-15.
- Ağaoğlu, M., Altundağ, A., *Osmanlı Devrinde Müstakil İstanbul Kütüphaneleri*, Cinius Yayınları, İstanbul, 2018.
- Akgündüz, A. 'Osmanlı Hukukunda Vakfın Konusunu Teşkil Eden Mallar ve Kitap Vakfı'. *Osmanlı Devleti'nde Bilim, Kültür ve Kütüphaneler* içinde, Ö. Bayram, (Ed.), Türk Kütüphaneciler Derneği Yayınları, Ankara, 1999, s. 63-77.
- Aktepe, M. M., 'Ahmed III'. *DİA*, cilt: 2, İstanbul, 1989, 34-38.
- Aktepe, M. M., 'Damad İbrâhim Paşa, Nevşehirli'. *DİA*, cilt: 8, İstanbul, 1993, 441-443.
- Aktepe, M. M., 'Nevşehirli Damad İbrahim Paşa'ya Âid İki Vakfiye'. *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Dergisi*, cilt: 11, sayı: 15, 1960, İstanbul. 149-160.
- Aktepe, M., *Patrona İsyanı 1730*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul, 1958.
- Aktuğ Kolay, İ., 'Nevşehir Damat İbrahim Paşa Külliyesi'. *DİA*, İSAM Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi, cilt: 8, İstanbul, 1993, 447-449.
- Allak, F., 'Nevşehirli Sadrazam Damat İbrahim Paşa'nın Bânîlik Faaliyetleri', Yüksek Lisans Tezi, *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Van, 2017.
- Altay, A., 'The Libraries in the Ottoman State'. *Journal of Balkan Libraries Union*, cilt: 3, sayı: 2, 2015, s. 48-53.
- Altınay, A. R., *Lale Devri*, İbrahim Hilmi Kitaphanesi, 4.bs., İstanbul, H. 1331/ M. 1915.
- Altınay, A.R., *Fatma Sultan*, L M Yayınları, İstanbul, 2004.
- Anameriç, H., 'Osmanlılarda Kütüphane Kültürü ve Bilimsel Yaşama Etkisi'. *Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi (OTAM)*, sayı: 19, Ankara, 2006, 53-78.

- Anameriç, H., 'Vakıf Kütüphaneleri', *Bilgi Merkezleri: Kütüphane-Arşiv-Müze*, Ankara, 2019, Hiper Yayın, 306-343.
- Anameriç, H., Palo G., 'Bir Doğu Bilimcinin Gözüyle İstanbul Kütüphaneleri'. *Belleten*, cilt: 79, sayı: 285, Ankara, 2015, 659-674.
- Anameriç, H., Rukancı, F., 'Libraries in the Middle East During the Ottoman Empire (1517-1918)'. *Libri*, cilt: 59, sayı: 3, 2009, s. 145-154.
- Anameriç, H., Rukancı, F., *Osmanlıca Belgelerde Kütüphaneciliğimiz*, Türk Kütüphaneciler Derneği Yayınları, Ankara, 2007.
- Araç, Ü., '18. Yüzyıl İngiliz Gazetelerinde Osmanlı Kültürü: 1718-1730'. *Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları*, cilt. 22, sayı: 22, Ankara, 2015, 7-27.
- Araç, Ü., *İktidar ve Sanat: Damat İbrahim Paşa'nın Hamiliği (1718-1730)*, Vakıfbank Kültür Yayınları, İstanbul, 2022.
- Arıkan, İ., 'Nevşehirli Damat İbrahim Paşa'nın Hayatı ve Devlet Adamlığı', Yüksek Lisans Tezi, *Marmara Üniversitesi Türkiyat Enstitüsü*, İstanbul, 2013.
- Artan, T., '18. Yüzyıl Başlarında Yönetici Elitin Saltanatın Meşruiyet Arayışına Katılımı'. *Toplum ve Bilim*, sayı: 83, 1999/2000, 292-322.
- Atak, E., 'Nevşehirli İbrahim Paşa'nın Külliyesi Üzerine Bir Değerlendirme'. *Sanat Tarihi Dergisi*, cilt: 31, sayı: 2, 2022, 977-1015.
- Ateş, N., '1869 Tarihli Bir Sayım Listesi Işığında İstanbul Vakıf Kütüphaneleri'. *Diyanet İlmî Dergisi*, cilt: 58, sayı: 2, Ankara, 2022, 791 – 836.
- Aydüz, S., 'Bilimsel Faaliyetler Açısından Lale Devri'. İstanbul Armağanı 4 : Lale Devri, İBB Yayınları, İstanbul, 2000, s.159-193.
- Aydüz, S., 'Lale Devri'nde Yapılan İlmî Faaliyetler'. *Divan: Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi*, S. 3, İstanbul, 1997, 143-170.
- Bardakoğlu, A., 'Ferâiz'. *DİA*, cilt: 12, İstanbul, 1995, 362-363.
- Baykan, İ. G., 'Abdurrahman Nacim Efendi ve İlk Kütüphane Katalogları'. *Geçmişten Geleceğe Harput Sempozyumu*, cilt: 2, Elâzığ, 23-25 Mayıs 2013, 765-775.
- Baykan, İ. G., Yılmaz, M., *Türk Kütüphaneciliğinde Önemli Bir Adım: Devr-i Hamidî Katalogları*, Hiperlink Yayınları, İstanbul, 2018.
- Bayraktar, N., 'Kütüphane ve Kitap Vakfiyeleri ile Fihristlerinin Kütüphanecilik Tarihi Bakımından Değeri ve Önemi'. *Beyazıt Devlet Kütüphanesi 100 yaşında*, H. Duman (Haz.), Türk Kütüphanecilik Derneği İstanbul Şubesi Yayınları, İstanbul, 1984.
- Bayraktar, N., 'Vakıf Kütüphanelerin El Yazması Fihristlerinden Örnekler'. *Türk Kütüphaneciliğinden İzduşümler: Nail Bayraktar Armağanı I: Hatıra ve Bilimsel Makaleler*, İ. Dağdelen, H. Türkmen, N. Ulu (Haz.), İBB Yayınları, İstanbul, 2005.
- Bayraktar, N., 'Yazma ve Basma Kütüphane Katalogları Fihristleri'. *Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi*, cilt: 21, İstanbul, Aralık 1982.
- Binark, İ., 'Türkiye Kütüphanelerindeki Yazmalar Hakkında Yerli-Yabancı Kaynaklar Bibliyografyası'. *Türk Kütüphaneciliği*, cilt: 23, sayı: 1, Ankara, 1974, 54-79.
- Birişik, A., 'Kıraat'. *DİA*, cilt: 25, Ankara, 2022, 425-432.

- Birişik, A., ‘Tefsîr’. *DİA*, cilt:40, İstanbul, 2011, 290-294.
- Budak, A., 18. Yüzyıl Tarihi Yarımada (Eminönü-Fatih) Kütüphane Yapıları Sorunları ve Önerileri, Yüksek Lisans Tezi, *Mimar Sinan Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü*, İstanbul, 2006.
- Buluş, A., ‘15-18. Yüzyıl Osmanlı Kütüphane Vakfiyeleri’, Yüksek Lisans Tezi, *Marmara Üniversitesi Türkiyat Enstitüsü*, İstanbul, 2019.
- Cerasi, M., *Divanyolu*, Kitap Yayınevi, çev. Ali Özdamar, İstanbul, 2014.
- Coşkun, V.S., ‘Toderini Gian Battista’. *DİA*, cilt: 41, İstanbul, 2012, 208-209.
- Cunbur, F. M., ‘Kütüphane Vakfiyelerinden Notlar’. *Erdem*, cilt 1, sayı 3, 1985, 711-743.
- Cunbur, F. M., ‘Lale Devrinde İstanbul Kütüphaneleri’. *Türk Kültürü*, cilt: IX, Ankara, 1971, 363-368.
- Cunbur, F. M., ‘Vakfiyelere Göre Eski Türk Kütüphanelerinin Yönetimi’. *Türk Kütüphaneciliği*, cilt: 11, sayı: 1-2, 1962.
- Cunbur, F. M., ‘Yazma Kütüphanelerimiz Bugünkü Durumları ve Meseleleri’. *Türk Kütüphaneciliği*, cilt: 19, sayı: 1, Ankara, 1970.
- Çam, M., Turhan, İ., Akçatepe, R. E., *Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşiv Rehberi*, Vakıflar Genel Müdürlüğü Yayınları, Ankara, 2020.
- Çavdar Karatepe, T., ‘Tanzimat’tan Cumhuriyet’e Kadar Osmanlı Kütüphanelerinin Gelişimi, Doktora Tezi, *İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, İstanbul, 1995.
- Çiğdem, S., ‘Nevşehir Damat İbrahim Paşa Külliyesi’nin Sosyal ve Kültürel Hayata Katkısı’, Yüksek Lisans Tezi, *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Nevşehir, 2019.
- Çobanoğlu, A. V., ‘Sultan Ahmed Camii ve Külliyesi’. *DİA*, cilt: 37, İstanbul, 2009, 497-503.
- Değirmenci, T., ‘Bir Kitabı Kaç Kişi Okur? Osmanlı’da Okurlar ve Okuma Biçimleri Üzerine Bazı Gözlemler’. *Tarih ve Toplum Yeni Yaklaşımlar*, sayı: 13, İstanbul, 2011, 7-43.
- Dolu, A., ‘18. Yüzyıl Başlarında Has Oda Kütüphanesi’. *Uluslararası Gelenekten Geleceğe Bilgi ve Belge Yönetimi Sempozyumu: Vefatının 50. Yıl Dönümünde Adnan Ötügen ve Cumhuriyet Dönemi Türk Kütüphaneciliği*, A. Altay, N. Taşkın, H. Öztürk, (Ed.), Bartın 2022, 183-202.
- Dönmez, İ. K., Köksal, A. C., ‘Usûl-i Fıkıh’. *DİA*, cilt: 42, İstanbul, 2012, 201-210.
- Durmuş, İ., ‘Nahiv’. *DİA*, cilt: 32, İstanbul, 2006, 300-306.
- Durmuş, İ., Uzun, İ. M., ‘Meânî’. *DİA*, cilt: 28, 2003, İstanbul, 206-207.
- Emecen, F. M., ‘Matruşka’nın Küçük Parçası: Nevşehirli Damat İbrahim Paşa Dönemi ve ‘Lale Devri’ Meselesi Üzerine Bir Değerlendirme’. *Osmanlı Araştırmaları*, sayı: 52, İstanbul, 2018, 79-98.
- Emiroğlu, İ., ‘Mantık’. *DİA*, cilt: 28, Ankara 2003, 18-28.
- Emsen, Ş., ‘Osmanlı Devleti Devrinde Türkiye Kütüphaneleri Tarihi II’. *Türk Kütüphaneciliği*, cilt: 9, sayı: 1-2, 1960, Ankara, s. 119-126.

- Erünsal İ., *Ottoman Libraries: a Survey of the History, Development and Organization of Ottoman Foundation Libraries*, C. Kafadar ve G. Alpay Tekin, (Ed.), Harvard University, Cambridge, 2008.
- Erünsal, İ. ‘Osmanlı Kütüphanelerinin Tarihi Gelişimi ‘. *Osmanlı Devleti’nde Bilim, Kültür ve Kütüphaneler* içinde, Ö. Bayram, (Ed.), Türk Kütüphaneciler Derneği Yayınları, Ankara, 1999 s. 235-246.
- Erünsal, İ., *A History of Ottoman Libraries*, Academic Studies Press, Boston, 2022.
- Erünsal, İ., *Kuruluştan Tanzimat’a Kadar Türk Kütüphaneleri Tarihi II*, Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, Ankara, 1991.
- Erünsal, İ., *Kütüphanecilikle İlgili Osmanlıca Metinler ve Belgeler II*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul, 1990.
- Erünsal, İ., *Kütüphanecilikle İlgili Osmanlıca Metinler ve Belgeler I*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul, 1982.
- Erünsal, İ., *Orta Çağ İslam Dünyasında Kitap ve Kütüphaneler*, Timaş Yayınları, İstanbul, 2018.
- Erünsal, İ., *Osmanlılarda Kütüphaneler ve Kütüphanecilik*, Timaş Yayınları, İstanbul, 2020.
- Erünsal, İ., Osmanlılarda Kütüphaneler ve Kütüphanecilik. “Milli Eğitim Dergisi”, cilt: 45, sayı: 208, Eylül 2015, s. 194-199.
- Erünsal, İ., ‘Damad İbrâhim Paşa Kütüphanesi’. *DİA*, cilt:8, İstanbul, 1993, 449.
- Erünsal, İ., ‘Katalog’. *DİA*, cilt: 25, İstanbul, 2012, 24-28.
- Erünsal, İ., ‘Osmanlı Döneminde İstanbul Kütüphaneleri’. *Antik Çağdan 21. Yüzyıla Büyük İstanbul Ansiklopedisi*, cilt: 7, İstanbul, 2016, 578-601.
- Erünsal, İ., ‘Yenicami Kütüphanesi’. *DİA*, cilt: 43, 2013, İstanbul, s. 443.
- Erünsal, İ., İçimsoy, O., ‘The Legacy of the Ottoman Library in the Libraries of the Turkish Republic’. *Libri*, cilt: 58, 2008, s. 47-57.
- Eyice, S., ‘Nevşehirli Damad İbrâhim Paşa Külliyesi’. *DİA*, cilt:8, İstanbul, 1993, 443-445.
- Gökman, M., ‘Prof. Helmut Ritter’in İstanbul Kütüphaneleri Hakkında 22 yıl Evvel Hazırlamış Olduğu Rapor ve Bugünkü İstanbul Kütüphaneleri’. *Türk Kütüphaneciliği*, cilt: 6, sayı: 3, Ankara, 1957, s. 32-39.
- Hakverdioğlu, M., ‘Edebiyatımızda Lale Devri ve Nevşehirli Damat İbrahim Paşa’ya Sunulan Kasideler’, Doktora Tezi, *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Konya, 2007.
- Halat, Y., ‘Osmanlı Döneminde İstanbul Divanyolu’nun tarihsel süreçte değişimi’, Yüksek Lisans Tezi, *Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2018.
- Hamadeh, S., *Şehr-i Sefa: 18. Yüzyılda İstanbul*, İletişim Yayınları, İstanbul, 2017.
- İpekten, H., Özeren, M., ‘Sultan 3. Ahmed Devri Hadiselerine Aîd Tarih Manzûmeleri’. *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Dergisi*, cilt: 10, sayı: 14, İstanbul, 1959, 125-146.
- İpşirli, M., ‘Lale Devrinde Teşkil Edilen Tercüme Heyetine Dair Bazı Gözlemler’. *Osmanlı İlmi ve Mesleki Cemiyetleri*, I. Milli Türk Bilim Tarihi Sempozyumu, İstanbul, 1987, s.33-42.

- Karahasanoğlu, S., 'A Tulip Age Legend: Consumer Behavior and Material Culture in the Ottoman Empire (1718–1730)', Unpublished Phd Thesis, *Binghamton University*, State University of New York, 2009.
- Karahasanoğlu, S., 'İstanbul'un Lâle Devri mi ? Tarih ve Tarih Yazımı'. *Tarih İçinde İstanbul Uluslararası Sempozyumu*, İstanbul, 2010, s. 427-463.
- Karahasanoğlu, S., 'Osmanlı Tarih Yazımında Lâle Devri: Eleştirel Bir Değerlendirme'. *Tarih ve Toplum Yeni Yaklaşımlar Dergisi*, sayı 7, 2008, 129-144.
- Karaman, H., 'Fıkıh'. *DİA*, cilt: 13 İstanbul, 1996, 22-27.
- Karatepe, T., *Kütüphaneler Müfettişi Ahmed Muhtar'ın İstanbul Kütüphaneleri Raporu*, Hiperlink Yayınları, İstanbul, 2016.
- Kazancıgil, A., 'Lale Devri'nde Bilim Hayatı'. *İstanbul Armağanı 4: Lale Devri*, İBB Yayınları, İstanbul, 2000, 195-210.
- Kılıç, H., 'Sarf'. *DİA*, cilt: 36, İstanbul, 2009, 136-137.
- Kütükoğlu, M., *XX. Asra Erişen İstanbul Medreseleri*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 2000. 2.2
- Lale Devrinde Osmanlı Devleti ve Nevşehir*, Kömen Yayınları, İ. Gökhan, H. Saraç, G. Özcan, (Ed.), Ankara, 2018.
- Maşalı, M., E., 'Mushaf'. *DİA*, cilt: 31, Ankara, 2020, 254.
- Mustafazade, T., "Bir Yabancı'nın Gözü ile Eylül 1730 İstanbul İsyanı". *Yakın Dönem Türkiye Araştırmaları*, cilt:17, sayı: 33, İstanbul, 2018/1, s. 1-27.
- Necipoğlu, G., Kafadar, C., Fleischer, C. H., *Treasures of Knowledge An Inventory of the Ottoman Palace Library (1502/3–1503/4)*, Leiden Press, Boston, 2019.
- Öksüz, M., 'Şem'dânîzâde Fındıklılı Süleyman Efendi'nin Mür 'i't- Tevârîh Adlı Eserinden (180B-345A) Tahlil ve Tenkidi Metni', *Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2009, s. 328.
- Özaşar, M. E., 'Osmanlı Eğitim, Kültür ve Sanat Hayatında Hadis'. *Türkler*, Türkiye Yayınları, C.11, Ankara, 2002, 356-369.
- Özcan, A., 'Şehid Ali Paşa'. *DİA*, cilt: 38, 2010, İstanbul, s. 433-434.
- Özcan, Y., *Türk Kitap Sanatında Şemse Motifi*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1990
- Parlar, B., 'II. Abdülhamid'in Türk Kütüphaneciliğine Katkıları', Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Erzurum, 2019.
- Rüstem, U., *Ottoman Baroque: The Architectural Refashioning of Eighteenth-Century Istanbul*, Princeton University Press, Princeton, 2019.
- Sabev, O., *İbrahim Müteferrika ya da İlk Osmanlı Matbaa Serüveni (1726-1746)*, Yeditepe Yayınları, İstanbul, 2006.
- Sefercioğlu, N., 'Osmanlı Döneminde Kütüphane Katalogları'. *Osmanlı Devleti'nde Bilim, Kültür ve Kütüphaneler içinde*, Ö. Bayram, (Haz.), Türk Kütüphaneciler Derneği, Ankara, 1999, s. 143-152.

- Sezer, Y., 'The Architecture of Bibliophilia: Eighteenth-Century Ottoman Libraries', Unpublished Phd Thesis, *Massachusetts Institute of Technology*, Massachusetts, 2016.
- Soysal, Ö., 'Geleneksel Türk Kütüphaneciliğinin Toplumsal- Ekonomik Yapısına Yaklaşımda Metodoloji ve Kaynak Sorunu'. *Belleten*, cilt: 44, sayı: 173, Ankara, 1980, s. 97-110.
- Soysal, Ö., *Türk Kütüphaneciliği: Bilginin Yazısı*, Türk Kütüphaneciler Derneği, Ankara, 2007.
- Su, K., 'Eski İstanbul Kütüphaneleri ve Bir İstatistik'. *Türk Kütüphaneciliği*, cilt: 24, sayı:3, Ankara 1975, 205-216.
- Süreyya Mehmed, 'İbrahim Paşa (Damad-ı Şehriyari)', *Sicill-i Osmani III*, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul, 1996, s. 778-779.
- Şehsuvaroğlu, B. N., 'Tarihte ve Bizde Kütüphane'. *Türk Kütüphaneciliği*, cilt: 1, sayı:27, Ankara, 1978, s. 1-9.
- Şem'dâni-zâde: *Fındıklılı Süleyman Efendi Târîhi: Mür'î't-tevarih*, I, haz. M. Münir Aktepe, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul, 1976.
- Şeşen, R., 'Lale Devrinde Yenileşme Hareketleri ve Tercüme Edilen Eserler'. *Journal of Turkish Studies*, sayı 28/2, 2004, 47-57.
- Şeşen, R., 'Osmanlı İlmi- Osmanlıların İlimlere Yaklaşımı'. *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Dergisi*, sayı:37, İstanbul, 2002, 329-347.
- Tarih-i Raşid ve zeyli*, 2, Raşid Mehmed Efendi, Çelebizade İsmail Asım Efendi; haz. Abdulkadir Özcan... [ve öte.]; çev. Halit Özkan, Asuman Erkan Emin, Klasik Yayınları, İstanbul, 2013.
- Tarih-i Raşid ve zeyli*, 3, Raşid Mehmed Efendi, Çelebizade İsmail Asım Efendi; haz. Abdulkadir Özcan... [ve öte.]; çev. Halit Özkan, Asuman Erkan Emin, Klasik Yayınları, İstanbul, 2013.
- Tekin, Ş., '1729 Yılında Vakfedilmiş Bir İstanbul, Medresesinin Öğretim ve İdare Kadrosu Hakkında'. *Türk Kültürü*, cilt: VI, sayı: 71, Ankara, 1968, 836-839.
- Todorini, G., *Letteratura Turchesca Tomo II*, Presso Giacomo Storti, Venezia, 1787.
- Topal, M., 'Silahdar Fındıklılı Mehmed Ağa- Nusretname- Tahlil ve Metin (1106-1133 / 1695-1721)', Doktora Tezi, *Marmara Üniversitesi Türkiyat Enstitüsü*, İstanbul, 2001.
- Tuncer, Ş., 'Padişah Kızlarının Küçük Yaşlarda Yaptıkları Şeklî Evlilikler: III. Ahmed'in Kızı Fatma Sultan Örneği'. *Türk Kültürü İncelemeleri Dergisi*, cilt: 43, İstanbul, 2020, 67-108.
- Tunç Yaşar, F. 'Direklerarası as the Stage of Entertainment and Sociability in Late Ottoman Istanbul'. *Spectacle, Entertainment, and Recreation in Late Ottoman and Early Turkish Republican Cities* içinde, ed. Nilay Özlü ve Seda Kula, Intellect Books, United Kingdom, 2023, s. 123-146.
- Tunç Yaşar, F., Yaşar, A. 'From an arasta bazaar to a piyasa street: the transformation of Direklerarası in Ottoman Istanbul from the 1720s to the 1920s'. *Middle Eastern Studies*, DOI: [10.1080/00263206.2024.2384877](https://doi.org/10.1080/00263206.2024.2384877)
- Uluç, L., 'Ottoman Book Collectors and Illustrated Sixteenth Century Shiraz Manuscripts'. *Revite des Mondes Musulmans et de la Méditerranée*, Sayı 87-88, 1999, s. 85-107.

- Uluçay, Ç., *Padişahların Kâdînları ve Kızları*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 1980.
- Yalçınkaya, M. A., 'XVIII. Yüzyıl Islahat, Değişim ve Diplomasi Dönemi'. *Türkler*, cilt: 12, Yeni Türkiye Yayınları, 2002, 479-511.
- Yaman, H., 'Hikmet'. *Sosyal Bilimler Ansiklopedisi*, TÜBİTAK Yayınları, cilt: 2, Ankara, 2022, 159-160.
- Yetişkin Kubilay, A., 'XVIII. ve XIX. Yüzyıl İstanbul Kütüphanelerinin Mimarisi', Doktora Tezi, *İstanbul Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, İstanbul, 1998.

İnternet Kaynağı

<http://www.ottomaninscriptions.com>, 'Osmanlı Kitabeleri', E.T: 20 Kasım.2024

Arşiv Kaynakları

Cumhurbaşkanlığı Osmanlı Arşivi (BOA)

Sadaret Mektubî Kalemi Nezâret ve Devâir Yazışmaları Evrakı (MKT.NZD.)
BOA. MKT.NZD. 287/59, 7 Muharrem 1276 / 6 Ağustos 1859.

İrade Meclis-i Vâlâ (İ.MVL.)
BOA. İ.MVL. 427/18758, 27 Cemaziyelahir 1276 / 21 Ocak 1860.

İrade Dahiliye (İ.DH.)
BOA. İ.DH. 476/31980, 15 Safer 1278 / 22 Ağustos 1861.
BOA. İ. DH. 893/71104, 8 Zilkade 1300 / 10 Eylül 1883.

Cevdet Maarif (C.MF.)
BOA. C.MF. 3/137, 7 Muharrem 1187 / 31 Mart 1773.
BOA. C.MF. 94/4693, 29 Recep 1145 / 15 Ocak 1733.
BOA. C.MF. 169/8434, 29 Şaban 1145 / 24 Şubat 1733.
BOA. C.MF. 99/4910, 29 Recep 1172 / 28 Mart 1759.

Maarif Nezareti Mektubi Kalemi (MF.MKT.)
BOA. MF.MKT. 82/73, 29 Safer 1301 / 30 Aralık 1883.
BOA. MF.MKT. 226/23, 17 Rebiülevvel 1312 / 18 Eylül 1894.
BOA. MF.MKT. 364/55, 10 Rebiülevvel 1315 / 9 Ağustos 1897.

Maarif Nezareti Tedrisat-ı İbtidaiyye Kalemi (MF.İBT.)

BOA. MF.İBT. 219/35, 29 Zilhicce 1326 / 22 Ocak 1909.

Evkaf Haremeyn Muhasebesi Defterleri (EV.HMH.d...)

BOA. EV.HMH.d. 746/0-0, 25 Zilkade 1286 / 26 Şubat 1870.

Cevdet Evkaf (C.EV.)

BOA. C.EV. 136/6783, 29 Zilhicce 1139 / 17 Ağustos 1727.

İbnülemin, Hatt-ı Hümayun (İE.HAT.)

BOA. İE.HAT. 4/388, 29 Zilhicce 1135 / 30 Eylül 1723.

Kütüphane Katalogları

Defter-i Kütüphane-i Damad İbrahim Paşa, Maarif Nezâret-i Celilesi, 63 Numaralı Matbaa, İstanbul, H. 1312 / M. 1894-95, Demirbaş Numarası: Bel_Osm_B.00235

Defter-i Kütübhan-e-i İbrahim Paşa, Süleymaniye Yazma Eserler Kütüphanesi, Bağışlar, 2269.

Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşivi (VGMA)

VGMA, *Sultan Ahmed Salis Kerimesi Fatma Sultan ve Zevci Nevşehirli İbrahim Paşa*, (1438 Nolu Defter) / (Kasa 13), 2 Rebiülevvel 1137 / 19 Kasım 1724.

Fotoğraflar

Atatürk Kitaplığı, *Damat İbrahim Paşa Camii Kütüphanesi*, Demirbaş Numarası: Bel_Mtf_001141.

Atatürk Kitaplığı, *Nevşehirli Damat İbrahim Paşa Kütüphanesi*, Demirbaş Numarası: FOTO_035057

EKLER

Ek 1. 1724 Tarihli Kütüphane Kataloğu

Sayfa 2

1. <i>Tefsîrû'l---Beyzâvî</i> Cilt 1, Yeşil deri ciltli, altın cetvelli, hatt-ı talik, satır 31.	2. <i>Tefsîrû'l--Hâzin</i> Cilt 3, Cümlesi siyah ciltli, Arabî hattıyla, serh cetvelli, satır 33	3. <i>Tefsîrû'l--Tîbî</i> Cilt 4 Cild-i evvel bevz nesih hatt-ı Arabî, cetvelsiz satır 25, cild-i sâni siyah, hatt-ı Arabî nesih, cetvelsiz, satır 22, sâlis bevz cilt, nesih Arabî hattıyla, satır 27, Rab'i nesih, hatt-ı Arabî, bevz cetvelli, satır 27
4. <i>Tefsîrû'l--Manzum</i> <i>İskenderî</i> Cilt 10 Cümle nesih, Arabî hattıyla, kırmızı ciltli, serh cetvelli, satır 19	5. <i>Tefsîrû'l--Ebûssuûd el-</i> <i>İmâdî</i> Cilt 4 Şemseli ve mor ciltli, abâdî kâğıt, altın cetvelli, nesih Arabî hattıyla, satır 32	6. <i>Tefsîrû'l-- Besîlî</i> Cilt, Bevz ciltli, nesih Arabî hattıyla, cetvelsiz, satır 35
7. <i>Tefsîrû'l--Hüseyn</i> <i>Vâ'iz-i Farisî</i> Cilt, Mezheb cilt, Hatt-ı nesih Arabî hüsnü hat, altın cetvelli, devletabâdî kâğıt, satır 25	8. <i>Tefsîrû'l--Berrecan</i> Cilt 1, Semani cilt Şemseli, Talik hattıyla, Haşiye kâğıt Satır 35	9. <i>Tefsîrû'l--Kevâşî</i> Cilt 1, Bevz ciltli, cetvelsiz, nesih Arabî hattıyla, satır 32
10. <i>Tefsîrû'l--İbn Abbâs</i> <i>Radiyallahu Anha</i> Cilt 1, Yeşil ciltli, Serh cetvelli Nesih hatt-ı Arabî Satır 19	11. <i>Tefsîrû'l--Kâdızâde</i> Cilt Siyah ciltli ve Şemseli, Abâdî kâğıt, Hatt-ı talik, Satır 32	12. <i>Tefsîrû'l--Celaleyn</i> Cilt 1 Acem ciltli hüsnü hat, Nesih, Altın cetvelli, Abâdî kâğıt, Satır 31
13. <i>Tefsîrû'l--Vasît</i> Cilt 4 Cümlesi bez ciltli, Nesih Arabî hattıyla, Cetvelsiz	14. <i>Tefsîrû'l--İbn Adil</i> Cilt 7 Cümlesi siyah ciltli, Cetvelsiz, Nesih Arabî hattıyla,	

Satır 23	Tamamı kırk beş satır Cild-i sâlis Satır 35	
----------	---	--

Sayfa 3

15. <i>Tefsîrû'l- Garîbi'r Razî</i> Cilt 1, Yeşil deri ciltli, Arabî hattıyla Cetvelsiz, Satır 37	16. <i>Tefsîrû'l- İbn Arefe</i> Cilt 1 Siyah Şemseli ciltli, Nesih Arabî hattıyla, Altın cetvelli, Abâdî kâğıt, satır 35	17. <i>Tefsîrû'l- Abdülbaki Tebrîzî</i> Cilt 1, Siyah sağrı ciltli şemseli, Rik'a hattıyla, altın cetvelli, Abâdî kâğıt, Satır 35
18. <i>Tefsîrû'l- İbn Hâyyan</i> Cilt 2 İkiside hami Şemseli, Ciltli, Abâdî kâğıt, Altın cetvelli, Nesih Arabî hattıyla Yirmi sekiz satır, 32 satır	19. <i>Tefsîrû'l- Lü bâb</i> Cilt 2 İkiside hami Şemseli, Meşki ciltli, Altın cetvelli, Abâdî kâğıt, Nesih Arabî hattıyla, Satır 31	20. <i>Tefsîrû'l- İbn Kemâl</i> Cilt 1, Siyah ciltli, Serh cetvelli, Talîk hattıyla, Satır 25
21. <i>Tefsîrû'l- Kâdî Hindî</i> Cilt 1, Kırmızı ciltli, Talîk hattıyla, Cetvelsiz, Satır 25	22. <i>Tefsîrû'l- Keşşâf</i> Cilt 1, Kırmızı Şemseli ciltli, Altın cetvelli, Abâdî kâğıt, Nesih Arabî hattıyla, Satır 31	23. <i>Tefsîrû'l- Ebûssuûd el- İmâdî</i> Cilt 1, Yeşil deri kaplı, Altın cetvelli, Abâdî kâğıt, Nesih Arabî hattıyla, Satır 37
24. <i>Tefsîrû'l- Kebîri'l İmâm Fahrurrâzi</i> Cilt 1, Yeşil deri kaplı, Hatayî kâğıt, Altın cetvelli, Nesih Arabî hattıyla, Satır 37	25. <i>Tefsîrû'l- Keşşâf</i> Cilt Şemseli kırmızı ciltli, Altın cetvelli, Abâdî kâğıt, Nesih Arabî hattıyla, Satır 35	26. <i>Tefsîrû'l- Ebûssuûd el- İmâdî</i> Cilt Şemseli kırmızı ciltli, Abâdî kâğıt, Altın cetvelli Talîk hattıyla, Satır 33
27. <i>Tefsîrû'l- Ebûssuûd el- İmâdî</i> Cilt Şemseli kırmızı ciltli, Altın cetvelli, Abâdî kâğıt, Nesih Arabî hattıyla, Satır 35	28. <i>Tefsîrû'l- Ahmed Gûrânî</i> Cilt Yeşil deri kaplı, Cetvelsiz, Nesih Arabî hattıyla, Satır 30	29. <i>Tefsîrû'l- Kâdî - Beyzâvî</i> Cilt Siyah ve şemseli ciltli, Altın cetvelli, Abâdî kâğıt, Talîk hattıyla Satır 27
30. <i>Tefsîrû'l-Garîbi'l- Kur'ân</i>	31. <i>Mecmuâtü t- Tefsîr</i> Cilt 1	32. <i>Tefsîrû'r- Rahman ve Tefsîrû'l- Mennan fî</i>

Cilt Şemseli siyah ciltli, Hatt-ı nesih, Cetvel-i serh Satır 19	Merhum matlu Muhammed Efendi hattıyla, Cetvelsiz, Nesih hattıyla Satır 25	<i>Tefsîrû'l- Kur'an</i> Cilt 1 Kırmızı ciltli nüshayı müşaye, Arabî hattıyla, Cetvelsiz, Satır 37
---	--	---

Sayfa 4

33. <i>Tefsîrû'l- Me'âlimi 'l-Tenzîl</i> Cilt 2 İkiside hamî Şemseli kırmızı ciltli, Altın cetvelli, Abâdî kâğıt, Arabî hattıyla, Satır 25	34. <i>Tefsîrû'l- Fatihâ-ı Şerif</i> <i>Sadreddin el-Konyevî</i> Cilt 1 Siyah ciltli , Talik Arabî hattıyla, Cetvelsiz, Satır 19	35. <i>el-İtkân fî Ulûmi 'l-Kur'an</i> Cilt 1 Bevz ciltli, Nüsha müşaye, Arabî hattıyla, Cetvelsiz, Satır 31
36. <i>Tefsîrû'r-Rahmân fî Tefsîrû'l- Kur'an</i> Cilt Bevz ciltli, Nesih Arabî hattıyla, Enyili cetvel, Abâdî kâğıt, Satır 21	37. <i>el-İtkân fî Ulûmi 'l-Kur'an</i> Cilt 1 Bevz ciltli, Nüsha müşaye, Arabî hattıyla, Cetvelsiz, Satır 29	38. <i>Esbâb-ı Tenzîl el-Vâhidî</i> Cilt Bevz ciltli, Nesih Arabî hattıyla, Serh cetvelli, Satır 17
39. <i>el-İtkân fî Ulûmi 'l-Kur'an</i> Cilt 1 Bevz ciltli, Nesih Arabî hattıyla, Cetvelsiz, Satır 27	40. <i>Tefsîrû'l- Ebû'l Leys</i> Cilt 1 Yeşil deri ciltli, Abâdî kâğıt, Serh cetvelli, Talik hattıyla Satır 33	41. <i>Tefsîrû'l- Kârî</i> Cilt Yeşil köhne deri kaplı, Hatt-ı Arabî Satır 39
42. <i>el- Tefsîr- Necmeddin el- Neseî</i> Cilt Yeşil deri kaplı, Serh cetvelli, Arabî hattıyla, Satır 35	43. <i>Me'âlimü 'l-Tenzîl</i> Cilt 3 Cümlesi bevz ciltli, Hatt-ı Arabî, Cetvelsiz, Satır 25	44. <i>Tertîb 'ş- Şerîâ</i> Cilt Fıstıkî Şemseli ciltli, Altın cetvelli, Arabî 30
45. <i>Garîbî 'l-Kur'an</i> Cilt 1 el- eca kaplı nüsha müşaye hattıyla, Cetvelsiz, Musnef hattıyla olmak üzere	46. <i>Tefsîrû'l-Kur'an</i> Cilt Yeşil ciltli, Hatt-ı Arabî Satır 17	47. <i>Tefsîrû'l- Taberî</i> Cilt 4 Hatt-ı Arabî Satır 47

Satır 25		
48. <i>Tefsîrû'l- ömer el-Neseî</i> Cilt 4 Kırmızı ciltli hatt-ı talik cetvelsiz satır 29, Cild-i sâni fî satır 25, Cild-i sâlis satır 30, Cild-i rab'i satır 19	49. <i>Envâri't-Tenzîl</i> Cilt 1 Bi hatt-ı nesih, Şemseli ciltli, Satır	50. <i>Tefsîrû'l- Ebûssuûd</i> Cilt 1 Bi hatt-ı nesih, Altın cetvelli, Yeşil deri kaplı Satır 25

Sayfa 5

51. <i>Defa'en Ebûssuûd</i> Cilt 1-1 /2 Bi hatt-ı talik cetvelli deri kaplı satır 32, Baki altın cetvelli hatt-ı talik deri kaplı satır 29	52. <i>Celâleyn</i> Cilt 1 Yeşil şemseli ciltli, Bi hatt-ı nesih, Altın cetvelli Satır 21	53. <i>Defa'en Ebûssuûd</i> Cilt 1-1 /2 Nesih altın cetvelli bezz şemseli ciltli satır 27, Nesih bezz Şemseli altın cetvelli satır 27
54. <i>Tefsîrû'l- İskenderî</i> Cilt 9 Metni manzum, Kırmızı ciltli, Satır	55. <i>Kâdî Beyzavî</i> Cilt 1 Bi hatt-ı talik, Altın cetvelli Siyah şemseli ciltli, Satır 37	56. <i>İbn Arab el- Bağdadî</i> Cilt 1 Siyah şemseli ciltli, Cetvelli, Nesih hattıyla, Satır 31
57. <i>Kâdî Muhiddin Hüsâm Efendi</i> Cilt 1 Bi hatt-ı talik, Altın cetvelli, Yeşil deri kaplı, Satır 27	58. <i>-Keşşaf</i> Cilt 1 Nesih, Cetvelsiz, Yeşil deri kaplı, Satır 23	59. <i>Tercüme-i Ebû Leys</i> Cilt 1 Bi hatt-ı nesih, Altın cetvelli, Yeşil deri kaplı, Satır 29
60. <i>Defa'en Tefsîrû'l- Ebûssud ma Tefsîrû'l- Beyzavî</i> Cilt 1 Yeşil şemseli ciltli, Altın cetvelli, Talîk hattıyla, Satır 27	61. <i>İbn Kemâl Paşa</i> Cilt 1 Bi hatt-ı nesih, Altın cetvelli, Yeşil şemseli ciltli, Cetvelli Satır 29	62. <i>Envâri't-Tenzîl</i> Cilt 1 Bi hatt-ı talik, Altın cetvelli, Bezz şemseli ciltli, Satır 29
63. <i>Defa'en Ebûssuud</i> Cilt 1 Bi hatt-ı talik, Altın cetvelli, Bezz şemseli cetvelli, Satır 32	64. <i>Tefsîrû'l- Berrecan</i> Cilt 1 Bi hatt-ı nesih, Altın cetvelli, Şemseli ciltli, Satır 33	65. <i>Tefsîrû'l- Kebîr Tamam</i> Cilt 1 Bi hatt-ı talik, Altın cetvelli, Yeşil şemseli cetvelli, Satır 47
66. <i>Ceriri'l Taberî</i> Cilt	67. <i>Tefsîrû'l- Bağvenî</i> Cilt 1	68. <i>Defa'en Tefsîrû'l- Ebûssuud</i>

Cild-i evvel nesih cetvelsiz kırmızı ciltli satır 31, Cild-i sâni nesih cetvelsiz kırmızı ciltli satır 41, Cild-i sâlis nesih cetvelsiz kırmızı ciltli satır 41	Bi hatt-ı Arabî, Serh cetvelli, Kırmızı ciltli, Satır 25	Cilt 1 Bi hatt-ı talik, Altın cetvelli, Kırmızı şemseli ciltli, Satır 25
69. <i>Tefsîr-i Şerifü'l Zemahşerî</i> Cilt 1 Bi hatt-ı nesih, Altın cetvelli, Kırmızı şemseli ciltli, Satır 22		

Sayfa 6

70. <i>Menzur- İbn Adil Taberî</i> Cilt 3 Bi hatt-ı Arabî, Cetvelsiz, Siyah mücellitli, İkisi 36 satır, Biri 35 satır	71. <i>Tefsîr-i Taberî</i> Cilt 2 Bi hatt-ı nesih, Altın cetvelli, Bevz şemseli ciltli, Satır 45	72. <i>Fâzıl Hindî</i> Cilt 1 Bi hatt-ı talik, Altın cetvelli, Yeşil deri kaplı, Satır 29
73. <i>Kâdî -Beyzâvî</i> Cilt 1 Bi hatt-ı nesih, Altın cetvelli, Yeşil deri kaplı, 21 satır	74. <i>Küttabü't- Tabban fî Arabî'l Kur'an</i> Cilt 1 Siyah ciltli, Hatt-ı Arabî, Satır 21	75. <i>Et- Takrîb fî-t Tefsîr</i> Cilt Bevz ciltli, Bi hatt-ı Arabî, Satır 27
76. <i>Küttab-ı Seniyyed ale'l -Keşşaf</i> Cilt Bevz ciltli, Bi hatt-ı nesih, Satır 15	77. <i>Haşiye Abdülhâkim ale'l Kâdî</i> Cilt Bi-hatt-ı nesih, Bevz ciltli, Satır 13	78. <i>Tefsîrü'l- Sureti'l Bakara</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Bevz cetvelli, Satır 21
79. <i>Tesîri'l Ebû'l Leys</i> Cilt Bi hatt-ı nesih, Altın cetvelli, Şemseli siyah ciltli, Satır 31	80. <i>Tefsîrü'l- Kur'an el-İbn Abdullah</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Bevz cetvelli, Satır 21	81. <i>Tefsîrü'l- Ebû Muhammed</i> Cilt Bi hatt-ı nesih, Bevz cetvelli Şemseli, Satır 20
82. <i>Tefsîrü'l- Kur'an Hâşiye-ale'l Serh Şerif el-Cürcanî</i>	83. <i>Umdetü'l- Hafız fî Tefsîrü'l- Şerif Elfaz</i> Cilt	84. <i>el- Burhan</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî,

Cilt Bi hatt-ı nesih, Bevz cetvelli, Satır 12	Bi hatt-ı Arabî, Kırmızı ciltli, Satır 22	Köhne ciltli, Satır 21
--	---	---------------------------

Sayfa 7

85. <i>el Kesif-ale'l -Keşşaf</i> Cilt Bi hatt-ı talik, Altın cetvelli, Siyah şemseli ciltli, Satır 20	86. <i>Kitabü'l- İmkân fî Ulume'l Kur'an</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Altın cetvelli, Satır 32
87. <i>Kitabü'l-Müşkül el- Âsar</i> Cilt Bi hatt-ı müşaye talik, Ebru ciltli, Satır 21	88. <i>Tefsîrü'l- Levâmie'l Burhan</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Ebru ciltli, Satır 21

Sayfa 10

Cevş-i Aliyye'l Tefâsîr

89. <i>Hâşiye-Şehâb Âli -Beyzâvî</i> Cilt 4 Cümlesi siyah ciltli, Nesih Arabî hattıyla, Cetvelsiz, Satır 32	90. <i>Hâşiye-Şehâb Âli -Beyzâvî</i> Cilt 4 Cümlesi yeşil deri kaplı, Nesih Arabî hattıyla, Serh cetvelli, Satır 37
91. <i>Hâşiye-Şehâb Âli -Beyzâvî</i> Cilt 4 Cümlesi bevz ciltli, Kırmızı cetvelli, Nesih Arabî hattıyla, Cild-i evvel, cild-i sâni, cild-i sâlis, cild-i rab'i satır 31	92. <i>Hâşiye-Şehâb Âli -Beyzâvî</i> Cilt 4 Cümlesi bevz ciltli, Nesih Arabî hattıyla, Cetvelsiz, Satır 32
93. <i>Hâşiye-Şehzâde Âli -Beyzâvî</i> Cilt 3 Üçüde dahi kırmızı ciltli, Siyah çifte cetvelli, Talik hattıyla, Satır 25	94. <i>Asâme-i Âli -Beyzâvî</i> Cilt 1 Kırmızı ciltli, Serh cetvelli, Nesih hattıyla, Satır 33
95. <i>Hâşiye-Sadi Efendi Âli -Beyzâvî</i> Cilt 1 Şemseli samani ciltli, Abâdî kâğıt, Altın cetvelli,	96. <i>Asâme-i Âli -Beyzâvî</i> Cilt 1 Kırmızı Şemseli ciltli, Abâdî kâğıt, Talik hattıyla,

Talik hattıyla, Satır 29	Satır 32
97. <i>Hâşiye-Sadi Efendi Âli -Beyzâvî</i> Cilt 1 Kırmızı Şemseli ciltli, Abâdî kâğıt, Altın cetvelli, Talik hattıyla, Satır 39	98. <i>Asâme-i Âli -Beyzâvî</i> Cilt 1 Kırmızı Şemseli ciltli, Abâdî kâğıt, Talik hattıyla, Satır 32
99. <i>Kâzvenî--Âlî -Beyzâvî</i> Cilt 1 Bevz ciltli, Abâdî kâğıt, Nesih Arabî hattıyla, Cetvelsiz, Satır 31	100. <i>Hâşiye-Sadi Efendi Âli -Beyzâvî</i> Cilt 1 Bevz ciltli, Cetvelsiz, Talik hattıyla, Satır 25

Sayfa 11

101. <i>Kâzvenî- Âlî -Beyzâvî</i> Cilt 1 Siyah şemseli ciltli, Abâdî kâğıt, Nesih Arabî hattıyla, Cetvelsiz, Satır 29	102. <i>Hâşiye-Allâmek Âli -Beyzâvî</i> Cilt 1 Kırmızı ciltli, Hatt-ı talik, Cetvelsiz, Satır 25
103. <i>Ğarîk- Âli -Beyzâvî</i> Cilt 1 Meskî şemseli ciltli, Serh cetvelli, Nesih hattıyla, Satır 23	104. <i>Hâşiye-Kevâkî Âli Sadi</i> Cilt 1 Bevz ciltli, Nesih hattıyla, Cetvelsiz, Satır 17
105. <i>Beaz-Hâvaşî el- -Beyzâvî</i> Cilt 1 Kırmızı ciltli, Abâdî kâğıt, Talik ile, Satır 17	106. <i>Hâşiye-Şîrvânî Âla -Beyzâvî</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Abâdî kâğıt, Altın cetvelli, Nesih Arabî hattıyla, Satır 25
107. <i>Hâşiye-Molla Hüsrev Âli -Beyzâvî</i> <i>ve Âli et- Telvîh</i> Cilt 1 Bevz ciltli, Talik müşaye hattıyla, Cetvelsiz, Satır 31	108. <i>Keşf el- -Keşşaf</i> Cilt 2 İkisi dahi bevz ciltli, Nesih müşaye Arabî hattıyla, cetvelsiz, Cild-i evvel satır 31, Cild-i sâni satır 29
109. <i>Cemâleyn ale'l-Celâleyn Ali el-Kârî</i>	110. <i>Seyyid Şerîf Âle'l -Keşşaf</i>

Cilt 1 Kırmızı ciltli, Serh cetvelli, Hatt-ı Arabî, Satır 21	Cilt Ebru ciltli, Talik ile, Satır 23
111. <i>Hâşiye'l -Keşşaf el- Taftazânî</i> Cilt 1 Ebru ciltli, Talik ile, Cetvelsiz, Satır 27	112. <i>Hâşiye-Şehâb Âle'l-Beyzâvî</i> Cilt 3 Cild-i evvel bi hatt-ı Arabî satır 31, Cild-i sâni cetvelsiz satır 35 Cild-i sâlis kırmızı ciltli satır 35
113. <i>Hâşiye-Şehzâde Âli -Beyzâvî</i> Cilt 3 Bi hatt-ı talik, Altın cetvelli Siyah şemseli ciltli, Satır 21	114. <i>Hâşiye-Âsame Âli -Beyzâvî</i> Cilt 1 Bi hatt-ı talik, Altın cetvelli, Şemseli ciltli, Satır 27

Sayfa 12

115. <i>Hâşiye-Sadi Âli -Beyzâvî</i> Cilt 1 Bi hatt-ı talik, Altın cetvelli, Şemseli bevz ciltli, Satır 31	116. <i>Keşf el-Keşşaf</i> Cilt 1 Bi hatt-ı nesih, Müşaye hatt-ı Arabî, Altın cetvelli, Satır 29
117. <i>Sinan Efendi Âli -Beyzâvî</i> Cilt 1 Bi hatt-ı talik, Altın cetvelli, Bevz şemseli, Satır 31	118. <i>Hâşiye-Keşşaf es- Seyyid</i> Cilt 1 Bi hatt-ı Arabî, Serh cetvelli, Ebru ciltli, Satır 27
119. <i>Defa'en Sinan Efendi Âli -Beyzâvî</i> Cilt 1 Bi hatt-ı talik, Altın cetvelli, Yeşil deri kaplı, Satır 23	120. <i>Âsame Âli -Beyzâvî</i> Cilt 1 Talik, Altın cetvelli, Siyah cilt kaplı Şemseli, Satır 31
121. <i>Defa'en Âsame Âli -Beyzâvî</i> Cilt 1 Bi hatt-ı nesih, Altın cetvelli, Bevz şemseli ciltli, Satır 31	122. <i>Eş- Şehâb Âli Kâdî -Beyzâvî</i> Cilt 2 Bi hatt-ı nesih, Yeşil deri kaplı, Ciltli, Satır 39
123. <i>Sinan Efendi Âli -Beyzâvî</i> Cilt 1 Bi hatt-ı Arabî,	

Siyah şemseli ciltli, Satır 32	
-----------------------------------	--

Sayfa 16

124. <i>Harezmi'l-İmânî ve Vucûhi'l-Bâhanî</i> Cilt 1 Bi hatt-ı nesih, Altın şemseli ciltli, Satır	125. <i>Kitabü't- Teysîr fî Vucûh</i> Cilt 1 Bi hatt-ı Arabî, Köhne bevz ciltli, Satır 25
126. <i>Mir'âtü't-Te'vîl</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Köhne ciltli, Satır 20	127. <i>el- Derru'l Lakît min Bahru'l-Muhît</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Köhne ciltli, Satır 31
128. <i>Mağribi'l-Lûgâ</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Siyah ciltli, Satır 19	129. <i>Şerhu'l-Hemzetiyye</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Yeşil deri ciltli, Satır 21
130. <i>Mağribi'l-Lûgâ</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Köhne bevz ciltli, Satır 21	

Sayfa 22

Fi İlmi'l Hadis

131. <i>Sahih-i Buharî</i> Cilt 1 Siyah şemseli ciltli, Altın cetvelli, Abâdî kâğıt, Nesih hüsnü hattıyla Satır 29	132. <i>Sahih-i Buharî</i> Cilt 1 Bevz şemseli ciltli, Altın cetvelli, Abâdî kâğıt, Nesih Arabî hattıyla, Satır 29	133. <i>Sahih-i Buharî</i> Cilt 1 Siyah ciltli, Cetvelsiz, Nesih Arabî hattıyla, Satır 29
134. <i>Sahih-i Buharî</i> Cilt 1 Siyah şemseli ciltli, Altın cetvelli, 31 satır	135. <i>Sahih-i Buharî</i> Cilt 1 Bevz bahe nakışlı ciltli, Altın cetvelli Abâdî kâğıt, Nesih, Hatt-ı Arabî, Satır 29	136. <i>Sahih-i Buharî</i> Cilt 1 Siyah şemseli ciltli, Altın cetvelli, Nesih hattıyla, Satır 23
137. <i>Sahih-i Buharî</i>	138. <i>Sahih-i Müslim</i>	139. <i>Mişkâtü'l-Mesâbih</i>

Cilt 1 Kırmızı şemseli ciltli, Altın cetvelli, Abâdî kâğıt, Nesih hattıyla, Satır 31	Cilt 3 Cümlesi yeşil deri kaplı, Cetvelsiz, Nesih Arabî hattıyla, Satır 21	Cilt 1 Siyah ciltli, Cetvelsiz, Nesih Arabî hattıyla, Satır 19
140. <i>Mişkâtü'l-Mesâbih</i> Cilt 1 Meskî ciltli Şemseli, Seyiz cetvelli, Talîk Arabî hattıyla, 25 satır	141. <i>Mişkâtü'l-Mesâbih</i> Cilt 1 Meskî ve Şemseli ciltli, Cetvelli, Nesih Arabî hattıyla, Satır 27	142. <i>Câmi'i's-Sağîr</i> Cilt 1 Kırmızı ciltli, Cetvelsiz, Arabî hattıyla, Satır 18
143. <i>Câmi'i's-Sağîr</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı ciltli, Cetvel-i altın, Abâdî kâğıt, Nesih hattıyla, Satır 27	144. <i>Şifâ'i'l-Kâdî İyâz</i> Cilt 1 Köhne bevz ciltli, Cetvelsiz, Arabî hattıyla, Satır 15	145. <i>Şifâ'i'l-Kâdî İyâz</i> Cilt 1 Kırmızı telâleyn ve şemseli ciltli, Altın cetvelli, Abâdî kâğıt, Nesih hattıyla, Satır 21
146. <i>Cem'u'l-Cevâmi'es-Suyûtî</i> Cilt 4 Cümlesi bevz ciltli nüsha, Müşaye Arabî hattıyla, Cild-i evvel cetvelsiz satır 29, Ve sâni cetvelsiz satır 25, Ve bir miktarı cetvelsiz satır 29, Ve zâmi neseף miktarı serh cetvelli bekayası cetvelsiz satır 33	147. <i>Safat'ül Safavatü'l-İbn Havezî</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Nesih Arabî hattıyla, Cetvelsiz, Satır 21	148. <i>Safat'ül Safavatü'l-İbn Havezî</i> Cilt 1 Bevz ciltli, Nesih Arabî hattıyla, Cetvelsiz, Satır 19

Sayfa 23

149. <i>Müsned-İmâm Ahmed b. Hanbel</i> Cilt 2 Şemseli yeşil ciltli, Nesih-i müşaye, Arab hattıyla, Altın cetvelli, Satır 42 Ve sâni sarı ve şemseli ciltli, Nesih-i müşaye,	150. <i>Seyre'l Nebeviyye el-İbn Hişam</i> Cilt 1 Yeşil deri ciltli, Cetvelsiz, Nesih-i müşaye, Arab hattıyla, Satır 25	151. <i>Zeyne'l-Arab</i> Cilt 1 Köhne bevz ciltli, Nesih-i müşaye, Arab hattıyla, Cetvelsiz, Satır 29
--	---	---

Hatt-ı Arabî, Satır 35		
152. <i>Tergibü ve Terhib</i> Cilt Bevz ciltli, Cetvelsiz, Nesih-i müşaye, Arabî hattıyla, Satır 21	153. <i>Nihâye'l İbni'l-Esir</i> Cilt Cümlesi bevz ciltli, Cetvelsiz, Nesih-i müşaye, Arabî hattıyla, Satır 23	154. <i>Hilyetü'l Evliya Ebû Naim el- Hafız</i> Cilt 3 Üçü dahi kırmızı şemseli ciltli, Altın cetvelli, Nesih hattıyla Satır 25
155. <i>Müteşebbihi'l Nesebihi'l-Zehebi</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Nesih Arabî hattıyla, Cetvelsiz, Satır 23	156. <i>Ahkamu'l-Ahkam</i> Cilt 1 Köhne bevz cetvelli, Arabî hattıyla, Satır 25	157. <i>Ezkari'n-Manevviye</i> Cilt 1 Köhne kırmızı ciltli, Cetvelsiz, Nesih Arabî hattıyla, Satır 21
158. <i>Ahsehe-Mukaddeme</i> Cilt 1 Bevz ciltli, Nesih-i müşaye, Arab hattıyla, Cetvelsiz, Satır 25	159. <i>Miratü'l İlm-i Hadis</i> Cilt 1 Yeşil ciltli, Arabî hattıyla, Cetvelsiz, Satır 23	160. <i>Ganiyel Ehadis el-Varidet fî Fıkıha</i> Cilt 1 Osmani Şemseli ciltli, Nesih-i Müşaye, Arabî hattıyla, Cetvelsiz, Satır 25
161. <i>Şeriatü'l-İslam</i> Cilt 1 Siyah sağırlı ciltli, Altın cetvelli, Abâdî kâğıt, Hüsni hat nesih ile, Satır 13	162. <i>Etraf Müsned-Ahmed b. Hanbel</i> Cilt 2 İkiside yeşil deri kaplı, Arabî hattıyla, Cetvelsiz, Evvel satır 29, Sânî satır 27	163. <i>Mecmuatü'l-Hadis</i> Cilt 1 Köhne bevz ciltli, Cetvelsiz, Abâdî kâğıt, Nesih hattıyla, Satır 17
164. <i>Resai'l-i Ali Karî</i> Cilt 1 Siyah ciltli, Nesih-i müşaye hattıyla, Cetvelsiz, Satır 19	165. <i>Resai'l-i Ali Karî</i> Cilt 1 Ebru ciltli, Talik müşaye hattıyla, Cetvelsiz, Satır 29	

166. <i>Esmâ'ü Ricâl-i Mezkuratü'l fî Mişkât</i> Cilt 1 Ebru ciltli, Nesih hattıyla, Cetvelsiz, Satır 29	167. <i>Celîsü's-Sâlihu'l</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Hatt-ı Arabî, Satır 29	168. <i>Erba'in el- İmâm er-Karî</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Hatt-ı Arabî, Satır 17
169. <i>Şerhu'l- fite'l-Karî</i> Cilt Yeşil deri kaplı, Arabî hattıyla, Abâdî kâğıt, Satır 17	170. <i>Riyazü's- Sâlihîn</i> Cilt 2 İkisi dahi bevz ciltli, Serh cetvelli, Arabî hattıyla, Satır, Evvel satır 23, Sanî 35	171. <i>Sahih-i Buhari</i> Cilt 1 Bi hatt-ı nesih, Altın cetvelli, Bevz şemseli ciltli, Satır 29
172. <i>Mişkât</i> Cilt 1 Bi hatt-ı talik müşaye, Altın cetvelli, Yeşil ciltli, Satır 27	173. <i>Te'vilâti'l-Hadis</i> Cilt 1 Bi hjatt-ı nesih, Cetvelsiz, Siyah ciltli, Satır 21	174. <i>Şemâil-i Şerif</i> Cilt 1 Altın cetvelli, Kırmızı şemseli ciltli, Satır 7
175. <i>Şerhu'l- Delâili'l-Hayrât</i> Cilt 1 Bi hatt-ı Arabî, Cetvelsiz, Siyah ciltli, Satır 27	176. <i>İbn Melek Şerhu'l-- Menâri'l</i> Cilt 1 Bi hatt-ı talik, Altın cetvelli, Bevz safra şemseli ciltli, Satır 25	177. <i>Şerhu'l- Mişkât</i> Cilt 1 Bi hatt-ı nesih, Arabî cetvelsiz, Yeşil deri kaplı, Satır 29
178. <i>Defae'n Sahih-i Buhari</i> Cilt 1 Bi hatt-ı nesih, Altın cetvelli, Bevz şemseli ciltli, Satır 31	179. <i>Şerhu'l- Musabih el-Zeynûlarab</i> Cilt 1 Bi hatt-ı talik, Altın cetvelli, Bevz şemseli ciltli, Satır 29	180. <i>İbn Melek Âli-Meşarik</i> Cilt 1 Bi hatt-ı talik, Altın cetvelli, Bevz şemseli ciltli, Satır 25
181. <i>Behârî-Şerif</i> Cilt 1 Bi hatt-ı nesih, Altın cetvelli, Siyah ciltli, Satır 34	182. <i>Sahih-i Müslim</i> Cilt 1 Bi hatt-ı nesih, Altın cetvelli, Kırmızı şemseli ciltli, Satır 21	183. <i>Mişkâtü'l-Mesâbih</i> Cilt 1 Bi hatt-ı nesih, Altın cetvelli, Kırmızı şemseli ciltli, Satır 21
184. <i>Şifa-i Kâdîlyâz</i> Cilt 1 Bi hatt-ı nesih, Cetvelsiz, Bevz şemseli ciltli, Satır 17	185. <i>Sahih-i Buhari</i> Cilt 1 Bi hatt-ı nesih, Altın cetvelli, Siyah ciltli, Satır 29	186. <i>Şerhu Menâri'l-İbn Melek</i> Cilt 1 Bi hatt-ı nesih, Cetvelli, Bevz ciltli, Satır 19

187. <i>Küttab'ı Mevveta'i-Mâlik ibn Enes</i> Cilt 1 Bi hatt-ı talik, Altın cetvelli, Turuncu ciltli, Satır 11	188. <i>Şerhu'l- Hazab-i Azim</i> Cilt 2 Te'lif İskenderîye bi hatt-ı Arabî	189. <i>Küttab min el-Menaviye el- Kebîr fî şerh Cami' Sağır</i> Cilt Cild-i sanî bi hatt-ı Arabî serh cetvelli Abâdî kâğıt ciltli satır 30, Cild-i sâlis bi hatt-ı Arabî serh cetvelli sade kırmızı ciltli satır 31, Cild-i rabi' bi hatt-ı Arabî serh cetvelli sade kırmızı ciltli satır 23
190. <i>Kitabü'l Esabete fî Esmâi Sahabetü Radiyallahu Uleyhem Cemain-el İbn Hacer Askalânî</i> Cilt 1 Bi hatt-ı Arabî, Serh cetvelli, Yeşil deri kaplı, Satır 47	191. <i>İtkân-ı Suyûtî</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Köhne bevz ciltli, Satır 23	192. <i>Mişkâtî'l-i Esma</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Sarı ciltli, Satır 13
193. <i>Şerhu'l-Misbâh</i> Cilt Bi hatt-ı nesih, Altın cetvelli, Şemseli ciltli, Satır 15	194. <i>Muktefâ min Sîreti'l-Mustafâ</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Bevz ciltli, Satır 11	195. <i>Küttab-ı Tergîb ve'l-Terhîb</i> Cilt Bi hatt-ı nesih, Siyah ciltli, Satır 31
196. <i>Menfîk el- Mefterik el- Hâtîb</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Ebru köhne ciltli, Satır 19	197. <i>Şemâil-i Tirmîzî Veadî</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Bevz ciltli, Satır 17	198. <i>Bestiyât</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Bevz ciltli, Satır 21
199. <i>Ezkâru'n-Nevevî</i> Cilt Bi hatt-ı Atabi Bevz ciltli, Satır 21	200. <i>Sahih-i Buhari</i> Cilt Bi hatt-ı nesih, Altın cetvelli, Yeşil deri kaplı ciltli, Satır 29	

201. <i>Mukaddema Buhari-Ahmed b. Hanbel Askalânî</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Kırmızı şemseli ciltli, Satır 29	202. <i>Fâtik el- İmâm Zemaşerî</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Köhne ciltli, Satır 12	203. <i>İcâz-ı Kur'an</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Bevz ciltli, Satır 19
204. <i>Nihayete fî-Garsiye Hadis</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Şemseli ciltli, Satır 21	205. <i>Keşşaf el- Zehebî</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Köhne ciltli, Satır 19	206. <i>Vefa-ı Şerif el-Mustafa</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Bevz ciltli, Satır 25
207. <i>Musâbih el- Senete</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Köhne bevz ciltli, Satır 19	208. <i>Sâni mine'l-Estiyâb</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Ebru ciltli, Satır 22	209. <i>Enneseş el- evvel mine'l Miyzal</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Köhne bevz ciltli, Satır 33
210. <i>Camiû'l Usûl fî Hadis</i> Cilt 1 Nesih hatt-ı, Şemseli ciltli, Satır 35		

Sayfa 28

Şuruhu'l Kütüb el- Hadis

211. <i>Fethu'l Bâri Şerhu'l-Buhari</i> Cilt 2 İkisi dahi kırmızı ciltli, Nesih Arabî hattıyla, Serh cetvelli, Satır 35	212. <i>Şerhu'l-Buhari el-Aynî</i> Cilt 5 Cümlesi yeşil deri kaplı, Cetvelsiz, Nesih Arabî hattıyla, Cild-i hâmis satır ma'ide Satır 39	213. <i>Şerhu'l- Buharî el-Aynî</i> Cilt 4 Cümlesi yeşil deri kaplı, Müellif hattıyla, Satır ma'ide, Nesih Arabî hattıyla, Serh cetvelli, Satır 39
214. <i>Şerhu'l- Buharî el-İmâm Askalânî</i> Cilt 1 Kırmızı şemseli ciltli, Altın cetvelli, Abâdî kâğıt, Nesih Arabî hattıyla, Satır 29	215. <i>Şerhu'l- Meşkevât el-mesâbih Ali el- Karî</i> Cilt 2 İkisi dahi meskî ve şemseli ciltli, Rikâ hattıyla, Altın cetvelli, Evvel satır 23, Sanî satır 35	216. <i>Bezmavi-Ali Buhari</i> Cilt 2 İkisi dahi yeşil deri kaplı, Cetvelsiz, Nesih müşaye hattıyla, Evvel satır, Sanî satır
217. <i>Şerhu'l- Sünen Ebû</i>	218. <i>Şerhu'l- Meşârik el-</i>	219. <i>Şerhu'l- Mesâbih et-</i>

<i>Davut el- hatib</i>	<i>Şeyhzâde</i> Cilt 1 Bevz ciltli, Cetvelsiz, Nesih hattıyla, Satır 21	<i>Tevşeti</i> Cilt 2 Cild-i evvel siyah, Sanî esmânî Şemseli, Satır 23
220. <i>Şerhu'l- Cami' Sağır Menâvî</i> Cilt 1 Kırmızı şemseli ciltli, Nüsha-ı müşaye hattıyla, Cetvelsiz, Satır 33	221. <i>Şerhu'l- Şifâ-i Şehâbeddin</i> Cilt 3 Cümlesi bevz ciltli, Nüsha-ı müşaye, Hatt-ı Arabî, Satır 25	222. <i>Şerhu'l- Cami' Sağır Menâvî</i> Cilt 4 Cümlesi kırmızı ciltli, Serh cetvelli, Nesih Arabî hattıyla, Satır 33

Sayfa 29

223. <i>Tibî ale'l -Meşkât</i> Cilt 1 Siyah ciltli, Abâdî kâğıt, Nesih hattıyla, Serh cetvelli, Satır 22	224. <i>Tibî ale'l -Meşkât</i> Cilt 1 Bevz ciltli, Cetvelsiz, Nüsha-ı müşaye hattıyla, Abâdî kâğıt, Satır 29	225. <i>Şerhu'l- fiha el-Hadis</i> Cilt 1 Kırmızı ciltli, Nesih Arabî hattıyla, Cetvelsiz, Satır 17
226. <i>Şerhu'l- Ganiye el-Hadis Sehavi</i> Cilt Osmanî ciltli, Bi hatt-ı Arabî, Satır 31	227. <i>Şerhu'l- Nehrevâlî el- İbrahim Allakî</i> Cilt Bi hatt-ı nesih, Altın cetvelli, Satır 25	

Sayfa 34

Fi Fıkıhî Şerif

228. <i>Sadruşşerî'a</i> Cilt 1 Kırmızı ciltli, Abâdî kâğıt, Cetvelsiz, hattıyla, Satır 23	229. <i>Sadruşşerî'a</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı , Abâdî kâğıt, Altın cetvelli, Talik hattıyla, Satır 15	230. <i>Hidâye</i> Cilt 2 İkisi dahi bevz ciltli, Nüshay-ı müşaye, Arap hattıyla, Cetvelsiz, Satır 21
231. <i>Hidâye</i> Cilt 1 Yeşil ciltli, Talik-i müşaye hattıyla, Altın cetvelli, Satır 27	232. <i>Hidâye</i> Cilt 1 Siyah bogası kaplı, Abâdî kâğıt, Altın cetvelli, Talik hattıyla,	233. <i>Hidâye</i> Cilt 1 Kırmızı şemseli ciltli, Altın cetvelli, Abâdî kâğıt, Nesih hattıyla,

	Satır 32	Satır 27
234. <i>Dürer -Gurer</i> Cilt 1 Bevz ciltli, Altın cetvelli, Talîk hattıyla, Satır 29	235. <i>Dürer -Gurer</i> Cilt 1 Kırmızı şemseli ciltli, Abâdî kâğıt, Altın cetvelli, Talîk hattıyla, Satır 25	236. <i>Dürer -Gurer</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Abâdî kâğıt, Altın cetvelli, Nesih hattıyla, Satır 25
237. <i>Kuhistânî</i> Cilt 1 Meşkî şemseli ciltli, Abâdî kâğıt, Altın cetvelli, Nesih ile Satır 25	238. <i>Kuhistânî</i> Cilt 1 Meşkî mezheb ciltli, Abâdî kâğıt, Altın cetvelli, Nesih ile Satır 29	239. <i>Dürer -Gurer</i> Cilt 1 Kırmızı şemseli ciltli, Abâdî kâğıt, Cetvelsiz, Talîk ile Satır 23
240. <i>Kemâl âli -Hidaye</i> Cilt 1 Kırmızı şemseli ciltli, Abâdî kâğıt, Cetvelsiz, Talîk ile Satır 23	241. <i>Kemâl âli -Hidaye</i> Cilt 1 Siyah şemseli ciltli, Abâdî kâğıt, Altın cetvelli, Nesih Arabî hattıyla, Satır 25	242. <i>Kemâl âli -Hidaye</i> Cilt 2 İkisi dahi siyah ciltli, Abâdî kâğıt, Nesih hattıyla, Cetvelsiz, Satır 25
243. <i>Haşîye Sâdi âli - Hidaye</i> Cilt 1 Siyah ciltli, Abâdî kâğıt, Serh cetvelli, Rika' hattıyla, Satır 22	244. <i>İbnü's Şihne âli - Hidaye</i> Cilt Bevz ciltli şemseli, Cetvelsiz, Nüsha-ı müşaye hattıyla, Satır 21	245. <i>Tenbih-i âli -Hidaye</i> Cilt Ebru ciltli, Cetvelsiz, Arabî hattıyla, Satır 23
246. <i>Şerhu'l- âli-Şeban</i> Cilt 1 Yeşil ciltli, Lali cetvelli, Nesih hattıyla, Satır 27	247. <i>Kemâl âli -Hidaye</i> Cilt 2 İkisi dahi kırmızı ciltli, Serh cetvelli, Nesih Arabî hattıyla, Satır 29	248. <i>Yakup Paşa âli- Sadruşşerî'a</i> Cilt Köhne ebru ciltli, Cetvelsiz, Talîk ile, Satır 19

249. <i>Asım âli Sadruşşerî'a</i> Cilt Siyah bugasi ciltli, Cetvelsiz, Abâdî kâğıt, Rika' hattıyla, Satır 19	250. <i>Dedehû Efendi âli- Sadruşşerî'a</i> Cilt 1 Ebru ciltli, Cetvelsiz, Arabî hattıyla, Satır 21	251. <i>Karahû Kemâl Paşa âli- Sadruşşerî'a</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Nesih müşaye Arabî hattıyla, Satır 33
252. <i>Minehu'l-Ğaffâr Şerhu Tenviri'l-Ebsâr</i> Cilt 2 İkisi dahi kırmızı ciltli, Serh cetvelli, Nüsha-ı müşaye hattıyla, Cild-i evvelin ki satır 33, Cild-i sâni'ninki satır 31	253. <i>Bidaye'l-Senâya</i> Cilt 3 Üçü dahi siyah ciltli, Cetvelsiz, Arabî hattıyla, Her birinde satır 31	254. <i>-Keşşaf el- Esrâr Abdülğaffur el- Buharî</i> Cilt 4 Cümlesi kırmızı ciltli, Cetvelsiz, Arabî hattıyla, Cild-i evvel satır 29, Ma'idesi satır 25
255. <i>Ahkâmü's-Sultâniyye</i> Cilt Kırmızı ciltli, Ciltsiz, Arabî hattıyla, Satır 13	256. <i>Câmi'u'l-Fusûleyn</i> Cilt Bevz ciltli, Abâdî kâğıt, Rika' hattıyla, Serh cetvelli, Satır 29	257. <i>Kâdî Simavi</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Cetvelsiz, Arabî hattıyla, Satır 31
258. <i>Kâdî Simavi</i> Cilt 1 Mâi ciltli, Cetvelsiz, Arabî hattıyla, Satır 27	259. <i>Kâdî Simavi</i> Cilt 1 Bevz şemseli ciltli, Altın cetvelli, Abâdî kâğıt, Nesih Arabî hattıyla, Satır 29	260. <i>Kâdî Simavi</i> Cilt Yeşil deri kaplı, Abâdî kâğıt, Altın cetvelli, Nesih hattıyla, Satır 33
261. <i>Şerhu'l- Mecmûatü'l Âynî</i> Cilt 1 Köhne siyah ciltli, Arabî hattıyla, Cetvelsiz, Satır 29	262. <i>İslah-ı İzah</i> Cilt Şemseli siyah ciltli, Abâdî kâğıt, Cetvelsiz, Nesih hattıyla, Satır 21	263. <i>Ravza</i> Cilt Fıstıkî deri ciltli, Abâdî kâğıt, Altın cetvelli, Nesih hattıyla, Satır 33
264. <i>Hülâsatü'l Fetâvî</i> Cilt 1 Ebru şemseli ciltli, Abâdî kâğıt, Altın cetvelli, Nesih hattıyla, Satır 27	265. <i>Feyzî Görgü</i> Cilt 1 Bevz ciltli, Abâdî kâğıt, Altın cetvelli, Nesih ile, Satır 27	266. <i>Fethu'l-Kadîr</i> Cilt 2 Esmânî şemseli ciltli, Altın cetvelli, Nesih hattıyla, Evvel satır, Sânî satır 32
267. <i>Telhis-i Câmiü'l Hilafıyyat</i> Cilt 1		

Siyah ciltli, Talîk hattıyla, Cetvelsiz, Satır 9		
---	--	--

Sayfa 36

268. <i>Halebî-Kebîr</i> Cilt Siyah şemseli ciltli, Abâdî kâğıt, Altın cetvelli, Talîk hattıyla, Satır 21	269. <i>Fetevâ-i Zahirîye</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Altın cetvelli, Abâdî kâğıt, Nüsha-ı müşaye, Arabî hattıyla, Satır 37	270. <i>Mushaf-ı Şerhu'l-Manzume</i> Cilt 1 Bevz ciltli, Arabî hattıyla, Cetvelsiz, Satır 27
271. <i>Şerhu'l-Hidaye el-Caberî</i> Cilt 1 Ebru ciltli, Cetvelsiz, Arabî hattıyla, Satır 24	272. <i>Fetevâ-i Hayriyye</i> Kırmızı ciltli, Cetvelsiz, Rika' hattıyla, Satır 27	273. <i>Sivâsî Şerhu'l-Mülteka'l</i> Cilt 2 İkisi dahi meşkî şemseli ciltli, Âli- cetvelli, Nesih Arabî hattıyla, Satır 31
274. <i>Tâtârhâneye</i> Cilt 1 Kırmızı ciltli, Altın cetvelli, Nesih hüsnü hat, Satır 47	275. <i>Zahirîye</i> Cilt Bevz ciltli, Nesih hattıyla, Cetvelsiz, Satır 35	276. <i>Şerhu's-Siyeri'l-Kebîr Şemsüle'imme Serhasî</i> Cilt Yeşil derili, Nüsha-ı müşaye hattıyla, Cetvelsiz, Satır 33
277. <i>Îsâr'ı Şerhu'l-Muhtar</i> Cilt Bevz ciltli, Cetvelsiz, Nüshay-ı müşaye hattıyla, Satır 29	278. <i>Attâbî Şerhu'l-Câmîi'l-Kebîr</i> Cilt 1 Bevz ciltli, Cetvelsiz, Hatt-ı Arabî, Satır 27	279. <i>Eşbâh</i> Cilt Bevz ciltli, Serh cetvelli, Tailk ile, Satır 21
280. <i>Tuhfetü'l-Harîs</i> Cilt 2 Cild-i evvel ebru ve sâni bezz ikisi dahi talikî müşaye hattıyla, Cetvelsiz, Satırları 25	281. <i>Fetevâ-i Hanefîye</i> Cilt 2 Cild-i evveli şemseli tarbuhi, Ve sâni şemseli meşkî, Altın cetvelli, Nüshay-ı müşaye Arabî hattıyla, Kırk üç satırıdır,	282. <i>Sirâcü'l-Vehhâc</i> Cilt 2 İkisi dahi bevz ciltli, Cetvelsiz, Nüshay-ı müşaye Arabî hattıyladır, Satır 35

	Satır 43	
283. <i>Fethu'l-Kadîr</i> Cilt 1 Siyah ve şemseli ciltli, Nesih Arabî hattıyla, Satır 29	284. <i>Mizân-ı Semerkandî</i> Cilt Yeşil deri kaplı, Altın cetvelli, Abâdî kâğıt, Nesih Arabî hattıyla, Satır 23	285. <i>Kütübü'z-Zahirîyye</i> <i>İbnü'l-Enbârî</i> Cilt 1 Kırmızı ciltli, Nesih hattıyla, Cetvelsiz, Satır 25
286. <i>Hülasatü'l-Fetevâyi</i> Cilt Meşkî ve şemseli ciltli, Abâdî kâğıt, Altın cetvelli, Nesih hattıyla, Satır 31	287. <i>Hizânetü'l-Feteva-i</i> <i>Şerhu'l-Fıkıh en-Nef'a ve</i> <i>Mesn'a ve Nâsebe el-</i> <i>Ehseleb</i> Cilt 1 Şemseli ve Kâblı ciltli, Altın cetvelli, Abâdî kâğıt, Nesih hattıyla, Satır 21	

Sayfa 37

288. <i>Mizân-ı Semerkandî</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Altın cetvelli, Abâdî kâğıt, Nesih Arabî hattıyla, Satır 32	289. <i>Gurerru'l-Ezkâr fî</i> <i>Şerhi Düreri'l-Bihâr</i> Cilt 1 Kırmızı ciltli, Talikî müşaye Arabî hattıyla, Satır 21	290. <i>Ganim</i> Cilt Yeşil deri kaplı, Arap hattıyla, Cetvelsiz, Satır 23
291. <i>Manzume-İbn Vehhâc</i> Cilt 1 Bevz ciltli, Nesih hattıyla, Cetvelsiz, Satır 35	292. <i>Şerhu'l-Mecmû'a</i> <i>İbn Melek</i> Cilt Yeşil deri kaplı, Serh cetvelli, Arabî hattıyla, Satır 29	293. <i>el-Fetevâ-i Hülasate</i> Cilt Yeşil deri kaplı, Arap hattıyla, Cetvelsiz, Satır 31
294. <i>İslâh-ı İzâh</i> Cilt 1 Şemseli bevz ciltli, Altın cetvelli, Abâdî kâğıt, Talik ile, Satır 17	295. <i>Münyetü'l-Müftî</i> Müellif Cilt Bevz şemseli ciltli, Abâdî kâğıt, Altın cetvelli, Talik müşaye hattıyla, Satır 23	296. <i>Mesâile-İbn Nücûm</i> Cilt 1 Yeşil derili, Arabî hattıyla, Satır 19
297. <i>Tenvîri'l-Ebsâr</i> Cilt 1	298. <i>Hâşiye'l-Câmû'l-Fûsûleyn</i>	299. <i>Fülâsatü'l-Fetevâi</i> Cilt 1

Kırmızı köhne şemseli ciltli, Talik ile, Satır 15	Cilt 1 Hâşiye-i mezburû yeşil deri ciltli, Hatt-ı Arabî, Satır 22	Yeşil deri kaplı, Nesih hattıyla, Satır 27
300. <i>Ganiyetü'l-Fetevâi</i> Cilt 1 Kırmızı şemseli ciltli, Müşaye hatt-ı Arabî, Altın cetvelli, Satır 27	301. <i>Fethu'l- Kadîr İbn Hümâm</i> Cilt 3 Üçü dahi yeşil deri kaplı, Nüshayı müşaye Arap hattıyla, Satır 32	302. <i>Şerhu's- Siyeri'l- Kebîr el- Serahsî</i> Cilt 1 Bi hatt-ı talik, Altın cetvelli, el- cüzde şemseli ciltli, 31
303. <i>İnâye fî Şerhu'l- Hidâye</i> Cilt 1 Bi hatt-ı talik, Altın cetvelli, Yeşil şemseli ciltli, Satır 29	304. <i>Tenvîri'l- Ebsâr</i> Cilt 1 Bi hatt-ı nesih, Altın cetvelli, Bevz ciltli, Satır 21	305. <i>Mülteka'l- Ebhur</i> Cilt 1 Bi hatt-ı nesih, Altın cetvelli, Bevz sarı şemseli ciltli, Satır 15
306. <i>Fetâvâ Kadîhan</i> Cilt 1 Bi hatt-ı nesih, Altın cetvelli, Sarı kaplı satır 27		

Sayfa 38

307. <i>Minhu'l-Efkâr</i> Cilt 1 1 Bi hatt-ı talik, Altın cetvelli, Yeşil deri kaplı, Satırları 41	308. <i>Düreri'l-Gurer</i> Cilt 1 Bi hatt-ı talik, Altın cetvelli, Bevz şemseli ciltli, Satır 35	309. <i>Sadruşşerî'a</i> Cilt 1 Bi hatt-ı talik, Altın cetvelli, Bevz ciltli, Satır 21
310. <i>Hidâye</i> Cilt 1 Bi hatt-ı talik, Altın cetvelli, Yeşil şemseli ciltli, Satır 27	311. <i>Defae'n-Fetâvâ Kadîhan</i> Cilt 1 Bi hatt-ı talik, Altın cetvelli, Bevz şemseli ciltli, Satır 25	312. <i>Eşbâh ve'n- Nezâir</i> Cilt 1 Bi hatt-ı nesih, Serh cetvelli, Bevz ciltli, Satır 23
313. <i>Cerhbî Yusuf</i> Cilt 1 Bi hatt-ı nesih, Serh cetvelli, Kırmızı şemseli ciltli, Satır 21	314. <i>Şerhu'l- Fetevâ-i Kandî</i> Cilt 1 Bi hatt-ı talik, Cetvelsiz, Siyah ciltli, Satır 25	315. <i>Şerhu'l-Gurer</i> Cilt 1 Bi hatt-ı nesih, Altın cetvelli, el- ecverd şemseli, Satır 29

316. <i>İbrahim Halebî</i> Cilt 1 Bi hatt-ı talik, Altın cetvelli, Bevz şemseli ciltli, Satır 19	317. <i>Camiû'l-Fusuleyn</i> Cilt 1 Bi hatt-ı talik, Cetvelsiz, Yeşil deri kaplı, Satır 25	318. <i>Hidaye</i> Cilt 1 Bi hatt-ı nesih, Alyın cetvelli, Yeşil deri kaplı, Satır 21
319. <i>Kudûrî</i> Cilt 1 Bi hatt-ı nesih, Sim ciltli, Bevz şemseli sarı ciltli, Satır 13	320. <i>Defa'en İbrahim Halebî</i> Cilt 1 Altın cetvelli, Bevz şemseli ciltli, Satır 31	321. <i>Defa'en Câmiû'l-Fusuleyn</i> Cilt 1 Bi hatt-ı nesih, Ciltsiz, Yeşil deri kaplı, Satır 25
322. <i>Kudûrî</i> Cilt Hatt-ı talik, Altın cetvelli, Bevz şemseli ciltli, Satır 25	323. <i>Nüzulû- Ebû'l Leys</i> Cilt 1 Bi hatt-ı nesih, Altın bevz şemseli ciltli, Satır 23	324. <i>Kuhistânî</i> Cilt 1 Bi hatt-ı talik, Altın cetvelli, Bevz şemseli ciltli, Satır 31
325. <i>Kemâl âli-Hidaye</i> Cilt 1 Bi hatt-ı nesih, Altın cetvelli, Kırmızı şemseli kebir ciltli, Satır 31	326. <i>Mültakû'l-Ebhar</i> Cilt Bi hatt-ı talik, Altın cetvelli, Kırmızı şemseli ciltli, Satır 23	327. <i>Efkârü'l-Zübdet</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Bevz ciltli, Satır 39
328. <i>Şerhu'l- Muhtasar Kebîr Hiye'l-İmâm Kudûrî</i> Cilt 1 Bi hatt-ı Arabî, Yeşil deri ciltli, Satır 47	329. <i>Şerhu'l- Muhtasar el-Tahavî</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Kırmızı köhne ciltli, satır 30	

Sayfa 39

330. <i>el Cild-i Evvel ve Sâni Min- Muhit Serhasî</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Kırmızı ciltli, Satır 41	331. <i>Tahbird el- Kudurî</i> Cilt 1 Şemseki siyah ciltli, Nesih hattıyla Satır 37
---	---

332. <i>Fusûl-ı Bedâi</i> Cilt Siyah ciltli, Nüshay-ı müşaye hattıyla, Satır 25	333. <i>Mirkâtü'l-Efkâr fî Şerhu'l- Menâr</i> Cilt Köhne ciltli, Cetvelsiz, Nüshay-ı müşaye Arabî hattıyla, Satır 32	334. <i>Telvîh</i> Cilt Siyah şemseli ciltli, Altın cetvelli, Nesih hattıyla, Satır 23
335. <i>Kütüb'ü-Mizân</i> Cilt Bevz ciltli, Cetvelsiz, Arabî hattıyla, Satır 23	336. <i>Kütüb'ü- Tahkîk</i> Cilt Bevz ciltli, Cetvelsiz, Arabî hattıyla, Satır 27	337. <i>Beda'i</i> Cilt Kırmızı şemseli ciltli, Cetvelsiz, Nesih hattıyla, Satır 13
338. <i>Usûl-i Serhiye</i> Cilt Yeşil deri kaplı, Cetvelsiz, Hüshay-ı müşaye hattıyla, Satır 20	339. <i>Şerhu'l- Menâr</i> Cilt Siyah şemseli ciltli, Altın cetvelli, Abâdî kâğıt, Nesih hattıyla, Satır 27	340. <i>Muhtasar İbnü'l Hacib</i> Cilt Köhne ebru ciltli, Cetvelsiz, Arabî hattıyla, Satır 15
341. <i>Gurmîzâde İbn Melek</i> Cilt Ebru ciltli, Cetvelsiz, Talîk ile, Satır 19	342. <i>Tûsîh</i> Cilt Köhne siyah ciltli, Cetvelsiz, Talîk ile, Satır 21	343. <i>İbn Melek âli- Menâr</i> Cilt Yeşil deri kaplı, Cetvelsiz, Talîk ile, Satır 23
344. <i>Keşşafü'l Esrar Şerhu'l- Menâr</i> Cilt Köhne ebru ciltli, Cetvelsiz, Hatt-ı Arabî, Satır 21	345. <i>Tûsîh</i> Cilt Köhne siyah ciltli, Cetvelsiz, Talîk ile, Satır	346. <i>Tevlîh</i> Cilt Köhne kırmızı şemseli ciltli, Altın cetvelli, Abâdî kâğıt, Talîk ile, Satır
347. <i>Fusul-i Bedâi</i> Cilt Fıstıkî deri kaplı, Cetvelsiz, Talîk ile, Satır 25	348. <i>Metin Mizân</i> Cilt Köhne ebru ciltli, Talîk hattıyla, Satır 17	349. <i>Tûsîh</i> Cilt Kırmızı ciltli, Talîk hattıyla, Satır 27
351. <i>Bahye</i> Cilt Fıstıkî deri kaplı		

Hatt-ı Arabî, Cetvelsiz, Satır 17		
---	--	--

Sayfa 45

352. <i>Ziyâ'î Munevvî âli- Mukaddemet el- Garbî</i> Cilt 1 Bevz şemse ciltli, Hatt-ı Arabî, Altın cetvelli, Satır 27	353. <i>Şerhu'l- Muhtasar İbn Halebî el- Şeyhu'l Kemâl</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Hatt-ı Arabî, Satır 25	354. <i>Mira'tül Usul Şerhu'l- Mirkâtü'l Usul</i> Cilt 1 Bi hatt-ı talik, Altın cetvelli, Siyah ciltli, Satır 23
355. <i>Kütüb'ü- Tevlîh âli- Tûsîh</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Kırmızı sade ciltli, Satır 23	356. <i>Şerhu'l- Tevlîhât</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Köhne ciltli, Satır 24	

Sayfa 48

Fî İlme'l Me'ânî

357. <i>Mütevvel</i> Cilt 1 Siyah ciltli, Talik ile, Cetvelsiz, Mahşî, Satır 21	358. <i>Tavvel Hüsâmeddin</i> Cilt 1 Bevz ciltli, Cetvelsiz, Abâdî kâğıt, Nesih hattıyla, Satır 21	359. <i>Kısm-ı Sâlis Mine'l- Miftâh</i> Cilt 1 Siyah şemseli ciltli, Cetvelsiz, Nesih ve hatt-ı talik ile, Satır 19
360. <i>Sîrâmî âli- Mutavvel</i> Cilt Bevz ciltli, Cetvelsiz, Arabî hattıyla, Satır 21	361. <i>Musannifek âli- Mutavvel</i> Cilt Bevz ciltli, Cetvelsiz, Arabî hattıyla, Satır 27	362. <i>Îzâh</i> Cilt 1 Ebru ciiltli, Cetvelsiz, Hatt-ı Arabî, Satır 19
363. <i>Molla Hüsrev âli- Mutavvel</i> Cilt 1 Siyah ciltli, Abâdî kâğıt, Bi cetvelli, Nesih Arabî hattıyla, Satır	364. <i>Seyyid âli- Mutavvel</i> Cilt 1 Siyah ciltli, Nesih hattıyla, Cetvelsiz, Satır 23	365. <i>Îzâh</i> Cilt 1 Köhne ebru ciltli, Arabî hattıyla, Cetvelsiz, Satır 23
366. <i>Miftâh Mae'l-Seyyid</i> Cilt	367. <i>Musannifek âli- Seyyid el- Miftâh</i>	368. <i>Cevâş el- Miftâh</i> Cilt 1

Bevz şemse ciltli, Serh cetvelli, Talîk ile, Satır 23	Cilt Ebru ciltli, Cetvelsiz, Arabî hattıyla, Satır 21	Bevz şemseli ciltli, Altın cetvelli, Talîk ile, Madası nesih hattıyla, Cetvelsiz, Satır 21
369. <i>Hutâ'î âli- Muhtasar</i> Cilt 1 Siyah ciltli, Talîk ile, Satır 19	370. <i>Abdullah Yezdî</i> Cilt 1, Kırmızı ebru ciltli, Talîk ile, Satır 25	371. <i>Hutâ'î âli- Mutavvel</i> Cilt Siyah ciltli, Talîk ile, Satır
372. <i>Musannifek âli- Miftâh</i> Cilt Siyah ciltli, Serh cetvelli, Arabî hattıyla, Satır 21	373. <i>Şerhu'l- İzâh</i> Cilt Bevz ciltli, Cetvelsiz, Hatt-ı Arabî, Satır 23	

Sayfa 49

374. <i>Kâdızâde âli- Miftâh</i> Cilt 1 Köhne ebru ciltli, Talîk hattıyla, Satır 19	375. <i>Şerhu'l- Miftâh Hüsâmeddin Taftazânî</i> Cilt 1 Siyah ciltli, Cetvelsiz, Talîk hattıyla, Satır 29	376. <i>Şerhu'l- Miftâh Hüsâmeddin</i> Cilt 1 Siyah ciltli, Abâdî kâğıt, Talîk hattıyla, Cetvelsiz, Satır 23
377. <i>Şerhu'l- Miftâh Hüsâmeddin</i> Cilt Meşkî şemseli ciltli, Abâdî kâğıt, Altın cetvelli, Talîk ile, Satır 23	378. <i>Şerhu'l- Miftâh Hüsâmeddin</i> Cilt Köhne ebru ciltli, Bî cetvelli, Abâdî kâğıt, Nesih ile, Satır 23	379. <i>Şerhu'l- Miftâh es-Seyyid</i> Cilt 1 Kırmızı ciltli, Serh cetvelli, Abâdî kâğıt, Talîk ile, Satır 25
380. <i>Hasan Çelebi âli- Mutavvel</i> Cilt 1 Sarı ciltli, Talîk ile, Satır 27	381. <i>Hasan Çelebi âli- Mutavvel</i> Cilt 1 Yeşil deri ciltli, Abâdî kâğıt, Talîk ile, Satır 23	382. <i>Tağyîri'l Miftâh el-İbn Kemâl</i> Cilt 1 Siyah şemseli ciltli, Altın cetvelli, Talîk hattıyla, Satır 19
383. <i>Şerhu'l- Telhis es-Seyyid Abdullah</i> Cilt 1	384. <i>Hâşiye-el- Miftâh Allâmek</i> Cilt 1	385. <i>Saadeddin âli- Miftâh</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı,

Bevz ciltli, Cetvelsiz, Arabî hattıyla, Satır 17	Kırmızı şemseli ciltli, Altın ile cetvelli, Abâdî kâğıt, Talik ile, Satır 29	Abâdî kâğıt, Arabî hattıyla, Satır 29
386. <i>Hâşiye-Mutavvel</i> <i>Abdulhalim el- Kirmânî</i> Cilt 1 Kırmızı ciltli, Nesih hattıyla, Satır 19	387. <i>Şerhu'l- İzâh</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Talik Arabî hattıyla, Satır 21	

Sayfa 50

388. <i>Tevvel âli- Telhîs</i> <i>Hüsameddin</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Arabî hattıyla, Satır 21	389. <i>Abdullatif fî Meâ'nî</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Talik hattıyla, Satır 23	390. <i>Mutavvel</i> Cilt 1 Köhne şemseli cilt, Talik hatt-ı, Abâdî kâğıt, Satır 21
391. <i>Hutâ'î Mae'l</i> <i>Abdullah Yezdî</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Nesih hattıyla, Satır 21	392. <i>Sîrâmî âli- Mutavvel</i> Cilt 1 Mezheb yeşil ciltli, Talik hattıyla, Satır 25	393. <i>Şerhu'l- Miftâh</i> <i>Seyyid Şerîf</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Abâdî kâğıt, Talik hatt-ı Arabî, Satır 25
394. <i>İzâh</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Nesih hattıyla, Satır 9	395. <i>Muhtasar</i> Cilt 1 Siyah ciltli, Nesih hattıyla, Satır 23	396. <i>Seyyid âli- Mutavvel</i> Cilt Seyyid âli- mutavvel siyah ciltli, Talik hattıyla, Satır 19
397. <i>Hüsamzâde âli- Seyyid</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Talik hattıyla, Satır 17	398. <i>Telhîs</i> Cilt Kırmızı ciltli, Serh cetvelli, Talik hattıyla, Satır 15	399. <i>Şerhu'l- Telhîs es- Seyyid Abdullah</i> Cilt 1 Bevz ciltli, Bi cetvelli, Arabî hattıyla, Satır 17
400. <i>Hüsam âli- İstâreh</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Altın cetvelli, Talik ile, Satır 25	401. <i>Kâsım el- Leysî âli- Mutavvel</i> Cilt 1 Fıstıkî deri kaplı, Talik ile, Cetvelsiz, Satır 23	402. <i>Metne Miftâh</i> Cilt Yeşil deri kaplı, Nesih ile, Abâdî kâğıt, Altın cetvelli, Satır 15

403. <i>Mutavvel Saadeddin</i> Cilt 1 Bi hatt-ı talik, Altın cetvelli, Altın şemseli Osmanî ciltli, Satır 25	404. <i>Seyyid âli- Mutavvel</i> Cilt 1 Bi hatt-ı talik, Altın cetvelli, Siyah ciltli şemseli, Satır 17	405. <i>Şerhu'l- Muhtasar</i> <i>İbn Halebî el- İnsad</i> Cilt Bi hatt-ı talik, Bevz ciltli, Satır 21
--	--	--

Sayfa 51

406. <i>Hâşiye-Mutavvel</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Köhne bevz ciltli, Satır 25	407. <i>el- İzâh Şerhu'l- Telhîs</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Siyah ciltli, Satır 19
408. <i>Şerhu'l- Miftâh Saadeddin</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Siyah ciltli, Satır 21	409. <i>Mecmu'a el Belâgat</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Bevz ciltli, Satır 21

Sayfa 54

Fî Ūlumi'l Nahîv

410. <i>Mufasssal</i> Cilt 1 Bevz ciltli, Arabî hattıyla, Cetvelsiz, Satır 21	411. <i>Mugni'l Lebîb</i> Cilt 1 Bevz ciltli, Abâdî kâğıt, Altın cetvelli, Talik hattıyla, Satır 23	412. <i>Câmî'</i> Cilt 1 Fıstıkî deri kaplı, Abâdî kâğıt, Altın cetvelli, Satır 17
413. <i>Hüsâm âli- Câmî'</i> Cilt 1 Siyah ciltli, Serh cetvelli, Talik ile, Satır 23	414. <i>Şeyh Râzî âli- Kâfiye</i> <i>veş- Şâfiye</i> Cilt 1 Kırmızı şemseli ciltli, Altın cetvelli, Talik ile, Satır 23	415. <i>Şeyh Râzî âli- Kâfiye</i> <i>veş- Şâfiye</i> Cilt 1 Fıstıkî deri kaplı, Altın cetvelli, Nesih hatt-ı ile, 31
416. <i>el- Kalide âli-</i> <i>Mufasssal</i> Cilt 1 Siyah ciltli, Arabî hattıyla, Cetvelsiz, Satır 23	417. <i>Şâhî âli- Kâfiye</i> Cilt 1 Bevz ciltli, Altın cetvelli, Abâdî kâğıt, Nesih, Satır 12	418. <i>Emtâhan el- Ezkâ</i> Cilt Siyah ciltli, Nesih hattıyla, Satır 17
419. <i>Mensîf Şerhu'l-</i>	420. <i>Şerhu'l- Dîbâceti'l</i>	421. <i>Sanev</i>

<i>Mağni'l Lübab</i> Cilt 1 Bevz ciltli, Arabî hattıyla, Cetvelsiz, Satır 25	<i>Seyyid Alizâde</i> Cilt 1 Mâî' ebru ciltli, Talîk hattıyla, Satır 17	Cilt 1 Kırmızı köhne ciltli, Talîk hattıyla, Satır 15
422. <i>Şerh-i Kâfiye</i> Cilt 1 Ebru ciltli, Rik'a hattıyla, Satır 19	423. <i>Hüsam âli- Câmî'</i> Cilt 1 Ekser'i Müsnef hattıyla, Satır 21	424. <i>Şerhu'l- Dîbâceti'l</i> <i>Seyyid Alizâde</i> Cilt 1 Siyah ciltli, Serh cetvelli, Talîk ile, Satır 15
425. <i>Kâdî İsnad âli-</i> <i>Muhtasar İbn Halebî</i> Cilt 1 Bevz ciltli, Talîk ile, Cetvelsiz, Satır 19	426. <i>Şerhu'l- Küttâb</i> <i>Suyutî</i> Cilt 2 İkisi dahi ebru ciltli, Cetvelsiz, Nesih ile 29	

Sayfa 55

427. <i>Îzâh Şerh-i Mufasssal</i> Cilt 1 Bevz ciltli, Abâdî kâğıt, Rikâ' hattıyla, Cetvelsiz, Satır 21	428. <i>Efsâh âli- Kâfiye</i> Cilt 1 Siyah ciltli, Abâdî kâğıt, Nesih hattıyla, 21	429. <i>Abdulgafûr</i> Cilt 1 Köhne bevz ciltli, Serh cetvelli, Talîk ile, Satır 17
430. <i>Mugni'l Lebib</i> Cilt 1 Bevz ciltli, Nesih hattıyla, Satır 13	431. <i>Miftâh Şerhu'l-</i> <i>Mesbâh</i> Cilt 1 Ebru ciltli, Hatt-ı Arabî, Satır 19	432. <i>Mutâvssıt Şerhu'l</i> <i>Kâfiye</i> Cilt 1 Siyah ciltli, Abâdî kâğıt, Altın cetvelli, Talîk ile, Satır 17
433. <i>Tertîb Cemaleddin</i> <i>Debbâğzâde</i> Cilt 1 Bevz ciltli, Talîk hattıyla, Satır 17	434. <i>Evsâhü'l Mesellek</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Serh cetvelli, Nesih hattıyla, Satır 15	435. <i>Abdulgafûr</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Nüshay-ı müşaye hattıyla, Satır 21
436. <i>Mugni'l Lebib</i> Cilt Bevz ciltli,	437. <i>el- Cene'd- Dâni fî</i> <i>Hurûfî'l- Me'ânî</i> Cilt	438. <i>Şeyh Râzî âli- Kâfiye</i> Cilt Yeşil deri ciltli,

Nesih hattıyla, Satır	Yeşil deri kaplı, Arabî hattıyla, Satır 23	Abâdî kâğıt, Altın cetvelli, Satır 29
439. <i>Şerhu'l- Kâfiye İbn Mâli-k</i> Cilt Yeşil deri kaplı, Arabî hattıyla, Satır 27	440. <i>Hüsam âli- Kâfiye</i> Cilt 1 Bevz şemseli ciltli, Altın cetvelli, Abâdî kâğıt, Nesih Arabî hattıyla, Satır 25	441. <i>Hüsam âli- Câmî'</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Serh cetvelli, Talik ile, Satır 23
442. <i>Aklid Serh Mufasssal</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Arabî hattıyla, Satır 27	443. <i>Nihayetü'l Hücce Şerhu'l- Kasîde Tâiyete fî Mecm'ua'</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Abâdî kâğıt, Talik hattıyla, Satır 21	

Sayfa 56

444. <i>Mufasssal</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Serh cetvelli, Arabî hattıyla, Satır 13	445. <i>Demâmîni Şerhu'l- Mugni'l Lebîb</i> Cilt 1 Fıstıkî deri kaplı, Abâdî kâğıt, Cetvelsiz, Satır 23	446. <i>elfiyye İbn Mâli-k</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Arabî hattıyla, Satır 11
447. <i>Sûyûtî âli- Mugni'l Lebîb</i> Cilt 1 Siyah şemse ciltli, Talik ile Arabî hatt-ı, Satır 31	448. <i>Molla Câmî</i> Cilt Bi hatt-ı talik, Altın cetvelli, Bevz ciltli, Satır 21	449. <i>Tâberî Nâmü'l İbn Seniye</i> Cilt 1 Bi hatt-ı Arabî, Ebru ciltli, Satır 21
450. <i>Şerhu'l- Râzî âli- Kâfiye</i> Cilt Bi hatt-ı talik, Altın cetvelli, Bevz ciltli, Satır 27	451. <i>Şerhu'l- Mugni'l Lebîb Demâmîni</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Köhne bevz ciltli, Satır 27	452. <i>Şemânî Şerhu'l- Mugni'l</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Bevz ciltli, Satır 31
453. <i>Şerhu'l- Râzî</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Siyah ciltli, Satır 32	454. <i>Tabakati'l Buğyetü'l Suyûtî</i> Cilt Bi hatt-ı talik, Ciltli, Satır 27	

Sayfa 64

Fî Ülümi'l Sarf

455. <i>Şâfiye</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Cetvelli, Talik hattıyla, Satır 7	456. <i>Şâfiye</i> Cilt 1 Ebru ciltli, Talik hattıyla, Satır 11	457. <i>Çârperdi Şerhu'l-Şâfiye</i> Cilt 1 Ahkârdi kaplı, Talik ile, Satır 19
458. <i>Çârperdi Şerhu'l-Şâfiye</i> Cilt 1 Siyah ciltli, Serh cetvelli, Talik müşaye hattıyla, Satır 21	459. <i>Seyyid Abdullah Şerhu'l-Şâfiye</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Cetvelsiz, Nesih hattıyla, Satır 19	460. <i>Dinkoz Şerhu'l-Merâh</i> Cilt 1 Siyah köhne ciltli, Serh cetvelli, Nesih hattıyla, Satır 21

Sayfa 70

Fî Fenn-i Lûgatü'l Arabîyye ve Fârisiyye

461. <i>Lisânü'l-Arab</i> Cilt 2 İkisi dahi siyah ciltli, Semerkandi kâğıt, Altın cetvelli, Hatt-ı talik, Satır 53	462. <i>Sihâhu'l Cevherî</i> Cilt 1 Bevz ciltli, Abâdî kâğıt, Arabî hattıyla, Nesih satır, Satır 43	463. <i>Sihâhu'l Cevherî</i> Cilt 1 Siyah ciltli, Cetvelsiz, Nesih ile, Satır 27
464. <i>Kâmus</i> Cilt 1 Siyah ve şemseli küttab ciltli, Altın cetvelli, Nesih Arabî hattıyla, Satır 41	465. <i>Kâmus</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Abâdî kâğıt, Altın cetvelli, Nesih hattıyla, Satır 31	466. <i>Kâmus</i> Cilt 1 Kırmızı ciltli, Cetvelsiz, Nesih hattıyla, Satır 29
467. <i>Magribî'l Lügâ</i> Cilt 1 Kırmızı şemseli ciltli, Abâdî kâğıt, Altın cetvelli, Nesih hattıyla, Satır 19	468. <i>Magribî'l Lügâ</i> Cilt 1 Kırmızı ciltli, Cetvelsiz, Nüshay-ı müşaye hattıyla, Satır 21	469. <i>Musbahü'l Münir</i> Cilt 1 Siyah şemseli ciltli, Âli- cetvelli, Nesih hattıyla, Satır 29
470. <i>Tercüman'ı Sâhih</i> Cilt 1 Bevz ciltli, Serh cetvelli, Nesih hattıyla,	471. <i>Aksamu'l Arab fî Tercüme'i Mukaddimetü'l Adab</i> Cilt 1 Yeşil şemseli ciltli,	472. <i>Ahter-i Kebîr</i> Cilt 1 Sarı cilalı kaplı, Cetvelsiz, Nesih hattıyla,

Satır 21	Cetvelsiz, Talik ile, Satır 31	Satır 27
473. <i>Şerefnâme-i Münîrî</i> Cilt Meşki ciltli, Altın cetvelli, Talik ile, Satır 19	474. <i>Deşîşî</i> Cilt Kırmızı şemseli ciltli, Serh cetvelli, Talik ile, Satır 29	475. <i>Lûgat-i Ni'metullah</i> Cilt Bevz ciltli, Nesih hattıyla, Cetvelsiz, Satır 19
476. <i>Kitâbü'l Cemheretü'l-Luga</i> Cilt Bi hatt-ı nesih, Bevz şemseli ciltli, Satır 35	477. <i>Gevâmaz el- Sahih</i> Cilt Bi hatt-ı nesih, Bevz ciltli, Satır 13	

Sayfa 77

Fî Fennü'l Edeb

478. <i>Mâ Yu'avvel aleyhi fî'l-Muzâf ve'l Muzâf İleyh</i> Cilt 1 Kırmızı ve şemseli ciltli, Abâdî kâğıt, Altın cetvelli, Talik hattıyla, Satır 27	479. <i>Küttabü'l Lefbâ</i> Cilt Meşki ciltli, Abâdî kâğıt, Altın cetvelli, Satır 31	480. <i>Meşâri'u'l- Eşvâk ilâ Mesâri'i'l-'Uşşâk</i> Cilt 1 Fıstıkî deri kaplı, Cetvelsiz, Arabî hattıyla, Satır 22
481. <i>Şerhu'l- Makâmât Harîrî's- Şerişi</i> Cilt 1 Yeşil ciltli, Serh cetvelli, Nesih hattıyla, Satır 29	482. <i>Me'âhidü't-Tensîs</i> Cilt 1 Bevz şemseli ciltli, Nesih hattıyla, Cetvelsiz, Satır 29	483. <i>Şerhu'l- Mütenebbî el- Vâhidî</i> Cilt 1 Kırmızı ciltli, Nesih hattıyla, Serh cetvelli, Satır 29
484. <i>Kelimü'l- Dürrem</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Abâdî kâğıt, Nesih hattıyla, Altın cetvelli, Satır 15	485. <i>Emsâl-i Medenî</i> Cilt 1 Bevz şemseli ciltli, Abâdî kâğıt, Altın cetvelli, Talik hattıyla, Satır 22	486. <i>Burhâneddin Zahîre</i> Cilt 1 Siyah ciltli, Arabî hattıyla, Cetvelsiz, Satır 19
487. <i>Nezâretü'l Ğaraib</i> Cilt 1 Kırmızı ciltli, Abâdî kâğıt,	488. <i>Ravzatü'l Hâtib Kâsım</i> Cilt 1 Şemseli Acem ciltli,	489. <i>Fezâilü Kureyş</i> Cilt 1 Meşki şemseli ciltli, Talik hattıyla,

Arabî hattıyla, Cetvelsiz, Satır 11	Altın cetveli, Abâdî kâğıt, Talik ile, Satır 19	Satır 21
490. <i>Resâil'ü Câhid</i> Cilt Yeşil deri kaplı, Arabî hattıyla, Satır 22	491. <i>Mukaddimetü'l Edeb</i> <i>Allemetü'l Zemahşerî</i> Cilt 1 Bevz ciltli, Serh cetveli, Talik hattıyla, Satır 23	492. <i>Fethi'l Hayyi'l</i> <i>Kavtim</i> Cilt 1 Bevz cetveli, Arabî hattıyla, Cetvelsiz, Satır 21

Sayfa 78

493. <i>Ferâidü'l- Kalâid</i> Cilt 1 Kırmızı ciltli, Cetvelsiz, Arabî hattıyla, Satır 17	494. <i>Tezkiretü'l</i> <i>Hamdûniyye</i> Cilt 1 Kırmızı ciltli, Nesih hattıyla, Cetvelsiz, Satır 21	495. <i>Şerhu'l- Hesmaniye</i> Cilt Siyah ce şemseli ciltli, Âli- cetveli, Nesih hattıyla, Satır 19
496. <i>Sânî min Lerhu'l</i> <i>Mütenebbî el- Arabî</i> Cilt 1 Kırmızı ciltli, Cetvelsiz, Nesih hattıyla, Satır 21	497. <i>Dîvân-ı Şerh Ârif</i> <i>Sâdî</i> Cilt 1 Şemseli Acem ciltli, Abâdî kâğıt, Talik hattıyla, Satır 19	498. <i>Sûde-i Şerh Gülistân</i> Cilt Bevz ciltli, Nüşay-ı müşaye hattıyla, Cetvelsiz, Satır 23
499. <i>Sûde-i Şerh Dîvân-ı</i> <i>Hoca Hâfız</i> Cilt 2 Cild-i evvel turuncu ve şemseli ve altın cetveli satır 27, ve sâni siyah ciltli, altın cetveli, talik hattıyla, satır 25	500. <i>Şerhu'l Dîvân-ı Hâfız</i> Cilt 1 Bevz ciltli, Talik ile, Abâdî kâğıt, Cetvelsiz, Satır 17	501. <i>Dîvân-ı Sâib Tebrîzî</i> Cilt 1 Kırmızı ciltli, Altın cetveli, Talik ile, Satır 23
502. <i>Bostân Şeyh Sâdî</i> Cilt 1 Siyah şemseli ciltli halkârî, Altın cetveli, Abâdî kâğıt, Hüsn-i hatt-ı talik, Satır 12	503. <i>Yusuflî Züleyha</i> Cilt 1 Köhne şemseli bevz ciltli, Altın cetveli, Abâdî kâğıt, Satır 15	504. <i>Musamere Şeyh</i> <i>Ekber</i> Cilt 1 Açık yeşil deri kaplı, Arabî hattıyla, Satır 31

505. <i>Keşfü'l – Kınâ'</i> Cilt 1 Açık yeşil deri kaplı, Arabî hattıyla, Satır 19	506. <i>Temyîz İbn Ma'n</i> Cilt 1 Yeşil ciltli, Mezheb nüshay-ı müşaye hattıyla, Satır 19	507. <i>Makâmât-ı Harîrî</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Nesih hattıyla, Abâdî kâğıt, Müşaye satır 12
508. <i>Kalâid el- Akbân</i> Cilt 1 Açık yeşil deri kaplı, Arap hattıyla, Satır 19	509. <i>Nûr el- Hasâ'isu</i> Cilt 1 Koyu yeşil deri kaplı, Arabî hattıyla, Satır 17	510. <i>Nüzûlü'l Gays</i> Cilt 1 Açık deri kaplı, Serh cetvelli, Nesih hattıyla, Satır 19

Sayfa 79

511. <i>Şerhu'l- Makâmât</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Arabî hattıyla, Satır 25	512. <i>Sükkerdânü's-Sultân</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Arabî hattıyla, Satır 29	513. <i>Dîvân-ı Hâkânî</i> Cilt Bevz ciltli, Cetvelsiz, Talîk hattıyla, Satır 25
514. <i>Sûdî Şerhu'l Dîvân-ı Hâfız</i> Cilt Turuncu şemseli ciltli, Altın cetvelli, Nesih hattıyla, Muhtasardır, Ancak mahsul eksik yazılmıştır, Satır 27	515. <i>Fethu'l Meşâiyih</i> Cilt 1 Fıstıkî deri kaplı, Cetvelsiz, Arabî hattıyla, Satır 19	516. <i>Bidâiyye</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Abâdî kâğıt, Cetvelsiz, Nesih hattıyla, Satır 29
517. <i>Resâil-i fî Fusûlü'l- Usrûşenî</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Talîk ile, Satır 17	518. <i>Emsâl-i Zemâhşeri</i> Cilt 1 Yeşil derili, Serh cetvelli, Abâdî kâğıt, Hatt-ı Arabî, Satır 17	519. <i>Hazreciyye</i> Cilt Fıstıkî deri kaplı, Cetvelsiz, Arabî hattıyla, Satır 19
520. <i>Ta'rîfât</i> Cilt 1 Deri kaplı, Cetvelsiz, Talîk ile, Satır 15	521. <i>Hayâtü'l-Hayevân</i> Cilt 1 Bi hatt-ı Arabî, Kırmızı ciltli, Satır 25	522. <i>Ravzâtü'l AHBÂB</i> Cilt 1 Bi hatt-ı talîk, Bevz ciltli, Altın cetvelli, Satır 19
523. <i>Tercüme'i Mukaddimetü'l Edeb</i> Cilt 1	524. <i>Makâmât-ı Harîrî</i> Cilt 1 Bi hatt-ı nesih,	525. <i>Mecmûa'i Resâil-i fî Arûz</i> Cilt 1

Siyah şemseli ciltli, Bi hatt-ı talik, Altın cetvelli, Satır 25	Altın cetvelli, Kırmızı şemseli ciltli, Satır 13	Bi hatt-ı nesih, Bevz ciltli, Altın cetvelli, Satır 19
526. <i>Kitâb-ı Mecmûa'l Ebsâr</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Köhne ciltli, Satır 23	527. <i>Sîrî San'at</i> Ebru ciltli, Bi hatt-ı Arabî, Satır	528. <i>Kitâb-ı Zerî'a</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Köhne ciltli, Satır 15
529. <i>Kitâbü'l Hayvan el-Câhız</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Ebru ciltli, Satır 31		

Sayfa 80

530. <i>Mecmû'a Ferâid fî Şerhu'l- Kavâid</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Kırmızı ciltli, Satır 23	531. <i>Tabakâtü'l -Kübrâ</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Köhne ciltli, Satır 45	532. <i>Reb'ü'l-Ebrâr Zemahşerî</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Köhne bevz ciltli, Satır 21
533. <i>Me'âhidü't-Tensîs fî Şerhi Şevâhidi't-Telhîs</i> Cilt Bi hatt-ı nesih, Ebru ciltli, Satır 33	534. <i>Kütübü'l Ensaf b. İbn Esîr el- -Keşşaf</i> Cilt Satır 21	535. <i>Şerhu'l- Teammiyye el- Fârisiye</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Ebru ciltli, Satır 23
536. <i>Temîmî el- Durer</i> Cilt Bi hatt-ı nesih, Altın cetvelli, Siyah ciltli şemseli, Satır 27	537. <i>Miftâhu'l-Ulûm</i> Cilt Köhne ciltli, Bi hatt-ı nesih, Satır 13	

Sayfa 85

Kütüb-ü Tevârih

538. <i>Tercüme-i Târih-i İbn Kesîr</i> Cilt 4 Cild-i evvel verâce bevz	539. <i>Dürerü't-Ticân</i> Cilt 1 Bevz ciltli, Hatt-ı Arabî,	540. <i>Tevârih-i Mirhând</i> Cilt 1 Mezheb ravgî ciltli,
---	---	---

ciltli, Sânî ve Sâli-s kırmızı ve şemseli ciltli, sâmi verâce serh cetvelli, Cild-i evvel hatt-ı talik, Satır cild-i evvel 21, Satır sânî 23, Satır sâli-s 17, Satır Râbi' 21	Cetvelsiz, Satır 21	Altın cetvelli, Abâdî kâğıt, Satır 27
541. <i>Hüsni'l- Muhâdara</i> Cilt 1 Kırmızı şemseli ciltli, Serh cetvelli, Satır 27	542. <i>Târih-i İbn Kesîr</i> Cilt 3 Evvel ve sâlîs bevz ebru ciltli, Cümlesi cetvelsiz, Arabî hattıyla Evvel satır 27, Sâlîs ve Râbi' satır 31	543. <i>Hıttatî el- Makrîzî</i> Cilt 2 İkisi dahi yeşil deri kaplı, Cetvelsiz, Arabî hattıyla, Evvel satır 33, Sânînin satırı 35
544. <i>Ravzatü'l İcâb</i> Cilt 1 Kırmızı şemseli ciltli, Sünen ciltli, Abâdî kâğıt, Nesih hattıyla, Satır 19	545. <i>Dürretü'l-Eslâk fî Devleti'l-Etrâk</i> Cilt 2 İkisi dahi yeşil deri kaplı, Evvel cetvelsiz, Sânî muhtelif, İkisi dahi Arabî hattıyla, Her birinde satır 27	546. <i>Müntehab Dürri'l Târih</i> Cilt 1 Ebru ciltli, Talik hattıyla, Cetvelsiz, Satır 25
547. <i>Menâkıbu'l-İmâmi'l- A'zam</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Arabî hattıyla, Cetvelsiz, Satır 25	548. <i>Tabakâtî'l-Etubbâ'</i> Cilt 1 Bevz ciltli, Nesih Arabî hattıyla, Cetvelsiz, Satır 21	549. <i>Nekârestân Gaffârî</i> Cilt 1 Bevz ciltli, Altın cetvelli, Talik hattıyla, Satır 23
550. <i>Târih-i Ūtbî</i> Cilt 1 Yeşil şemseli ciltli, Cetvelsiz, Talik hattıyla, Satır 19	551. <i>Târîh-i Vassâf el- Hazrî</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Abâdî kâğıt, Altın cetvelli, Talik ile, Satır 21	552. <i>İ'lâm bi- A'lâmi Beledillahi'l-Harâm</i> Cilt Bevz şemseli ciltli, Altın cetvelli, Nesih hattıyla, Satır 19

553. <i>Târih-i Hamîs</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Serh cetvelli, Nesih hattıyla, Satır 31	554. <i>Târih-i Hamîs</i> Cilt 1 Yeşil köhne deri ciltli, Abâdî kâğıt, Serh cetvelli, Satır 32	555. <i>Medârici'l Nübüvve</i> Cilt 1 Nesih hatt-ı, Abâdî kâğıt, Cetvelli, Siyah ciltli, Satır 25
556. <i>İ'lâm fî-A'lâmi Ahvâl Mescidi'l Haram</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Cetvelsiz, Nesih hatt-ı Arabî, Satır 21	557. <i>Târih-i Güzîde</i> Cilt 1 Köhne yeşil deri kaplı, Abâdî kâğıt, Altın cetvelli, Talîk hüsnü hattıyla, Satır 17	558. <i>Târih-i İbn Kesîr</i> Cilt 1 Yeşil deri ciltli, Talîk hattı, Abâdî kâğıt, Satır 25
559. <i>Târih-i İbnü's- Şihne</i> Cilt 1 Bevz ciltli, Arabî hattıyla, Satır 25	560. <i>Târih-i Celâlzâde</i> Cilt 1 Yeşil sehhayyan ciltli, Abâdî kâğıt, Talîk hattıyla, Satır 29	561. <i>Mevahib-i Züniye</i> Cilt 2 Bevz ciltli, Hatt-ı Arabî, Cetvelsiz, Satır 33
562. <i>Mevahib-i Züniye</i> Cilt 1 Yeşil deri ciltli, Nesih Arabî hattıyla, Satır	563. <i>Mevridü'l-Azbü'l</i> Cilt Yeşil deri kaplı, Hatt-ı Arabî, Satır 19	564. <i>Seferü'l Evvel min Nücümü'z-Zâhira</i> Cilt 1 Yeşil şemseli ciltli, Altın cetvelli, Abâdî kâğıt, Nesih Arabî hattıyla, Satır 35
565. <i>Esmâ'ü Ricâl</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Talîk hattıyla, Satır	566. <i>Fâkîhetü'l-Hulefâ</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Serh cetvelli, Satır 25	567. <i>Cevâhirü'l-Mudîyye</i> Cilt 1 Fıstıkî deri kaplı, Hatt-ı Arabî, Cetvelsiz, Satır 27
568. <i>Târih-i Dimaşk İbn Asâkir</i> Cilt 11 On biri dahi meşkî ve şemseli ciltli, Kalem-i vâhid, Nüşay-ı müşaye, Arabî hattıyla, Serh cetvelli, Satır 29	569. <i>Ravzatü's-Safâ</i> Cilt 1 Bevz şemseli ciltli, Müşaye hatt-ı Arabî, Altın cetvelli, Satır 25	570. <i>Târih-i İbn Hâldun</i> Cilt 7 Köhne ebru muhafazalı ve bevz ciltli, Ve bi hatt-ı Arabî
571. <i>Târih-i Vassâf</i> Cilt Bi hatt-ı talîk, Altın cetvelli,		

Siyah ciltli, Satır 21		
---------------------------	--	--

Sayfa 87

572. <i>Târih-i Vassâf</i> Cilt 1 Bi hatt-ı talik, Altın cetvelli, Yeşil derili, Satır 25	573. <i>Hüsnü'l Muhâdara min Tevârih-i Mısır</i> Cilt 1 Bi hatt-ı nesih, Altın cetvelli, Yeşil şemseli, Satır 25	574. <i>Tarih-i Câmi</i> Cilt 1 Bi hatt-ı talik, Yeşil deri ciltli, Altın cetvelli, Satır 32
575. <i>Tevârih-i Tâberi</i> Cilt 1 Bi hatt-ı nesih, Köhnne yeşil deri ciltli, Altın cetvelli, Satır 35	576. <i>Tercüme-i Mevzûâtü'l-Ulûm fî Tarih</i> Cilt 1 Bi hatt-ı müşaye talik, Bevz şemseli ciltli, Satır 29	577. <i>Tarih-i Hâmis</i> Cilt 1 Bi hatt-ı Arabî, Altın cetvelli, Bevz şemseli ciltli, Satır 27
578. <i>Me'âricü'n-Nübüvve</i> Cilt 1 Bi hatt-ı talik, Altın cetvelli, Siyah şemseli ciltli, Satır 33	579. <i>Şerhu'l- Tarih-i Aynî</i> Cilt 1 Bi hatt-ı Atabi, Yeşil deri kaplı, Satır 31	580. <i>Delail-i Nübüvvetü'l Muhammediyye ve Fütüvveti'l Ahmediyye Aleyhe Fazıl et- Taciyye</i> Cilt 1 Bi hatt-ı nesih, Siyah şemseli ciltli, Altın cetvelli, Satır 25
581. <i>Ahbârü'l Bilâd</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Bevz ciltli, Satır 33	582. <i>el- Devlet-i Tarih</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Köhnne ciltli, Satır 27	583. <i>Tarih-i Mürücü'z- Zeheb</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Siyah ciltli, Satır 27
584. <i>Menâkıbu'l Rûsul</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Köhnne kırmızı ciltli, Satır 21	585. <i>Tercüme-i Tevârih</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Köhnne ciltli, Satır 17	586. <i>el- Lübâbü'l Ensâb</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî şemseli yeşil ciltli, Satır 29
587. <i>Fütûhâti'l-Mekkiyye</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî şemseli ciltli, Satır 41	588. <i>Mîne'l Miskîn</i> Cilt Bi hatt-ı talik, Altın cetvelli, Bevz ciltli, Satır 32	589. <i>Kitâb-ı Zebûr</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Köhnne ciltli, Satır 9

Sayfa 88

590. <i>Umdetü't-Tâli-b fî Nesebi Âli- Ebû Tâli-b</i> Cilt Bi hatt-ı talik, Ebru ciltli, Satır 15	591. <i>Es- Sâni min Muhcel min Hurfel- Mecalîs</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Ebru ciltli, Satır 17	592. <i>Tarih-i Bâgdâdî</i> Cilt 1 Siyah şemseli ciltli, Bi hatt-ı nesih, Satır 45
593. <i>Tarih-i Medine-i Münevvere</i> Cilt 1 Siyah ciltli, Bi hatt-ı Nesih, Satır 35	594. <i>Siyerdir</i> Cilt 1 Bi hatt-ı Arabî, Bevz ciltli, Satır 25	

Sayfa 93

Fî Tasavvûf

595. <i>İhyâ'ü Ulûm</i> Cilt 1 Siyah ve mezheb ciltli, Abâdî kâğıt, Altın cetvelli, Hüsnu hattıyla nesih, Satır 29	596. <i>İhyâ'ü Ulûm</i> Cilt 1 Fıstıkî deri kaplı, Altın cetvelli, Abâdî kâğıt, Nesih Arabî hattıyla, Satır 27	597. <i>İhyâ'ü Ulûm</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Abâdî kâğıt, Altın cetvelli, Nesih ile, Satır 29
598. <i>İhyâ'ü Ulûm</i> Cilt 4 Cümlesi bevz ciltli, Cetvelsiz, Arabî hattıyla, Satır 27	599. <i>İhyâ'ü Ulûm</i> Cilt Siyah şemseli, Altın cetvelli, Abâdî kâğıt, Nesih hattıyla, Satır 27	600. <i>Şerhu'l- Menâzili Sâirin</i> Cilt 1 Bevz ciltli, Talik ile, Cetvelsiz, Satır 21
601. <i>Kitâbü'l Gunye Şeyh Seyyid Muhyiddin</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Abâdî kâğıt, Altın cetvelli, Nesih Arabî hattıyla, Satır 23	602. <i>Kelam-ı Fâziha</i> Cilt Ebru ciltli, Cetvelsiz, Nüsha-ı müşaye hattıyla, Satır 13	603. <i>Gunye Abdülkadir Geylânî</i> Cilt 1 Sarı köhne ciltli, Cetvelsiz, Nüsha-ı müşaye hattıyla, Satır 23
604. <i>Nakşî Fusûs ve Nakdü'n-Nusûs</i> Cilt 1 Bevz ciltli, Nesih ile, Cetvelsiz, Satır 23	605. <i>Faslü'l- Hitâb</i> Cilt 1 Bevz şemseli ciltli, Abâdî kâğıt, Serh cetvelli, Talik hattıyla, Satır 17	606. <i>Yevâkît</i> Cilt 1 Bevz ciltli, Serh cetvelli, Arabî hattıyla, Satır 23
607. <i>Tercüme-i Fütühat-ı Esrar</i>	608. <i>Külliyât-ı Mevlâna Abdurrahman Câmî</i>	609. <i>Külliyât-ı Mevlâna Abdurrahman Câmî</i>

Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Altın cetvelli, Abâdî kâğıt, Nesih hattıyla, Satır 23	Cilt 1 Siyah sâgri ciltli şemseli, Altın cetvelli, Abâdî kâğıt, Talik ile, Satır 25	Cilt 1 Kırmızı şemseli ciltli, Abâdî kâğıt, Altın cetvelli, Nesih müşaye hattıyla, Satır 31
---	--	--

Sayfa 94

610. <i>Mesnevî Şerif</i> Cilt 1 Siyah şemseli ciltli, Altın cetvelli, Abâdî kâğıt, Talik ile, Çârmasreh Satır 21	611. <i>Mesnevî Şerif</i> Cilt 1 Siyah şemseli ciltli, Altın cetvelli, Abâdî kâğıt, Talik ile, Çârmasreh, Satır 21	612. <i>Resâil-i Kesîr</i> Cilt 1 Bevz ciltli, Cetvelsiz, Arabî hattıyla, Satır 19
613. <i>Fütûhat-ı Esrar</i> <i>Mevlâna Câmi</i> Cilt 1 Deri kaplı, Altın cetvelli, Talik hattıyla, Satır 19	614. <i>Tercüme-i Fütûhat-ı Esrar</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Altın cetvelli, Abâdî kâğıt, Nesih ile, Satır 23	615. <i>Tercüme-i Füsûl-ı Hitâb</i> Cilt 1 Köhne kırmızı ciltli, Cetvelsiz, Nesih ile, Satır 29
616. <i>Şerhu'l- Mesnevî Şerif Abdullah Efendi</i> Cilt 2 Bi hatt-ı talik, Altın cetvelli, Yeşil şemseli ciltli, Satır 23	617. <i>Fütûhat-ı Mekkiyye</i> Cilt 1 Talik müşaye hattıyla, Altın cetvelli, Yeşil şemseli ciltli, Satır	618. <i>Mesnevî Şerif</i> Cilt 1 Nesih şemseli ciltli, Altın cetvelli, Satır 25
619. <i>Defa 'ten Mesnevî Şerif</i> Cilt 1 Bi hatt-ı talik, Altın cetvelli, Bevz şemseli ciltli, Satır 27	620. <i>Şerhu'l- Mesnevî Şerif</i> Cilt 4 Dördü dahi köhne bevz ciltlidir, Satır 23	621. <i>İhyâ'ü Ulûm Gazzâlî</i> Cilt 1 Bi hatt-ı Arabî, Altın cetvelli, Bevz şemseli, Satır 23
622. <i>Defa 'ten İhyâ'ü Ulûm Gazzâlî</i> Cilt 1 Bi hatt-ı Nesih, Altın cetvelli, Bevz ciltli, Satır 27	623. <i>Minhâcü'l-Âbidîn</i> Cilt Bi hatt-ı nesih, Ebru ciltli, Satır 17	624. <i>Cefrû'l-Câmi'</i> Cilt Şemseli köhne ciltli, Satır
625. <i>-Gureru'l-Hikem ve Düreru'l-Kilem</i>		

Cilt Bi hatt-ı nesih, Köhne ciltli, Satır 12		
---	--	--

Sayfa 101

Fî Mantık min el- Hikmet

626. <i>Mirzâcan âla İsbâti'l-Vâcib</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı ciltli, Talik hattıyla, Satır 21	627. <i>Ahmed Haydar âli- İsbâti'l-Vâcib</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Talik hattıyla, Satır 27	628. <i>Şerhu'l--Makâsîd</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Serh cetvelli, Hatt-ı Arabî, Satır 31
629. <i>Şerhu'l-Akâid âla Hayâlî</i> Cilt 1 Şerh-i akâid mâ hayâli- nefti deri kaplı, Talik hattıyla, Cetvelsiz, Satır 21	630. <i>Mecmuat'ül fî Kelâm</i> Cilt Açık deri kaplı, Nesih hattıyla, Satır 60	631. <i>Burhan fî Mantık</i> Cilt 1 Ebru ciltli, Siyah cetvelli, Talik hattıyla, Satır 19
632. <i>Şerhu'l- Metâli- 'u'l Urmevî</i> Cilt Ebru ciltli, Talik hattıyla, Arabî hatt-ı müşaye, Satır 32	633. <i>Celâl</i> Cilt Koyu yeşil deri kaplı, Nesih hattıyla, Satır 17	634. <i>Levâmi 'u'l-Esrâr</i> Cilt 1 Köhne bevz ciltli, Talik müşaye hattıyla, Satır
635. <i>Muhâkemât</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Abâdî kâğıt, Talik ile, Satır 17	636. <i>Muhammed-i Şerîf âli- Celâleyn</i> Cilt 1 Siyah mezheb ciltli, Talik ile, Satır 21	637. <i>Şerhu'l- Tezkiru'l es- Seyyid</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Talik ile, Satır 20
638. <i>Hâşiye- Tecrid es- Seyyid Şerîf</i> Cilt 1 Yeşil deri ciltli, Cetvelli, Talik ile, Satır	639. <i>Metnî Mevâkıf</i> Cilt Siyah ciltli, Abâdî kâğıt, Serh cetvelli, Nesih ile, Satır 19	640. <i>Şerhu'l- Tehdînes mâ Hâşiye</i> Cilt Ebru ciltli, Arabî hattıyla, Satır 21
641. <i>Mantık Cümle</i> Cilt 1 Bevz ciltli, Nesih hattıyla, Satır 13		

642. <i>Mecmuâ fî Mantık</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Nesih hattıyla, Satır 20	643. <i>Şerhu'l- Şârt lit- Tevsî</i> Cilt 1 Yeşil deri ciltli, Arabî hattıyla, Satır 21	644. <i>Muhyiddin</i> Cilt Kırmızı şemseli ciltli, Altın cetvelli, Rikâ' hattıyla, Satır 21
645. <i>Mirzâcan Hâşiye- Metâlî</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Nesih hattıyla, Abâdî kâğıt, Satır 19	646. <i>Mîr âli- Celâl</i> Cilt Yeşil deri kaplı, Talik ile, Satır 17	647. <i>Mirzâcan Şerh-i Hikmeti'l Aynî</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Talik ile, Satır 21
648. <i>Mecmuâ 'i fî Mantık</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Talik ile, Satır 17	649. <i>Defa'ten Mecmuâtî' fî Mantık</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Talik ile, Satır 17	650. <i>Mirzâcan âli- Şerh el- Esâret</i> Cilt 1 Mezheb-i tertib, Abâdî kâğıt, Nesih hattıyla, Satır 29
651. <i>Metâlî- İntizâr fî Şerhi Tevâlî el- Envâr</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı , Hatt-ı Arabî, Satır 19	652. <i>Kara Davut</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Serh cetvelli, Nesih hattıyla, Satır 23	653. <i>Tenvîru'l-Metâlî-</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Hatt-ı Arabî, Satır 21
654. <i>Hâşiye-Metâlî-</i> Cilt 1 Yeşil deri ciltli, Arabî hattıyla, Satır 23	655. <i>Metn-i İşârât</i> Cilt 1 Yeşil deri ciltli, Nesih hattıyla, Satır 11	656. <i>Tadîl-i Ulûm fî Mantık</i> Cilt 1 Yeşil deri ciltli, Talik hattıyla, Satır 27
657. <i>Kul Ahmed</i> Cilt Siyah şemseli ciltli, Altın cetvelli, Talik ile,	658. <i>Fenârî</i> Cilt Anabi ciltli, Altın cetvelli, Nesih hattıyla, Satır 19	

659. <i>İsâm alâ Şerhi 'ş-Şemsiyye</i> Cilt 1 Yeşil deri ciltli, Cetvelsiz, Arabî hattıyla, Satır 25	660. <i>Şerhu 'l- Mevâkıf</i> Cilt 1 Deri kaplı, Cetvelsiz, Arabî hattıyla, Satır 31	661. <i>Şerhu 'l- Makâsıt</i> Cilt 1 Fıstıkî şemseli ciltli, Abâdî kâğıt, Cetvelsiz, Satır 23
662. <i>Molla Hüsrev âli-Muhtasari 'l Münteha</i> Cilt 1 Ebru ciltli, Cetvelsiz, Talik müşaye hattıyla, Satır 23	663. <i>Metni Mevâkıf</i> Cilt 1 Siyah şemseli ciltli, Abâdî kâğıt, Nesih hattıyla, Cetvelsiz, Satır 19	664. <i>Metni Mevâkıf</i> Cilt Yeşil deri kaplı, Altın cetvelli, Abâdî kâğıt, Nesih ile, Satır 19
665. <i>Şerhi Muhtasari 'l-Müntehâ Hamidüddin</i> Cilt 1 Ebru ciltli, Cetvelsiz, Talik ile, Müşaye hattıyla, Satır 23	666. <i>Şerhi Muhtasari 'l-Müntehâ el- Bahrî</i> Cilt Bevz ciltli, Cetvelsiz, Hatt-ı Arabî, Satır 21	667. <i>Levâmi 'u 'l-Esrâr Şerhi Metâli- 'i 'l-Envâr</i> Cilt 1 Bevz ciltli, Cetvelsiz, Hatt-ı Arabî, Satır 21
668. <i>Şerhu 'l- Nihâyet fî Hesap</i> Cilt 1 Ebru ciltli, Arap hattıyla, Satır 21	669. <i>Mecmuâtü 'l Mir Ebû 'l Feth</i> Cilt 1 Ebru ciltli, Talik ile, Satır 19	670. <i>İsâm âli- Vezayye</i> Cilt Yeşil deri kaplı, Talik ile, Satır 19
671. <i>el- Âri mâ Kâdî Mir</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Hatt-ı talik ile, Satır 17	672. <i>Mecmuâtü 'l fî 'l Adab</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Nesih hattıyla, Satır 19	673. <i>Mecmuâtü 'l Muhtasar Müntehî</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Talik hattıyla, Satır 22
674. <i>Mecmuâtü 'l fî 'l Adab</i> Cilt Köhne ebru ciltli, Arap hattıyla, Satır 13	675. <i>Şerhu 'l- Tezkiretü 'l Liizam</i> Cilt Ebru ciltli, Cetvelsiz, Hatt-ı Arabî, Satır 25	676. <i>Resâil-i Esterâbâdî</i> Cilt Ebru ciltli, Cetvelsiz, Hatt-ı Arabî, Satır 19

677. <i>Kânun-ı İbn Sinâ</i> Cilt 1 Bevz ciltli, Siyah cetvelli, Nesih hattıyla, Satır 54	678. <i>Şifâ-i İbn Sinâ</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Cetvelsiz, Satır 27	679. <i>Şifâ-i İbn Sinâ</i> Cilt Siyah ciltli, Cetvelsiz, Nesih hattıyla, Satır 42
680. <i>Ebkâru'l-Efkâr</i> Cilt 1 Yeşil bogası kaplı, Altın cetvelli, Nesih hattıyla, Satır 25	681. <i>Tebîrû'l Ulûm</i> Cilt Yeşil deri kaplı, Cetvelsiz, Hatt-ı Arabî, Satır 25	682. <i>Dürretü't-Tâc</i> Cilt Siyah ciltli, Cetvelsiz, Nüsha müşaye hattıyla, Satır 30
683. <i>Tıbb-ı Nebevî</i> Cilt 1 Siyah ciltli, Altın cetvelli, Nesih hattıyla, Satır 19	684. <i>Şerhu'l- Külliyyât-ı Kânun</i> Cilt 1 Yeşil deri kaplı, Cetvelsiz, Nesih ile, Satır 33	685. <i>Metni Mülâhhas ve Şerhu</i> Cilt Yeşil deri kaplı, Cetvelsiz, Hatt-ı Arabî, Satır 25
686. <i>Ta'likât</i> Cilt 1 Siyah ciltli, Altın cetvelli, Abâdî kâğıt, Talîk ile, Satır 27	687. <i>Hayâtü'l-Hayevân</i> Cilt 1 Siyah ciltli, Cetvelsiz, Nesih Arabî hattıyla, Satır 25	688. <i>Bastu'l Vâfî</i> Cilt 1 Ebru ciltli, Cetvelsiz, Hatt-ı Arabî, Satır 19
689. <i>Kitâb-ı Gânime</i> Cilt 1 Yeşil ciltli, Cetvelsiz, Hatt-ı Arabî, Satır 19	690. <i>Muğni Şerhu'l-Mûcezz</i> Cilt Siyah ciltli, Cetvelsiz, Nesih hattıyla, Satır 25	691. <i>Nüzhetü'l-Müştak</i> Cilt Ebru ciltli, Siyah cetvelli, Nesih ile, Satır 25
692. <i>Ta'dîlî'l-Ulûm</i> Cilt Ebru ciltli, Talîk ile, Cetvelsiz, Satır 21	693. <i>Mâ lâ Yese'u't-Tabîbe</i> Cilt Ebru ciltli, Cetvelsiz, Hatt-ı Arabî, Satır 21	694. <i>Mecmuâtü'l fî Adâb</i> Cilt Yeşil deri kaplı, Hatt-ı Arabî, Satır 17
695. <i>Tezkiretü'l Dâvut</i> Cilt 1 Bi hatt-ı talîk, Altın cetvelli, Bevz ebru ciltli, Satır 35	696. <i>Şifâü'l Hacı Paşa</i> Cilt 1 Bi hatt-ı nesih, Bevz şemseli ciltli, Satır 35	697. <i>Kânun-ı âli- İbn Sinâ</i> Cilt 1 Bi hatt-ı Arabî, Yeşil deri ciltli, Satır 39

Sayfa 105

698. <i>Kütüb-ü Meşâri'</i>	699. <i>Dürretü't-Tâc</i>	700. <i>Tehâfütü'l Hocazâde</i>
-----------------------------	---------------------------	---------------------------------

Cilt 1 Bi hatt-ı nesih, Altın cetvelli, Yeşil deri ciltli, Satır 21	Cilt 1 Bi hatt-ı talik, Altın cetvelli, Siyah ciltli, Satır 27	Cilt 1 Bi hatt-ı Arabî, Bevz ciltli, Satır 17
701. <i>Muhâkemât</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Köhne ciltli, Satır 27	702. <i>Kânun-ı fî't- Tıb</i> Cilt Köhne şemseli ciltli, Bi hatt-ı nesih, Satır 37	703. <i>Tahkîk-i âli- Kısmî Mantık</i> Cilt Bi hatt-ı müşaye talik, Köhne ciltli, Satır 19
704. <i>Külliyât-ı Kânun</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Yeşil ciltli, Satır 19	705. <i>Câmî Kîtâbü'l Ebû Yusuf</i> Cilt Kadife ciltli, Bi hatt-ı nesih, Satır 29	706. <i>Hâşiye-fî Kâb</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Ebru ciltli, Satır 14
707. <i>Nihâyetü'l-İdrâk fî Dirâyeti'l-Eflâk</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Bevz ciltli, Satır 23	708. <i>Şifâ-i İbn Sinâ</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Ebru ciltli, Satır 31	709. <i>Nebru es- Sâni min eş- Şifâ-i İbn Sinâ</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Bevz ciltli, Satır 33
710. <i>Şerhu't- Tezkiretü'l fî Hey'e</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Ebru ciltli, Satır 21	711. <i>es-Sirrü'l-Mektûm İmâm Râzi</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Satır 23	712. <i>Metni Mevâkıf</i> Cilt Köhne ciltli, Bi hatt-ı Arabî, Satır 15
713. <i>el- Melil ve'h- Hâl</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Bevz ciltli, Satır 27	714. <i>Şerhu'l- Mevâkıf</i> Cilt Bi hatt-ı talik, Altın cetvelli, Bevz ciltli, Satır 25	715. <i>Mukaddime İbn Haldun</i> Cilt 1 Bi hatt-ı nesih, Kırmızı sade ciltli, Satır 22
716. <i>Müfredâtü'l İbn Baytâr</i> Cilt Bi hatt-ı Arabî, Köhne bevz ciltli, Satır 25		

Ek 2. 1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu

Aded-i Umumi	Esamî-i Kütüb	Cild	Lisan	Müellif ve Tarih	Evsaf-ı mümeyyize ve tarih-i hatt-ı kâtib
		MESÂHİF-İ ŞERİFE			
1	<i>Mushaf-ı Şerif</i>	1		Az Kaile	Sülüs' cetvel-i altın ve serlevha
2	<i>(Diğer) Ecza' / 33</i>	2		Cel kaile	Sülüs ve cetvel-i serh

Aded-i Umumi	Esamî-i Kütüb	Cild	Lisan	Müellif ve Tarih	Evsaf-ı mümeyyize ve tarih-i hatt-ı kâtib
		KÜTÜB-İ SEMAVİYE			
3	<i>Tevrat</i>	-	Arabî		Arabî
4	<i>Tahcîlü-men Harrafe'l İncîl</i>	-	Arabî	Salih b. Hüseyin, 942	Nesih
5	<i>Zebur</i>	-	Arabî	-	Arabî, 702, Nesih

Aded-i Umumi	Esamî-i Kütüb	Cild	Lisan	Müellif ve Tarih	Evsaf-ı mümeyyize ve tarih-i hatt-ı kâtib
		KÜTÜB-İ FEN-İ KIRAAT			
6	<i>Tertîb 'ş-Şerîâ</i>	-	Arabî	Hafız Mahmud Vardari ,1054	Nesih, Halil b. Ömer, cetvel-i altın serlevha
7	<i>Teysîr</i>	-	Arabî	Ebû Amr Osman el-Kurtubî Fî 444	Arabî
8	<i>Şerhu'l-Kaside-tü'l-</i>	-	Arabî	Ebû Abdullah el- Fâsi , 672	Talik, Muhammed fî 852,

	<i>Şatiye</i>				cetvel-i altın
9	<i>Kaside-tü'l- Şatiye</i>	-	Arabî	Ebû Muhammed Kâsım , 590	Nesih, Abdülkerim verdi/746, cetvel-i altın
10	<i>Neşr fî'l- Kırââtî'l- Aşr</i>	-	Arabî	Muhammed el- Cezerî ,746	Nesih
11	<i>(Diğer) İhtisar ve'l- Aşr</i>	-	Arabî	Muhammed el- Cezerî , 746	Arabî, sadakati, fî 803
Aded-i Umumi	Esamî-i Kütüb	Cild	Lisan	Müellif ve Tarih	Evsaf-ı mümeyyize ve tarih-i hatt-ı kâtib
		KÜTÜB-İ TEFSİR-İ ŞERİFE			
12	<i>el- İtkân fî Ulûmi'l - Kur'ân</i>	-	Arabî	Celâeddin Suyûtî, / 878	Arabî, cetvel-i serh ve zahiriye
13	<i>el- İtkân fî Ulûmi'l - Kur'ân</i>	-	Arabî	Celâeddin Suyûtî, / 878	Arabî, 888 ve Altın
14	<i>el- İtkân fî Ulûmi'l - Kur'ân</i>	-	Arabî	Celâeddin Suyûtî, / 878	Arabî, Altın Muhammed, fî 883
15	<i>el- İtkân fî Ulûmi'l - Kur'ân</i>	-	Arabî	Celâeddin Suyûtî, / 878	Arabî, Altın Muhammed, fî 883
16	<i>el- İtkân fî Ulûmi'l - Kur'ân</i>	-	Arabî	Celâeddin Suyûtî, / 878	Nesih, fî 891
17	<i>Esbâbü'n- Nüzûl</i>	-	Arabî	Ali Vâhidî fî 468	Nesih, cetvel-i serh
18	<i>İ'câzü'l- Kur'ân</i>	-	Arabî	Ebû Bekir Bâkılânî	Arabî
19	<i>İr'abî'l - Kur'ân dürrü'l- Masûn</i>	-	Arabî	Abdullah el Ukberî fî 616	Arabî
20	<i>İr'abî'l - Kur'ân dürrü'l- Masûn</i>	Evvel	Arabî	Ahmed b. Sa'in fî 756	Arabî
21	<i>İr'abî'l - Kur'ân</i>	Sâni	Arabî	Ahmed b. Sa'in fî 734	Arabî

	<i>dürrü'l-Masûn</i>				
22	<i>İr'abî'l - Kur'ân dürrü'l-Masûn</i>	Sâli-s	Arabî	Ahmed b. Sa'in fî 734	Arabî
23	<i>Te'vilat</i>	-	Arabî	Muhammed el-Kâşânî fî 887	Talik, Mahmud el-Kâşânî fî 989, Serlevha, Altın
24	<i>(Diğer) Te'vilat</i>	-	Arabî	Muhammed el-Kâşânî fî 887	Nesih
25	<i>Tefsîr'il İrşâd</i>	-	Arabî	İbn Berrecan Endülisi fî 627	Muhammed Şehraverdi 677, zahiriye altın
26	<i>Diğer Nüsha-ı şerife</i>	-	Arabî	İbn Berrecan Endülisi fî 627	Talik, Mustafa fî 1129, altın serlevha
27	<i>Diğer</i>	-	Arabî	İbn Berrecan Endülisi fî 627	Nesih, Ali Yusuf, 1128
28	<i>Tefsîr'il Taberî Gayet Nefis</i>	Evvel	Arabî	Ebû Cafer Muhammed b. Cerir İbn Cerir et-Taberî fî 306	Nesih, âli-, Muhammed el-İskenderî fî 1132, altın serlevha, bi't-Tercüme-i Müellif
29	<i>Tefsîr'il Taberî Gayet Nefis</i>	Sâni	Arabî	Ebû Cafer Muhammed b. Cerir İbn Cerir et-Taberî fî 306	Nesih, Muhammed el-Bosnevî tahrir fî 1132 ve'l Kurân
30	<i>Tefsîr'il Taberî Gayet Nefis</i>	Sâli-s	Arabî	Ebû Cafer Muhammed b. Cerir İbn Cerir et-Taberî fî 306	Nesih, Arabî, Muhammed b. Ali
31	<i>Diğer</i>	Sâli-s	Arabî	Ebû Cafer Muhammed İbn Cerir fî 306	Nesih, Arabî, Muhammed b. Ali
32	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	Ebû Cafer	Nesih, Arabî

				Muhammed İbn Cerir fî 306	Muhammed b. Ali
33	<i>Diğer</i>	Sâli-s	Arabî	Ebû Cafer Muhammed İbn Cerir fî 306	Nesih, Arabî Muhammed b. Ali
34	<i>Tefsîru Taberî Gayet Nefis</i>	Evvel	Arabî	Ebû Cafer Muhammed İbn Cerir fî 306	Nesih Kethûdâzed e fî 1134 ve Ba- Hatt-ı Muhammed Kethûdâzed e Kâdî Mısırî
35	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	Ebû Cafer Muhammed İbn Cerir fî 306	Nesih Kethûdâzed e fî 1134 ve Ba- Hatt-ı Muhammed Kethûdâzed e Kâdî Mısırî
36	<i>Diğer</i>	Sâli-s	Arabî	Ebû Cafer Muhammed İbn Cerir fî 306	Nesih Kethûdâzed e fî 1134 ve Ba- Hatt-ı Muhammed Kethûdâzed e Kâdî Mısırî
37	<i>Diğer</i>	Rabî'	Arabî	Ebû Cafer Muhammed İbn Cerir fî 306	Nesih Kethûdâzed e fî 1134 ve Ba- Hatt-ı Muhammed Kethûdâzed e Kâdî Mısırî
38	<i>Tefsîrû'l-Lübâbü't Te'vîl</i>	Sanî	Arabî	Ali b. İbrahim Hâzin el-Bağdâdî fî 725	Arabî, Abdurrahman el- Maliki fî 1114, cetvel-i serh serlevha
39	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	Ali b. İbrahim Şehyar bi' b. Hâzin el-Bağdâdî fî 725	Arabî, Abdurrahman el- Malikî fî 1114, diğer cetvel-i serh serlevha
40	<i>Diğer</i>	Sâli-s	Arabî	Ali b. İbrahim Şehyar bi' b.	Arabî, Abdurrahma

				Hâzin el-Bağdâdî fî 725	n el- Maliki fî 1114, cetvel-i serh serlevha
41	<i>Diğer</i>	Evvel	Arabî	Ali b. İbrahim Şehyar bi' b. Hâzin el-Bağdâdî fî 725	Nesih, Muhammed el- Amr, tarih-i tahrir fî 864, cetvel-i altın
42	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	Ali b. İbrahim Şehyar bi' b. Hâzin el-Bağdâdî fî 725	Muhammed el- Miskî fî 864, cetvel-i altın
43	<i>Tefsîr el-Lübâb fî Ulûmi'l-Kitâb</i>	Evvel	Arabî	Ömer b. Âdil el- Hanbelî	Arabî, Cemâleddin
44	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	Ömer b. Âdil el- Hanbelî	Arabî, Cemâleddin
45	<i>Diğer</i>	Sâli-s	Arabî	Ömer b. Âdil el- Hanbelî	Arabî, Cemâleddin
46	<i>Diğer</i>	Rabi'	Arabî	Ömer b. Âdil el- Hanbelî	Arabî, Cemâleddin
47	<i>Diğer</i>	Hâmis	Arabî	Ömer b. Âdil el- Hanbelî	Arabî, Cemâleddin
48	<i>Diğer</i>	Seb'a	Arabî	Ömer b. Âdil el- Hanbelî	Arabî, Cemâleddin
49	<i>Tefsîru Şerife</i>	-	Arabî	İbn Abbas Radiyallahu Anha el-müteveffa fî 68	Nesih, Şerafeddin 1100, cetvel-i serh
50	<i>Tefsîru İbn Arefe</i>	-	Arabî	Ebû Abdullah Muhammed el-müteveffa fî 803	Arabî, 994, cetvel-i altın, serlevha
51	<i>Tefsîrü'l-İbn Kemâl Paşa</i>	-	Arabî	Şemseddin Ahmed el-Müteveffa fî 940	Nesih, Ali Şirazi 995, cetvel-i altın, serlevha
52	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Şemseddin Ahmed el-Müteveffa fî 940	Nesih, cetvel-i altın, serlevha
53	<i>Diğer</i>	Evvel	Arabî	Şemseddin Ahmed el-Müteveffa fî	Talik, serlevha

				940	
54	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	Şemseddin Ahmed el-Müteveffa fî 940	Talik, serlevha
55	<i>Tefsîrû'l-Ebû Hayyân en-Nehrul</i>	-	Arabî	Muhammed b. Yusuf Endülisi müteveffa fî 745	Arabî, Ahmed Mısri, 793
56	<i>Diğer</i>	Evvel	Arabî	Muhammed b. Yusuf Endülisi müteveffa fî 745	Nesih, cetvel-i altın, serlevha
57	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	Muhammed b. Yusuf Endülisi müteveffa fî 745	Nesih, cetvel-i altın, serlevha
58	<i>Tefsîrû'l-İrşâdü'l-Akli's-Selîm</i>	-	Arabî	Ebûssuûd b. Muhammed el-İmâdî müteveffa 982	Nesih, cetvel-i altın, serlevha
59	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Ebûssuûd b. Muhammed el-İmâdî müteveffa 982	Nesih, cetvel-i altın, serlevha
60	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Ebûssuûd b. Muhammed el-İmâdî müteveffa 982	Nesih, cetvel-i altın, serlevha
61	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Ebûssuûd b. Muhammed el-İmâdî müteveffa 982	Nesih, Şehab, 1007, cetvel-i altın, serlevha
62	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Ebûssuûd b. Muhammed el-İmâdî müteveffa 982	Talik, 1004, cetvel-i altın serlevha
63	<i>Diğer</i>	Evvel	Arabî	Ebûssuûd b. Muhammed el-İmâdî müteveffa 982	Nesih, cetvel-i altın
64	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	Ebûssuûd b. Muhammed el-İmâdî müteveffa 982	Nesih, cetvel-i altın
65	<i>Diğer</i>	Sâli-s	Arabî	Ebûssuûd b. Muhammed el-	Talik, Abdüllatif,

				İmâdî müteveffa 982	974, cetvel-i altın
66	<i>Tefsîrû'l-İrşâdü'l-Akli's-Selîm</i>	-	Arabî	Ebûssuûd b. Muhammed el-İmâdî müteveffa 982	Nesih, Muhammed, 999, cetvel-i altın
67	<i>Diğer</i>	Evvel	Arabî	Ebûssuûd b. Muhammed el-İmâdî müteveffa 982	Nesih, Muhammed, 1004, cetvel-i altın
68	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	Ebûssuûd b. Muhammed el-İmâdî müteveffa 982	Nesih, Muhammed, 1004, cetvel-i altın
69	<i>Diğer</i>	Evvel	Arabî	Ebûssuûd b. Muhammed el-İmâdî müteveffa 982	Talik, cetvel-i altın
70	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	Ebûssuûd b. Muhammed el-İmâdî müteveffa 982	Talik, cetvel-i altın
71	<i>Diğer Nefs ve Mahşi</i>	-	Arabî	Ebûssuûd b. Muhammed el-İmâdî müteveffa 982	Talik, altın, serlevha ve zahiriye
72	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Ebûssuûd b. Muhammed el-İmâdî müteveffa 982	Talik, altın, serlevha ve zahiriye
73	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Ebûssuûd b. Muhammed el-İmâdî müteveffa 982	Talik, altın, serlevha ve zahiriye
74	<i>Tefsîrû'l-Ebû'l-Lays</i>	-	Arabî	Nasr Muhammed Semerkandî müteveffa fî 383	Talik, Leyse 962, cetvelli, serlevha
75	<i>Tercümesi</i>	Evvel	Türkî	Ahmed Abdullah 1096	Nesih, Muhammed, 1103
76	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	Ahmed Abdullah 1096	Nesih, Muhammed, 1103, cetvel-i altın
77	<i>Tefsîrû'l-İskenderî</i>	Evvel	Arabî	Muhammed Abdüsselam fî	Arabî, cetvel-i serh

	<i>Manzum</i>			1128	
78	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	Muhammed Abdüsselam 1128 b. fî	Arabî, cetvel-i serh
79	<i>Diğer</i>	Sâli-s	Arabî	Muhammed Abdüsselam 1128 b. fî	Arabî, cetvel-i serh
80	<i>Diğer</i>	Rabi'	Arabî	Muhammed Abdüsselam 1128 b. fî	Arabî, cetvel-i serh
81	<i>Diğer</i>	Hâmis	Arabî	Muhammed Abdüsselam 1128 b. fî	Arabî, cetvel-i serh
82	<i>Diğer</i>	Sa'dis	Arabî	Muhammed Abdüsselam 1128 b. fî	Arabî, cetvel-i serh
83	<i>Tefsîrî 'l-İskenderî Manzum</i>	Seb'a	Arabî	Muhammed Abdüsselam 1128 b. fî	Arabî, cetvel-i serh
84	<i>Diğer</i>	Sâmin	Arabî	Muhammed Abdüsselam 1128 b. fî	Arabî, cetvel-i serh
85	<i>Diğer</i>	Tâsi'	Arabî	Muhammed Abdüsselam 1128 b. fî	Arabî, cetvel-i serh
86	<i>Diğer</i>	'Âşir	Arabî	Muhammed Abdüsselam 1128 b. fî	Arabî, cetvel-i serh
87	<i>Diğer</i>	Evvel	Arabî	Muhammed Abdüsselam 1128 b. fî	Arabî, cetvel-i serh
88	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	Muhammed Abdüsselam 1128 b. fî	Arabî, cetvel-i serh
89	<i>Diğer</i>	Sâli-s	Arabî	Muhammed Abdüsselam 1128 b. fî	Arabî, cetvel-i serh
90	<i>Diğer</i>	Râbi'	Arabî	Muhammed Abdüsselam 1128 b. fî	Arabî, cetvel-i serh
91	<i>Diğer</i>	Hâmis	Arabî	Muhammed Abdüsselam 1128 b. fî	Arabî, cetvel-i serh
92	<i>Diğer</i>	Sâdis	Arabî	Muhammed Abdüsselam 1128 b. fî	Arabî, cetvel-i serh
93	<i>Diğer</i>	Sâbi'	Arabî	Muhammed Abdüsselam b. fî	Arabî, cetvel-i serh

				1128	
94	<i>Diğer</i>	Sâmin	Arabî	Muhammed b. Abdüsselam 1128 fî	Arabî, cetvel-i serh
95	<i>Diğer</i>	Tâsi'	Arabî	Muhammed b. Abdüsselam 1128 fî	Arabî, cetvel-i serh
96	<i>Diğer</i>	‘Âşir	Arabî	Muhammed b. Abdüsselam 1128 fî	Arabî, cetvel-i serh
97	<i>Tefsîrû 'l-Burhân fî Ulûmi 'l-Kur'ân</i>	-	Arabî	Bedreddin Zerkeşî müteveffa fî	Arabî, 860
98	<i>Tefsîrû 'l-Besîlî</i>	-	Arabî	Ahmed b. Muhammed Besîli müteveffa 830 fî	Arabî, Muhammed Mağrubi, 981
99	<i>Tefsîrû 'l-Bakkâlî</i>	-	Arabî	-	Arabî, Notalı Suret-i kısas
100	<i>Tefsîru 't-Tebrîzî</i>	-	Arabî	Abdûlbâkî Tebrîzî 1033	Nesih, Derviş İbrahim el-Mevlevî, cetvel-i altın, serlevha
101	<i>Tefsîrû 'l-Takrîbî</i>	-	Arabî	Kutbuddin Muhammed Sîrâfî müteveffa 698	Arabî
102	<i>Tefsîrû 'l-Sa'lebî Müsemmi el-Keşf ve 'l-Beyân</i>	-	Arabî	Ahmed b. Muhammed müteveffa 427	Seyyid Muhammed, 1122 Serh ve serlevha
103	<i>Tefsîrû 'l-Celâleyn</i>	-	Arabî	Celal Suyûtî el-müteveffa 864 ve 911	Nesih, 970, cetvel-i altın ve serlevha
104	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Celal Suyûtî müteveffa 864 ve 911	Arabî, Muhammed Nasri, 955
105	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Celal Suyûtî müteveffa 864 ve 911	Ebû Nasr-el Tayyib 1005, cetvel-i

					altın, serlevha
106	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Celal Suyûtî müteveffa 864 ve 911	Arabî, serh, serlevha
107	<i>Tefsîru Cüz'î Tebâreke</i>	-	Arabî	Cemâleddin müteveffa 930	Talik
108	<i>Tefsîrü'l- Mevâhib</i>	-	Farisî	Hüseyin Vâ'iz müteveffa fî 906	Nesih, cetvel-i altın, serlevha
109	<i>Diğer</i>	-	Farisî	Hüseyin Vâ'iz müteveffa fî 906	İnayet, 976
110	<i>Diğer</i>	-	Farisî	Hüseyin Vâ'iz müteveffa fî 906	Nesih, 952
111	<i>Tefsîrü'l- Dürrü'l- Lakût min Bahri'l- Muhît</i>	-	Arabî	Abdulkâdir b. Mektûmî el- müteveffa 747	Arabî, Ali b. İbrahim, 1002
112	<i>Tefsîrü'l- Dürrü'l- Mensûr</i>	Evvel	Arabî	Celâleddin Suyûtî, 898	Nesih, cetvel-i altın, serlevha ve zahiriye
113	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	Celâleddin Suyûtî, 898	Nesih, cetvel-i altın, serlevha ve zahiriye
114	<i>Tefsîr Tebîrü'r- Rahmân</i>	-	Arabî	Ali b. Ahmed 704	Arabî
115	<i>Tefsîr Sülemî</i>	-	Arabî	Muhammed b. Hüseyin Nişaburî el- müteveffa 412	İbrahim Sabit el- Acemî, 743
116	<i>Te'vîlât</i>	-	Arabî	Abdurrezzâk el- Kâşânî el- müteveffa 887	Talik, cetvel-i altın ve serlevha ve zahiriye
117	<i>Tefsîr Şerife</i>	-	Arabî	Ali b. Sultan Muhammed el- Kârî, 1010	Arabî, Mustafa
118	<i>Tefsîrü'l-</i>	Evvel	Arabî	Ömer Nesefî,	Arabî, Sarh

	<i>Şerif</i>			599	
119	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	Ömer Neseî, 599	Arabî, Ahmed el-Serhasî 864, serh
120	<i>Diğer</i>	Sâli-s	Arabî	Ömer Neseî, 599	Arabî, serh
121	<i>Diğer</i>	Râbi'	Arabî	Ömer Neseî, 599	Arabî, serh
122	<i>Tefsîr Aynü'l Meânî</i>	Evvel	Arabî	Muhammed Secâvendî, 604	Muhammed b. Yusuf, 805
123	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	Muhammed Secâvendî, 604	Muhammed b. Yusuf, 805
124	<i>Tefsîr-i Garîb müfredat el-Kur'ân</i>	-	Arabî	el-Muhammed b. Ebû Bekir Râzî, 668	Hatt-ı müellif
125	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Muhammed Sicistânî el-müteveffa 330	Nesih, Serh ve serlevha
126	<i>Tefsîr Fatihâ el-müsemma Ba'acaze'l-Beyan</i>	-	Arabî	Sadreddin Konevî el-müteveffa, 673	Talik, Muhammed b. Safa 880
127	<i>Tefsîr Tebsîru'r Rahmân</i>	-	Arabî	el-Fazıl el-Hindî el-müteveffa, 835	Nesih, 899, cetvel-i altın ve serlevha
128	<i>Tefsîr bi Nakat</i>	-	Arabî	el-Hindî, 944	Talik, âli-, İsmail 1028, cetvel-i altın, serlevha
129	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Hindî, 944	Talik
130	<i>Tefsîrü'l-Kâdî</i>	-	Arabî	Ömer -Beyzâvî el-müteveffa, 685	Cetvel-i altın ve serlevha
131	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Ömer -Beyzâvî el-müteveffa, 685	Nesih, Ahmed b. Muhammed 999, cetvel-i altın ve serlevha
132	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Ömer -Beyzâvî el-müteveffa,	Talik, Hişam,

				685	1010, cetvel-i altın ve serlevha
133	<i>Tefsîrû 'l- Kâdî</i>	-	Arabî	İzân el- Ömer - Beyzâvî el- müteveffa, 685	Talik, cetvel-i altın, serlevha
134	<i>Tefsîrû 'l- Tahkîni</i>	-	Arabî	el-Kâdî Adudüddin, 23	Nesih, serlevha
135	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Kâdî Adudüddin, 23	Talik, Muhammed el-İskenderî, 1118, cetvel-i altın, serlevha
136	<i>Tefsîrû 'l- Kaşberi el- sure 'tül Meryem</i>	-	Arabî	el-Abdülkerim b. Hevâzan, 465	Nesih, cetvel-i altın, serlevha
137	<i>Tefsîrû 'l- Meâtîhu 'l- Gayb el- Şehr 'ül- bi 'l Kebîr</i>	-	Arabî	Fahreddin el- Râzî el- müteveffa, 606	Talik, cetvel-i altın, serlevha
138	<i>Diğer</i>	Evvel	Arabî	Fahreddin el- Râzî el- müteveffa, 606	Nesih, âli- cetvel-i altın, serlevha
139	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	Fahreddin el- Râzî el- müteveffa, 606	Nesih, âli- cetvel-i altın, serlevha ve zahiri
140	<i>Tefsîrû 'l- Keşşâf</i>	-	Arabî	Mahmud el- Zemahşerî, 538	Nesih, Ahmed b. Muhammed, 1090, serlevha, altın
141	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Mahmud el- Zemahşerî, 538	Nesih, Hasan, 768
142	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Mahmud el- Zemahşerî, 538	Nesih, 878, cetvel-i ve â'yat , altın
143	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Mahmud el- Zemahşerî, 538	Nesih, Abdullah, 869, cetvel-i

					serh, serlevha
144	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Mahmud el-Zemahşerî, 538	Arabî, Ebû Bekir, 683
145	<i>Tefsîrû 'l--Kevâşî</i>	-	Arabî	Muvaffakuddin Ahmed b. Yusuf, 649	Arabî, Muhammed, 732
146	<i>Tefsîrû 'l-Gûrânî</i>	-	Arabî	867	Nesih, İbrahim, 884, serlevha, altın
147	<i>Tefsîrû 'l-Levâmi 'u 'l-Burhân</i>	-	Arabî	el-Ebû Fezail Muhammed el-Meâikî	Talik, Yahya, 729
148	<i>Tefsîrû 'l-Me 'âli-mü 't-Tenzîl</i>	Evvel	Arabî	el-Hüseyin Begavî el-müteveffa 516	Arabî, Muhammed el-Dimatokî 1103
149	<i>Tefsîrû 'l-Me 'âli-mü 't-Tenzîl</i>	Sâni	Arabî	el-Hüseyin Begavî el-müteveffa 516	Arabî, Muhammed el-Dimatokî 1103
150	<i>Diğer</i>	Sâli-s	Arabî	el-Hüseyin Begavî el-müteveffa 516	Arabî, Muhammed el-Dimatokî 1103
151	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Hüseyin Begavî el-müteveffa 516	Nesih, Ahmed b. Ali cetvel-i altın
152	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Hüseyin Begavî el-müteveffa 516	Nesih, Ahmed b. Muhammed, 728, cetvel-i serh ve mahşî
153	<i>Tefsîr Aynü 'l-Hayât</i>	-	Arabî	el-Necmeddîn el-müteveffa 646	Nesih, cetvel-i serh
154	<i>Tefsîr Şerife</i>	-	Arabî	el Vâiz Çelebi	Talik
155	<i>Tefsîr Vecîz</i>	-	Arabî	el- Ali b. Ahmed el-Vâhidî, 719	Arabî, Muhammed, 750
156	<i>Tefsîrû 'l-Vasît</i>	Evvel	Arabî	el-Ali b. Ahmed el-Vâhidî, 719	Arabî, Ahmed b. Ali

156	<i>Tefsîr Vasît</i>	Evvel	Arabî	el- Ali b. Ahmed el-Vâhidî, 719	Arabî, Ahmed b. Ali
157	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	el- Ali b. Ahmed el-Vâhidî, 719	Arabî, Ahmed b. Ali
158	<i>Diğer</i>	Sâli-s	Arabî	el- Ali b. Ahmed el-Vâhidî, 719	Arabî, Ahmed b. Ali
159	<i>Diğer</i>	Râbi'	Arabî	el- Ali b. Ahmed el-Vâhidî, 719	Arabî, Ahmed b. Ali
160	<i>Hâşiye'l İntisâf b. Ebû'l Esir ve'l Keşşâf</i>	-	Arabî	Cemâleddin el-Şeybani , 601	Nesih, Abdülkadir, 996
161	<i>Hâşiye-ale'l-Beydâvi</i>	-	Arabî	el-Ebû'l Meyâmin Mustafa el-müteveffa 911	Nesih, Kâdî Mısrî, cetvel-i serh, serlevha, altın
162	<i>Hâşiye-ale'l-Keşşâf</i>	Evvel	Arabî	el-Ahmed b. Hüseyin el-Çârperdî el-müteveffa 746	Arabî, 794
163	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	el-Ahmed b. Hüseyin el-Çârperdî el-müteveffa 746	Arabî, 794
164	<i>Hâşiye'l Cemâleyn ale'l-Tefsîrû'l-Celâleyn</i>	-	Arabî	Ali el-Kârî, 1004	Nesih, Süleyman, 1113, cetvel-i serh, serlevha, altın
165	<i>Hâşiye-ale'l-Keşşâf</i>	-	Arabî	el-Sa'deddin el-Taftazânî , 785	Arabî,
166	<i>Hâşiye-ale'l-Keşşâf</i>	-	Arabî	el-Sa'deddin el-Taftazânî , 785	Nesih, cetvel-i serh, serlevha
167	<i>Hâşiye-ale'l-Beydâvi</i>	-	Arabî	Sa'dî Efendi, 944	Talik
168	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Sa'dî Efendi, 944	Talik, âli-, cetvel-i altın ve selevha
169	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Sa'dî Efendi,	Talik,

				944	Abdullah, 1087, cetvel-i altın, serlevha
170	<i>Diğer Hâşiye-ale'l-Beydâvi</i>	Evvel	Arabî	el-Sinan Efendi, 977	Talik, âli-, cetvel-i altın, serlevha
171	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Sinan Efendi, 977	Talik, Ahmed
172	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Sinan Efendi, 977	Talik, Mustafa, 1097, cetvel-i altın, serlevha
173	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Sinan Efendi, 977	Talik, serlevha
174	<i>Diğer Hâşiye-ale'l-Beydâvi</i>	-	Arabî	Abdulahkim es-Siyalkûtî 1064	Nesih, 1088
175	<i>Hâşiye-ale'l-Keşşâf</i>	-	Arabî	el Seyyid Şerif el- müteveffa 816	Talik, Lütfullah, 824, cetvel-i altın ve serlevha
176	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el Seyyid Şerif el- müteveffa 816	Nesih, Abdübâki, 1116
177	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el Seyyid Şerif el- müteveffa 816	Nesih, cetvel-i serh, min'el tisa' Âli- âhir yunus
178	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el Seyyid Şerif el- müteveffa 816	Talik, Hüseyin, 845
179	<i>Hâşiye-alâ Hâşiyeti's Seyyid</i>	-	Arabî	Pir Muhammed el- Kermâni el- müteveffa 951	Nesih, Mevlâna, 946, hatt-ı müellif
180	<i>Diğer Hâşiye-ale'l-Beydâvi</i>	-	Arabî	Muhammed Şirvânî el- müteveffa 1020	Nesih, Muhammed, 1060, cetvel-i altın ve serlevha

181	<i>Hâşiye-Şehzâde ale'l-Beydâvi</i>	Evvel	Arabî	el-Muhammed b. Şeyh Muhyiddin, 943	Talik, Ahmed, 1086 cetvel-i altın ve serlevha
182	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	el-Muhammed b. Şeyh Muhyiddin, 943	Talik, Ahmed, 1086, cetvel-i altın ve serlevha
183	<i>Hâşiye-Şehzâde ale'l-Beydâvi</i>	Sâli-s	Arabî	el-Muhammed b. Şeyh Muhyiddin, 943	Cetvel-i altın, serlevha, talik, Ahmed, 1086
184	<i>Diğer</i>	Evvel	Arabî	el-Muhammed b. Şeyh Muhyiddin, 943	Talik, Hacı Mahmud, 1032
185	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	el-Muhammed b. Şeyh Muhyiddin, 943	Talik, Hacı Mahmud, 1032
186	<i>Diğer</i>	Sâli-s	Arabî	el-Muhammed b. Şeyh Muhyiddin, 943	Talik, Hacı Mahmud, 1035
187	<i>Diğer</i>	Evvel	Arabî	el-Muhammed b. Şeyh Muhyiddin, 943	Talik
188	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	el-Muhammed b. Şeyh Muhyiddin, 943	Talik
189	<i>(Diğer Nüsha) Min Âli- İmran el- âher- Kur'an</i>	-	Arabî	el-Muhammed b. Şeyh Muhyiddin, 943	Cetvel-i serh, serlevha, talik, Mustafa, 998
190	<i>Hâşiye-ale'l-Beydâvi</i>	Evvel	Arabî	el-Şehâb	Nesih, Mustafa, 1089
191	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	el-Şehâb	Nesih, Mustafa, 1090
192	<i>Diğer</i>	Evvel	Arabî	el-Şehâb	Nesih, Mustafa, 1090
193	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	el-Şehâb	Nesih,

					Mustafa, 1090
194	<i>Diğer</i>	Sâli-s	Arabî	el-Şehâb	Nesih, Mustafa, 1090
195	<i>Diğer</i>	Râbi'	Arabî	el-Şehâb	Nesih, Mustafa, 1090
196	<i>Diğer Nüsha</i>	Evvel	Arabî	el-Şehâb	Rabi, 1090, cetvel-i serh
197	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	el-Şehâb	Nesih, Mustafa, 1090
198	<i>Diğer</i>	Sâli-s	Arabî	el-Şehâb	Nesih, Mustafa, 1090
199	<i>Diğer</i>	Râbi'	Arabî	el-Şehâb	Nesih, Mustafa, 1090
200	<i>Hâşiye-ale'l-Beydâvi</i>	Evvel	Arab	el-Şehâb	Arabî, 1081, cetvel-i serh
201	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	el-Şehâb	Arabî, 1082, cetvel-i serh
202	<i>Diğer</i>	Sâli-s	Arabî	el-Şehâb	Arabî, 1082, cetvel-i serh
203	<i>Diğer</i>	Râbi'	Arabî	el-Şehâb	Arabî, 1085, cetvel-i serh
204	<i>Diğer Nüsha</i>	Evvel	Arabî	el-Şehâb	Arabî, 1094, serlevha
205	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	el-Şehâb	Arabî, 1094, serlevha
206	<i>Diğer</i>	Sâli-s	Arabî	el-Şehâb	Arabî, 1094, serlevha
207	<i>Diğer</i>	Râbi'	Arabî	el-Şehâb	Arabî, 1094, serlevha
208	<i>Hâşiye-Tîbî el-Keşf</i>	Evvel	Arabî	Şerefüddin Hüseyin et-Tîbî, 743	Arabî
209	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	Şerefüddin Hüseyin et-Tîbî, 743	Arabî
210	<i>Diğer</i>	Sâli-s	Arabî	Şerefüddin Hüseyin et-Tîbî, 743	Arabî
211	<i>Diğer</i>	Râbi'	Arabî	Şerefüddin Hüseyin et-Tîbî,	Arabî

				743	
212	<i>Diğer</i>	Hâmis	Arabî	Şerefüddin Hüseyin et-Tîbî, 743	Arabî, 739
213	<i>Hâşiye-ale'l-- Beyzâvî</i>	-	Arabî	Hüsameddin el-müteveffa, 943	Talik, cetvel-i altın
214	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Hüsameddin el-müteveffa, 943	Talik, Abdullah, 1091, cetvel-i altın ve serlevha
215	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Mevlâna Atûfî, 922	Nesih, cetvel-i altın ve serlevha zahiri
216	<i>(Diğer) Al'el Keşşa fî Cez'ayena</i>	-	Arabî	el-Mevlâna Atûfî, 922	Talik, İbrahim, 933
217	<i>Hâşiye-alâ Beydâvi</i>	-	Arabî	Allâmek Muhammed Bin Musa Bosnâvi, 1037	Talik
218	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Garîk Arabzâde	Nesih, cetvel-i serh ve selevha
219	<i>Hâşiye-ale'l-Keşşâf</i>	-	Arabî	Kutbeddin er-Râzî, 825	Arabî, Beşir
220	<i>Hâşiye-ale'l-Beydâvi</i>	-	Arabî	el-Hatîb Ebûl-Fazıl Kâzerûnî, 904	Nesih, Muhyiddin, 964, serh ve zahiriye
221	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Hatîb Ebûl-Fazıl Kâzerûnî, 904	Nesih, serh ve zahiriye
222	<i>Hâşiye-ale'l-Keşşâf</i>	-	Arabî	Ömer b. Abdurrahman Kazvînî el-müteveffa fî 745	Talik, Muhammed, 964, ser ve zahiriye
223	<i>Diğer</i>	Evvel	Arabî	Ömer b. Abdurrahman Kazvînî el-müteveffa fî 745	Arabî
224	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	Ömer b.	Arabî,

				Abdurrahman Kazvîni el- müteveffa fî 745	Mustafa, 848
225	<i>Diğer Nefis ve Mahşi</i>	-	Arabî	Ömer b. Abdurrahman Kazvîni el- müteveffa fî 745	Nesih, 788, cetvel-i altın
226	<i>Diğer fî Surre't el nüsha Âhire'l Kur'ân</i>	-	Arabî	Ömer b. Abdurrahman Kazvîni el- müteveffa fî 745	Arabî
227	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Ömer b. Abdurrahman Kazvîni el- müteveffa fî 745	Nesih, Muhammed el-Medenî, 998, cetvel-i altın serlevha, zahiriye
228	<i>Hâşiye-alâ Sâ'dî ale'l- Beydâvî</i>	-	Arabî	el-Muhammed b. el-Hasan Kevâkibî	Nesih
229	<i>Hâşiye-alâ Beydâvî ve ale'l Telviyh ma'er- Risaletü'l- hey'et</i>	-	Arabî	el-Mehmed b. Ferâmurz Molla Hüsrev el- müteveffa fî 885	Arabî
230	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Mehmed b. Ferâmurz Molla Hüsrev el- müteveffa fî 885	Arabî
231	<i>Ed- Dürrü'n- Nazîm fî Fezâ'ili'l- Kur'âni'l- Azîm</i>	-	Arabî	İbnü'l -Haşşâb Takiyeddin el- İsembekî el- müteveffa fî 756	Nesih
232	<i>Umdetü'l- Huffâz fî Tefsîrî Eşrefi'l- elfâz</i>	-	Arabî	Şihabüddin Ahmed el- müteveffa 756	Nesih, Ahmed ed- Delencarî, 1097
233	<i>Mecmûa-i</i>	-	Arabî	-	Nesih, 1115

	<i>Nefise-i Tefsîr</i>				
234	<i>Diğer fi'l-Fatihâ ve Bazı Sure</i>	-	Arabî	-	Talik, Dağıstanî
235	<i>Marib fi'l-İ'râbü'l-Kur'ân</i>	-	Arabî	-	Arabî, Ali, 743

Aded-i Umumi	Esamî-i Kütüb	Cild	Lisan	Müellif ve Tarih	Evsaf-ı mümeyyize ve tarih-i hatt-ı kâtib
		KÜTÜB-İ USUL-I HADİS			
236	<i>Şerhu Tahiyeh</i>	-	Arabî	İbn Hâcer el-Askalânî, el-müteveffa fi 852	Talik, Muhammed, 977
.	<i>Ehadise Mevzû</i>	-	Arabî	el-Hasan Sâgânî el- müteveffa fi 605	-
237	<i>Şerhu'l-elfiyye'l-İrâkî</i>	-	Arabî	el-Mustafa Zeynüddin el-İrâkî fi 768	Nesih
238	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el- Muhammed es-Sehâvî el-müteveffa 705	Arabî, Şehâbeddin el-Kastalânî, 888
239	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el- Muhammed es-Sehâvî el-müteveffa 705	Arabî, Yahya, 889
240	<i>Şerhu'l-Nuhbeti'l-Fiker min Kazâü'l-Vatar</i>	-	Arabî	İbrahim el-Lekkânî	Nesih, Ahmed b. Ali, cetvel-i serh

Aded-i	Esamî-i	Cild	Lisan	Müellif ve	Evsaf-ı
--------	---------	------	-------	------------	---------

Umumi	Kütüb			Tarih	mümeyyize ve tarih-i hatt-ı kâtib
		KÜTÜB-İ HADİS-ŞERİFE			
241	<i>İhkâmü'l-Ahkâm fî Seyyidi'l-Enâm</i>	-	Arabî	el- Takiüddin Muhammed b. Ali 739	Arabî
242	<i>İhkâmü'l-Ahkâm fî Ehâdisi Seyyidi'l-Enâm</i>	-	Arabî	Takiüddin Muhammed b. Ali, 769	Nesih
243	<i>Ezkâr</i>	-	Arabî	Yahyâ b. Şeref Neverî, 667	Nesih, Muhammed b. Ali, 856
244	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Yahyâ b. Şeref Neverî, 667	Nesih, Ali b. Ahmed, 839
245	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Yahyâ b. Şeref Neverî, 667	Nesih, Ahmed el-Hâseb, 744
246	<i>el-İstî'âb fî Ma'rifeti'l-Ashâb</i>	-	Arabî	İbn Abdulberr el-Kurtubî, 587	Arabî, Abdurrahman702
247	<i>Diğer</i>	-	Arabî	İbn Abdulberr el-Kurtubî, 587	Nesih, cetvel-i altın ve serlevha
248	<i>Diğer</i>	Evvel	Arabî	İbn Abdulberr el-Kurtubî, 587	Arabî
249	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	İbn Abdulberr el-Kurtubî, 587	Arabî
250	<i>Diğer</i>	Sâli-s	Arabî	İbn Abdulberr el-Kurtubî, 587	Arabî
251	<i>Diğer</i>	Rabî'	Arabî	İbn Abdulberr el-Kurtubî, 587	Arabî
252	<i>Esmâ'ü Ricâli-Mişkâtî'l-Mesâbih</i>	-	Arabî	Meşayih Muhammed el-Bahri, 737	Arabî, cetvelli, serlevha
253	<i>Esmâ'ü Ricâli-Mesâbetü'l ve'l Tevârih</i>	-	Arabî	-	Talik

.	<i>Tâcü't- Terâcim ve Eşrefü'l Tevârih</i>	-	Arabî	-	-
254	<i>el-İsâbe fî Marifetü's- Sahâbe</i>	-	Arabî	İbn Hacer el- Askalânî el- müteveffa fî 852	Nesih, 1135, cetvel-i serh
255	<i>İtrâfû'l- Müsnedi'l- Hanbelî</i>	Evvel	Arabî	İbn Hacer el- Askalânî el- müteveffa fî 852	Arabî, Muhammed b. Ali, 836
256	<i>İtrâfû'l- Müsnedi'l- Hanbelî</i>	-	Arabî	İbn Hacer el- Askalânî el- müteveffa fî 852	Arabî, Muhammed b. Ali, 838
257	<i>Buhârî-i Şerife</i>	-	Arabî	el-Ebû Abdullah Muhammed b. İsmâ'il b. İbrâhim el- Buhari müteveffa 256	Nesih, Fehrasat ve cetvel-i altın ve serlevha
258	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Ebû Abdullah Muhammed b. İsmâ'il b. İbrâhim el- Buhari müteveffa 256	Nesih, Fehrasat ve cetvel-i altın ve serlevha
259	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Ebû Abdullah Muhammed b. İsmâ'il b. İbrâhim el- Buhari müteveffa 256	Nesih, Mustafa, 1120, Fehrasat ve cetvel-i altın ve serlevha
260	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Ebû Abdullah Muhammed b. İsmâ'il b. İbrâhim el- Buhari müteveffa 256	Nesih, Süleyman, 1092, Fehrasat ve cetvel-i altın ve serlevha
261	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Ebû Abdullah Muhammed b. İsmâ'il b.	Nesih, Âli- Fehrasat, ve cetvel-i altın ve serlevha

				İbrâhim el-Buhari müteveffa 256	
262	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Ebû Abdullah Muhammed b. İsmâ'il b. İbrâhim el-Buhari müteveffa 256	Nesih, Fehreset, ve cetvel-i altın ve serlevha
263	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Ebû Abdullah Muhammed b. İsmâ'il b. İbrâhim el-Buhari müteveffa 256	Nesih, cetvel-i, zahiriye altın
264	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Ebû Abdullah Muhammed b. İsmâ'il b. İbrâhim el-Buhari müteveffa 256	Nesih, Eyüp, cetvel-i ve zahiriye altın
265	<i>Diğer Şerife</i>	-	Arabî	el-Ebû Abdullah Muhammed b. İsmâ'il b. İbrâhim el-İsmâ ' 256	Nesih, cetvel-i altın ve serlevha
266	<i>Diğer</i>	Evvel	Arabî	el-Ebû Abdullah Muhammed b. İsmâ'il b. İbrâhim el-Buhari müteveffa 256	Nesih, Hüseyin, 832, Mahşi
267	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	el-Ebû Abdullah Muhammed b. İsmâ'il b. İbrâhim el-Buhari müteveffa 256	Nesih, Hüseyin, 832, Mahşi
268	<i>Diğer</i>	Sâli-s	Arabî	el-Ebû Abdullah Muhammed b. İsmâ'il b.	Nesih, Hüseyin, 832, Mahşi

				İbrâhim el-Buhari müteveffa 256	
269	<i>Diğer</i>	Rabî'	Arabî	el-Ebû Abdullah Muhammed b. İsmâ'il b. İbrâhim el-Buhari müteveffa 256	Nesih, Hüseyin, 833, Mahşi
270	<i>Büşra'l-Ummâl bi-Sevâbi'l-A'mâl</i>	-	Arabî	el- Muhammed b. Abdüsselam 1128	Arabî
271	<i>Beşeri'l-Mü'minîn</i>	-	Arabî	-	Arabî, Muntazam
272	<i>Te'vîlü'l Ehadis ve'l Teşâbihe</i>	-	Arabî		Nesih, Mustafa, 1108
.	<i>Risaletü'l Cilâ'ü's-Şübhe</i>	-	Arabî	Ebû'l Fazıl, 986	-
273	<i>Tecrîdü Seyfî'l-Himme li-İstihraci mâ fî'z-Zimeti'z-Zimme</i>	-	Arabî	-	Nesih, Muhammed b. Ahmed
.	<i>Tezkiretü'l-Hamdüniyye</i>	-	Arabî	986	-
274	<i>Tuhfetü'l-Ebrâr</i>	-	Arabî	Muhammed b. Abdüs'selam, 1128	Arabî, Binti el-müellif Zeynep
275	<i>Et-Tergîb ve'l-Terbîb</i>	-	Arabî	Zekiyyüddin Abdulazîm b. Münzirî, 656	Nesih, zahiriye
276	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Zekiyyüddin Abdulazîm b. Münzirî, 656	Nesih, Hüseyin, 860, zahir ve siye
277	<i>Câmiü'l-Usûl min Ehâdisi'r-Rasûl</i>	-	Arabî	Ebû's-Se'âdât Mübârek, 606	Nesih, cetvel-i serh
278	<i>el-Câmi'u's-</i>	-	Arabî	Ebû'l-Hüseyn el-Müslim	Nesih, Derviş,

	<i>Sahîh</i>			Kuşeyrî	Hümeze 1001, cetvel-i altın ve serlevha
279	<i>el-Câmiû's- Sağîr</i>	-	Arabî	Suyûtî, 908	Nesih, Muhammed, 1083, cetvel-i, serh ve serhlevha
280	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Suyûtî, 908	Nesih, cetvel-i serh ve serlevha
281	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Suyûtî, 908	Muhammed b. Hoca Sinan 999, cetvel-i serh ve serlevha
282	<i>Celîsü's- Sâli-h ve Enîsü'n- Nâsîh</i>	-	Arabî	el- Ebû Zekerîyya el- Şehrevani el- müteveffa 390	Arabî
283	<i>Cem'u'l- Cevâmi</i>	Evvel	Arabî	Celaleddin Suyûtî	Arabî
284	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	Celaleddin Suyûtî	Arabî
285	<i>Diğer</i>	Sâli-s	Arabî	Celaleddin Suyûtî	Arabî, 1091, cetvel-i serh
286	<i>Diğer</i>	Rabî'	Arabî	Celaleddin Suyûtî	Arabî, 1092, cetvel-i serh
287	<i>Hilyetü'l- Evliyâ</i>	Evvel	Arabî	Ebû Nu'aym el- İsfahânî el- müteveffa 430	Arabî, Yusuf
288	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	Ebû Nu'aym el- İsfahânî el- müteveffa 430	Arabî, Yusuf, 646
289	<i>Diğer</i>	Sâli-s	Arabî	Ebû Nu'aym el- İsfahânî el- müteveffa 430	Arabî, Yusuf, 646
290	<i>Diğer</i>	Rabî'	Arabî	Ebû Nu'aym el- İsfahânî el- müteveffa 430	Arabî, Yusuf, 646
291	<i>Diğer Nüşa</i>	Evvel	Arabî	Ebû Nu'aym el- İsfahânî el- müteveffa 430	Nesih, cetvel-i altın ve serlevha
292	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	Ebû Nu'aym el- İsfahânî el- müteveffa 430	Nesih, cetvel-i altın ve serlevha
293	<i>Diğer</i>	Sâli-s	Arabî	Ebû Nu'aym el-	Nesih,

				İsfahânî el- müteveffa 430	Ömer, 1021, cetvel-i serh ve serlevha
294	<i>Hasâ'isu'n Kübrâ</i>	Evvel	Arabî	Celaleddin Suyûtî	Nesih, Ömer, 1021, cetvel-i serh ve serlevha
295	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	Celaleddin Suyûtî	Nesih, Ömer, 1021, cetvel-i serh ve serlevha
296	<i>Dürrü'l- Ferâidi'l- Müntasame fî Ahbâri'l- Hâc ve Tarîki Mekketi'l- Mükerreme</i>	-	Arabî	el-Abdülkadir el-Ensari	Nesih, Muhammed b. Ahmed 1092
297	<i>Resail Evleha el- Harab 41</i>	-	Arabî	Sultan Muhammed el Kârî, 1008	Nesih, Muhammed b. Ahmed 1092
298	<i>Diğer Evlaha Risaletü'l Edeb fî Recep 51</i>	-	Arabî	Sultan Muhammed el Kârî, 1010	Arabî
299	<i>Risâle fî Beyânî'l- Ehâdisi'l- Vâridetü'l fî Hakkı'n Nebeviyye</i>	-	Arabî	-	Nesih, cetvel-i altın
300	<i>Rifku'r-Rıfk fî Tahsîli'r- Rızk</i>	Evvel	Arabî	el- Muhammed İbn Abdüsselam el-İskenderî, 1138	Arabî
301	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	el- Muhammed İbn Abdüsselam el-İskenderî, 1138	Arabî
302	<i>Ravzatü'l- Ahbâb</i>	-	Arabî	el-Abdullah b. Fazlullah Şirazî	Nesih, cetvel-i altın ve serlevha, Arabî, Zahiriye
303	<i>Zübdetü'l-</i>	-	Arabî	el- Necmeddin	Arabî,

	<i>Makâl fî Fezâilî'l-Âl</i>			b. Talha	zahiriye
304	<i>Sünen Ebû Davud</i>	-	Arabî	Süleyman b. Esas el-Secatâni el- müteveffa fî 356	Nesih, cetvel-i serh ve serlevha
305	<i>Siretü'l Umurin</i>	-	Arabî	el-Ebû Ferec İbnü'l-Cevzî el- müteveffa 597	Arabî, Hüseyin, 650, Maşî
306	<i>Es-Sîretü'n-İbn Hişam</i>	Evvel ve Sâni	Arabî	Abdumelik b. Hişam el- müteveffa 213	Arabî
307	<i>Şerhu'l-Ehadis Ve'l Varidatü'l fî Temim</i>	-	Arabî	-	Arabî, İbrahim, 685
308	<i>Hedyü's-Sârî Mukaddime tü Fethu'l-Bârî</i>	-	Arabî	el-İbn Hacer el-Askalânî el- müteveffa 852	Nesih
309	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-İbn Hacer el-Askalânî el- müteveffa 852	Arabî, Esna-i tahrirde gayri mevcud idi.
310	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-İbn Hacer el-Askalânî el- müteveffa 852	Nesih
311	<i>Diğer</i>	Evvel	Arabî	el-İbn Hacer el-Askalânî el- müteveffa 852	Nesih, Muhammed
312	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	el-İbn Hacer el-Askalânî el- müteveffa 852	Nesih, 978
313	<i>Diğer</i>	Sâli-s	Arabî	el-İbn Hacer el-Askalânî el- müteveffa 852	Nesih, 978
314	<i>Diğer</i>	Râbi'	Arabî	el-İbn Hacer el-Askalânî el- müteveffa 852	Nesih, 978
315	<i>Diğer</i>	Hâmis	Arabî	el-İbn Hacer el-Askalânî el- müteveffa 852	Nesih, 978
316	<i>Diğer</i>	Sâdis	Arabî	el-İbn Hacer el-Askalânî el- müteveffa 852	Nesih, 978
317	<i>Diğer</i>	Sabi'	Arabî	el-İbn Hacer el-	Nesih, 978

				Askalânî el- müteveffa 852	
318	<i>Diğer</i> <i>Nüsha</i>	Evvel	Arabî	el-İbn Hacer el- Askalânî el- müteveffa 852	Nesih, Bedreddin
319	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	el-İbn Hacer el- Askalânî el- müteveffa 852	-
320	<i>Diğer</i>	Sâli-s	Arabî	el-İbn Hacer el- Askalânî el- müteveffa 852	Nesih, 165
321	<i>Diğer</i>	Râbi'	Arabî	el-İbn Hacer el- Askalânî el- müteveffa 852	Nesih, 165
322	<i>Diğer</i>	Hâmis	Arabî	el-İbn Hacer el- Askalânî el- müteveffa 852	Nesih, 165
323	<i>Şerhu'l- Buhari el- müsemma Tuhfetü'l- Bârî</i>	Evvel	Arabî	Ebû Yahya b. Zekeriyya	Arabî, cetvel-i serh
324	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	Ebû Yahya b. Zekeriyya	Arabî, cetvel-i serh
325	<i>Şerhu'l- Buhari el- müsemma Bila Ma'el Sahih ala Cam'i-ul Sahih</i>	-	Arabî	el-Şemseddin Muhammed el- Birmâvî el- müteveffa	Arabî, cetvel-i serh
326	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	el-Şemseddin Muhammed el- Birmâvî el- müteveffa	Arabî, cetvel-i serh
327	<i>Diğer</i>	Evvel	Arabî	el-Şemseddin Muhammed el- Birmâvî el- müteveffa	Arabî, Osman, 986, âli-, âhir, bab-ı Ebû'l ulum
328	<i>Şerhu'l- Buhari el- müsemma Umdetü'l- Kârî</i>	Evvel	Arabî	el-Bedreddin Muhammed b. Ahmed el-Aynî el- müteveffa, 855	Nesih
329	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	el-Bedreddin	Nesih, Arabî

				Muhammed b. Ahmed el-Aynî el- müteveffa, 855	
330	<i>Diğer</i>	Sâli-s	Arabî	el-Bedreddin Muhammed b. Ahmed el-Aynî el- müteveffa, 855	Nesih, Arabî
331	<i>Diğer</i>	Rabi'	Arabî	el-Bedreddin Muhammed b. Ahmed el-Aynî el- müteveffa, 855	Nesih, Arabî
332	<i>Diğer</i>	Hâmis	Arabî	el-Bedreddin Muhammed b. Ahmed el-Aynî el- müteveffa, 855	Arabî, Ahmed, 1102
333	<i>Diğer Nüşa</i>	Evvel	Arabî	el-Bedreddin Muhammed b. Ahmed el-Aynî el- müteveffa, 855	Arabî, cetvel-i serh ve serlevha
334	<i>Şerhu'l-Buhari Müsemma Umdetü'l Fethü'l Bari</i>	Sâni	Arabî	el-Bedreddin Muhammed b. Ahmed el-Aynî, müteveffa fî 855	Arabî, 988, cetvel-i serh ve serlevha
335	<i>Diğer</i>	Sâli-s	Arabî	el-Bedreddin Muhammed b. Ahmed el-Aynî, müteveffa fî 855	Arabî, 988, cetvel-i serh ve serlevha
336	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Bedreddin Muhammed b. Ahmed el-Aynî, müteveffa fî 855	Nesih, cetvel-i serh ve serlevha
337	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Bedreddin Muhammed b. Ahmed el-Aynî, müteveffa fî 855	
338	<i>Şerhu'l-Buhari</i>	-	Arabî	el-Şemseddin Ahmed el-Kastallânî	Nesih, âli-, cetvel-i altın ve serh

				müteveffa 923	
339	<i>Şerhu 'l-Buhari Müsemma el-Kevâkibü 'd-Derârî</i>	Evvel	Arabî	Şemseddin el-Kirmânî müteveffa 786	Nesih, Muhammed, 841
340	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	Şemseddin el-Kirmânî müteveffa 786	Nesih, Muhammed, 841
341	<i>Muhtasar Şerhu 'l-Câmi 'i's Sağîr el müsemma bit' Teyisîr</i>	-	Arabî	Muhammed Abdurra'ûf el-Münâvî müteveffa 1003	Nesih
342	<i>Şerhu 'l-Câmi 'i's-Sağîr el Müsemma bi'l Feyzu 'l-Kadîr</i>	Evvel	Arabî	Muhammed Abdurra'ûf el-Münâvî müteveffa 1003	Ali b. Ahmed, cetvel-i serh
343	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	Muhammed Abdurra'ûf el-Münâvî müteveffa 1003	Ali b. Ahmed 1121
344	<i>Diğer</i>	Sâli-s	Arabî	Muhammed Abdurra'ûf el-Münâvî müteveffa 1003	Cetvel-i serh, Ali b. Ahmed 1121
345	<i>Diğer</i>	Rabi'	Arabî	Muhammed Abdurra'ûf el-Münâvî müteveffa 1003	Cetvel-i serh, Ali b. Ahmed 1121
346	<i>Diğer Nûsha</i>	Evvel	Arabî	Muhammed Abdurra'ûf el-Münâvî müteveffa 1003	Cetvel-i serh, Ali b. Ahmed 1121
347	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	Muhammed Abdurra'ûf el-Münâvî müteveffa 1003	Cetvel-i serh, Ali b. Ahmed 1090
348	<i>Diğer</i>	Sâli-s Rabi' ve	Arabî	Muhammed Abdurra'ûf el-Münâvî müteveffa 1003	Cetvel-i serh, Ali b. Ahmed 1091
349	<i>Diğer</i>	Evvel ve Sâli-	Arabî	Muhammed	Nesih,

	<i>Nüşa</i>	s		Abdurra'ûf el-Münâvî müteveffa 1003	Derviş, 1117, cetvel-i serh
350	<i>Şerhu'l--Câmi'i's-Sağîr el Müsemma bi'l Feyzu'l-Kadîr</i>	Sâli-s	Arabî	Muhammed Abdurra'ûf el-Münâvî müteveffa 1003	Nesih, Derviş, 1117, cetvel-i serh
351	<i>Diğer</i>	Rabi' Hâmis ve	Arabî	Muhammed Abdurra'ûf el-Münâvî müteveffa 1003	Arabî, Muhammed, 1118, cetvel-i serh
352	<i>Diğer</i>	Sâdis	Arabî	Muhammed Abdurra'ûf el-Münâvî müteveffa 1003	Nesih, Âmir 1118, cetvel-i serh
353	<i>Şerhu'l--Hizbi'l-Aliyyi'l-Kârî el-Müsemma Feyzu'l-Bârî</i>	Evvel	Arabî	el-Muhammed b. Abdusselâm el-İskenderî	Arabî, hatt-ı müellif
354	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	el-Muhammed b. Abdusselâm el-İskenderî	Arabî hatt-ı müellif
355	<i>Şerhu'l-Delâili'l-Hayrât el-Müsemma Metâli-'u'l-Meserrât</i>	-	Arabî	el- -Fâsî, 1063	Nesih
356	<i>Şerhu'l-Şifâ el-Müsemma bil-Muktefâ</i>	-	Arabî	el-Burhaneddin İbrahim, 797	Arabî, Muhammed, 832, zahire ve serh
357	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Burhaneddin İbrahim, 797	Arabî, 863
358	<i>Şerhu'l-Şifâ'i'l Müsemma Nesîmü'r-Riyâz</i>	Evvel	Arabî	el-Şihab, 1058	Arabî, Nasır, 1078, cetvel-i serh
359	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	el-Şihab, 1058	Arabî, Nasır, cetvel-i serh, 1078

360	<i>Diğer</i>	Sâli-s	Arabî	el-Şihab, 1058	Arabî, Muhammed, 1079, cetvel-i serh
361	<i>Şerhu's-Şifâ-i Şerif</i>	-	Arabî	el-Ali b. Sultan Muhammed el-Kârî, 1011	Talik, Fazlullah, 1142
362	<i>Şerhu Meşâriki'l-Envâr</i>	Evvel ve Sâni	Arabî	el Muhammed b. Muslihiddin el-Kocevî müteveffa 951	Nesih, 938
363	<i>Şerhu'l-Meşkute</i>	Evvel ve Sâni	Arabî	el-Şerefüddin el-Hüseyin et-Tîbî, müteveffa 743	Nesih, cetvel-i serh
364	<i>Diğer</i>	Evvel ve Sâni	Arabî	el-Şerefüddin el-Hüseyin et-Tîbî, müteveffa 743	Nesih, Mahşi
365	<i>Şerhu'l-Meşkute</i>	Evvel	Arabî	el-Şerefüddin el-Hüseyin et-Tîbî, müteveffa 743	Nesih, zahir ve serh
366	<i>Şerhu'l-Meşkute el-Müsemma Bi'l Mirkât</i>	Evvel	Arabî	el-Ali b. Sultan Muhammed el-Kârî, 1008	Nesih, cetvel-i altın ve serlevha
367	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	el-Ali b. Sultan Muhammed el-Kârî, 1008	Cetvel-i altın ve serlevha
368	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	el-Ali b. Sultan Muhammed el-Kârî, 1008	Nesih, Osman
369	<i>Şerhu'l-Mesâbih</i>	Evvel	Arabî	Fazlullah et-Tûrbiştî, 600	Arabî, Mesud, 705
370	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	Fazlullah et-Tûrbiştî, 600	Arabî, 705
371	<i>Şerhu Mesâbih</i>	-	Arabî	el- Ali b. Abdullah el-Maruf Zeynûlarab	Talik, Ali, 966, cetvel-i altın
372	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el- Ali b. Abdullah el-Maruf Zeynûlarab	Nesih
373	<i>Şerhu'l-Muvahab-el Ledeniye</i>	Evvel	Arabî	el Rezkâni	Arabî, Muhammed 1134,

					serlevha
374	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	el Rezkânî	Arabî, Nesih, 1135, serlevha
375	<i>Şerhu'l- Hümeze</i>	-	Arabî	-	Nesih, cetvel-i serh
376	<i>Şerhu'l- Hümeze el- müsemma bi'l Menahi'l Meskiye</i>	-	Arabî	el-Ahmed İbn Hacer el-Meskî 988	Ömer b. Bahaddin 1034
377	<i>eş-Şifâ bi- Ta'rîfî Hukûki'l- Mustafâ</i>	-	Arabî	Ebû'l-Fazl Kâdî Iyâz müteveffa fî 544	Nesih, Osman, 1136, cetvel-i altın, nefis, mahşi
378	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Ebû'l-Fazl Kâdî Iyâz müteveffa fî 544	Talik, cetvel-i altın nefis ve mahşi
379	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Ebû'l-Fazl Kâdî Iyâz müteveffa fî 544	Nesih
380	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Ebû'l-Fazl Kâdî Iyâz müteveffa fî 544	Hüseyin b. Ahmed, 878
381	<i>Şemail-i Bahçerbağ Manzum</i>	-	Türkî	el-Mehmed b. Emveli Saadeddin	Nesih, âli- cetvel-i altın ve mesna'
382	<i>Şerhu'l- Şihâbi'l- Ahbâr</i>	-	Arabî ve Farsi	Nâbi Abdullah el-Kâdî	Nesih, âli- cetvel-i altın ve serlevha
383	<i>Sîfatü's- Safve</i>	Sanî	Arabî	el- Abdurrahman el- İbnü'l-Cevzî	Arabî
384	<i>Ubâb fî Ruvâtî'l- Mesâbih</i>	-	Arabî	Bahşizâde Abdullah Efendi	Arabî
385	<i>Umdetü't- Tâli-b fî Nesebi Âli- Ebû Tâli-b</i>	-	Arabî	el-Celaleddin b. Ukba müteveffa, 828	Talik, Celaleddin, 990
386	<i>Fethu'l- Hayyi'l- Kayyûm bi- Şerhi</i>	-	Arabî	Şihâbüddin Sünbâtî	Arabî

	<i>Ravzati 'l-Ulûm</i>				
387	<i>Fezâ'ilü Kureyş</i>	-	Arabî	Ali b. Osman el-Babadâğî, 1130	Talik, müellif, cetvel-i altın ve serlevha
388	<i>Kasidetü 'l Bedyîye ve Şerheha</i>	-	Arabî	İbn Hicce el-Hamevî, 836	Nesih, Abdurrahman 890
389	<i>Kütübü 'l Zâhir</i>	-	Arabî	Ebû Bekir Muhammed İbnü 'l-Enbârî	Nesih
390	<i>Kitab el-Kâşif</i>	-	Arabî	-	Arabî, İsmail, 760
391	<i>el-Kelimü 'lFâ rıkiyye fî 'l-Hikemi 'lHa kikiyye</i>	-	Arabî	el-Muhammed b. Abdülmelik el-Fârikî, 545	Arabî, Muhammed, 559, âli-, zahiriye
392	<i>el-Lübâb fî Tehzîbi 'l-Ensâb</i>	-	Arabî	Muhammed b. Muhammed el-Cezerî, 773	Nesih, Abdulganî, 718, cetvel-i serh, zahiriye ve serlevha
393	<i>Lisânü 'l-Mîzân</i>	-	Arabî	İbn Hacer el-Askalânî, 855	Arabî, Muhammed
394	<i>Mecmuatü 'l Şemail et-Tirmizi vebekây-ı Kadayan Sinanî ve Marifetü 'l Hadis ve Tabakat-Sahabe 'l Kamus</i>	-	Arabî	-	Nesih, Muhammed, 817
395	<i>Mecmuatü 'l Umdetü 'l Hadis ve Resail</i>	-	Arabî	-	Talik ve nesih, Ömer el-Arabî, 867
396	<i>Mecmuatü 'l Evleha Ma'mul el-Tergaib fî Marifet el-</i>	-	Arabî	-	Nesih, Musa, 988

	<i>Hadis Bin el-Ha'cab Resail 11</i>				
397	<i>Muhtasar Teysîru'l-Vusûl ilâ Câmi'i'l-Usûl</i>	-	Arabî	Abdurrahman b. Ali eş-Şeybânî müteveffa fî 950	Nesih, Yesin, 1121, cetvel-i altın
398	<i>Müsned</i>	Evvel	Arabî	el İmâm Ahmed b. Muhammed b. Hanbel müteveffa fî 241	Arabî, 1121 cetvelli
399	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	el İmâm Ahmed b. Muhammed b. Hanbel müteveffa fî 241	Arabî, 1121 cetvel-i serh
400	<i>Meşâri'u'l-Eşvâk ilâ Mesâri'i'l-'Uşşâk fî Feza'il Cem'ad</i>	-	Arabî	el-Ahmed b. İbrahim b. Nehhâs el-Dımaşkî	Arabî, âli-, 845
401	<i>Müştebehü'n-Nisbe</i>	-	Arabî	el-Muhammed b. Osman Zehebî müteveffa 748	Arabî, Muhammed, 890
402	<i>Mişkâtü'l-Mesâbih</i>	-	Arabî	Veliyyüddin Ebû Abdullah el-Hatîb, 737	Nesih, cetvel-i altın ve serlevha
403	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Veliyyüddin Ebû Abdullah el-Hatîb, 737	Nesih, Derviş, 1075, cetvel-i altın ve fihrist
404	<i>Müşkilü'l-Âsâr</i>	-	Arabî	el-Meşayih Ebû Bekir İbn Fûrek	Arabî
405	<i>Müşkili'l-Esmâ ve'n-Niseb</i>		Arabî	Nureddin Ebû's-Senâ	Arabî, Muhammed, 877
406	<i>Mesabihis' Sena</i>	-	Arabî	el Hüseyin b. Mesud el-Feyyûmî el-Hamevî müteveffa 516	Nesih, Muhammed 710 cetvel-i serh, ser ve altın
407	<i>el-Misbâhu'l-</i>	-	Arabî	el Abdullah Muhammed el-	Nesih, Ali Halil 1093,

	<i>Mudî fî Küttâbi'n-Nebiyyi'l-Ümmî</i>			Ensari	cetvel-i serh, ser ve altın
.	<i>Ve Risaile Âli-Melük'el Arzı min Arabî ve Acemi</i>	-	Arabî	779	-
408	<i>Me'âricü'n-Nübüvve fî Medârici'l-Fütüvve</i>	-	Farisî	Molla Miskîn	Talik, 988, cetvel-i altın ve serlevha
409	<i>Diğer</i>	-	Farisî	Molla Miskîn	Talik, Muhammed 989, cetvel-i altın ve serlevha
410	<i>Diğer</i>	-	Farisî	Molla Miskîn	Talik, Muhammed 989, cetvel-i altın ve serlevha
411	<i>Muariciye Mevzun</i>	-	Türkî	-	Nesih, cetvel-i serh
412	<i>Ma'rifetü İlmi'l-Hadîs</i>	-	Arabî	İbnü's-Salâh eş-Şehrezûrî müteveffa 643	Arabî, Ahmed, 792, mahşi
.	<i>Nazmü't-Tavzîh el-Miftah</i>	-	Arabî	İbnü'l-Hüveyy, müteveffa 673	-
413	<i>Miftâhu Dâri's-Sa'âde</i>	-	Arabî	İbnü'l-Kayyim el-Cevziyyeveffa fî 751	Arabî, İsmail, 761
414	<i>Mekâsîdü'l-Hasene</i>	-	Arabî	Şeyh Ebû Abdullah Muhammed es-Sehâvî müteveffa, 902	Arabî, Ahmed, 922
415	<i>el-Muktefâ min Sîreti'l-Mustafâ</i>	-	Arabî	el Hasan b. Ömer eş-Şafî, 768	Nesih, cetvel-i altın, zahir ve hateme ve fusul
416	<i>Müntehabü'l-Hadîs</i>	-	Arabî	-	Talik, 920

	<i>Ala Tertibü'l Fukuha</i>				
417	<i>el-Müntehab min Safveti's-Safve</i>	-	Arabî	el-Ali b. Osman el-Harrât, 664	Nesih hatt-ı müellif
418	<i>el-Mevâhibü'l - Ledünniyye</i>	-	Arabî	Şihâbüddin el-Kastallânî, 923	Nesih, Ebû el-baka 993, cetvelli, el-cevrede ve serlevha
419	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Şihâbüddin el-Kastallânî, 923	Arabî, 1099
420	<i>Mevridü'l-Azbü'l-Henî alâ Sîreti Abdülganî</i>	-	Arabî	Kutbuddin Abdulkerim el-Halebi müteveffa, 735	Talik, Mahmud, 1112, cetvelli
421	<i>Muvatta el-Hadis</i>	-	Arabî	Ebû Abdullah Muhammed b. Hasan b. Ferkad eş-Şeybânî	Altın ve serlevha
422	<i>Nazmü'l-Budûri</i>	-	Arabî	el-İskenderî, 1128?	Arabî, hatt-ı müellif
423	<i>Nihâye fi Garîbi'l-Hadîsi</i>	-	Arabî	Ebû's-Se'âdât Mecdüddin Mübârek b. Muhammed el-maruf İbnü'l-Esîr, 604	Arabî
424	<i>Diğer</i>	Evvel	Arabî	Ebû's-Se'âdât Mecdüddin Mübârek b. Muhammed el-maruf İbnü'l-Esîr, 604	Arabî
425	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	Ebû's-Se'âdât Mecdüddin Mübârek b. Muhammed el-maruf İbnü'l-Esîr, 604	Arabî, 729
426	<i>Diğer</i>	Sâli-s	Arabî	Ebû's-Se'âdât Mecdüddin Mübârek b. Muhammed el-	Arabî, 731

				maruf İbnü'l-Esîr, 604	
427	<i>Şerhu'l-Belâğa</i>	-	Arabî	el-Şerife'l Razi el-Bağdadi	Arabî, Ebû'l Abbas, 1129
428	<i>Vefâ fî Fezâ'ili'l-Mustafâ</i>	-	Arabî	Ebû'l-Ferec İbnü'l-Cevzî, müteveffa 597	

Aded-i Umumi	Esamî-i Kütüb	Cild	Lisan	Müellif ve Tarih	Evsaf-ı mümeyyize ve tarih-i hatt-ı kâtib
		KÜTÜB-İ-USUL-I FIKIH			
429	<i>Usul el-müsemma Lübbü'l-Usûl</i>	-	Arabî	İbn Nüceym el-Mısrî, 951	Nesih, cetvel-i serh
430	<i>Usul el-müsemma Bi'l Fusûl</i>	-	Arabî	el-Muhammed b. Mahmud el Usrûsenî	Arabî
431	<i>Usûl</i>	-	Arabî	el-Ali b. Muhammed Pezdevi el-müteveffa fî 482	Arabî, Hasan, Mahşî
432	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Ali b. Muhammed Pezdevi el-müteveffa fî 482	Mahşî
433	<i>Usûl</i>	-	Arabî	el-Celaleddin el- Habbâzî	Talik, Abdülhamid , 876, Mahşî
433	<i>Usûl</i>	-	Arabî	el-Celaleddin el- Habbâzî	Talik, Abdülhamid , 876, Mahşî
434	<i>Usûl</i>	-	Arabî	Şemsüle'imme Muhammed es-Serahsî el-müteveffa 483	Hatt-ı el Kaderi, 629
435	<i>Bedî-el Nizâm</i>	-	Arabî	el-Muzafferuddin İbnü's-Sâ'âtî el-müteveffa fî	Arabî

				692	
436	<i>Tahsîlü'l Muhtasar el- Mahsûl</i>	-	Arabî	Ebû's-Senâ Mahmûd b. Ebû Bekir el-Urmevî el- müteveffa 682	Arabî,1084, Zahiriye
437	<i>Telvîh ilâ el-Tevzih</i>	-	Arabî	Sa'deddin Taftazânî, 758	Talik,1005, cetvel-i altın ve serlevha
438	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Sa'deddin Taftazânî, 758	Nesih, İbrahim, 1077, cetvel-i altın ve serlevha
439	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Sa'deddin Taftazânî, 758	Talik, Cafer, Mahşi
440	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Sa'deddin Taftazânî, 758	Talik, 820, Mahşi
441	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Sa'deddin Taftazânî, 758	Talik, 822
442	<i>Tenkîhu'l-Usûl</i>	-	Arabî	Sadruşşerî'a Ubeydullah b. Mes'ûd el-Hanefî, el-müteveffa 747	Talik
443	<i>Et-Tavzîh</i>	-	Arabî	Sadruşşerî'a Ubeydullah b. Mes'ûd el-Hanefî, el-müteveffa 747	Talik, 1040
444	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Sadruşşerî'a Ubeydullah b. Mes'ûd el-Hanefî, el-müteveffa 747	Talik, 987
445	<i>Haşiye alâ Şerhi Muhtasari'l -Müntehâ</i>	-	Arabî	Seyfeddin Ahmed el-Ebherî	Talik, Abdullah, 840
446	<i>Hâşiye-ale't-Telvîh</i>	-	Arabî	el- Ahmed b. Süleyman el-Şehriban Kemâl Paşa el-müteveffa 940	Talik, 906
447	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el- Ahmed b. Süleyman el-Şehriban Kemâl Paşa el-	Talik, 986

				müteveffa 940	
448	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el- Ahmed b. Süleyman el-Şehriban Kemâl Paşa el-müteveffa 940	Nesih
449	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el- Hasan Çelebi Muhammed Şah el-Fenari el-müteveffa 886	Talik, Cetvel-i serh ve serlevha
450	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el- Hasan Çelebi Muhammed Şah el-Fenari el-müteveffa 886	Talik, 956, serh, altın
451	<i>Hâşiye-ale't-Telvîh ve Hasan Çelebi</i>	-	Arabî	-	1118 Nesih
452	<i>Hâşiye-ale'ş-Şerhu'l-Menar</i>	-	Arabî	el-Mustafa b. Pir Muhammed el-Şehri Beazmizâde el-müteveffa 1040	Talik, Ali, 1057
453	<i>Hâşiye-alâ Şerhi Muhtasari'l-Müntehâ</i>	-	Arabî	el Molla Hüsrev el- müteveffa 885	Talik
.	<i>Hâşiye-alâ Şerhi's-Seyyid</i>	-	Arabî	Muhammed Şehyar bi'l Fazılzâde el-müteveffa fî 908	-
454	<i>Hâşiye-ale't-Telvîh</i>	-	Arabî	Molla Hüsrev el- müteveffa fî 885	Talik
455	<i>Şerhu'l-Pezdevî fî Usûl</i>	-	Arabî	Muhsin b. Ali Sıġnâkî el-müteveffa fî 711	Arabî
456	<i>Şerhu'l-Pezdevî el-müsemma bi' Keşfü'l-Esrâr</i>	Evvel	Arabî	Abdulaziz b. Ahmed el-Buhari el-müteveffa fî 730	Arabî, Ahmed, 774
457	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	Abdulaziz b. Ahmed el-	Arabî

				Buhari el- müteveffa fî 730	
458	<i>Diğer</i>	Sâli-s	Arabî	Abdulaziz b. Ahmed el- Buhari el- müteveffa fî 730	Arabî
459	<i>Şerhu 'l- Pezdevî el- müsemma bi' Keşfü 'l- Esrâr</i>	-	Arabî	el-Ekmeleddin Muhammed Bâbertî el- müteveffa fî 786	Talik
460	<i>Şerhu Muhtasari 'l -Müntehâ</i>	-	Arabî	Adudüddin Abdurrahman el-Îcî el- müteveffa 756	Talik, Âli- cetvel-i altın ve serlevha
461	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Adudüddin Abdurrahman el-Îcî el- müteveffa 756	Nesih, Mahmud, 828
462	<i>Şerhu Muhtasari 'l -Müntehâ</i>	-	Arabî	el-Ekmeleddin Muhammed Bâbertî el- müteveffa fî 786	Arabî, Muhammed
463	<i>Şerhu 'l-- Me 'âli-m-i Usûl</i>	-	Arabî	Şerefüddin Şehriban İbnü 't- Tilimsânî el- müteveffa 757	Arabî, Muhammed
464	<i>Şerhu 'l- Menâr</i>	-	Arabî	el- Abdullatif Şehriban İbn Melek	Nesih, Âli- cetvel-i serh
465	<i>Şerhu 'l-- Menâr el- müsemma Zübdetü 'l- Efkar</i>	-	Arabî	el-Şemseddin Muhammed el- Nûşâbâdî	Arabî, Yusuf, 748
466	<i>Şerhu 'l- Menâr el- müsemma bi' Keşfü 'l- Esrâr</i>	-	Arabî	Ebû 'l-Berekât en-Nesefî el- müteveffa 710	Arabî, Yusuf, 748
467	<i>Şerhu 'l- Menâr el- müsemma</i>	-	Arabî	el-Muhammed b. Cîrbâş, 956	Hatt-ı Müellif, 957
468	<i>Şerhu 'l-- Müntecabi'</i>	-	Arabî	el- Hüseyin b. Ali el-Sığnâkî,	Arabî, Fazlullah,

	<i>l Ehsiketi</i>			711	734
469	<i>Diğer İsimde Tahkik</i>	-	Arabî	Abdulaziz el-Buhârî el-müteveffa fî 730	Arabî, Muhammed, 803
470	<i>Şerhu Minhâci 'l-Vusûl</i>	-	Arabî	Esseyyid Abdullah el-İbrî el- müteveffa fî 743	Nesih, Abdullah, 839
471	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Esseyyid Abdullah el-İbrî el- müteveffa fî 743	Nesih, Fazlullah, 796
472	<i>Diğer İsmi Menâhicü 'l-Ukûl</i>	-	Arabî	-	Talik, 839
473	<i>Fusûlü 'l-İhkâm</i>	-	Arabî	İmâdüddin el-Merginânî, 651	Nesih, serlevha ve zahiriye
474	<i>Fusûlü 'l-Bedâyi 'fî Usûli 'ş-Şerâi '</i>	-	Arabî	Şemseddin Ahmed el-Fenârî el-müteveffa fî 834	Talik, el-hac Muhammed, 870
475	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Şemseddin Ahmed el-Fenârî el-müteveffa fî 834	Nesih, 824, gayet mahşi
476	<i>Şerhu Muhtasari 'l-Müntehâ</i>	-	Arabî	Adudüddin el-Îcî el-müteveffa fî 756	Talik Hocazâde 1270
477	<i>Muhtasaru 'l Müntehe's</i>	-	Arabî	Ebû Amr Osman el-maruf İbnü'l-Hâcib el-müteveffa 646	Nesih, 716, mahşi
478	<i>Mir'âtü 'l Mirkât</i>	-	Arabî	Molla Hüsrev el- müteveffa 885	Talik
479	<i>Mirkâtü 'l-Usûl fî İlmi 'l Usûl</i>	-	Arabî	Molla Hüsrev el- müteveffa 885	Talik 850, cetvel-i altın ve zahiriye
480	<i>Mir'ât Ala Mirkât Mae 'el Havaşi</i>	-	Arabî	Molla Hüsrev el- müteveffa 885	Talik, 874

481	<i>Muğnî</i>	-	Arabî	Celâleddin Habbâzî, 737	Arabî, 760, mahşi
482	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Celâleddin Habbâzî, 737	Arabî, Mustafa, 778, mahşi
483	<i>Menâr ve Şerha fâzatü'l-Envâr</i>	-	Arabî	Sa'deddin Dihlevî el-müteveffa fî 891	Arabî Mustafa, 898, mahşi
484	<i>Müntehab el- Ahsîkesî</i>	-	Arabî	Hüsâmeddin b. Muhammed el-müteveffa fî 644	Arabî
485	<i>Mizânu'l-Usûl fî Neta'bil Akıl</i>	-	Arabî	Alâ'eddin Ebû Bekir Semerkandî	Arabî, Muhammed, 669
486	<i>el-Vecîz fî'l-Usûl ve Muta'lib el-Hiye</i>	-	Arabî	el- Yusuf b. Hüseyin el-Kirmastî el-müteveffa fî 906	Talik, Cafer, 904 ? , gayet mahşi
.	<i>Şerhu'l-Ferâizi's-Sirâciyye</i>	-	Arabî		-

Aded-i Umumi	Esamî-i Kütüb	Cild	Lisan	Müellif ve Tarih	Evsaf-ı mümeyyize ve tarih-i hatt-ı kâtib
		KÜTÜB-İ-FIKIH-I ŞERİFE			
487	<i>Ahkâmü'l-Evkâf</i>	-	Arabî	Ahmed b. Ömer el-Maruf Bi'l Hassâf el-müteveffa 261	Nesih, İbrahim, cetvel-i serh ve serlevha
488	<i>Ahkâmu's-Sultâniye</i>	-	Arabî	Ebû'l-Hasen Ali Mâverdiel-müteveffa fî 450	Nesih
489	<i>Ahkâmi's-Sığâr</i>	-	Arabî	Muhammed b. Mahmûd Ustrûşenî, 625	Talik
490	<i>Esrâr Usulu'l-</i>	-	Arabî	Ebû Zeyd Debûsî, 422	Nesih

	<i>Furû'</i>				
491	<i>-İs'âf fî Ahkâmi'l-Evkâf</i>	-	Arabî	el- Burhâneddin et-Trablusî el-müteveffa fî 922	Nesih, 979
492	<i>el-Eşbâh ve'n-Nezâir ve Risale-i Talâk</i>	-	Arabî	Zeynüddin b. İbn Nüceym el-Mısırî el-müteveffa fî 970	Nesih, Ahmed b. Mahmud 1028, cetvel-i serh ve serlevha
493	<i>Bedâi' u's-Sanâi' fî Tertîbi's-Şerâi'</i>	Evvel	Arabî	Ebû Bekir b. Mes'ûd el-Kâsânî el-müteveffa fî 587	Nesih
494	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	Ebû Bekir b. Mes'ûd el-Kâsânî el-müteveffa fî 587	Nesih
495	<i>Diğer Bedâi' u's-Sanâi' fî Tertîbi's-Şerâi'</i>	Sâli-s	Arabî	Ebû Bekir b. Mes'ûd el-Kâsânî el-müteveffa fî 587	Nesih
496	<i>Diğer Nüşa</i>	Evvel	Arabî	Ebû Bekir b. Mes'ûd el-Kâsânî el-müteveffa fî 587	Nesih, Abdülkadir, 982, cetvel-i serh ve serlevha
497	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	Ebû Bekir b. Mes'ûd el-Kâsânî el-müteveffa fî 587	Nesih, Abdülkadir, cetvel-i serh ve serlevha, 983
498	<i>Beyânü'l-Ahkâm</i>	-	Arabî	772	Talik, 981
499	<i>Telhîsu'l-Câmi'i'l-Kebîr</i>	-	Arabî	el-Kemâleddin Muhammed el-Hılâtî el-müteveffa 652	Talik, âli-Nuri, 701
500	<i>Tenvîru'l-Ebsâr</i>	-	Arabî	Şemseddin Muhammed b. Timurtâşî el-Gazi, 1004	Talik, cetvel-i altın
501	<i>Câmi' u's-Sağîr</i>	-	Arabî	el-Hüsameddin Ömer	Nesih, Muhed 779

				Sadruşşehîd el-müteveffa 526	
502	<i>Câmi'ü'l-Fusûleyn</i>	-	Arabî	Bedreddin Mahmûd b. İsmail Şehriban Kâdî Simâvî el-müteveffa fî 823	Nesih, Mustafa, 903, ser, altın
503	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Bedreddin Mahmûd b. İsmail Şehriban Kâdî Simâvî el-müteveffa fî 823	Nesih, 965, cetvel-i serh ve serlevha
504	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Bedreddin Mahmûd b. İsmail Şehriban Kâdî Simâvî el-müteveffa fî 823	Talik, Muhammed, 864
505	<i>Diğer Âli-Âhir Kitab-el Vesaya</i>	-	Arabî	Bedreddin Mahmûd b. İsmail Şehriban Kâdî Simâvî el-müteveffa fî 823	Talik
506	<i>Câmi'ü Mesânîdi'l-İmâmi'l-A'zam Ebî Hanîfe</i>	-	Arabî	Muhammed b. Mahmûd el-Harizmî, 615	Nesih
507	<i>Cem'u Vakfeyi'l-Hilâl ve'l-Hassâf</i>	-	Arabî	Ebû Muhammed Abdullah Nâsîhî el-müteveffa fî 447	Nesih, 952
508	<i>Cevâhirü'l-Mudîyye fî Tabakâti'l-Hanefiyye</i>	-	Arabî	el-Abdulkâdir b. Ebû'l Vefa el-müteveffa 775	Arabî, Muhammed, 890
509	<i>Haşiye'l Vak'aiyye el-müsemma Bi'l Islâh Ve'l İzâh</i>	-	Arabî	İbn Kemâl Paşa el-müteveffa 940	Nesih, cetvel-i altın ve serlevha
510	<i>Diğer Nefis ve</i>	-	Arabî	İbn Kemâl Paşa el-müteveffa fî	Talik, Muhammed,

	<i>Mahşi</i>			775	970 cetvel-i altın ve serlevha
511	<i>Diğer</i>	-	Arabî	İbn Kemâl Paşa el- müteveffa fî 775	Talik
512	<i>Hâşiye-ala Islâh ve'l İzâh</i>	-	Arabî	el- Salih b. Celâleddin el- Şehyar Celâlzâde mütteveffa 973	Talik
513	<i>Hâşiye-ala Cami 'ul- Fesvaleyn</i>	-	Arabî	el- Necmeddin er-Remlî	Nesih, Celil, 1112
514	<i>Hâşiye-ala Sadr-ı Şeri 'a</i>	-	Arabî	-	Arabî, Hüseyin
.	<i>Şerhu 'l- Lâmiyyeti 'l müsemma Ba 'niyyetü ' l Ef'âl</i>	-	Arabî	-	
515	<i>Hâşiye-ala Sadr-ı Şeri 'a</i>	-	Arabî	el- İsâmüddin el- -İsferâyînî el- müteveffa 944	Nesih, serlevha
516	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el- İsmail el- Şehyar el-Kara Kemâl	Talik, 995
517	<i>Hâşiye- Sadr-ı el- müsemma Bi Nakdü 'd- Dürer</i>	-	Arabî	el- Muhammed el-Vânî, 995	Talik
518	<i>Hâşiye-ala Sadr-ı Şeri 'a</i>	-	Arabî	el- Yakub Paşa İbn Hızır Bey el- müteveffa 891	Talik
519	<i>Diğer</i>	-	Arabî	-	Nesih
520	<i>Gunyetü 'l- Mütemellî fî Şerhi Münyeti 'l- Musallî</i>	-	Arabî	el-İbrahim İbn Muhammed İbn Halebi el- müteveffa 955	Nesih, cetvel-i serh ve serlevha
521	<i>Diğer Gayet Nefis</i>	-	Arabî	el-İbrahim İbn Muhammed İbn Halebi el-	Talik, Ahmed, 1085,

				müteveffa 955	cetvel-i altın ve serlevha
521	<i>Diğer Gayet Nefis</i>	-	Arabî	el-İbrahim Bin Muhammed Bin Halebi müteveffa 955	Talik, Ahmed, 1085, cetvelli, altın ve serlevha
522	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-İbrahim İbn Muhammed İbn Halebi el-müteveffa 955	Talik, Muhammed, cetvel-i serh
523	<i>Harac</i>	-	Arabî	İmâm-ı Ebû Yusuf el-müteveffa 182	Nesih, Muhammed, 1110, cetvel-i serh ve serlevha
524	<i>Harac</i>	-	Arabî	İmâm-ı Ebû Yusuf el-müteveffa 182	Nesih, 930
525	<i>Dürrerü'l-Hükkâm fî Şerhi Gureri'l-Ahkâm</i>	-	Arabî	Mehmed b. Ferâmurz Molla Hüsrev el-müteveffa 885	Talik, cetvel-i altın ve serlevha
526	<i>Diğer Gayet Mahşi</i>	-	Arabî	Mehmed b. Ferâmurz Molla Hüsrev el-müteveffa 885	Talik, cetvel-i altın ve serlevha
527	<i>Diğer Mahşi</i>	-	Arabî	Mehmed b. Ferâmurz Molla Hüsrev el-müteveffa 885	Nesih, 1009, cetvel-i altın
528	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Mehmed b. Ferâmurz Molla Hüsrev el-müteveffa 885	Nesih, Tayyib, 992, cetvel-i serh ve serlevha
529	<i>RAhmedü'l-Ümme fî İhtilâfî'l-Eimme</i>	-	Arabî	Ebû Abdullah ed-Dımaşkî, 780	Nesih, 1011, cetvel-i altın ve serlevha
.	<i>Ve Risalet'ül Tirmizi</i>		Arabî	-	-
530	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Ebû Abdullah ed-Dımaşkî, 780	Nesih
531	<i>Resâ'ilü'z-</i>	-	Arabî	Zeyneddin İbn	Nesih,

	<i>Zeyniyye fî Mezhebi 'l-Hanefiyye 40</i>			Nüceym el-Mısırî, 970	Kâsım, 1061
532	<i>Ravzatü 'ş Şâfiyye</i>	-	Arabî	Yahyâ b. Şeref b. Mürî en-Nevevî, 676	Nesih, İsmail, 803, cetvel-i altın ve serh
533	<i>Şerhu 'l-Eşbâh ve 'n-Nezâir el-müsemma Tenvîru 'l-Ezhân ve 'z-Zamâir</i>	-	Arabî	el- Mustafa İbn Hayreddin, 1092	Nesih, cetvel-i serh
534	<i>Tuhfetü 'l-Harîs fî Şerhi 't-Telhis</i>	Evvel	Arabî	Alâ'eddin el-Fârîsî el-müteveffa fî 731	Talik, Muhammed, 821
535	<i>Diğer</i>	Sânî	Arabî	Alâ'eddin el-Fârîsî el-müteveffa fî 731	Talik, 862
536	<i>Şerhu 'l-Tenvîri 'lEb sâr el-müsemma Minehu 'l Ğaffâr</i>	Evvel	Arabî	Şihâbüddin Muhammed el-Gazî et-Timurtâşî, 1004	Talik
537	<i>Şerhu 'l-Tenvîr 'lEbsâr el-müsemma Minehu 'l Ğaffâr</i>	Sânî	Arabî	Şihâbüddin Muhammed el-Gazî et-Timurtâşî, 1004	Talik, cetvel-i altın ve serlevha
538	<i>Şerhu 'l-Câmîi 'l-Kebîr</i>	-	Arabî	Ebû Nasr Ahmed İbn Muhammed el-Buhârî el-müteveffa 586	Arabî
539	<i>Dürreri 'l-Bihâr el-müsemma - Gururu 'l-Ezkâr</i>	-	Arabî	el- Muhammed İbn Şeyh Buhârî, 850	Talik, Ali b. Muhammed Şah, 868
540	<i>Şerhu 's-Siyeri 'l-Kebîr</i>	-	Arabî	Şemsüle'imme Muhammed İbn Ahmed Serahsî	Talik, Abdurrahman 1125,

				el- müteveffa 483	cetvel-i altın ve serlevha
541	<i>Diğer Matbu'a Bi'l Huruf</i>	-	Arabî	Şemsüle'imme Muhammed İbn Ahmed Serahsî el- müteveffa 483	Tab Der Âsitane 1240 cetvel- i, siyah
542	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Şemsüle'imme Muhammed İbn Ahmed Serahsî el- müteveffa 483	Talik, 872
543	<i>Şerhu'l--el- Kadveri el- müsemma Bi'l Terc el Veh'ac</i>	Evvel	Arabî	el- Ebû Bekir el- Haddâdî el- müteveffa 800	Nesih, Ahmed, 965
544	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	el- Ebû Bekir el- Haddâdî el- müteveffa 800	Nesih, Ahmed, 967
545	<i>Şerhu'l-- Kudûrî</i>	Evvel	Arabî	Necmeddin el- Zâhidî el- müteveffa 658	Nesih, Hamza, 864
546	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	Necmeddin el- Zâhidî el- müteveffa 658	Nesih, Hamza, 864
547	<i>Şerhu'l- Kadveri el- müsemma Bi'l Muzmerât ve'l- Müşkilât</i>	-	Arabî	Yusuf b. Ömer el Savfî	Nesih, Hızır, 993
548	<i>Şerhi Kenzi'd- Dekâik el- müsemma Tebyînü'l- Hakâik</i>	-	Arabî	Fahreddin Zeyla'î el- müteveffa fî 743	Nesih, Muhammed, 945
549	<i>Şerhi Kenzi'd- Dekâik Bahru'r- Râik</i>	Evvel	Arabî	Zeynüddin İbn Nüceym el- Mısırî, el- müteveffa 970	Nesih
550	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	Zeynüddin İbn Nüceym el- Mısırî, el- müteveffa 970	Nesih

551	<i>Diğer el-müsemma Matlûbu'l-Vefî</i>	Evvel	Arabî	el- Muhammed İbn Süleyman el-Halebi, 1138	Hat- müellif el
552	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	-	Nesih, cetvel-i altın ve zahir ve serlevha
553	<i>Şerhu'l-Latif el-İşaret el-müsemma Bi'l Teshîl</i>	-	Arabî	el- Bedreddin el-Şehriban Kâdî Simâvî el-müteveffa 823	Arabî
554	<i>Şerhu Mecma'i'l-Bahreyn ve Mülteka'n-Neyyireyn</i>	-	Arabî	İbnü's-Sâ'âtî, 690	Talik, İshak, 948, cetvel-i serh
555	<i>Diğer Şerhu Mecma'i'l-Bahreyn</i>	-	Arabî	el- Abdullatif el- maaruf İbn Melek	Talik, 848
556	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el- Abdullatif el- maaruf İbn Melek	Nesih, 856
557	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el- Abdullatif el- maaruf İbn Melek	Nesih, Muhammed, 805, cetvel-i
558	<i>Diğer Şerhu Mecma'i'l-Bi'l Teshîl</i>	-	Arabî	el- Zeyneddin Ebû Muhammed Aynî el-müteveffa 892	Serh
559	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el- Zeyneddin Ebû Muhammed Aynî el-müteveffa 892	Talik, Muhammed
560	<i>Şerhu'l-Muhtasar el-müsemma Bi'l -İhtiyâr</i>	-	Arabî	Mustafa Ebû Fazıl, Mevdûd el-Mavsılî, 683	Arabî, Necmi, 723
561	<i>Şerhu'l-Muhtasar el-müsemma İsâr</i>	-	Arabî	Muhammed b. İlyas eş Şehid 888	Talik Hatt-ı Müellif

562	<i>Şerhu 'l-Muhtasari 't -Tahavî</i>	-	Arabî	Şeyhülislam Bahaddin - Semerkandî el-İsbîcâbî el-müteveffa 535	Arabî, 540
563	<i>Şerhu Muhtasari 'l -Kerhî</i>	-	Arabî	el Ebû Hüeyin Ahmed el-Kudûrî el-müteveffa 468	Arabî, Muhammed, 535
564	<i>Şerhu 'l-Mukaddime ti Ebû 'l-Leys</i>	-	Arabî	el- Mustafa İbn Aydoğmuş el-Karamânî,809	Nesih, 864
565	<i>Şerhu 'l-Mukaddime ti 'l-Gazneviyye el-müsemma Ziyâü 'l-Ma 'neviyye</i>	-	Arabî	Ebû 'l-Bekâ el-müteveffa fî 854	Nesih, Ali, 1063, cetvel-i altın
566	<i>Şerhu 'l-Mülteka 'l-Ebhur müsemma</i>	Evvel	Arabî	el- İsmail Bin Sinan es-Sivâsî, müteveffa 1048	Nesih, Muhammed, 1109, cetvelli, serh
567	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	el- İsmail Bin Sinan es-Sivâsî, müteveffa 1048	Nesih, 1109, cetvelli, serh
568	<i>Şerhu 'l-Mütealik müsemma Dürrü 'l-Yetîm</i>	-	Arabî	el- Muhammed, 1112	Nesih, cetvelli, serh
569	<i>Şerhu 'l-Menzumat-İbn Vehaban</i>	-	Arabî	el- Abdberr Şehriban İbnü'ş-Şihne el-müteveffa 921	Arabî, Ebû Yezid 773
570	<i>Şerhu 'l-Menzumat el-Neseî el-müsemma el-Musaffâ</i>	-	Arabî	el- Abdullah İbn Ahmed el-Neseî el-müteveffa 710	Arabî, 754
571	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el- Abdullah İbn Ahmed el-Neseî el-müteveffa 710	Arabî, 754
572	<i>Şerhu 'l-</i>	-	Arabî	el-Hattâb İbn	Talik

	<i>Menzumat el-Neseî el-müsemma Bi'l Kâfi</i>			Kâsım el- Kara Mehdevî	
573	<i>Şerhu'l-Menzumat el-Fıkh'a</i>	-	Arabî	-	Arabî, cetvel-i serh
574	<i>Şerhu'l-Vâfi el-müsemma Bi'l l-Kâfi</i>	-	Arabî	el- Muhafız Neseî	Ve'l ecverd
575	<i>Diğer</i>	Evvel	Arabî	el- Muhafız Neseî	Nesih, 721
576	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	el- Muhafız Neseî	Arabî
577	<i>Diğer</i>		Arabî	el- Muhafız Neseî	Nesih, Arabî, 720
578	<i>Diğer</i>		Arabî	el- Muhafız Neseî	Arabî, Muhammed
579	<i>Şerhu'l-Vikâye el-müsemma Bi'l -Înâye</i>	-	Arabî	el-Hasan İbn Seyyid Ali	Nesih, Osman, 901
580	<i>Şerhu'l-Vikâye el-Mahşi</i>	-	Arabî	el- Sadruşşerî'a	Talik, 985, cetvel-i altın ve serlevha
581	<i>Diğer Gayet Mahşi</i>	-	Arabî	el- Sadruşşerî'a	Nesih, 890
582	<i>Diğer Gayet Mahşi ve Nefs</i>	-	Arabî	el- Sadruşşerî'a	Nesih, cetvel-i altın ve serlevha
583	<i>Şerhu'l-Vikâye el-müsemma Bi'l Re'aye</i>	-	Arabî	Yusuf b. Abdulmelik	Talik, Abdurrahman1008, cetvel-i serh
584	<i>Şerhu'l-Nekaye Muhtasar - Veka'yi</i>	-	Arabî	el-Şemseddin Muhammed el-Kuhistânî	Talik, cetvel-i altın ve serlevha
585	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Şemseddin Muhammed el-Kuhistânî	Talik, İbrahim, 1089, cetvel-i altın ve serlevha
586	<i>Şerhu'l-</i>	-	Arabî	el-Muhibbuddin	Arabî

	<i>Hidâye el-müsemma İbnihâyetü'n-Nihâye</i>			Muhammed el-maruf İbnü's-Şihne	
587	<i>Şerhu'l-Hidâye el-müsemma Fethu'l-Fakir</i>	Evvel	Arabî	el-Kemâleddin b. İbnü'l-Hümâm Sivâsî, el-müteveffa 829	Nesih, Ahmed, 958, ser, altın
588	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	el-Kemâleddin b. İbnü'l-Hümâm Sivâsî, el-müteveffa 829	Nesih, ser, altın
589	<i>Diğer</i>	Evvel ve sâni	Arabî	el-Kemâleddin b. İbnü'l-Hümâm Sivâsî, el-müteveffa 829	Nesih, 969, cetvel-i serh ve serlevha
590	<i>Diğer</i>	Evvel	Arabî	el-Kemâleddin b. İbnü'l-Hümâm Sivâsî, el-müteveffa 829	Arabî, Ömer, 950
591	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	el-Kemâleddin b. İbnü'l-Hümâm Sivâsî, el-müteveffa 829	
592	<i>Diğer</i>	Sâli-s	Arabî	el-Kemâleddin b. İbnü'l-Hümâm Sivâsî, el-müteveffa 829	
593	<i>Diğer</i>	Evvel	Arabî	el-Kemâleddin b. İbnü'l-Hümâm Sivâsî, el-müteveffa 829	
594	<i>Şerhu'l-Hidâye el-müsemma Bi Fethu'l-Kadîr li'l-Âcizi'l-Fâkîr</i>	Sâni	Arabî	el-Kemâleddin İbn İbnü'l-Hümâm es-Sivâsî el-müteveffa 829	Nesih, Yusuf, 961
595	<i>Diğer</i>	Sâli-s	Arabî	el-Kemâleddin İbn İbnü'l-	Nesih, Yusuf, 963

				Hümâm es-Sivâsî el-müteveffa 829	
596	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	el- Kemâleddin İbn İbnü'l-Hümâm es-Sivâsî el-müteveffa 829	Arabî, Hızır ser, altın
597	<i>Şerhu'l- - Hidaye el-müsemma B'l Tenbîh</i>	-	Arabî	el- Ebû'l Hasan Ali	Arabî, Süleyman, 837
598	<i>Şerhu'l- - Hidaye el-müsemma Bi'l İnâye</i>	-	Arabî	el- Ekmeleddin Bâbertî el-müteveffa 786	Nesih, Yusuf, 956, fasıl, altın
599	<i>Diğer</i>	Evvel	Arabî	el- Ekmeleddin Bâbertî el-müteveffa 786	Nesih, cetvel-i serh
600	<i>Diğer</i>	Evvel	Arabî	el- Ekmeleddin Bâbertî el-müteveffa 786	Nesih, cetvel-i altın, zahir ve ser
601	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	el- Ekmeleddin Bâbertî el-müteveffa 786	Nesih, zahir
602	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	el- Ekmeleddin Bâbertî el-müteveffa 786	Nesih, zahir
603	<i>Diğer</i>	Râbi'	Arabî	el- Ekmeleddin Bâbertî el-müteveffa 786	Nesih, zahir ve ser
604	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el- Ekmeleddin Bâbertî el-müteveffa 786	Talik, Sultan, Muhammed, es- Sirvani, 968, serlevha
605	<i>Diğer Mahşi</i>	-	Arabî	el- Ekmeleddin Bâbertî el-müteveffa 786	Talik, 1114, cetvel-i altın ve serlevha
606	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	el- Ekmeleddin Bâbertî el-müteveffa 786	Arabî, Muhammed, 744
607	<i>Diğer</i>	Evvel	Arabî	el- Ekmeleddin Bâbertî el-müteveffa 786	Nesih, Gazanfer, 927, cetvel-i serh ve

					serlevha
608	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	el- Ekmeleddin Bâbertî el-müteveffa 786	Nesih, Gazanfer, 927, cetvel-i serh ve serlevha
609	<i>Diğer Gayet Nefis</i>	-	Arabî	el- Ekmeleddin Bâbertî el-müteveffa 786	Nesih, Nureddin, 995, cetvel-i altın ve serlevha
610	<i>Diğer Gayet Nefis</i>	Sâni	Arabî	el- Ekmeleddin Bâbertî el-müteveffa 786	Nesih, Arabî, 991, cetvel-i serh
611	<i>Şerhu'l- - Hidaye el-müsemma Bi'l İnâye</i>	Evvel	Arabî	el-Hüsameddin İbn Ali Safkaâni el-müteveffa 71	Arabî, 1008
612	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	el-Hüsameddin İbn Ali Safkaâni el-müteveffa 71	Arabî
613	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Hüsameddin İbn Ali Safkaâni el-müteveffa 71	Arabî, Ali, 720
614	<i>Diğer</i>	Evvel	Arabî	el-Hüsameddin İbn Ali Safkaâni el-müteveffa 71	Talik, Necmeddin, 981
615	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	el-Hüsameddin İbn Ali Safkaâni el-müteveffa 71	Nesih, 984
616	<i>Şerhu'l- - Hidaye</i>	-	Arabî	el-Celâleddin İbn Ömer el-Hucendî	Nesih, Muhammed, 685
617	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Sâdi Efendi el-müteveffa 945	Talik, Ahmed, 974
618	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Sâdi Efendi el-müteveffa 945	Talik, Ali
619	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Sâdi Efendi el-müteveffa 945	Talik, Ali, cetvel-i, serlevha ve altı
620	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Sâdi Efendi el-müteveffa 945	Nesih, Âli-, Muhammed, 1001,

					cetvel-i serh
621	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Sinan Efendi	Talik, Âli-, cetvel-i serh ve serlevha
622	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Sinan Efendi	Talik
623	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Zahireddin el- müteveffa 954	Arabî
624	<i>Şerhu 'l- - Hidaye el- müsemma Tergîbü 'l- Lebîb</i>	-	Arabî	el- Abdurrahman	Arabî
625	<i>Şerhu 'l- - Hidaye el- müsemma Bi'l Gâyetü 'l- Beyân ve Nâdireti 'l- Akrân</i>	Evvel	Arabî	Kıvâmüddin Emir Kâtib İbn Emir Ömer el- İtkânî el- müteveffa 758	Nesih, Muhammed, cetvel-i altın ve serlevha
626	<i>Şerhu 'l- - Hidaye el- müsemma Bi'l Gâyetü 'l- Beyân ve Nâdireti 'l- Akrân</i>	Sâni	Arabî	Kıvâmüddin Emir Kâtib İbn Emir Ömer el- İtkânî el- müteveffa 758	Nesih, Muhammed, cetvel-i altın ve serlevha
627	<i>Şerhu 'l- - Hidaye</i>	Evvel	Arabî	el-Kâdızâde Şemseddin el- müteveffa 988	Nesih
628	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	el-Kâdızâde Şemseddin el- müteveffa 988	Nesih
629	<i>Diğer</i>	Sâli-s	Arabî	el-Kâdızâde Şemseddin el- müteveffa 988	Nesih
630	<i>Diğer</i>	Evvel	Arabî	el-Kâdızâde Şemseddin el- müteveffa 988	Talik, Âli-, cetvel-i serh ve serlevha
631	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	el-Kâdızâde Şemseddin el- müteveffa 988	Talik, Âli-, cetvel-i serh ve serlevha
632	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Kâdızâde Şemseddin el- müteveffa 988	Nesih
633	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Kâdızâde	Talik, Salih,

				Şemseddin el-müteveffa 988	990
634	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Kâdızâde Şemseddin el-müteveffa 988	Talik, cetvel-i serh
635	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Kâdızâde Şemseddin el-müteveffa 988	Talik
636	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Kâdızâde Şemseddin el-müteveffa 988	Talik, cetvel-i serh ve serlevha, na mevcud
637	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Kâdızâde Şemseddin el-müteveffa 988	Talik
638	<i>Tabakâtü'l Fukaha</i>	-	Arabî	el Küçük Şemseddin	Talik
.	<i>Ve Risale Fi Tefsîrî'l-Fatihâ el-İbn Muaye</i>				
639	<i>Tabakâtü'l-Kübrâ 890</i>	-	Arabî	Es-Sübkî	Nesih Abdülvehha p
640	<i>Umdetu'l Ahkâm</i>	-	Arabî	el-Ebû Muhammed Abdulgani el-Mukaddes el-Münevi , 600	Nesih, Muhammed, el-Hâvendemi 767
.	<i>Ukûdü'l-Akâid</i>	-	-	İmâmzâde el-Haceri	-
641	<i>Ğunye</i>	-	Arabî	el-Şeyh Abdulkâdir Geylânî el-müteveffa 561	Nesih, Ahmed, 902
642	<i>Fusûlü'l-İmdî el-müsemma Bi'l Fusûl el-Ahkâm</i>	-	Arabî	el-Celâleddin el-Hâfî	Talik
643	<i>Kadihanha-ı Nefîse Tâmmе</i>	-	Arabî	el-Fahreddin Hasan el-Özcendî el-müteveffa 592	Talik, Âli-, cetvel-i altın ve serlevha
644	<i>Diğer Mâe'l Fihris</i>	-	Arabî	el-Fahreddin Hasan el-Özcendî el-	Talik, Hasan, 965, cetvel-i altın

				müteveffa 592	ve serlevha
645	<i>Kudûrî'l el-müsemma Muhtasar</i>	-	Arabî	Ebû'l Hüseyin Ahmed b. Muhammed el-Kudûrî el-müteveffa 428	Nesih, Âli-, cetvel-i ve serlevha
646	<i>Kâfî</i>	-	Arabî	el-Hâkim eş-Şehîd Muhammed b. Muhammed el-müteveffa 334	Arabî, Fâzıl Râbub
647	<i>Kenzü'd-Dekâik</i>	-	Arabî	el-Ebû'l-Berekât en-Nesefî el-müteveffa fî 710	Nesih, Ahmed, 1027
648	<i>Mebisûl el-Serhasî</i>	Evvel	Arabî	Şemsüle'imme Muhammed b. Ahmed Serhasî el-müteveffa 483	Arabî, cetvel-i altın ve serlevha
649	<i>Diğer</i>	Sânî	Arabî	Şemsüle'imme Muhammed b. Ahmed Serhasî el-müteveffa 483	Arabî, Muhammed, 1006, cetvel-i altın ve serlevha
650	<i>Diğer</i>	Sâli-s	Arabî	Şemsüle'imme Muhammed b. Ahmed Serhasî el-müteveffa 483	Arabî, Muhammed, 1006, cetvel-i altın ve serlevha
651	<i>Diğer</i>	Rabî'	Arabî	Şemsüle'imme Muhammed b. Ahmed Serhasî el-müteveffa 483	Arabî, Muhammed, 1006, cetvel-i altın ve serlevha
652	<i>Mecmûatü'l Tedrisi'l Mahşi</i>	-	Arabî		Talîk
653	<i>Mecmûa-i Müeyyedzâ de</i>	-	Arabî		Nesih
654	<i>Mecma'u'l-Bahreyn ve Mülteka'n-Nehyireyn</i>	-	Arabî	Ahmed b. Ali el-maaruf İbnü's-Sâ'âtî el-müteveffa 694	Nesih
655	<i>Mecmua' Fiha</i>	-	Arabî	Ebû'l-Leys	Nesih, Ahmed,

	<i>Hizânetü 'l-Fıkh</i>				1081, cetvel-i altın ve serlevha
.	<i>Şerhu 'l-Fukaha el-Neseфі ve Nisâbu 'l-İhtisâb</i>	-	Arabî		-
656	<i>Muhîtu 'l-Burhânî fî 'l-Fıkhî 'n-Nu 'mânî</i>	-	Arabî	Burhâneddin Mahmûd el-Buhârî el- müteveffa	Nesih, cetvel-i altın ve serlevha ve zahiriye
657	<i>el-Muhîtü 's Serahsî</i>	Evvel	Arabî	el- Tâcedin Muhammed Serhasî el- müteveffa fî 671	Nesih, 946, serlevha
658	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	el- Tâcedin Muhammed Serhasî el- müteveffa fî 671	Nesih, 951 serlevha
659	<i>Mülteka 'l-Ebhur Mahşi ve Nefs</i>	-	Arabî	el- Şeyh İbrahim b. Muhammed el-Halebî el- müteveffa 956	Nesih, Âli-, 1075, cetvel-i altın ve serlevha
660	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el- Şeyh İbrahim b. Muhammed el-Halebî el- müteveffa 956	Talik, 976, cetvel-i altın ve serlevha
661	<i>Manzûmetü 'n-Neseфіyye</i>	-	Arabî	Ebû Hafs Ömer b. Muhammed en-Neseфі el- müteveffa 537	Nesih, Halil, 969, Tavlânî
662	<i>Mîzânü 'ş Şa 'rânî</i>	-	Arabî	el-Şeyh Abdulvehhâb Şa 'rânî el- müteveffa 973	Nesih, 1035, cetvel-i altın ve serlevha
663	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Şeyh Abdulvehhâb Şa 'rânî el- müteveffa 973	Nesih, Ahmed, cetvel-i serh ve serlevha
664	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Şeyh Abdulvehhâb Şa 'rânî el- müteveffa 973	Nesih, Muhammed, cetvel-i altın ve serlevha

665	<i>Menâkıbu'l-İmâmi'l Ebû Hanîfe</i>	-	Arabî	Muvaffakuddin el-Harizmî, el-müteveffa fî 768	Arabî, Ahmed, 765
666	<i>Nâfi'</i>	-	Arabî	Nâsiruddin es-Semerkandî, 656	Nesih, Alim, 704
667	<i>Vikâyetü'r-Feraiz</i>	-	Arabî	Burhaneddin Mahmud b. Sadruşşerî'a el-müteveffa	Talik, cetvel-i altın ve serlevha
668	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Burhaneddin Mahmud b. Sadruşşerî'a el-müteveffa	Nesih, serlevha
669	<i>Vakfu'l Helali el-müsemma Bi'l Ahkamu'l Vakıf</i>	-	Arabî	el- İmâm Hilâl b. Yahyâ el-Basrî, 245	Arabî, İbrahim, 744
670	<i>Bidâye-i Nefise</i>	-	Arabî	el-Burhâneddin Ali Merginânî el-müteveffa 593	Talik, Âli-, cetvel-i, 1082, altın ve serlevha
671	<i>Bidâye-i Nefise</i>	-	Arabî	el-Burhâneddin Ali Merginânî el-müteveffa 593	Talik, Âli-, cetvel-i altın
672	<i>Diğer</i>		Arabî	el-Burhâneddin Ali Merginânî el-müteveffa 593	Talik, Âli-, 1021, cetvel-i altın
673	<i>Diğer</i>		Arabî	el-Burhâneddin Ali Merginânî el-müteveffa 593	Nesih, Gazanfer, cetvel-i altın
674	<i>Diğer</i>	Evvel	Arabî	el-Burhâneddin Ali Merginânî el-müteveffa 593	Nesih, Mahmud, 754
675	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	el-Burhâneddin Ali Merginânî el-müteveffa 593	Nesih, İlyas, 762
676	<i>Diğer</i>		Arabî	el-Burhâneddin Ali Merginânî el-müteveffa	Arabî, Ebû Bekir, 770

				593	
677	<i>Diğer</i>		Arabî	el-Burhâneddin Ali Merginânî el- müteveffa 593	Arabî, Havradi, 690

Aded-i Umumi	Esamî-i Kütüb	Cild	Lisan	Müellif ve Tarih	Evsaf-ı mümeyyize ve tarih-i hatt-ı kâtib
		KÜTÜB-İ FETVA-I ŞERİFE			
678	<i>Enfa' u 'l- Vesâ'il ilâ Tahrîri 'l- Mesâ'il</i>	-	Arabî	el-İbrahim b. Ali et-Tarsûsî el- müteveffa 758	Nesih
679	<i>Tecrîd-el Fetva</i>	-	Arabî	el-Ebû'l Hüseyin el- Kudûrî el- müteveffa 428	Nesih, Ahmed, 944, zahir ve serlevha
680	<i>Et-Tecnîs ve 'l-Mezîd</i>	-	Arabî	el- Burhaneddin Merginânî müteveffa 593	Nesih, Nureddin
.	<i>Ve'l Nefa' -elVesâil ve Selâsetü'l Resâil fî Mezhebu'l Şâfi'</i>	-	Arabî	-	-
681	<i>Tecnîs ve 'l-Mezîd</i>	-	Arabî	el- Burhaneddin Merginânî müteveffa 593	Nesih, Muhammed, 716
682	<i>Cevâhiru'l-Fetâvâ</i>	-	Arabî	el-Sadr'el Şehid el- -Kirmânî	Nesih, cetvelli, serh ve serlevha
683	<i>Hulâsatü'l-Fetâvâ</i>	-	Arabî	el-Tahir b. Ahmed el- Buhari Müteveffa 542	Nesih, Ali, 558, cetvelli, altın ve serlevha
684	<i>Hulâsatü'l-Fetâvâ</i>	-	Arabî	el-Tahir b. Ahmed el- Buhari fî müteveffa 542	Nesih, Hüseyin, 972
685	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Tahir b.	Nesih, Ali,

	<i>Fihrist Altın</i>			Ahmed el-Buhari fî müteveffa 542	977, cetvelli, altın ve serlevha
686	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Tahir b. Ahmed el-Buhari fî müteveffa 542	Arabî
687	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Tahir b. Ahmed el-Buhari fî müteveffa 542	Nesih, Muhammed, 886, cetvelli, altın ve serlevha
688	<i>Diğer</i>	Evvel	Arabî	el-Tahir b. Ahmed el-Buhari fî müteveffa 542	Nesih, Kâsım, 861
689	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	el-Tahir b. Ahmed el-Buhari fî el-müteveffa 542	Nesih, Kâsım, 861
690	<i>Hızânetü'l-Fetâvâ</i>	-	Arabî	el- Ahmed b. Muhammed b. Ebû Bekir	Arabî, 982
691	<i>Hızânetü'l-Müftiyyîn</i>	-	Arabî	el-Hüseyin b. Muhammed Semânî	Nesih
692	<i>Zahîretü'l-Fetâvâ</i>	-	Arabî	el-Burhaneddin'ül Buharî	Ali, 992, cetvel-i altın ve serlevha
693	<i>Şerhu'z-Ziyâdât</i>	-	Arabî	el- Kâdîhan Haan b. Mansûr el- müteveffa 592	Üveys, 904
694	<i>el-Fetâva'l-Kâidiyye</i>	-	Arabî	el- Muhammed Kâ'idî el-Hucendî	Talik, Mustafa 1114, cetvel-i altın ve serlevha
695	<i>Damânât-el-müsemma Mecmuatü'l Damânât</i>	-	Arabî	el- Ebû Muhammed Gânim el-Bağdâdî	Talik, 1024, cetvel-i serh ve serlevha
696	<i>Umdetü'l-Fetâvâ Ahkamu'l Vakıf</i>	-	Arabî	el-Sadr Şeria'	Nesih, cetvel-i serh ve serlevha
.	<i>el Hasâf ve</i>	-	Arabî	-	-

	<i>Hizânetü 'l-Fıkh</i>				
697	<i>Uyûnü 'l-Mesâil</i>	-	Arabî	Ebû'l-Leys es-Semerkindî, 373	Arabî
.	<i>Hâdi 'l-Kudsî</i>	-	Arabî	-	-
698	<i>Uyûnü 'l-Mezâhibi 'l-Mahşî</i>	-	Arabî	Kıvâmüddin el-Kâfî el-müteveffa 749	Nesih
699	<i>Gunye fî 'l-Fetâvâ</i>	-	Arabî	Mahmud b. Ahmed el-Konevî el-müteveffa 770	Nesih, 914, cetvel-i ve fuzul, altın ve serlevha
700	<i>Gunyetü 'l-Müftî</i>	-	Arabî	el-Yusuf es-Sicistânî	Nesih
701	<i>Fetâva 'l-Bezzâziyye</i>	-	Arabî		Arabî, 963
702	<i>Diğer Hatt-ı Sahibi Mültekî İbrahim Halebî</i>	-	Arabî		Arabî, 92
703	<i>Fetâva 't Tatarhâniye</i>	-	Arabî		Nesih, cetvel-i altın
704	<i>Diğer Gayet Nefis</i>	-	Arabî		Nesih, Yahya, 998, cetvel-i ve fusûl, altın
705	<i>Fetâvâ 'l-Hayriyye</i>	-	Arabî	el-Hayreddin bni Ahmed el-Rumelî el-müteveffa fî 1081	Nesih, Atâzâde 1123, cetvel-i serh
706	<i>Fetâva 's-Suğrâ</i>	-	Arabî	el-Yusuf b. Ahmed el-Hâsî	Arabî, 711
707	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Yusuf b. Ahmed el-Hâsî	Arabî, 850
708	<i>Fetâva 's-Sûfîyye</i>	-	Arabî	el-Fazlullah Muhammed b. Eyyûb el-müteveffa fî 666	Nesih, Mahmud, 963
709	<i>Fetâva 'z-Zahîriyye</i>	-	Arabî	el-Zahireddin Ebû Bekir Muhammed el-müteveffa 619	Arabî, Muhammed, 966, cetvel-i altın ve

					serlevha
710	<i>Fetvau 'l Atâbiye</i>	-	Arabî	el-Ebû Nasır Ahmed b. Ömer Attâbî	Nesih
711	<i>Fetâva-i Fevâid 'z-Zahîriyye</i> 618	-	Arabî	el-Ebû Bekir Muhammed b. Ahmed	Arabî, Abdulgaffar, 994
712	<i>Fetâva-i el-müsemma bi' Feyzu 'l-Mevla</i> 888	-	Arabî	el-İbrahim Kerekî	Nesih, Ali, 989, cetvel-i altın ve serlevha
713	<i>Fetâvâ-i Kadîhan</i>	-	Arabî	el-Hasan el-Özcendî	Nesih, Recep, 1082, cetvel-i altın ve serlevha
714	<i>Fetâvâ-i Kadîhan</i>	-	Arabî	el-Hasan el-Özcendî	Nesih, Muhammed, cetvel-i altın ve serlevha
715	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Hasan el-Özcendî	Nesih, cetvel-i altın ve serlevha
716	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Hasan el-Özcendî	Talik, cetvel-i altın, serlevha
717	<i>Fetâvâ-i Hâniye</i>	-	Arabî	el-Fahreddin Hân	Talik, Muhammed b. İbrahim, 940
718	<i>Fetâvâ-i Müeyyedzâ de</i>	-	Arabî		Nesih, Muhammed, 946
719	<i>Fetâva 'l-Velvâli-ciye</i>	-	Arabî	el-İshak b. Ebû Bekir el-Velvâli-cî el-müteveffa, 710	Nesih, âli-, 971, cetvel-i serh ve serlevha
720	<i>Fetâva 'l-Hindiyye</i>	Evvel	Arabî		Nesih, âli-, 1109, cetveli, altın ve serlevha
721	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî		Nesih, âli-, 1109, cetveli, altın ve serlevha
722	<i>Gunyetu 'l</i>	-	Arabî		Arabî

	<i>Fetâva</i>				
723	<i>Lisânü 'l-Hükkâm</i>	-	Arabî	el-İbrahim el-Mâruf Beyân İbnü'ş-Şihne el- müteveffa 882	Talik
724	<i>Mecmuatü 'l Nevâzil Gayet Nefîs</i>	-	Arabî	el- Ebû'l-Leys es-Semerkindî	Nesih, âli-, 1103,
725	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el- Ebû'l-Leys es-Semerkindî	Nesih, cetvel-i serh ve serlevha
726	<i>Mu 'înü 'l-Hükkâm</i>	-	Arabî	el-Şeyh Alâ'eddin el-Trablusî el- müteveffa 844	Talik, Abdullah, 970
727	<i>Mu 'înü 'l-Kudât</i>	-	Arabî	el- Mahmud b. Süleyman	Talik, 1027
728	<i>Mu 'înü 'l-Müftî</i>	-	Arabî	Muhammed b. Abdullah	Talik, cetvel-i altın ve serlevha
729	<i>Melce 'ü 'l-Kudât inde Te 'ârûzi 'l-Beyyinât</i>	-	Arabî	Gânim el-Bağdâdî	Talik
730	<i>Müntehabe 'l-Tatarhâniyye</i>	-	Arabî	İbrâhim el-Halebî	Nesih, cetvel-i altın ve serlevha
731	<i>Müntehabe 'l-Tatarhâniyye</i>	-	Arabî	İbrâhim el-Halebî	Nesih
732	<i>Mevâridü 's-Sâil fî Şevâdifi 'l-Mesâil</i>	-	Arabî	Cerrahzâde Muhammed	Talik, 1002, hatt-ı müellif
733	<i>Nisâbü 'l-Fukahâ</i>	-	Arabî		Arabî, Yusuf, 718

Aded-i Umumi	Esamî-i Kütüb	Cild	Lisan	Müellif ve Tarih	Evsaf-ı mûmeyyize ve tarih-i hatt-ı kâtib
		KÜTÜB-İ FERÂİZ			

734	<i>Şerhu'l-- Ferâizi's- Sirâciyye</i>	-	Arabî	Es- Seyid Şerîf Cürcânî el- müteveffa 916	Talik, Osman, 994, cetvel-i serh
735	<i>Ferâiz-i Mâe'l Şerh</i>	-	Arabî	el- Ekmeleddin	Arabî
736	<i>Diğer</i>	-	Arabî	İbn Kemâl	Talik, cetvel-i serh

Aded-i Umumi	Esamî-i Kütüb	Cild	Lisan	Müellif ve Tarih	Evsaf-ı mümeyyize ve tarih-i hatt-ı kâtib
		KÜTÜB-İ TASVVUF			
737	<i>Tercemetü Fasli'l- Hitâb 987</i>	-	Arabî	Emir Pâdişah	Nesih
738	<i>Tercüme-i Nefahâtü'l İns 927</i>	-	Türkî	-	Nesih, cetvel-i altın ve serlevha
739	<i>Risâletü'l- Kuşeyriyye</i>	-	Arabî	-	Arabî, 488
740	<i>Şerhu Nakşi'l- Fusûs</i>	-	Arabî	el- Şerif Hüseyin b. Nâsır	Nesih, 877
.	<i>Nakdü'n- Nusûs 863</i>	-	Arabî	Nûreddin Abdurrahman b. Ahmed b. Muhammed el- Câmî	-
741	<i>Şerhu'l- Mesnevi</i>	Evvel	Farisî	el-Hüseyin b. Hasan Harizmî, 906	Nesih, cetvel-i altın ve serlevha
742	<i>Şerhu'l- Mesnevi</i>	Sanî ve Sâli-s	Farisî	el-Hüseyin b. Hasan Harizmî, 906	Nesih, cetvel-i altın ve serlevha
743	<i>Şerhu'l- Mesnevi 1035</i>	Evvel	Türkî	el- Sarı Abdullah Efendi	Nesih, cetvel-i serh
744	<i>Diğer</i>	Sânî	Türkî	el- Sarı Abdullah Efendi	Nesih, cetvel-i serh
745	<i>Diğer</i>	Sâli-s	Türkî	el- Sarı Abdullah Efendi	Nesih, cetvel-i serh

746	<i>Diğer</i>	Rabî'	Türkî	el- Abdullah Sarı Efendi	Nesih, cetvel-i serh , 1041
747	<i>Şerhu Menâzili's-Sâirîn</i>	-	Arabî	el- Fahreddin İsfendiyâr	Talik, cetvelli ve ser altın
748	<i>-Gureru'l-Hikem ve Düreru'l-Kilem</i>	-	Arabî	el- Abdulvâhid b. Muhammed el-Amâyî	Nesih, 892, ser ve fuzûl, altın
749	<i>Fütûhâtü'l-Mekkiyye</i>	-	Arabî	el-Şeyhu'l-Ekber Kudsûl Serha	Nesih, âli-, 646, cetvel-i ve serlevha, altın
750	<i>Diğer</i>	Evvel	Arabî	el-Şeyhu'l-Ekber Kudsûl Serha	Nesih, Celâleddin, 1031, cetvel-i ve serlevha ve altın
751	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	el-Şeyhu'l-Ekber Kudsûl Serha	Nesih, Celâleddin, cetvel-i ve serlevha ve altın, 1037
752	<i>Faslü'l-Hitâb</i>	-	Farisî	el-Hoca Muhammed Parsâ	Talik, İbn Mahmud Daşâh, 986, cetvel-i serh ve serlevha
753	<i>Külliyât Aded 39</i>	-	Farisî	Molla Abdurrahman el-Câmî	Nesih, 905, cetvel-i altın ve serlevha
754	<i>Diğer Aded 14</i>	-	Farisî ve Arabî	Molla Abdurrahman el-Câmî	Talik, cetvel-i ve serlevha, altın
755	<i>Mesnevî Şerif</i>	-	Farisî	Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî	Talik, cetvel-i ve serlevha, altın
756	<i>Diğer Gayet Nefis</i>	-	Farisî	Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî	Talik, Ahmed, 966, cetvel-i, serlevha ve altın
757	<i>Diğer Gayet Nefis</i>	-	Farisî	Mevlânâ Celâleddîn-i	Talik, Ahmed, 966,

				Rûmî	cetvel-i, serlevha ve altın
758		-	Farisî	Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî	Talik, Ahmed, 966, cetvel-i, serlevha ve altın Na mevcud
759	<i>Mecmuâ</i>	-	Arabî	el-Şeyh Mustafa Beyzâde	Tab', Âsitâne, 1264, cetvel-i, siyah
760	<i>Yevâkît ve'l-Cevâhir Mae'l Akâ'idî'l-Ekâbir 955</i>	-	Arabî	el-Şeyh Abdulvehhâb Şa'rânî el-müteveffa fî 972	Nesih, Osman, 1072, serh

Aded-i Umumi	Esamî-i Kütüb	Cild	Lisan	Müellif ve Tarih	Evsaf-ı mûmeyyize ve tarih-i hatt-ı kâtib
		KÜTÜBÜ'L MEVÂİZ VE'L AHLÂK			
761	<i>İhyâ'ü Ulûm</i>	-	Arabî	el-İmâm Muhammed el-Gazzâlî el-müteveffa 505	Nesih, cetvelli ve serlevha, altın
762	<i>Diğer</i>		Arabî	el-İmâm Muhammed el-Gazzâlî el-müteveffa 505	Nesih, cetvel-i, ve serlevha, altın
763	<i>Diğer</i>	Evvel	Arabî	el-İmâm Muhammed el-Gazzâlî el-müteveffa 505	Nesih, Muhammed Sâbunî, cetvel-i ve serlevha, altın
764	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	el-İmâm Muhammed el-	Nesih, Muhammed

				Gazzâlî el- müteveffa 505	Sâbunî, cetvel-i ve serlevha, altın
765	<i>Diğer</i>	Sâli-s	Arabî	el-İmâm Muhammed el- Gazzâlî el- müteveffa 505	Nesih, Muhammed Sâbunî, cetvel-i ve serlevha, altın
766	<i>Diğer</i>	Rabî'	Arabî	el-İmâm Muhammed el- Gazzâlî el- müteveffa 505	Nesih, Muhammed Sâbunî, cetvel-i ve serlevha, altın, 887
767	<i>Ahlâk ve Mu'aveze</i>	-	Arabî	Altı Parmak	Nesih, cetvel-i serh
768	<i>Zerî'a fî Mekârimi's -Şerî'a</i>	-	Arabî	el- Ebû Kâsım Hüseyin el- maruf Râgıb el- İsîhânî el- müteveffa 1057	Nesih, cetvel-i serh
769	<i>Şerhu'l- Riyâzi's- Sâli-hîn el- müsemma bi Delil-i Fâli-hîn</i>	-	Arabî	el- Muhammed b. Ali b. Allân el- müteveffa fî 1057	Nesih, cetvel-i serh
770	<i>Diğer</i>	Evvel	Arabî	el- Muhammed b. Ali b. Allân el- müteveffa fî 1057	Nesih, cetvel-i serh, 1084
771	<i>Şerhi't- Tarîkatî'l- Muhammed iyye</i>	Sâni	Arabî	el-Receb Efendi 1078	Nesih, cetvel-i serh, 1161
772	<i>Tarîkatü'l- Muhammed iyye</i>	-	Arabî	el- Muhammed b. Pir Ali el- maruf Pir Ali el- müteveffa 981	Talik, âli-, 1105, cetvel-i serh
773	<i>Keşfü'l- Kınâ' an Hevli'l- Vedâ'</i>	-	Arabî	el- Muhammed b. Abdul Abdülaziz 949	Nesih, Muhammed el-Halebî, 1055
774	<i>Kenzü'l- Esrâr ve</i>	-	Arabî	el-Ebû Abdullah	Talik, âli-, Feyzi, 1026

	<i>Levâkihu'l-Efkâr</i>			Muhammed el-Sanhâcî	
775	<i>Mecâli-sü'l- Ulemâ</i>	-	Arabî		Nesih, 881
776	<i>Minhâcü'l-Âbidîn</i>	-	Arabî	el-Îmâm Muhammed Gazzâlî el-müteveffa 505	Nesih, 803

Aded-i Umumi	Esamî-i Kütüb	Cild	Lisan	Müellif ve Tarih	Evsaf-ı mümeyyize ve tarih-i hatt-ı kâtib
		KÜTÜB-İ AKÂİD VE KELAM			
777	<i>Erbaîn fî Usuli'd-Din</i>	-	Arabî	el-Îmâm Fahreddin el-Râzi el-müteveffa 606	Nesih, Arabî, Âlim, 601?
778	<i>Tebşiratü'l-Evlâ</i>	-	Arabî	el- Ebû'l-Mu'în en-Nesefî el-müteveffa fî 508	Talik, 766
779	<i>Tehâfüt</i>	-	Arabî	el-Mustafa İbn Yusuf el-Şehyar Hocaâde el-müteveffa 893	Talik, 914
780	<i>Celâl Âli-Tehzîb</i>	-	Arabî	Celâleddin ed-Devvânî el-müteveffa 908	Talik
781	<i>Hâşiye-alâ İsbâti'l-Vâcib</i>	-	Arabî	el-Ahmed b. Haydar	Talik
782	<i>Hâşiye ala Tecrîd</i>	-	Arabî	Es-Seyyid Şerif Mecercaâni el-müteveffa fî 816	Talik, Hüseyin 915
783	<i>Hâşiye-alâ Hâşiye'l Hâyali</i>	-	Arabî	el- Ahmed Kavli ve Azim	Nesih, Muhammed, 1110
.	<i>Evdahu'l-Mesâli-k ilâ elfiyeti İbn Mâli-k</i>	-	Arabî		-
784	<i>Hâşiye-alâ</i>	-	Arabî	el-Mustafa	Talik,

	<i>Şerhu'l-Mevâkıf</i>			Şehyar Hocaşâde 893	
785	<i>Hâşiye-alâ Tecrîd</i>	-	Arabî	Es-Seyyid Şerif el- müteveffa fî 816	Talik, cetvel-i serh
786	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el- Ahmed b. Mustafa Şehyar Taşköprizâde	Talik, cetvel-i serh
787	<i>Hâşiye-ala Hâşiyeti'l-Hayâlî</i>	-	Arabî	el- İsmail el-Karamânî Şehyar Kara Kemâl	Talik , 947
788	<i>Hâşiye-alâ Risaleü'l Hafiye</i>	-	Arabî	Muhammed Emin Üsküdârî 1129	Talik, 144, Na mevcut
.	<i>Mirzâcân alâ İsbâtî'l-Ebvâb</i>	-	Arabî	-	-
789	<i>Hâşiye-alâ Celâl</i>	-	Arabî	el Muhammed Şerif	Talik, Ahmed, 1108
790	<i>Hâşiye-alâ İsbâtî'l-Vâcib</i>	-	Arabî	Habîbullah Mirzâcan Şirâzî el- müteveffa 994	Talik, İbrahim, 1090
791	<i>Resâil-i mine'l Tefsîr ve'l Fıkha</i>	-	Arabî	el- Muslihuddîn-i Lârî, 977	Talik
792	<i>Şerhu'l Tecrîd</i>	-	Arabî	Şemseddin Mahmûd el- İsfahanî, 746	Talik, Muhammed, 840, cetvel-i ve serh
793	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Şemseddin Mahmûd el- İsfahanî,	Talik 877
794	<i>Şerhu'l Tavâli-</i>	-	Arabî	Şemseddin Mahmûd el- İsfahanî	Talik, Musa
795	<i>Diğer Mahşî</i>	-	Arabî	Şemseddin Mahmûd el- İsfahanî	Talik, Musa
796	<i>Şerhu'l Akâid</i>	-	Arabî	el- Saadeddin el-Taftâzanî el- müteveffa 785	Talik, Ebû Bekir, 1074, na mevcut
798	<i>Şerhu'l-- Makâsıd</i>	-	Arabî	Sa'deddin Taftazânî	Nesih, serh ve serlevha
799	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Sa'deddin	Nesih, 902

				Taftazânî	
800	<i>Şerhu 'l-- Mevâkıf</i>	-	Arabî	Seyyid Şerîf Cürcânî el- müteveffa 816	Talik, cetvel-i altın ve serlevha
801	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Seyyid Şerîf Cürcânî el- müteveffa 816	Talik, 885, cetvel-i altın, serh ve serlevha
802	<i>el-Milel fîl- Nihal</i>	-	Arabî	el- Ahmed b. Abdülkerim Şehristânî el- müteveffa 548	Arabî, 899
803	<i>Mevâkıf</i>	-	Arabî	el-Kâdî Adudüddin el- müteveffa 756	Nesih, 1105, cetvel-i altın ve serlevha
804	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Kâdî Adudüddin el- müteveffa 756	Talik, cetvel-i serh
805	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Kâdî Adudüddin el- müteveffa 756	Arabî, âli-, 761
806	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Kâdî Adudüddin el- müteveffa 756	Nesih, Hüseyn, 79, zahiriye

Aded-i Umumi	Esamî-i Kütüb	Cild	Lisan	Müellif ve Tarih	Evsaf-ı mümeyyize ve tarih-i hatt-ı kâtib
		KÜTÜB-İ HİKMET			
807	<i>Ebkâru 'l- Efkâr</i>	-	Arabî	el-Seyfeddin Âmidî el- müteveffa 631	Nesih, Muhammed, 1110, cetvel-i altın ve serlevha
808	<i>İhvâni 's- Safâ</i>	-	Arabî	el- Mesleme b. Ahmed el- Kurtubî müteveffa 395	Nesih, cetvelli, altın ve serlevha
809	<i>İşârât</i>	-	Arabî	Şeyh Ebû Ali b. Sînâ (İbn Sînâ) el- müteveffa 424	Nesih, Hinduşah b. Sencer 718
810	<i>Hâşiye-alâ Muhâkemât</i>	-	Arabî	el- Seyyid Şerif el-Cürcânî el-	Talik

				müteveffa 816	
811	<i>Hâşiye-alâ Şerhi Hidâyeti 'l-Hikme</i>	-	Arabî	el-Muslihuddîn Lârî el-müteveffa 977	Talik
812	<i>Hâşiye-alâ Şerhi Hikmeti 'l-Ayn</i>	-	Arabî	el- Mirzâcan Şirâzî el-müteveffa 994	Talik, 1090
813	<i>Hâşiye-alâ Muhâkemât</i>	-	Arabî	el- Mirzâcan Şirâzî el-müteveffa 994	Nesih, Muhammed Emin, 1111
814	<i>Hikmetü 'l-Ayn ve Şerhehâ</i>	-	Arabî	el- Muhammed İbn SâdeKeşâh Şehyar İmberk el- müteveffa	Nesih, Barkha 805
815	<i>Dürretü 't-Tâc</i>	-	Farisî	el- Kutbuddîn-i Şirâzî el-müteveffa 710	Talik, âli-Mirşad, 901, cetvel-i altın ve serlevha ve zahiriye
816	<i>Diğer</i>	-	Farisî	el- Kutbuddîn-i Şirâzî el-müteveffa 710	Nesih, 760
817	<i>Şurrâhi 'l-İşârât</i>	-	Farisî	el- Kutbuddîn-i Şirâzî el-müteveffa 710	Arabî, Hasan, 740
818	<i>Diğer</i>	-	Farisî	Nasreddin Tusîel-müteveffa 672	Nesih, 679
819	<i>Şerhi 't-Telvîhât</i>	-	Farisî	-	Talik, cetvelli, altın ve serlevha ve zahiriye
820	<i>Şerhu 't-Telvîhât</i>	-	Farisî	İzzüddevle Sa'd b. Mansûr el maaruf İbn Kemmûne	Arabî
821	<i>Şerhu 'l-Muhassal el-müsemma bi'l Mufassal</i>	-	Faris	Kâtibî el-Kazvînî el-müteveffa 675	Arabî
822	<i>Eş-Şifâ</i>	-	Farisî	İbn Sînâ	Nesih, Şehâb, zahiriye ve

					ser
823	<i>Diğer</i>	-	Farisî	İbn Sînâ	Talik, 691
824	<i>Diğer Mantıkîyât</i>	Evvel	Farisî	İbn Sînâ	Nesih, 824
825	<i>Diğer Tabiayât</i>	Sâni	Farisî	İbn Sînâ	Nesih, âli-, 650, zahiriye
826	<i>Meşâri' ve'l-Mutârahât</i>	-	Farisî	el-Şehâbeddin Sühreverdî el-Maktûl fî 587	Nesih, âli-, 871, cetvel-i altın ve serlevha
827	<i>Mûlahhas</i>	-	Farisî	el- İmâm el-Razî el-müteveffa 606	Talik, Hasan, 624

Aded-i Umumi	Esamî-i Kütüb	Cild	Lisan	Müellif ve Tarih	Evsaf-ı mümeyyize ve tarih-i hatt-ı kâtib
		KÜTÜB-İ MANTIK			
828	<i>Ta'dîli'l-Ulûm</i>	-	Arabî	el-Abdullah b. Mesûd el-maruf bi' Sadruşşeri'a müteveffa 747	Talik
829	<i>Hâşiye-alâ Fenâriyye</i>	-	Arabî	el-Burhâneddin	Talik, cetvel-i serh
830	<i>Hâşiye-ale'l-Metâli-'</i>	-	Arabî	el- Seyyid Şerîf Cürcânî el-müteveffa 816	Nesih, 867
831	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el- Seyyid Şerîf Cürcânî el-müteveffa 816	Nesih, 894
832	<i>Hâşiye-alâ Şerhi'ş-Şemsiyye</i>	-	Arabî	el-İsâmüddin el-müteveffa fî 945	Nesih
833	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Kara Davud b. Kemâl el-müteveffa 948	Nesih, cetvel-i serh ve ser
834	<i>Hâşiye-alâ</i>	-	Arabî	el- Mirzâcan	Nesih, 1001

	<i>Şerhu'l-Metâli-'</i>			Şirâzî el-müteveffa 994	
835	<i>Hâşiye-alâ Celâl el-Tehzîb</i>	-	Arabî	Mir Ebû'l-Feth	Nesih, Mahşi
836	<i>Şerhu'l-Mutâla el-Envar el-müsemma bi'l Veâma'l Esrar</i>	-	Arabî	el- Kutbeddin el-Razî el-müteveffa 766	Arabî, 784
837	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el- Kutbeddin el-Razî el-müteveffa 766	Nesih, 876
838	<i>Şerhu'l Metâli-'i'</i>	-	Arabî	-	Arabî, 718
839	<i>Mecmuatü' l Hâşiye-el-Resâil 6</i>	-	Arabî	-	Talik, 1081
840	<i>Mecmuatü' l Hâşiye</i>	-	Arabî	Mahmud b. Ebû Bekir el-Eramevî el-müteveffa 689	Talik, 1081
841	<i>Mecmuâtü' l Hâşiye</i>	-	Arabî	-	Talik
842	<i>Metâli-'u'l-Envâr Vetûlâ'</i>	-	Arabî	Mahmud b. Ebû Bekir el-Eramevî el-müteveffa 689	Nesih, 685

Aded-i Umumi	Esamî-i Kütüb	Cild	Lisan	Müellif ve Tarih	Evsaf-ı mümeyyize ve tarih-i hatt-ı kâtib
		KÜTÜB-İ AHKÂMÎ'N NÜCÛM VE'L TILSIMAT VE'L FUCUR			
843	<i>Ahkâmi'l Bâri' fî Nücûm</i>	-	Arabî	el- Şeyh Ali İbn Ebû'r-Ricâl	Talik, Mustafa, 1127, cetvel-i altın

					ve serlevha
844	<i>el-Cefrû 'l-Câmi'</i>	-	Arabî	el Şeyh Kemâleddin Ebû Sâli-m el-müteveffa 652	Nesih, cetvel-i altın ve serlevha
845	<i>Es-Sırrü 'l-Mektûm</i>	-	Arabî	el İmâm Fahreddin Râzî el- müteveffa 606	Arabî
846	<i>Mesâil fî Nücûm</i>	-	Arabî	el Ebû Yusuf İbn Ali el-Kasrânî	Arabî

Aded-i Umumi	Esamî-i Kütüb	Cild	Lisan	Müellif ve Tarih	Evsaf-ı mümeyyize ve tarih-i hatt-ı kâtib
		KÜTÜB-İ HEYSE (Astronomi ve ilgili bilimler)			
847	<i>Şerhu 't-Tezkire</i>	-	Arabî	Nasreddin Tusî el- müteveffa 672	Talik, 879
848	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Seyyid Şerîf Cürcânî el- müteveffa 816	Talik, 868
849	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Nizâmeddin el-Nîsâbûrî, 711	Arabî, 770
850	<i>Mecmuâ-i Resail Aded 11</i>	-	Arabî	-	Arabî
851	<i>Nihâyetü 'l-İdrâk fî Dirâyeti 'l-Eflâk</i>	-	Arabî	Kutbuddîn-i Şîrâzî el- müteveffa 710	Arabî

Aded-i Umumi	Esamî-i Kütüb	Cild	Lisan	Müellif ve Tarih	Evsaf-ı mümeyyize ve tarih-i hatt-ı kâtib
		KÜTÜB-İ HENDESE			
852	<i>Tahrîru'l Kalidese</i>	-	Arabî	el- Nasreddin Tusî el-müteveffa 672	Arabî, 660 ²⁰⁶
853	<i>Resâil-i fî Teesalise el-Zaviye</i>	-	Türkî	-	Basma

Aded-i Umumi	Esamî-i Kütüb	Cild	Lisan	Müellif ve Tarih	Evsaf-ı mümeyyize ve tarih-i hatt-ı kâtib
		KÜTÜB-İ HESÂB			
854	<i>Şerhu Tuhfeti 'l-Ahbâb</i>	-	Arabî	el- Abdullah b. Cemâleddin Şinşevrî, 954	Nesih, 986
855	<i>Kâfî</i>	-	Arabî	el- Ebû Bekir Muhammed b. Hasan el-Kerecî	Nesih

Aded-i Umumi	Esamî-i Kütüb	Cild	Lisan	Müellif ve Tarih	Evsaf-ı mümeyyize ve tarih-i hatt-ı kâtib
		KÜTÜB-İ COĞRAFYA			
856	<i>Muhtasar Evzâh el-Mâli-k</i>	-	Türkî	-	Rika, na mevcut
857	<i>Merâsîdü 'l-</i>	-	Arabî	el- Safiyyüddin	Arabî, 890

²⁰⁶ İstinsah tarihi eser tarihinden erken olamaz.

	<i>İttılâ alâ Esmâi'l- Emkine ve'l-Bikâ'</i>			Abdümü'min	
858	<i>Nüzhetü'l- Müştak fî Zikru'l Emsar Ve'l Beleden Âfak</i>	-	Arabî	Muhammed b. Muhammed el- İdrisî es-Sıkkîlî, 656	Basma, cetvel-i siyah

Aded-i Umumi	Esamî-i Kütüb	Cild	Lisan	Müellif ve Tarih	Evsaf-ı mümeyyize ve tarih-i hatt-ı kâtib
		KÜTÜB-İ TEVARİHİ' TABİYYE			
859	<i>Hayâtü'l- Hayevân</i>	-	Arabî	el-Şeyh Kemâleddin Muhammed el- Demîrî el- müteveffa 808	Nesih, Hitâb, 872, fusûl altın
860	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Şeyh Kemâleddin Muhammed el- Demîrî el- müteveffa 808	Nesih, Ahmed, 837
861	<i>Kitâbü'l- Hayevân</i>	-	Arabî	Ebû Osman Amr b. Bahr Câhız el- müteveffa 255	Nesih, Ahmed, 1084, fusûl, altın ve zahiriye
862	<i>Marifetnam e-i Ahbar ve Cevâhir</i>	-	Arabî	Nasîruddin et- Tûsî	Talik

Aded-i Umumi	Esamî-i Kütüb	Cild	Lisan	Müellif ve Tarih	Evsaf-ı mümeyyize ve tarih-i hatt-ı kâtib
		KÜTÜB-İ TEVARİHİ' BEŞERİYYE			
863	<i>Tarih-i İbn Hâldun</i>	Mukaddime-Evvel	Arabî	Ve hüve Abdurrahman İbn Hâldun el-Mağrîbi el-müteveffa 808	Arabî, zahiriye ve ser altın
864	<i>Diğer</i>	Sâli-s	Arabî	Ve hüve Abdurrahman İbn Hâldun el-Mağrîbi el-müteveffa 808	Arabî, zahiriye ve ser altın
865	<i>Diğer</i>	Rabi'	Arabî	Ve hüve Abdurrahman İbn Hâldun el-Mağrîbi el-müteveffa 808	Arabî, zahiriye ve ser altın
866	<i>Diğer</i>	Hâmis	Arabî	Ve hüve Abdurrahman İbn Hâldun el-Mağrîbi el-müteveffa 808	Arabî, zahiriye ve ser altın
867	<i>Diğer</i>	Sâdis	Arabî	Ve hüve Abdurrahman İbn Hâldun el-Mağrîbi el-müteveffa 808	Arabî, zahiriye ve ser altın
868	<i>Diğer</i>	Sâbi'	Arabî	Ve hüve Abdurrahman İbn Hâldun el-Mağrîbi el-müteveffa 808	Arabî, zahiriye ve ser altın
869	<i>Diğer</i>	Sâmin	Arabî	Ve hüve Abdurrahman İbn Hâldun el-Mağrîbi el-müteveffa 808	Arabî, zahiriye ve ser altın
870	<i>Tevârîh-i İbnü's-Şihne el-</i>	-	Arabî	Ez- Zeynêdin Muhammed Şehyar İbnü's-	Nesih, Muhammed, 1110

	<i>müsemma el- Menâzır</i>			Şihne el- müteveffa 815	
871	<i>Tevârih-i İbnü'ş- Şihne el- müsemma bi Nüzhetü'n- Nevâzır</i>	-	Arabî	Ez- Zeynêdin Muhammed Şehyar İbnü'ş- Şihne el- müteveffa 890	Nesih, Muhammed, 1100
872	<i>Tevârih-i İbn Asâkir fî Dimaşk</i>	Evvel	Arabî	el- İbn Hasan Ali el- maruf İbn Asâkir el- müteveffa 581	Nesih, Muhammed, 1100, cetvel-i serh ve serlevha
873	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	el- İbn Hasan Ali el- maruf İbn Asâkir el- müteveffa 581	Nesih, Muhammed, 1100, cetvel-i serh ve serlevha
874	<i>Diğer</i>	Sâli-s	Arabî	el- İbn Hasan Ali el- maruf İbn Asâkir el- müteveffa 581	Nesih, Muhammed, 1100, cetvel-i serh ve serlevha
875	<i>Diğer</i>	Rabi'	Arabî	el- İbn Hasan Ali el- maruf İbn Asâkir el- müteveffa 581	Nesih, Muhammed, cetvel-i serh ve serlevha
876	<i>Diğer</i>	Hâmis	Arabî	el- İbn Hasan Ali el- maruf İbn Asâkir el- müteveffa 581	Nesih, Muhammed, cetvel-i serh ve serlevha
877	<i>Diğer</i>	Sâdis	Arabî	el- İbn Hasan Ali el- maruf İbn Asâkir el- müteveffa 581	Nesih, Muhammed, cetvel-i serh ve serlevha
878	<i>Diğer</i>	Sâbi	Arabî	el- İbn Hasan Ali el- maruf İbn Asâkir el- müteveffa 581	Nesih, Muhammed, cetvel-i serh ve serlevha
879	<i>Diğer</i>	Sâmen	Arabî	el- İbn Hasan Ali el- maruf İbn Asâkir el- müteveffa 581	Nesih, Muhammed, cetvel-i serh ve serlevha
880	<i>Diğer</i>	Tâsi	Arabî	el- İbn Hasan Ali el- maruf İbn Asâkir el- müteveffa 581	Nesih, Muhammed, cetvel-i serh ve serlevha

881	<i>Diğer</i>	Âşir	Arabî	el- İbn Hasan Ali el- maruf İbn Asâkir el- müteveffa 581	Nesih, Muhammed, cetvel-i serh ve serlevha
882	<i>Diğer</i>	Âşir Hâdi	Arabî	el- İbn Hasan Ali el- maruf İbn Asâkir el- müteveffa 581	Nesih, Muhammed, cetvel-i serh ve serlevha, 1104
883	<i>Tarih-i İbn Kesîr</i>	Evvel ve Sâni	Arabî	el-Muhafız İmâdüddin Dimaşkî el- müteveffa, 774	Nesih
884	<i>Diğer</i>	Sâli-s	Arabî	el-Muhafız İmâdüddin Dimaşkî el- müteveffa, 774	Nesih
885	<i>Diğer</i>	Rabi'	Arabî	el-Muhafız İmâdüddin Dimaşkî el- müteveffa, 774	Nesih
886	<i>Ahbârü'l-Cilâd fî Fütûhi'l-Bilâd</i>		Arabî	-	Nesih, cetvel-i ve serlevha
887	<i>Bedâi'u'z-Zuhûr fî Vekâi'i'd-Duhûr</i>	Evvel	Arabî	el- İbn İyâs el- Mısırî el- müteveffa 931	Nesih, Abdul Kerim, 1109, cetvel-i ve serlevha ve zahiriye
888	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el- İbn İyâs el- Mısırî el- müteveffa 931	Nesih, Abdul Kerim, 1109, cetvel-i ve serlevha ve zahiriye
889	<i>Tarihu'l Bağdad Nefis</i>	-	Arabî	-	Nesih, Muhammed, 1091
890	<i>Tarih-i Beledillahi'l-Harâm el-müsemma el-I'lâm bi-A'lâmi</i>	-	Arabî	el- Kutbeddin Muhammed Mekkî, 985	Nesih, hatt-ı müellif, cetvel-i ve serlevha ve zahiriye, altın
891	<i>Diğer</i>	Evvel	Arabî	el- Kutbeddin Muhammed Mekkî, 985	Nesih, Arabî
892	<i>Tarih-i</i>	Evvel	Türkî	el- Mahmud b.	Nesih, cetvel-

	<i>Tercüme-i İbn Kesîr</i>			Muhammed b. Dilşâd	i serh ve serlevha
893	<i>Diğer</i>	Sâni	Türkî	el- Mahmud b. Muhammed b. Dilşâd	Nesih, cetvel-i serh ve serlevha
894	<i>Diğer</i>	Sâli-s	Türkî	el- Mahmud b. Muhammed b. Dilşâd	Nesih, cetvel-i serh ve serlevha
895	<i>Diğer</i>	Rabi'	Türkî	el- Mahmud b. Muhammed b. Dilşâd	Nesih, cetvel-i serh ve serlevha
896	<i>Diğer</i>	-	Türkî	el- Mahmud b. Muhammed b. Dilşâd	Nesih, cetvel-i serh ve serlevha
897	<i>Tarih-i Hâmis</i>	-	Arabî	el-Hüseyin b. Muhammed Diyârbekrî, 966	Nesih, 996, cetvel-i serh ve serlevha
898	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el- Hüseyin b. Muhammed Diyârbekrî, 966	Nesih, Abdullah, 970, cetvel-i altın ve serlevha
899	<i>Hülâsatu'l-Vefâ bi-Ahbâri Dâri'l-Mustafâ</i>	-	Arabî	el- Nureddin Ali Semdûhi el-müteveffa 911	Nesih
900	<i>Tarih-i Hândmir el-müsemma Habîbu's-Siyer</i>	-	Farisî	Gıyâseddin, 942	Talik, âli-, 1090, cetvel-i altın ve serlevha
901	<i>Diğer</i>	-	Farisî	Gıyâseddin, 942	Nesih, âli-, cetvel-i altın ve serlevha
902	<i>Târîh-i Taberî Tercümesi</i>	-	Farisî	el- Ebû Cafer Muhammed b. Cerîr et-Taberî el- müteveffa 310	Nesih
903	<i>Târîhu'l-Utbî</i>	-	Arabî	E- Ebû Nasır Muhammed Utbî	Nesih
904	<i>Târîh-i Güzide</i>	-	Farisî	el- Hamdullah b. Ebû Bekir el-Kazvînî, 730	Talik, âli-, 955 cetvel-i, serlevha altın
905	<i>Tarih-i</i>	-	Farisî	el- Muhammed	Talik, âli-,

	<i>Mirhând el-müsemma Ravzatü's-Safâ</i>			b. Hâvendşah, 903	cetvel-i ve serlevha altın
906	<i>Diğer</i>	-	Farisî	el- Muhammed b. Hâvendşah, 903	Nesih, cetvelli ve serlevha altın
907	<i>Târîh-i Vassâf mahşî ve nefîs</i>	-	Farisî	el- Abdullah b. Fazlullah eş-Şirâzî ²⁰⁷	Talik, âli-, cetvel-i, serlevha ve zahiriye altın
908	<i>Tuhfetü'l-Kibâr fî Esfâri'l-Bihâr</i>	-	Türkî	el- Kâtib Çelebi ²⁰⁸	Nesih, 1120, cetvel-i serh
909	<i>Hüsnü'l-Muhâdara fî Ahbâri Mısr ve'l-Kâhira</i>	-	Arabî	Celâleddin Suyûtî el-müteveffa 911	Nesih, 1115
910	<i>Tercümesi</i>	-	Türkî	el- Ahmed b. Süleyman	Nesih, 1120, cetvel-i altın ve serlevha
911	<i>Dürretü'l-Eslâk fî Devleti'l-Etrâk</i>	Evvel	Arabî	İbn Habîb ed-Dımaşkî, 773	Nesih, Muhammed
912	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	İbn Habîb ed-Dımaşkî, 773	Nesih, Muhammed, 774, cetvelli
913	<i>Dürerü't-Ticân ve -Gureru Tevârîhi'z-Zamân</i>	-	Arabî	el Ebû Abdullah Devâdârî, 732	Serh
914	<i>Hıtat</i>	Evvel	Arabî	el- Ahmed b. Abdulkadir Makrîzî, 845	Nesih, zahiriye, Arabî, 1032
915	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	el- Ahmed b. Abdulkadir Makrîzî, 845	Arabî
916	<i>-Gurer Siyer</i>	-	Arabî	el-Hüseyn b. Muhammed el-Merganî	Nesih, âli-, 591, cetvel-i ve zahiriye,

²⁰⁷ YEK, 730.

²⁰⁸ YEK, 1067.

					altın
917	<i>Fâkîhetü'l-Hulefâ</i>	-	Arabî	el- Ahmed b. Arabşâh, 855	Nesih, Berekât, 987, cetvel-i serh
918	<i>Kitâbü'l-Bed' ve't-Târîh</i>	-	Arabî	el- Ebû Zeyd Ahmed el-Belhî, 340	Arabî
919	<i>Mecmuâ-ı Hâfız-ı Ebrû</i>	-	Farisî	-	Talik, âli-, cetvel-i ve serlevha ve zahiriye altın
920	<i>Muhtasar Târîh-i Mısır</i>	-	Türkî	el-Salih b. Celâl (Tosyalı), 980	Nesih, âli-, cetvel-i ve serlevha ve zahiriye altın
921	<i>Mürücü'z-Zeheb</i>	-	Arabî	el- İmâm Ebû Hüseyin Ali el-Mes'ûdî, 346	Nesih
922	<i>Müntehab fî Tekmileti Târîhi Haleb</i>	-	Arabî	el- İbn Menal el-Halebî	Talik
923	<i>Necâtî Şerhu'l-Atabî</i>	-	Arabî	el- Mahmud b. Ömer el- Necâtî el- Nisâbûrî	Nesih, Mahmud, 869, cetvel-i ve fusûl altın
924	<i>Nücümü'z-Zâhira fî Mülûki Mısır ve'l-Kâhira</i>	-	Arabî	el- Yusuf b. Tağrıberdî el-Zahiriye 874	Nesih, cetvel-i ve serlevha altın
925	<i>Nuhbetü't-Tevârîh</i>	-	Türkî	el- Mehmed b. Mehmed Edirnevî	Nesih
926	<i>Nehcü's-Sülûk fî Siyâseti'l-Mülûk</i>	-	Arabî	el- Şeyh Abdurrahman (Şeyzerî)	Nesih, Seyid Ali, 830, cetvel-i ve fusûl altın

Aded-i Umumi	Esamî-i Kütüb	Cild	Lisan	Müellif ve Tarih	Evsaf-ı mümeyyize ve tarih-i hatt-ı kâtib
		KÜTÜB-İ TIB			
927	<i>Baytar</i>	-	Türkî	-	Nesih

	<i>Nâme</i>				
928	<i>Tezkire</i>	-	Arabî	el- Şeyh Dâvud el-Antâkî, 1008	Nesih, 1091, cetvel-i ve serlevha altın
929	<i>Câmi'ü li Müfredât</i>	-	Arabî	el- Ebû Abdullah Şehyar İbnü'l-Baytâr	Nesih, 774
930	<i>Şerhul-Kânûn</i>	-	Arabî	Şemseddin el-Âmulî	Nesih
931	<i>Şerhi Muhtasari'l İlâkî</i>	-	Arabî	-	Talik, Mustafa, 964
932	<i>Şerhu'l-Mûcez el-müsemma bi'l Muğni</i>	-	Arabî	el- Ebû İshak el- Kâzerûnî	Arabî, zahiriye altın
933	<i>Şifâü'l-Eskâm ve Devâü'l-Âlâm</i>	-	Arabî	el- Hızır b. Ali el-maruf bi'l Hacı Paşa, 800	Nesih, cetvel-i ve serlevha, serh
934	<i>Şifâü'l-Âlâm fî Tıbbı Ehli'l-İslâm</i>	-	Arabî	Cemaleddin	Nesih, cetvel-i ve serlevha altın
935	<i>Uyûnü'l-Enbâ' fî Tabakâti'l-Enbâ'</i>	-	Arabî	el- Ebû'l Abbas Ahmed el-Şehyar İbn Ebû Usaybi'a, 668	Nesih, İbrahim
936	<i>el-Kânûn fî't-Tıb</i>	-	Arabî	Şeyh Ebû Ali b. Sînâ (İbn Sînâ) el- müteveffa 427	Nesih, 999, cetvel-i serh ve serlevha
937	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Şeyh Ebû Ali b. Sînâ (İbn Sînâ) el- müteveffa 427	Matbu Roma Dersinamiyle 1593, cetvel-i siyah
938	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Şeyh Ebû Ali b. Sînâ (İbn Sînâ) el- müteveffa 427	Nesih
939	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Şeyh Ebû Ali b. Sînâ (İbn Sînâ) el- müteveffa 427	Arabî, 739
940	<i>Mâ lâ Tabîbe</i>	-	Arabî	Yusuf b. İsmail el-Hûyî, 711	Arabî

	<i>Cehlühû</i>				
--	----------------	--	--	--	--

Aded-i Umumi	Esamî-i Kütüb	Cild	Lisan	Müellif ve Tarih	Evsaf-ı mûmeyyize ve tarih-i hatt-ı kâtib
		KÜTÜB-İ EDEBİYAT			
941	<i>Keşfü 'z-Zunûn an Esâmi 'l-Kütüb ve 'l-Fünûn</i>	-	Arabî	Kâtib Çelebi	Talik, Salih, 1131, cetvel-i altın ve serlevha
942	<i>elif Bâ'</i>	-	Arabî	Ebû el-Hac Yusuf el-Endülîsî	Talik, Mustafa, 1110, cetvel-i altın ve serlevha
943	<i>Emsâl</i>	-	Arabî	Ebû Abdul Kasım b. Selam el-Navî	Nesih, cetvel-i serh
944	<i>Tercüme-i Nigaristan el-Gaffar</i>	-	Türkî	el- Mehmed b. Muhammed el-maruf, altıparmak 1002	Talik, cetvel-i, altın ve serlevha
945	<i>Temyîz</i>	-	Arabî	İbn Ma'n	Nesih, 1102 , serlevha
946	<i>Diğer</i>	-	Arabî	İbn Ma'n	Nesih, 1109
947	<i>Düreru 'l-Kilem</i>	-	Arabî	Abdolvâhid et-Temîmî el-Âmidî	Nesih, Ali, 975, cetvel-i altın ve serlevha
948	<i>Reb'û 'l-Ebrâr</i>	-	Arabî	el-Carullah Mahmud el- el-Zemahşerî el-müteveffa, 538	Nesih, 665
949	<i>Resail-i Evleha Fezâil-i Etrak/ aded 20²⁰⁹</i>	-	Arabî	el- Câhız	Nesih
950	<i>Ravzü 'l-Ahyâri 'l-</i>	-	Arabî	el- Muhammed b. Rüstem el-	Talik, Vehbizâde ,

²⁰⁹ 20 eserden oluşan mecmuanın 18'i YEK'te yer almaktadır.

	<i>Müntehab min Rebî'i'l- Ebrâr</i>			müteveffa fî 940	Şareh Muğne'l Meyb cetvel-i serh
951	<i>Sükker</i>	-	Arabî	el- İbn Ebû Hacele Ahmed et-Tilimsânî, 776	Arabî, 838
952	<i>Şerhu Dîvânî'l- Mütenebbî</i>	Evvel	Arabî	el- Ebû Hasan Ali b. Ahmed el-Vâhidî el- müteveffa, 464	Nesih
953	<i>Diğer</i>	Sânî	Arabî	el- Ebû Hasan Ali b. Ahmed el-Vâhidî el- müteveffa, 464	Nesih, cetvel- i serh ve serlevha
954	<i>Şerhu'l-- Makâmât</i>	-	Arabî	el- Ahmed b. Abdümü'min Şerîşî	Nesih, cetvel- i serh
955	<i>-Gureru'l- Hasâ'isi'l- Vâziha</i>	-	Arabî	el- Muhammed b. İbrahim el- Ensari el- Kâhîrî el- müteveffa 718	Nesih, Muhammed, 845
956	<i>Yu'avvel aleyhi fî'l- Muzâf ve'l- Muzâf ileyh</i>	-	Arabî	el- Muhammed Emin fî 1109	Talik, âli-, 1109, cetvel-i altın ve serlevha
957	<i>Mecma'u'l- Emsâl</i>	-	Arabî	el- Ebû Fazıl Ahmed en- Nîsâbûrî el- Meydânî, 518	Nesih, 901
958	<i>Diğer</i>	-	Arabî		Nesih, 901
959	<i>Muhâdarat ü'l-Ebrâr ve Müsâmeret ü'l-Ahyâr</i>	-	Arabî	el-Şeyh el- Ekber el- Arabî Kudsiserha	Nesih, 1028
960	<i>Miftahü'l Sâde Tercümesi</i>	-	Türkî	el- İbnü'l Müellif Kemâleddin Muhammed 1032	Talik, İsmail, 1110, cetvel-i serh
961	<i>el- Makâmât el- Hariri Mahşi ve Nefs</i>	-	Arabî	el- Ebû Muhammed Kâsım el-Harîrî el- müteveffa 516	Nesih, âli-, Halil, 1123, çetvelli, altın ve serlevha

962	<i>Diğer Mahşi</i>	-	Arabî	el- Ebû Muhammed Kâsım el-Harirî el- müteveffa 516	Nesih
963	<i>Nazratü 'l-İğrîz fî Nusreti 'l-Arîz</i>	-	Arabî	el- Ebû Ali el-Muzafffer el-Haynî el-müteveffa 642	Nesih, Muhammed, 640
964	<i>Nüzûlü 'l-Gays</i>	-	Arabî	el- Bedreddin el-Demâmînî el-müteveffa 828	Nesih, cetvel-i serh ve serlevha
965	<i>Nüzhetü 'l-Kulûb</i>	-	Arabî	el- Hamdullah el-Kazvînî el-müteveffa 750	Talik, 1013, cetvel-i serh
Aded-i Umumi	Esamî-i Kütüb	Cild	Lisan	Müellif ve Tarih	Evsaf-ı mümeyyize ve tarih-i hatt-ı kâtib
		KÜTÜBÜ'L EŞÂİR VE'L DİVANEYN			
966	<i>Bostân-ı Müntehabat</i>	-	Farisî	el- Şeyh Sa'dî-i Şirâzî müteveffa 691	Talik, âli-, 908, altın ve serlevha
967	<i>Divan</i>	-	Farisî	el-Hâkim Hâkanî Şirvânî	Nesih
968	<i>Diğer</i>	-	Farisî	el-Hâkim Hâkanî Şirvânî	Talik, cetvel-i altın ve serlevha
969	<i>Diğer</i>	-	Farisî	el- Şeyh Sa'dî-i Şirâzî el-müteveffa 691	Talik, cetvel-i serh
970	<i>Diğer</i>	-	Farisî	el-Sâib el-müteveffa 1087	Talik, cetvel-i ve serlevha altın
971	<i>Diğer</i>	-	Farisî	el- Tâli-b el-Âmeli el-müteveffa 854	Talik
972	<i>Şerh-i Dîvân-ı Hâfız</i>	-	Türkî	Ahmed el-Bosnevî es-Sûdî el- müteveffa fî 1000	Nesih, cetvelli ve serlevha altın
973	<i>Şerh-i Dîvân-ı Hâfız</i>	Evvel	Türkî	Ahmed el-Bosnevî es-Sûdî el- müteveffa fî	Talik, Muhammed, 1086, cetvel-i

				1000	ve serlevha altın
974	<i>Diğer</i>	Sâni	Türkî	Ahmed el-Bosnevî es-Sûdî el- müteveffa fî 1000	Kezâ 1086
975	<i>Şerh-i Dîvân-ı Hazret-i Ali Kerim Allah Vecihe</i>	-	Farisî	el-Hüseyn el-Mu'înuddin el-müteveffa 990	Nesih, 1011
976	<i>Şerhu'l-- Mu'allakâti 's-Seb'a</i>	-	Arabî	el- Hüseyin el-Zevzenî el-müteveffa 486	Nesih, 687
977	<i>Şerhu'l- Tâiyete el-Şeyh İbn el-Farizi</i>	-	Arabî	el-Şeyh Abdurrezzâk el-Kâşânî, 887	Arabî
977	<i>Şerhu'l- Tâiyete el-Şeyh İbn el-Farizi</i>	-	Arabî	el-Şeyh Abdurrezzâk el-Kâşânî, 887	Arabî
978	<i>Şerhu'l- Kasidetu'l Tîrâzî'l- Bedî'</i>	-	Arabî	el- Ebû Vefa	Nesih
979	<i>Şerh-i Gülistân</i>	-	Türkî	el- Mevli Sûdî el- müteveffa 1000	Nesih
980	<i>Kasîdeti'l- Hazreciyye fî el-Arûz</i>	-	Arabî	-	Nesih
981	<i>Kalâidü'l- İkyân fî Mehâsini'l- A'yân</i>	-	Arabî	el- Feth b. Hâkan el-Kaysî, 535	Arabî
982	<i>Yetîmetü'd- Dehr fî Mehâsini Ehli'l-Asr</i>	-	Arabî	Abdumelik el-Se'âli-bî, 430	Nesih, cetvel-i, serlevha altın
983	<i>Yusuf'u Züleyhâ</i>	-	Farisî	Molla Nam Abdurrahman Câmi, 898	Talik, âli-, Muhammed, 980, cetvelli ve serlevha altın

Aded-i	Esamî-i	Cild	Lisan	Müellif ve	Evsaf-ı
--------	---------	------	-------	------------	---------

Umumi	Kütüb			Tarih	mümeyyize ve tarih-i hatt-ı kâtib
		KÜTÜB-İ MEA'Nİ VE'L BEYAN			
984	<i>el-Atvel i Şerhi't-Telhîs</i>	-	Arabî	İsâmüddin el-müteveffa 943	Nesih
985	<i>Îzâh -ı Mâni</i>	-	Arabî	Celâleddin el-Kazvînî, 739	Nesih, Mahşi
986	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Celâleddin el-Kazvînî, 739	Arabî, Mahşi
987	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Celâleddin el-Kazvînî, 739	Arabî, Mahşi
988	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Celâleddin el-Kazvînî, 739	Nesih, Ömer, 811
989	<i>Tağyîru'l-Miftâh</i>	-	Arabî	Şemseddin Ahmed b. İbn Kemâl Paşa, 940	Nesih, cetvelli, serh
990	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Şemseddin Ahmed b. İbn Kemâl Paşa, 940	Talik, 958, cetvelli, altın ve serlevha
991	<i>Telhîsu'l-Miftâh</i>	-	Arabî	Celâleddin el-Kazvînî Hatîbü Dimaşk, 739	Talik, cetvelli, serh
992	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Celâleddin el-Kazvînî Hatîbü Dimaşk, 739	Nesih
993	<i>Hâşiye-alâ Şerhu'l-Miftâh</i>	-	Arabî	Muhammed b. Mûsâ el-Bosnevî, 1046	Talik, İbrahim, 1041, cetvelli, altın ve serlevha ²¹⁰
994	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el- Molla Salih Şehyar Celâlzâde , 973	Talik
995	<i>Hâşiye-ale'l-Mutavvel</i>	-	Arabî	el- Molla Hasan Çelebi	Talik, 884
996	<i>Hâşiye-alâ Muhtasar</i>	-	Arabî	Nizameddin Osman el-	Talik, cetvelli, serh

²¹⁰ İstinsah tarihi eser tarihinden erken olamaz.

				Hıtâ'î, 901	
997	<i>Diğer ve Hâşiye-Abdullah el-Yezdi</i>	-	Arabî	Nizameddin Osman el-Hıtâ'î, 901	Nesih
998	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Nizameddin Osman el-Hıtâ'î, 901	Talik
999	<i>Hâşiye-ale'l-Mutavvel</i>	-	Arabî	Seyyid Şerîf Cürcânî müteveffa 816	Talik, Kemâl, 851
1000	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Seyyid Şerîf Cürcânî el-müteveffa 816	Talik, Mustafa, 878
1001	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Seyyid Şerîf Cürcânî el-müteveffa 816	Talik, İsmail, 872
1002	<i>Hâşiye-ale'l-Mutavvel</i>	-	Arabî	el- Yahya b. Yusuf es-Sîrâmî el-Mısırî, 830	Talik, Muhammed, 886
1003	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el- Yahya b. Yusuf es-Sîrâmî el-Mısırî, 830	Talik, 1096
1004	<i>Hâşiye'l Ale'l Hâşiye-Hıtâ'î</i>	-	Arabî	el- Abdullah b. Şehabeddin Yezdi, 962	Talik
1005	<i>Hâşiye-ale'l-Mutavvel</i>	-	Arabî	el- Abdulhalîm el-Germiyânî el-Kâsım el-Semerikândî	Talik, Hatt-ı Müellif
1006	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el- Ahmed b. Mahmud el-maruf Kâdızâde, 988	Talik, Mustafa
1007	<i>Hâşiye-ale'l Feth</i>	-	Arabî	Kul Ahmed	Talik, Süleyman, 995
1008	<i>Hâşiye-ale'l Fevâid el-Gayâse</i>	-	Arabî	el- Muhammed Emin el-Üsküdârî	Talik, cetvel-i altın ve serlevha
1009	<i>Hâşiye-ala Hâşiyete'l Seyid</i>	-	Arabî	el-Mustafa Şehyar Hüsâmzâde, 862	Talik
1010	<i>Hâşiye-ala</i>	-	Arabî	Alâ'eddin	Talik, Hüsrev,

	<i>Hâşiyete'l Seyid</i>			Şehyar Musannifek, 849	900
1011	<i>Hâşiye-ala Şerhü'l Miftah</i>	-	Arabî	Alâ'eddin Şehyar Musannifek, 849	Talik
1012	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Alâ'eddin Şehyar Musannifek, 849	Nesih, 966
1013	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Alâ'eddin Şehyar Musannifek, 849	Talik, Hatt-ı Müellif
1014	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Alâ'eddin Şehyar Musannifek, 849	Talik, Hatt-ı Müellif
1015	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Alâ'eddin Şehyar Musannifek, 849	Talik, Hatt-ı Müellif
1016	<i>Diğer ve Kasım Leyse âli-Mutavvel</i>	-	Arabî	Alâ'eddin Şehyar Musannifek, 849	Talik, 936, cetvel-i altın ve serlevha
1017	<i>Diğer âli-Mutavvel</i>	-	Arabî	Alâ'eddin Şehyar Musannifek, 849	Talik, Hızır, 860
1018	<i>Diğer âli-Mutavvel</i>	-	Arabî	Alâ'eddin Şehyar Musannifek, 849	Talik
1019	<i>Hâşiye-ale'l-Mutavvel.</i>	-	Arabî	Molla Hüsrev	Talik
1020	<i>Şerhu'l-- İzâh el-Mâni</i>	-	Arabî	el- Celâleddin Muhammed el-Aksarâyî, 791	Nesih, Hatt-ı Müellif
1021	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el- Celâleddin Muhammed el-Aksarâyî, 791	Arabî
1022	<i>Şerhu Telhîsi'l-Miftâh</i>	-	Arabî	el- Seyyid Abdullah	Arabî, Ahmed, 767
1023	<i>Şerhi</i>	-	Arabî	el-	Arabî, Mustafa,

	<i>Şevâhidi't-Telhis el-müsemma Me'âhidü't Tensîs</i>			Abdurrahman b. Ahmed el-Abâdi, 963	1074
1024	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Abdurrahman b. Ahmed el-Abâdi	Nesih, Muhammed Sâli-m, 1054
1025	<i>Şerhu'l-Fevâid</i>	-	Arabî	el-Hüseynî el-Buhârî	Talik, Hatt-ı Müellif
1026	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Şemseddin el-Kirmânî	Arabî, Hüseyin, 764, talik, cetvel-i altın ve serlevha
1027	<i>Şerhu'l-Miftah</i>	-	Arabî	el-Sa'deddin Taftazânî, 792	Talik, Nasrullah, 802 zahir ve serlevha altın
1028	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Sa'deddin Taftazânî, 792	Talik, Emir, 840
1029	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Sa'deddin Taftazânî, 792	Nesih, Osman, 967
1030	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Sa'deddin Taftazânî, 792	Talik, Halil
1031	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Sa'deddin Taftazânî, 792	Talik, Ali, 974, cetvel-i altın
1032	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Sa'deddin Taftazânî, 792	Talik
1033	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el-Sa'deddin Taftazânî, 792	Talik, Muhammed, 1037, cetvel-i serh
1034	<i>Şerhu'l-Miftâh</i>	-	Arabî	Seyyid Şerîf, 816	Nesih
1035	<i>Şerhu'l-Miftâh</i>	-	Arabî	el-Îmâdüddin el-Kâşî	Nesih
1036	<i>Muhtasaru'l Mutavvel</i>	-	Arabî	el-Sa'deddin Taftazânî	Nesih
1037	<i>Mutavvel</i>	-	Arabî	el-Sa'deddin Taftazânî	Talik, 1086, cetvel-i serh
1038	<i>Miftâhu'l-Ulûm</i>	-	Arabî	el-Ebû Yakub Yusuf el-Sekkâkî el-müteveffa 626	Arabî, 650
1039	<i>Diğer Kism-ı Sâli-</i>	-	Arabî	el-Ebû Yakub Yusuf el-	Arabî, 650

	s			Sekkâkî el- müteveffa 626	
1040	<i>Diğer Kısm-ı Sâli- s</i>	-	Arabî	el- Ebû Yakub Yusuf el- Sekkâkî el- müteveffa 626	Nesih, âli-, cetvel-i altın ve serlevha
1041	<i>Diğer Kısm-ı Sâli- s</i>	-	Arabî	el- Ebû Yakub Yusuf el- Sekkâkî el- müteveffa 626	Talik, Muhammed, 756
1042	<i>el- Mülahhasü 'l- ma şerha</i>	-	Arabî	el- Abdullatif, 1025	Talik, 1117, cetvel-i serh

Aded-i Umumi	Esamî-i Kütüb	Cild	Lisan	Müellif ve Tarih	Evsaf-ı mümeyyize ve tarih-i hatt-ı kâtib
		KÜTÜB-İL ADAB EL- BAHİS VEL İSTİ'ARET- Ü VEL VAZ			
1043	<i>Şerhu Âdâbi's- Semerkandî</i>	-	Arabî	Kutbuddin Geylânî	Talik, Ahmed, 826
1044	<i>Şerhu'l-- İstiâre</i>	-	Arabî	el- İsmâüddin el- müteveffa, 943	Talik, Eyüb, 1020, cetvel-i altın
1045	<i>Şerhu'l-- Vaz'iyye</i>	-	Arabî	el- İsmâüddin el- müteveffa, 943	Talik
1046	<i>Mecmua-i fî Âdâb</i>	-	Arabî	-	Nesih, Muhammed, 1078
1047	<i>Diğer fî'l Adab aded 9</i>	-	Arabî	-	Talik
1048	<i>Diğer fîha Mîr Ebû'l Feth ve Resâil 3</i>	-	Arabî	-	Talik
1049	<i>Diğer fîha Münâzara ve Âdab</i>	-	Arabî	el- Mesud el- Rumî	Arabî, Muhammed, 773

.	<i>Şerhu Âdâbi's-Semerkandî</i>	-	Arabî	el- Şemseddin Horasânî	-
---	---------------------------------	---	-------	------------------------	---

Aded-i Umumi	Esamî-i Kütüb	Cild	Lisan	Müellif ve Tarih	Evsaf-ı mümeyyize ve tarih-i hatt-ı kâtib
		KÜTÜBÜ'L NAHİV			
1050	<i>el-İfsâh fî İ'râbi'l Fatihâ</i>	-	Arabî	el-Vâhid min Allamâ Devate el- Muradiye	Nesih
.	<i>Ve Metin el- Kâfiye</i>	-	Arabî	el- İbn Lemâbi fî 546	-
1051	<i>İmtihânu'l-Ezkiyâ</i>	-	Arabî	-	Nesih, 1096
1052	<i>elfiyye fî'l Nahiv</i>	-	Arabî	el- Muhammed el- Şehyar İbn Mâli-k, 672	Nesih
1053	<i>Cene'd-Dânî fî Hurûfî'l-Me'ânî</i>	-	Arabî	el-Bedreddin el-Murâdî, 749	Nesih, Ahmed
1054	<i>Hâşiye-alâ Muğni'l-Lebîb</i>	-	Arabî	el-Celâleddin Suyûtî, 911	Arabî
1055	<i>Hâşiye-ale'l Şerhu'l Cami</i>	-	Arabî	el- Mevlâna Abdulgafûr Ezâheri, 912	Nesih, Yusuf, 1103, cetvel-i serh
1056	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el- Mevlâna Abdulgafûr Ezâheri, 912	Talik
1057	<i>Hâşiye-ale'l Şerhu'l Cami</i>	-	Arabî	el- İsamüddin el-İsferâyînî, 945	Talik, Ahmed, 1081
1058	<i>Sirru's-Sinâ'a</i>	-	Arabî	el- Ebû Ali Muhammed el-Hâtimi, 383	Arabî
1059	<i>Şerhi İnhar el-müsemma bi'l Netâ'icü'l-</i>	-	Arabî	-	Nesih, Hasan, 1120

	<i>Efkâr</i>				
1060	<i>Şerhu 'l-elfiyeti İbn Mâli-k el-müsemma bi Evdahu 'l-Mesâli-k</i>	-	Arabî	el- İbn Hişâm en-Nahvî, 762	Nesih, cetvel-i serh
1061	<i>Şerhu 'l-elfiyeti es-Suyûtî el-müsemma bi 'l Metâli-'u 's-Saîde</i>	-	Arabî	el- Celâleddin es- Suyûtî , 911	Nesih
1062	<i>Şerhu 't-Teshîl</i>	-	Arabî	el- Ebû 'l Abdullah el-Mağribî, 750	Arabî
1063	<i>Şerhi Dibâceti 'l-Misbâh</i>	-	Arabî	el- Mevlâna Ya'kûb b. Seyyid Ali	Talik, 1001, cetvel-i serh
1064	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el- Mevlâna Ya'kûb b. Seyyid Ali	Talik, Hasan, 982
1065	<i>Şerhu 'l--Kâfiye İbn el- Hâceb</i>	-	Arabî	el- Mevlâna Hüseyin el-Meybudî, 8	Nesih
1066	<i>Şerhu 'l--Kâfiye</i>		Arabî	el- Rükneddin el-Esterâbâdî, 673	Nesih, 875, cetvel-i ve serlevha altın
1067	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el- Rükneddin el-Esterâbâdî, 673	Talik, Halil, 907, Keza
1068	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el- Rükneddin el-Esterâbâdî, 673	Talik, Mahmud, 1033, Keza
1069	<i>Diğer</i>	-	Farisî	Şâhî	Nesih, cetvel-i ve serlevha altın
1070	<i>Diğer</i>	-	Arabî	İsâmüddin el-İsferâyînî, 945	Nesih
1071	<i>Şerhu 'l--Kâfiye el-müsemma bi 'l Vâfiye</i>	-	Arabî	el- Seyyid Rükneddin el-Esterâbâdî, 717	Talik, cetvel-i ve serlevha altın
1072	<i>Şerhu 'l-Kâfiye</i>	-	Arabî	Molla Abdurrahman el-Câmî, 897	Talik, Hüseyin, 988, cetvel-i ve serlevha altın

1073	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el- Şihâbüddin el-Hindî, 849	Nesih
1074	<i>Şerhu Kitâbı Sibeveyh</i>	-	Arabî	el- Ali b. İsa Rummânî, 384	Arabî
1075	<i>Diğer</i>	Evvel	Arabî	el- Ali b. İsa Rummânî, 384	Arabî, 1034
1076	<i>Şerhu 'l-Muhtasar el-müsemma bi Tertîbü 'l-Cemîl</i>	Sâni	Arabî	Debbâğzâde	Talik
1077	<i>Şerhu 'l-Misbâh el-müsemma bi 'l İftitâh</i>	-	Arabî	el- Hasan Paşa b. Alâeddin el-Esved	Nesih, 148
1078	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el- Hasan Paşa b. Alâeddin el-Esved	Talik, Hüseyin, 1075
1079	<i>Şerhu 'l-Misbâh el-müsemma bi 'l Dav'</i>	-	Arabî	el- Tâceddin Muhammed el-İsferâyînî	Talik
1080	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el- Tâceddin Muhammed el-İsferâyînî	Talik
1081	<i>Diğer Evlena Nakıs</i>	-	Arabî	el- Tâceddin Muhammed el-İsferâyînî	1061
1082	<i>Şerhu 'l-Muğni 'l-Lebîb el-müsemma bi Tuhfetü 'l-Ğarîb</i>	Evvel	Arabî	el- Muhammed b. Ebû Bekir el-Demâmînî, 827	Nesih
1083	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	el- Muhammed b. Ebû Bekir el-Demâmînî, 827	Arabî
1084	<i>Diğer el-müsemma Munsif mine 'l-Kelâmi ala Muğni b. Hişâm</i>	-	Arabî	el- Ahmed b. Muhammed el-Şumunnî el-müteveffa 872	Arabî, hatt-ı müellif, 866

1085	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el- Ahmed b. Muhammed el-Şumunnî el-müteveffa 872	Arabî, Hayreddin, 998
1086	<i>Diğer Vefiye'l İcazatü'l Munsif</i>	-	Arabî	el- Ahmed b. Muhammed el-Şumunnî el-müteveffa 872	Arabî, 852
1087	<i>Şerhu'l-Muğni'l-Lebîb</i>	Evvel	Arabî	el- Fazıl Vahyîzâde er-Rûmî, 1018	Talik
1088	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	el- Fazıl Vahyîzâde er-Rûmî, 1018	Talik, cetvel-i serh ve serlevha
1089	<i>Diğer</i>	Sâli-s	Arabî	el- Fazıl Vahyîzâde er-Rûmî, 1018	Talik
1090	<i>Diğer</i>	Rabi'	Arabî	el- Fazıl Vahyîzâde er-Rûmî, 1018	Talik
1091	<i>Şerhu'l-Mufasssal el-müsemma bi'l İklîd</i>	-	Arabî	el- Ahmed b. Mahmud el-Hacendi	Arabî, Sadullah, 866
1092	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el- Ahmed b. Mahmud el-Hacendi	Arabî, zahir, 708
1093	<i>Şerhu'l-Mufasssal el-müsemma bi'l İzâh</i>	-	Arabî	el- İbnü'l-Hâcib el-müteveffa fî 546	Nesih, 752, Mesna, serlevha
1094	<i>Şerhu Nihâyeti'l-Behcet</i>	-	Arabî	el- Nazemâha İbrahim el-Nakşibendî, 910	Talik, 970
1095	<i>Tabakâti'l-Lugaviyyîn el-müsemma Buğyetü'l-Vu'ât</i>	-	Arabî	Celâleddin Suyûtî, 911	Talik, Muhammed, 919
1096	<i>Ferâidü'l-Kalâid fî Muhtasari Şerhi's-Şevâhid</i>	-	Arabî	el-Ebû Muhammed Aynî el-müteveffa 893	Arabî
1097	<i>Muğni'l-</i>	-	Arabî	el- Abdullah el-	Talik, âli-,

	<i>Lebîb</i>			Şehyar İbn Hişâm, 762	1063, cetvel-i altın ve serlevha
1098	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el- Abdullah el- Şehyar İbn Hişâm, 762	Arabî, Muhammed, 971
1099	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el- Abdullah el- Şehyar İbn Hişâm, 762	Hat Yahya b. Kâdî Zekeriyya, 968
1100	<i>el-Mufassal</i>	-	Arabî	el- Allametü'l Cârullah Mahmud el- el- Zemahşerî, 538	Arabî, Hasan, 788, cetvel-i serh
1101	<i>el-Mufassal</i>	-	Arabî	el- Allametü'l Cârullah Mahmud el- el- Zemahşerî, 538	Nesih, Hat el- Mahmur
1102	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el- Allametü'l Cârullah Mahmud el- el- Zemahşerî, 538	Arabî, 716

Aded-i Umumi	Esamî-i Kütüb	Cild	Lisan	Müellif ve Tarih	Evsaf-ı mümeyyize ve tarih-i hatt-ı kâtib
		KÜTÜBÜ'L SARE			
1103	<i>Düstûru'l- Âdab</i>	-	Arabî	el- Hüseyin b. İbrahim Natanzî, 499	Nesih, Muhammed, 840
1104	<i>Şerhu'ş- Şâfiye</i>	-	Arabî	el- Ahmed b. Hasan el- Çârperdî, 746	Talik, cetvel-i altın ve serlevha
1105	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el- Ahmed b. Hasan el- Çârperdî, 746	Talik, cetvel-i altın ve serlevh
1106	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Es-Seyyid Abdullah Şehyar Nukrekâr, 776	Nesih
1107	<i>Şerhu'l- Merâh</i>	-	Arabî	el- Mevli Ahmed el- maruf Dinkoz	Nesih, 1005, cetvel-i serh
1108	<i>Şâfiye</i>	-	Arabî	el- Ebû Amr	Talik, âli-,

				Osman Şehyar İbnü'l Hâcib, 546	cetvel-i altın ve serlevha
--	--	--	--	--------------------------------------	-------------------------------

Aded-i Umumi	Esamî-i Kütüb	Cild	Lisan	Müellif ve Tarih	Evsaf-ı mümeyyize ve tarih-i hatt-ı kâtib
		KÜTÜB-İ LÜGATÜ'L ARABİYYE VE'L FARİSİYE VE TÜRKİYYE			
1110	<i>Tercümânü 's-Sihâh</i>	-	Arabî	el- Muhammed b. Yusuf el-Ankaravî	Nesih, Muhammed, 955, cetvel-i serh
1111	<i>Tercümânü 'l-Luga</i>	-	-	el- Ali b. Nusret b. Davud	Nesih, 931
1112	<i>Tecüme-i Kamus el- müsemma Okyanus</i>	Evvel	Türkî	el- Ahmed Asım Efendi	Basma, 1230, cetvel-i, Siyah
1112	<i>Tecüme-i Kamus el- müsemma Okyanus</i>	Evvel	Türkî	el- Ahmed Asım Efendi	Basma , 1230, cetvelli, Siyah
1113	<i>Diğer</i>	Sâni	Türkî	el- Ahmed Asım Efendi	Basma, 1220
1114	<i>Diğer</i>	Sâli-s	Türkî	el- Ahmed Asım Efendi	Basma, 1220
1115	<i>Tercüme-i Mukaddime el-Edeb el- müsemma bi Kâdî</i>	-	Türkî	l- Ahmed Efendi el-müteveffa 1120	Talik, âli-, 1124, cetvel-i altın ve serlevha

	<i>Erbâb fî Lugâtü'l Arabîye</i>				
1116	<i>Et-Ta'rîfât</i>	-	Arabî	Es- Seyid Şerîf Cürcânî, 816	Talik
1117	<i>Cemheretü' l-fî Lugatü'l Arabîye</i>	-	Arabî	el- Ebû Bekir İbn Düreyd, 321	Nesih, Ahmed, 1014, cetvel-i altın ve serlevha
1118	<i>Veşeyşah</i>	-	Türkî	el- Muhammed b. Mustafa el- Deşîşî, 988	Talik, Keza
1119	<i>Es-Sâmî fî'l-Esâmî</i>	-	Arabî	Ebû'l-Fazl Ahmed el- maruf bi'l Meydânî, 518	Arabî, 608
1120	<i>Diğer</i>	-	Arabî	Ebû'l-Fazl Ahmed el- maruf bi'l Meydânî, 518	Arabî, 618
1121	<i>Şerefnâme</i>	-	Farisî	el- Münîrî	Arabî, âli- cetvel-i altın ve serlevha
1122	<i>Sihâh</i>	-	Arabî	el- Ebû Nasr İsmail el- Cevherî el- müteveffa 393	Nesih, Ahmed, 881, Keza
1123	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el- Ebû Nasr İsmail el- Cevherî el- müteveffa 393	Nesih, 3ali, 675, cetvel-i serh
1124	<i>Surâh mine's- Sihâh</i>	-	Arabî	el- Ebû'l-Fazl Muhammed Şehyar Cemâl-i	Nesih, 895, cetvel-i altın ve serlevha
1125	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el- Ebû'l-Fazl Muhammed Şehyar Cemâl-i	Talik
1126	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el- Ebû'l-Fazl Muhammed Şehyar Cemâl-i	Talik, 937
1127	<i>Gavâmızu's -Sihâh</i>	-	Arabî	el- Selâhaddin Safedî el- müteveffa 764	Arabî, 758, zahiriye ve serlevha
1128	<i>Fâik</i>	-	Arabî	Mahmud el- Zemahşerî, 538	Nesih, Hüseyin, 667
1129	<i>el-</i>	-	Arabî	el- Muhammed	Nesih, 820,

	<i>Kâmûsü'l-Muhît</i>			b. Yakub Fîrûzâbâdî, 817	cetvel-i altın ve serlevha
1130	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el- Muhammed b. Yakub Fîrûzâbâdî, 817	Nesih, 1131
1131	<i>Diğer bi Tercüme-i Müellif</i>	-	Arabî	el- Muhammed b. Yakub Fîrûzâbâdî, 817	Nesih, 1006, cetvel-i altın
1132	<i>Kenzü'l-Lüga</i>	-	Farisî	el- Muhammed b. Abdulhâlık	Nesih, 917
1133	<i>Lisânü'l-Arab</i>	Evvel	Arabî	el- Ebû'l-Fazl Muhammed el-, 711	Talik, âli-, cetvel-i altın ve serlevha
1134	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	el- Ebû'l-Fazl Muhammed el-, 711	Talik, âli-, cetvel-i altın ve serlevha
1135	<i>Diğer</i>	Sâli-s	Arabî	el- Ebû'l-Fazl Muhammed el-, 711	Arabî, cetvel-i serh ve serlevha
1136	<i>Diğer</i>	Sâni	Arabî	el- Ebû'l-Fazl Muhammed el-, 711	Arabî, Mustafa, cetvel-i serh ve serlevha
1137	<i>Diğer</i>	Sâli-s	Arabî	el- Ebû'l-Fazl Muhammed el-, 711	Arabî, Mustafa, cetvel-i serh ve serlevha, 1137
1138	<i>Lugatü'l Halimi Tercümetü'l Şerh-i Bahru'l-Ğarâib</i>	-	Türkî	Muhammed b. İbrahim el-Halîmî, 971	Talik, Mustafa, 980
1139	<i>Lügat-i Nimetullah</i>	-	Türkî	Ve hüve Nimetullah b. Ahmed el-Rûmî el-müteveffa 956	Nesih, altın cetvel-i ve serlevha
1140	<i>Diğer</i>	-	Türkî	Ve hüve Nimetullah b. Ahmed el-Rûmî el-müteveffa 956	Nesih, Yusuf, 985
1141	<i>Muhtâru's-Sihâh</i>	-	Arabî	el-Muhammed b. Ebû Bekir er-Râzî, 760	Nesih, 941
1142	<i>Lugatü'l-</i>	-	Türkî	-	Talik,

	<i>Muhtasar</i>				cetvel-i serh ve la cevredir ?
1143	<i>Misbâhu'l-Münîr Garîbî 'ş-Şerhu'l-Kebîr</i>	-	Arabî	el-Ahmed b. Muhammed el-Makrî 734	Nesih, 1127, cetvel-i serh ve serlevha
1144	<i>Muğrib el-Mûlga</i>	-	Arabî	el- Ebû'l-Feth Nâsır el-Mutarrizî, 610	Nesih, 773, cetvel-i altın ve serlevha
1145	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el- Ebû'l-Feth Nâsır el-Mutarrizî, 610	Nesih, 969, cetvel-i serh ve serlevha
1146	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el- Ebû'l-Feth Nâsır el-Mutarrizî, 610	Talik
1147	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el- Ebû'l-Feth Nâsır el-Mutarrizî, 610	Arabî, Hasan, 680
1148	<i>Diğer</i>	-	Arabî	el- Ebû'l-Feth Nâsır el-Mutarrizî, 610	Arabî, Süleyman, 619
1149	<i>Mukaddime tü'l-Edeb fî Lugatü'l Arabîyye</i>	-	Arabî	Mahmud el-Zemahşerî, 538	Nesih, Mahmud, 730

Aded-i Umumi	Esamî-i Kütüb	Cild	Lisan	Müellif ve Tarih	Evsaf-ı mümeyyize ve tarih-i hatt-ı kâtib
		MECMUA'L FÜNÛN			
1150	<i>Mecmuatü'l Resâil Aded 12</i>	-	Arabî ve Farisî	-	Nesih ve Talik
1	<i>Cilâ'ü'l-Fühûm fî Tahkîki's-Sübût ve Ru'yeti'l-Ma'dûm</i>	-	-	-	
2	<i>Ta'dîli'l-Ulûm fî Kısmî'l</i>	-	-	-	

	<i>Mantık</i>				
3	<i>Risaletü'l fî Hey'et</i>				
4	<i>Makale-i Eflatun fî'l Mukadder</i>	-	-	-	
5	<i>Risaletü'l fî Galâtat el-Âme Nakıs</i>				
6	<i>Risail-i fî'l Cezri'l-Asam</i>	-	-	-	
7	<i>Şerhu'l-Tezhibu'l Farisî</i>	-	-	-	
8	<i>Vasiyetnâm e- i Şeyhu'l Ahrârî</i>	-	-	-	
9	<i>Resaletü'l fî Tarikatü'l Nakşibendiyye</i>	-	-	-	
10	<i>Münacatü'l Hâce Abdullah el-Ensarî</i>	-	-	-	
11	<i>Ve Sayayi Hâce Abdullah el-Ensarî Farisî</i>	-	-	-	
12	<i>Münteha Müsaide el-Kelâmat</i>	-	-	-	
1151	<i>Diğer Mecmuatü'l Resâil Aded 3</i>	-	Arabî ve Farisî	Nesih ve Talik cetvel-i altın ve serlevha	
1	<i>Fiha Risale fî'l Aruz bi'l Farisî el- Vahid el- Tebrizi</i>				
2	<i>Ve Diğer Risale fî Aruzel-Mevlâna</i>				

	<i>Aşkî</i>				
3	<i>Ve Kâfî İlm-i Arûz ve'l Kavaîf</i>				
1152	<i>Diğer Mecmua</i>	-	Arabî	-	Nesih, Arabî
1	<i>Şerhu'l- Tehzîbi'l- Mantık Celâleddin ed-Devvânî</i>				
2	<i>Ve Diğer Şerhu'l- Tehzîbi'l- Mantık el- Ahmed b. Yahya Hafîd el- Allametü'l Taftazânî</i>				
3	<i>Ve Bazı Mesâil el- Müteferrik</i>				

Aded-i Umumi	Esamî-i Kütüb	Cild	Lisan	Müellif ve Tarih	Evsaf-ı mümeyyize ve tarih-i hatt-ı kâtib
		KÜTÜBÜ'L MÜTENEV VİA			
1153	<i>Şerhu'l- Fıkhi'l- Ekber</i>	1	Arabî	-	Basma
1154	<i>Kara Halil</i>	1	Arabî	-	Basma
1155	<i>Eyub Ensarî</i>	1	Arabî	-	Basma
1156	<i>Telhîsü'l- Esâs</i>	1	Arabî	-	Basma
1157	<i>Abdul Vehhâb âli- el- Velediyye</i>	1	Arabî	-	Basma
1158	<i>Tuhfetu'l-</i>	1	Arabî	-	Basma

	<i>İhvân</i>				
1159	<i>Seyyid âli-Gayri</i>	1	Arabî	-	Basma
1160	<i>İsâm âli-Tasdikât</i>	1	Arabî	-	Basma
1161	<i>Şevki âli-el- Kari</i>	1	Arabî	-	Basma
1162	<i>Gelenbevî ala İsâgucî</i>	1	Arabî	-	Basma
1163	<i>İm'ânu'l-Enzâr</i>	1	Arabî	-	Basma
1164	<i>Şerhu'l-Binâ</i>	1	Arabî	-	Basma
1165	<i>Tuhfetü'l-Habîb</i>	1	Arabî	-	Basma
1166	<i>Râha fî A'mâli-l-Cirâha</i>	1	Arabî	-	Basma
1167	<i>Mevzuatü'l-Ülum</i>	1	Arabî	-	Yazma
1168	<i>Hilyetü'n-Nâcî</i>	1	Arabî	-	Basma
1169	<i>Siyalkûtî ala Tasavvurât</i>	1	Arabî	-	Basma
1170	<i>Keza ala Hayali</i>	1	Arabî	-	Basma
1171	<i>Muharrem</i>	2	Arabî	-	Basma
1172	<i>Kamus Tercümesi</i>	3	Türkî	-	Basma
1173	<i>Divan</i>	1	Farisî	-	Yazma
1174	<i>Kenâdî</i>	1	Arabî	-	Basma
1175	<i>Meşâku'l-Uşşâk</i>	1	Arabî	-	Basma

- 309
- 636
- 758
- 788
- 796
- 856

Numara	İsm-i Kitab	Sahife	Aded- Yekûn
1	MUSHAF-I	2	2



İş bu numaraların gayri mevcud olduğu malum olmak üzere iş bu mahale şerh verildi.

Kütüphaneler Müfettişi

Ahmed Ziya

Fi 29 Şubat Sene 307

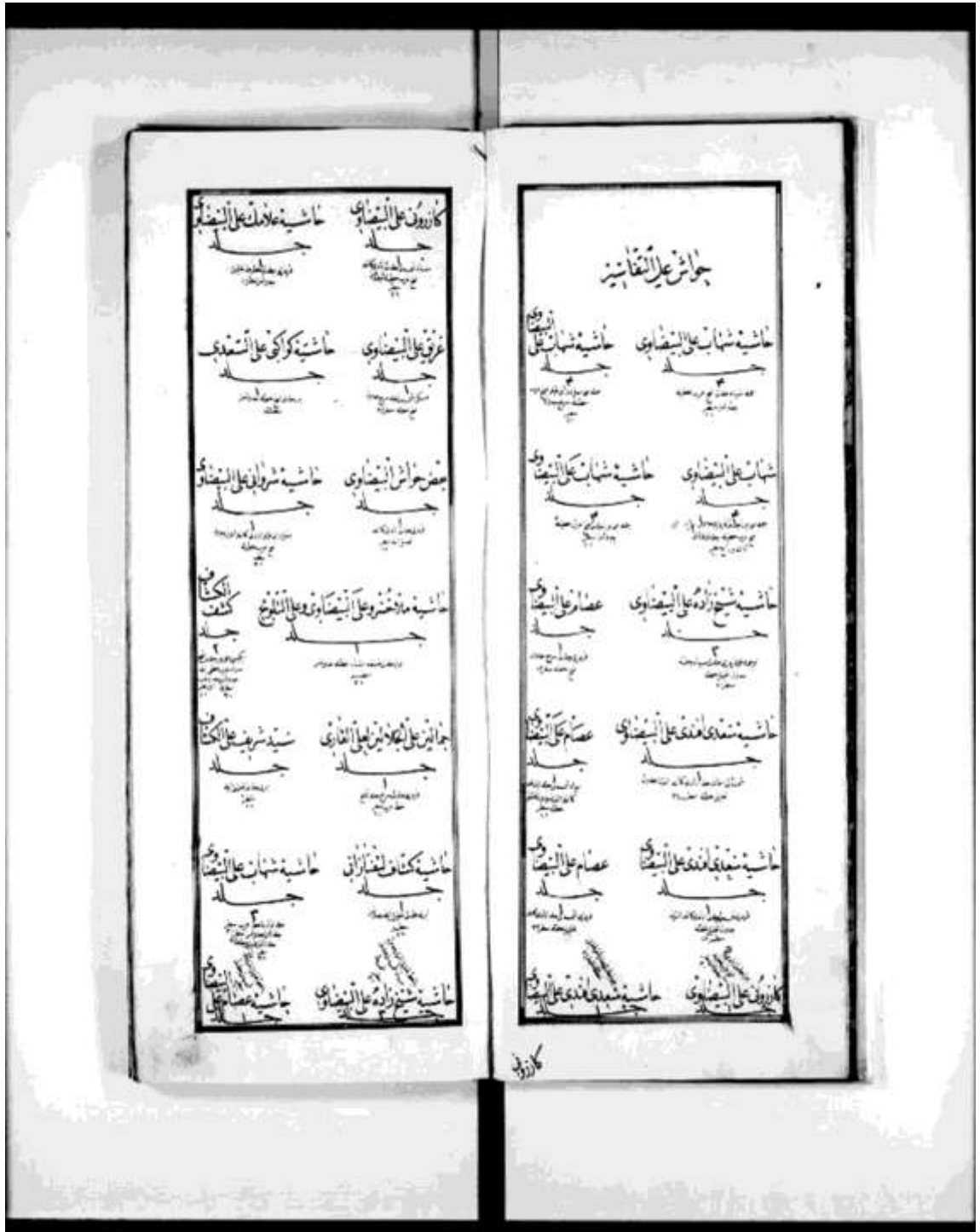
Mezkûr Kütüphanede Mevcut Bulunan Mushaf-ı Şerife ve Kitabın Fihristidir.

	ŞERİF		
2	KÜTÜBÜ'L SEMAVİYE	2	3
3	KÜTÜBÜ'L FEN- İ KUR'AN	3	6
4	KÜTÜBÜ'L TEFSİR-İ ŞERİF	3	224
5	KÜTÜBÜ'L- USUL-I HADİS	17	5
6	KÜTÜBÜ'L HADİS- İ ŞERİFE VE MELHAKATEHA	17	188
7	KÜTÜBÜ'L- USUL-I FIKIH	30	58
8	KÜTÜBÜ'L- FIKIH-I ŞERİFE	34	191
9	KÜTÜBÜ'L FETVA-I ŞERİFE	37	56
10	KÜTÜBÜ'L FERÂİZ	41	3
11	KÜTÜBÜ'L TASVVUF	41	24
12	KÜTÜBÜ'L MEVÂİZ VE'L AHLÂK	43	16
13	KÜTÜBÜ'L AKÂİD VE KELAM	44	30
14	KÜTÜBÜ'L HİKMET	46	21
15	KÜTÜBÜ'L MANTIK	47	15
16	KÜTÜBÜ'L AHKÂMÎ'N NÜCÛM VE'L TILSIMAT VE'L FUCUR	49	4
17	KÜTÜBÜ'L HEYSE	49	5
18	KÜTÜBÜ'L HENDESE	50	2
19	KÜTÜBÜ'L HESÂB	50	2
20	KÜTÜBÜ'L COĞRAFYA	50	3

21	KÜTÜBÜ'L TEVARİHİ' TABİYYE	51	4
22	KÜTÜBÜ'L TEVARİHİ' BEŞERİYYE	51	64
23	KÜTÜBÜ'L TIB	55	14
24	KÜTÜBÜ'L EDEBİYAT	56	25
25	KÜTÜBÜ'L EŞÂİR VE'L DİVANEYN	59	18
26	KÜTÜBÜ'L MEAL VE'L BEYAN	61	59
27	KÜTÜBÜ'L ÂDAB'UL BAHİS VE'L İSTİÂRAT VE'L VÂZ	73	7
28	KÜTÜBÜ'L NAHİV	74	53
29	KİTABU'L NAHİV	78	6
30	KÜTÜBÜ'L SARF	78	41
31	KÜTÜBÜ'L LÜGATÜ'L ARABİYYE VE'L FARİSİYE VE TÜRKİ	80	3
32	MECMUA'L FÜNÛN	*	23

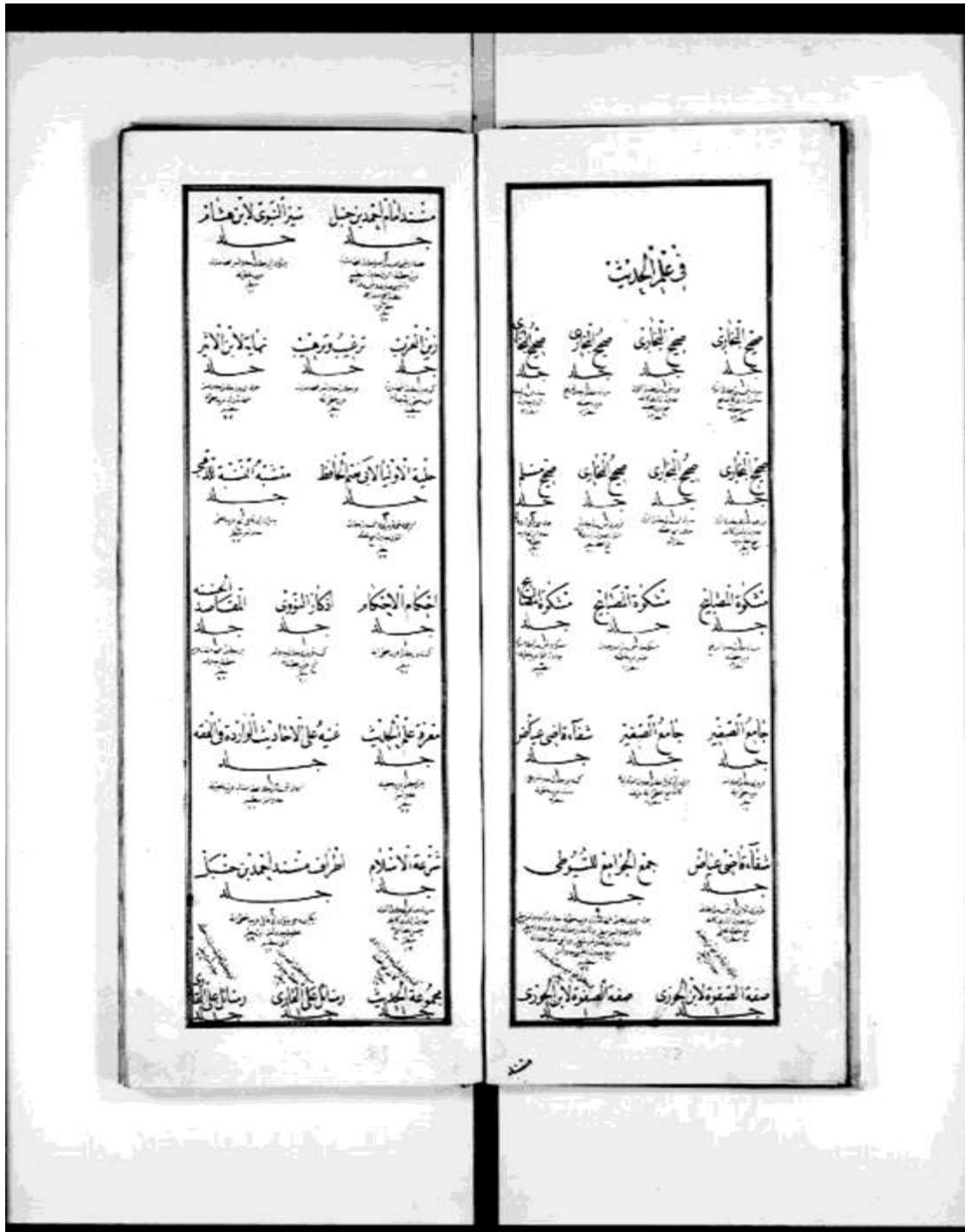
YALNIZ BİN YÜZ YETMİŞ BEŞ CİLDDİR.

Ek 3. 1724 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Tefsîr Konu Başlıklı Kitaplar



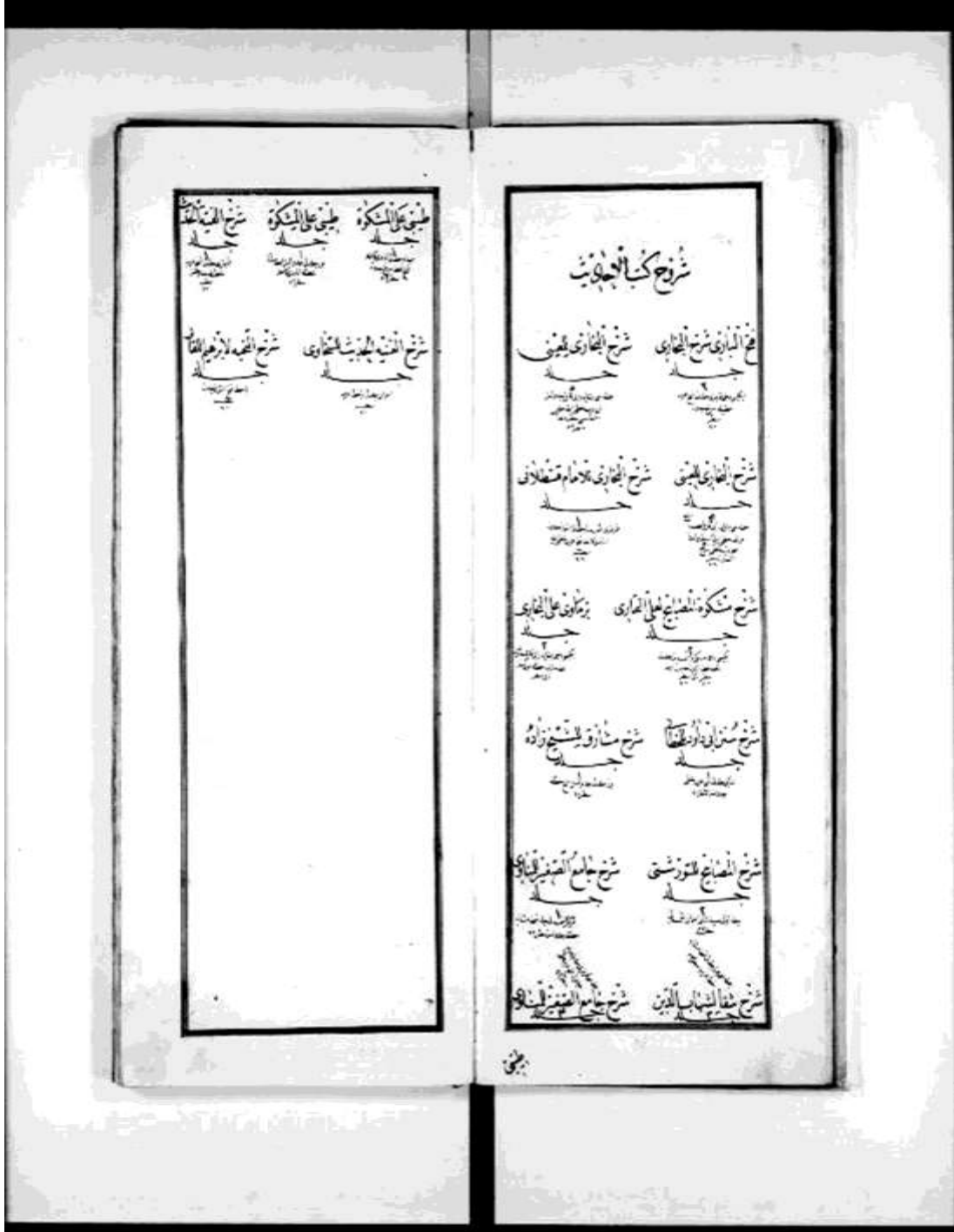
Kaynak: VGMA, Sultan Ahmed Salis Kerimesi Fatma Sultan ve Zevci Nevşehirli İbrahim Paşa, (1438 Nolu Defter) / (Kasa 13), 2 Rebiülevvel 1137 / 19 Kasım 1724.

Ek 4. 1724 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Hadis Konu Başlıklı Kitaplar



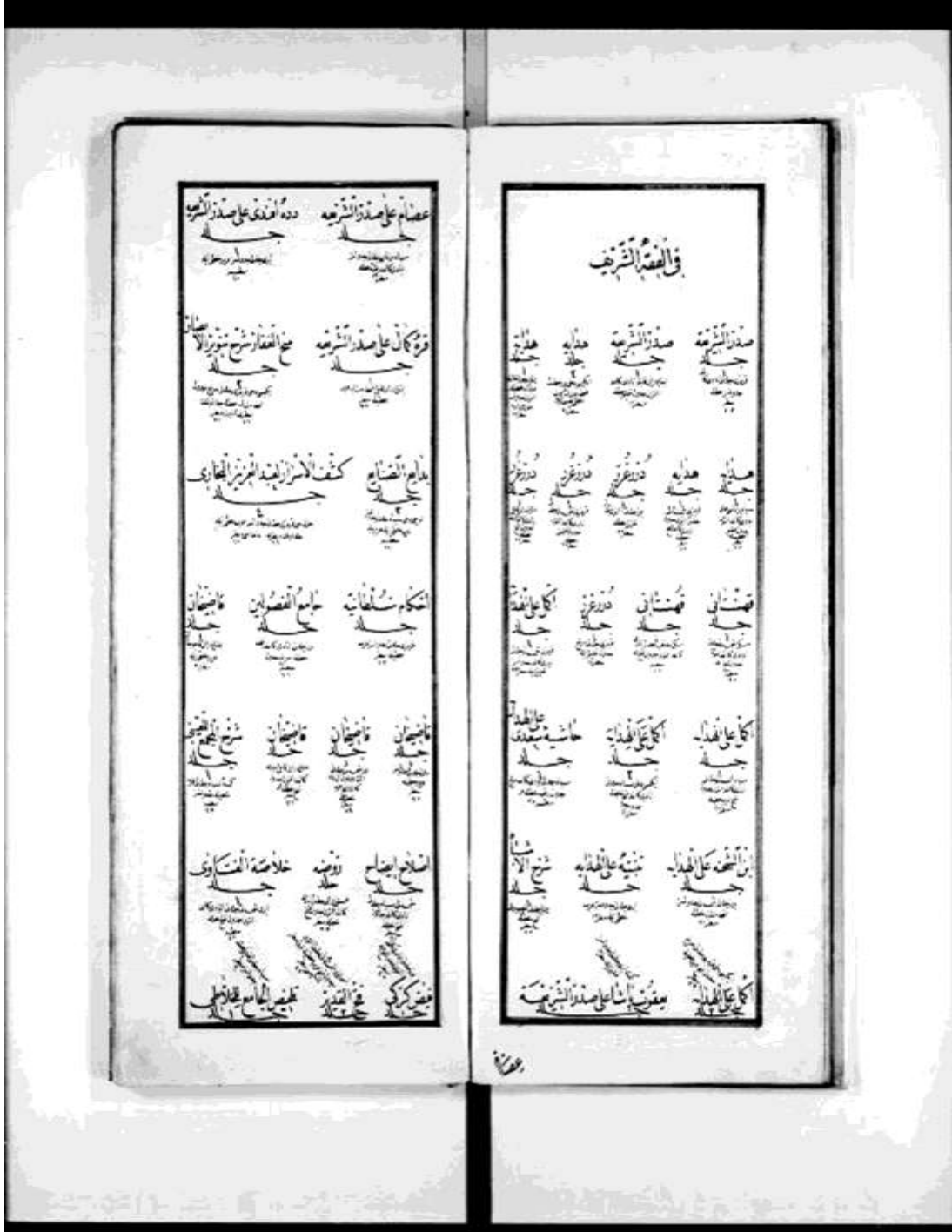
Kaynak: VGMA, Sultan Ahmed Salis Kerimesi Fatma Sultan ve Zevci Nevşehirli İbrahim Paşa, (1438 Nolu Defter) / (Kasa 13), 2 Rebiülevvel 1137 / 19 Kasım 1724.

Ek 5. 1724 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Hadis Usulü Konu Başlıklı Kitaplar



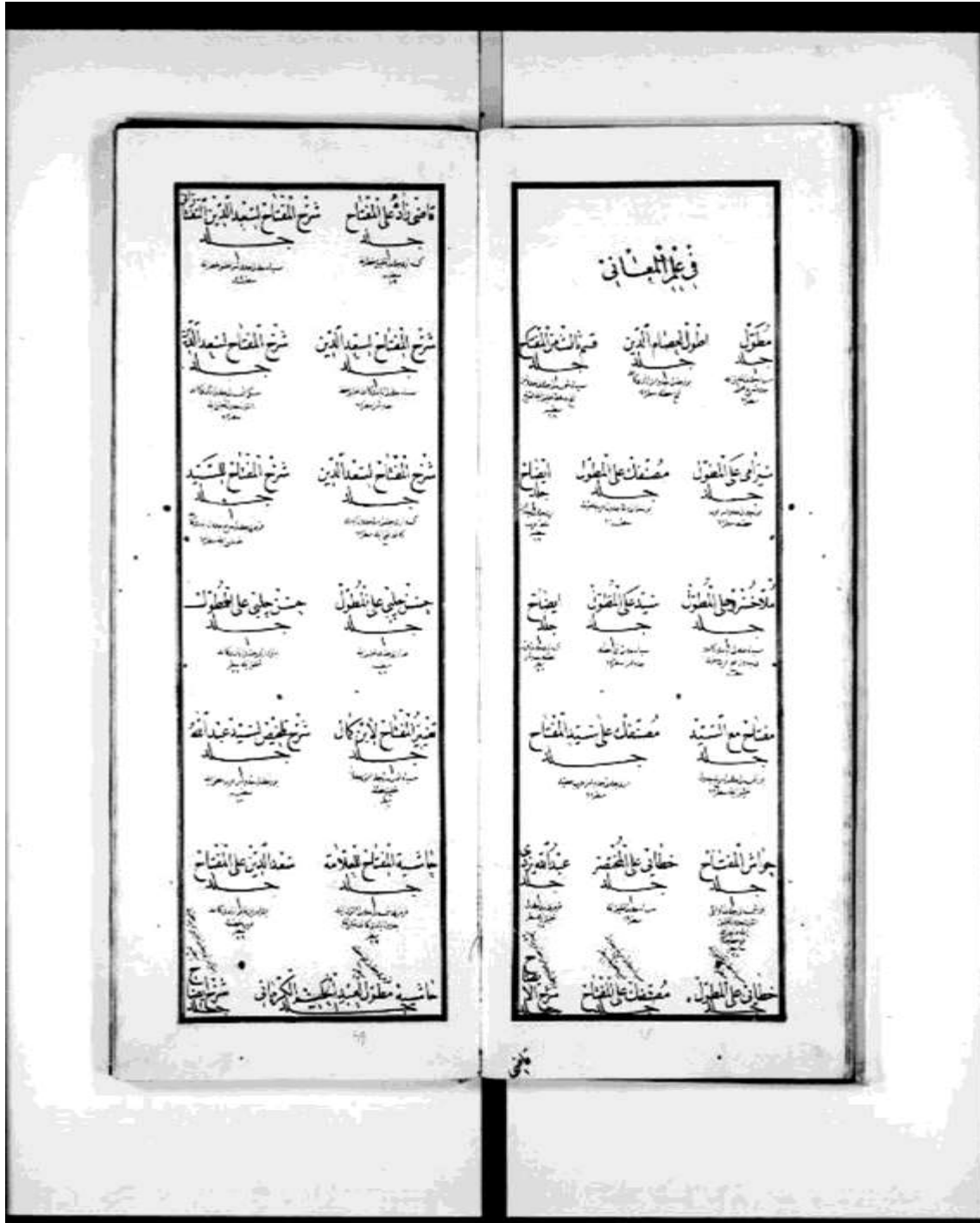
Kaynak: VGMA, Sultan Ahmed Salis Kerimesi Fatma Sultan ve Zevci Nevşehirli İbrahim Paşa, (1438 Nolu Defter) / (Kasa 13), 2 Rebiülevvel 1137 / 19 Kasım 1724.

Ek 6. 1724 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Fıkıh Konu Başlıklı Kitaplar



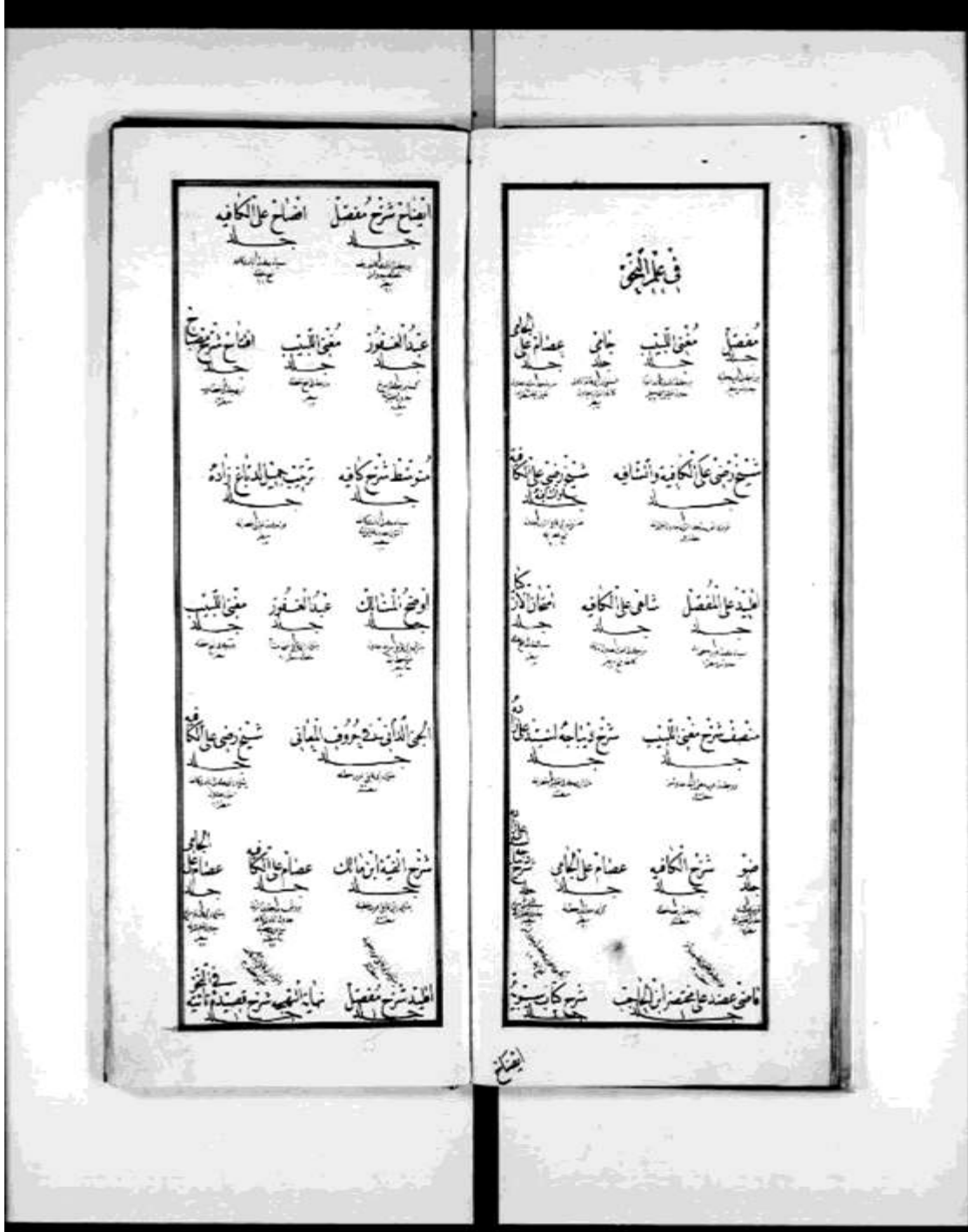
Nolu Defter) / (Kasa 13), 2 Rebiülevvel 1137 / 19 Kasım 1724.

Ek 8. 1724 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Me'ânî Konu Başlıklı Kitaplar



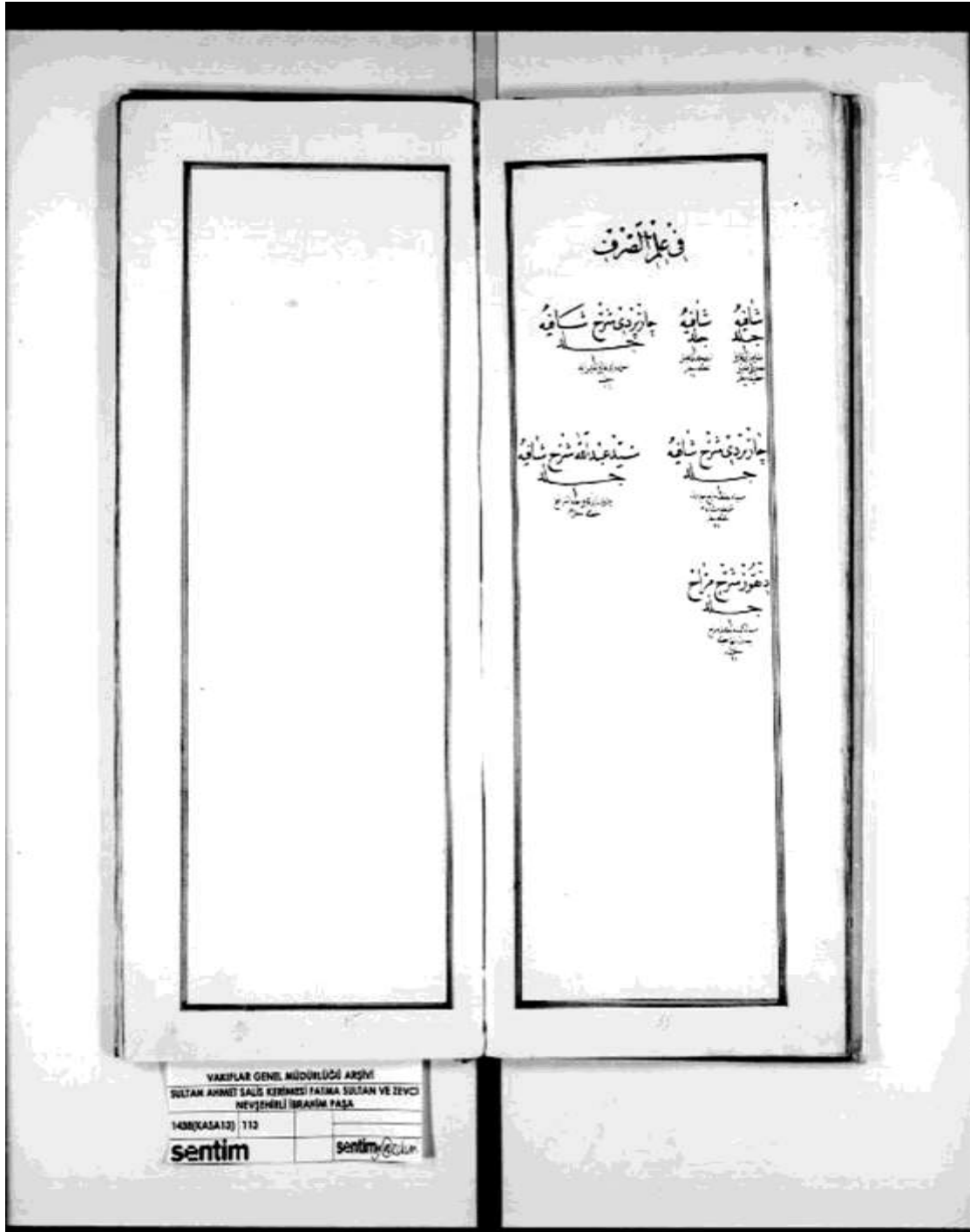
Kaynak: VGMA, Sultan Ahmed Salis Kerimesi Fatma Sultan ve Zevci Nevşehirli İbrahim Paşa, (1438 Nolu Defter) / (Kasa 13), 2 Rebiülevvel 1137 / 19 Kasım 1724.

Ek 9. 1724 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Nahiv Konu Başlıklı Kitaplar



Kaynak: VGMA, Sultan Ahmed Salis Kerimesi Fatma Sultan ve Zevci Nevşehirli İbrahim Paşa, (1438 Nolu Defter) / (Kasa 13), 2 Rebiülevvel 1137 / 19 Kasım 1724.

Ek 10. 1724 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Sarf Konu Başlıklı Kitaplar



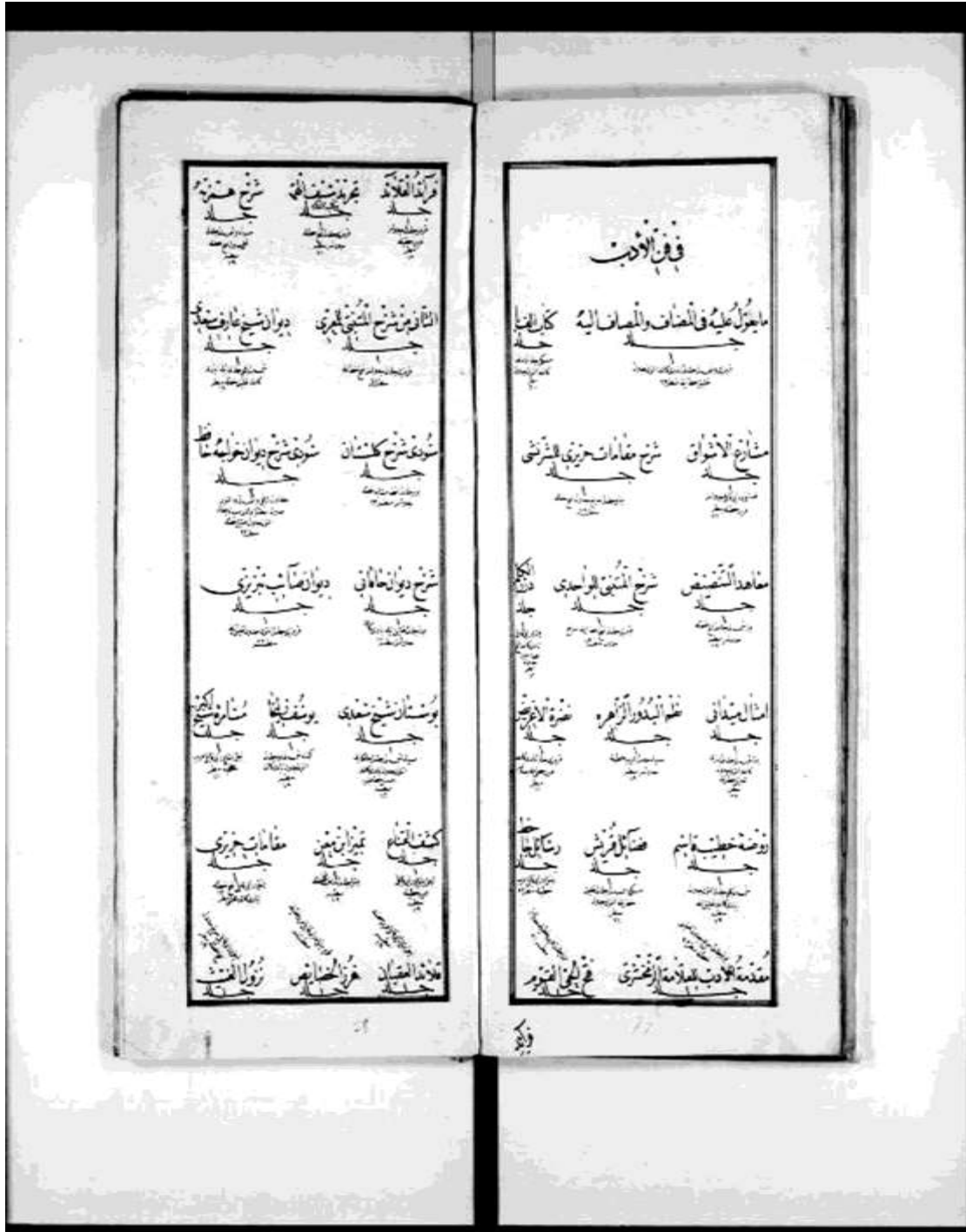
Kaynak: VGMA, Sultan Ahmed Salis Kerimesi Fatma Sultan ve Zevci Nevşehirli İbrahim Paşa, (1438 Nolu Defter) / (Kasa 13), 2 Rebiülevvel 1137 / 19 Kasım 1724.



[illegible]

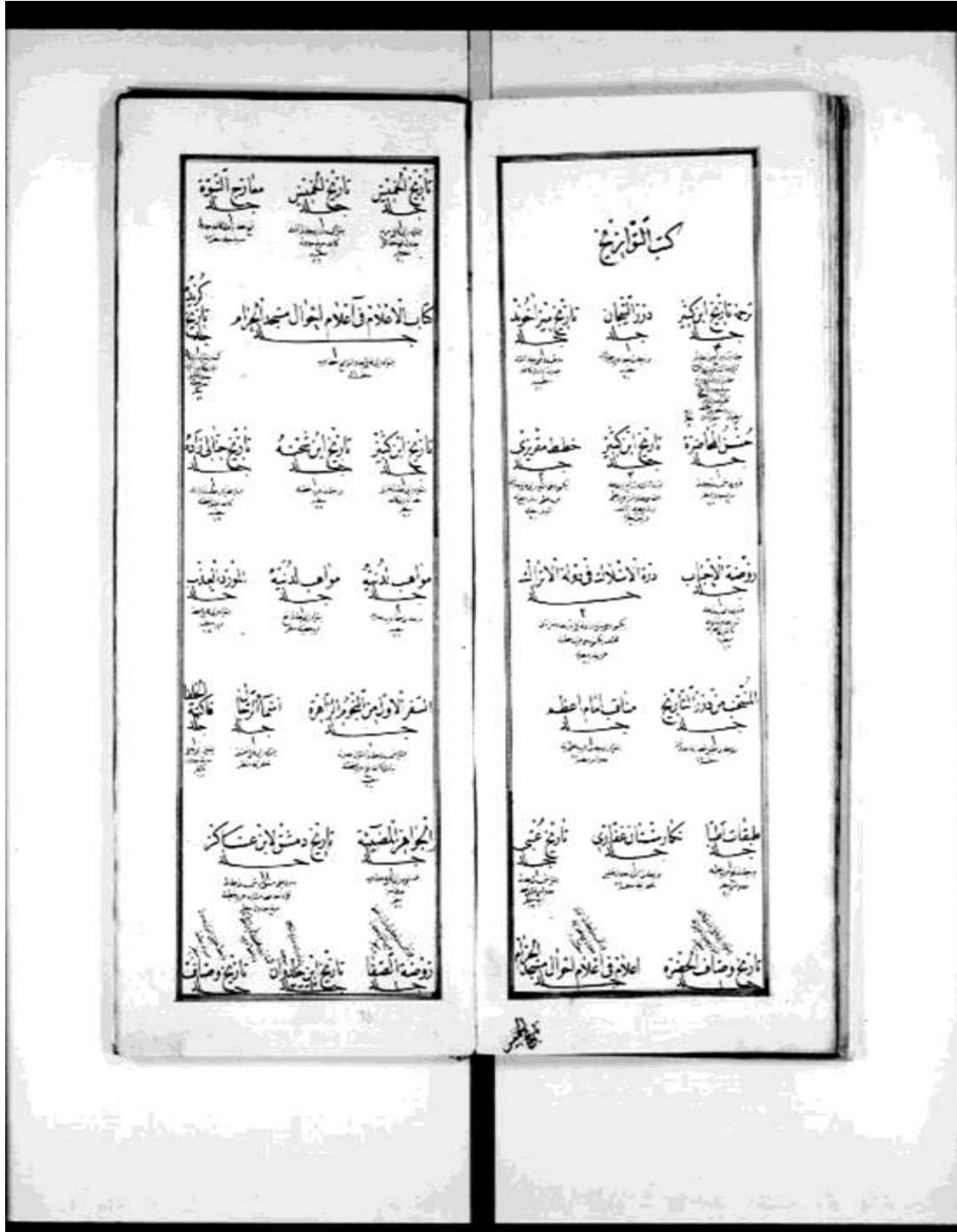
272

Ek 12. 1724 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Edeb Konu Başlıklı Kitaplar



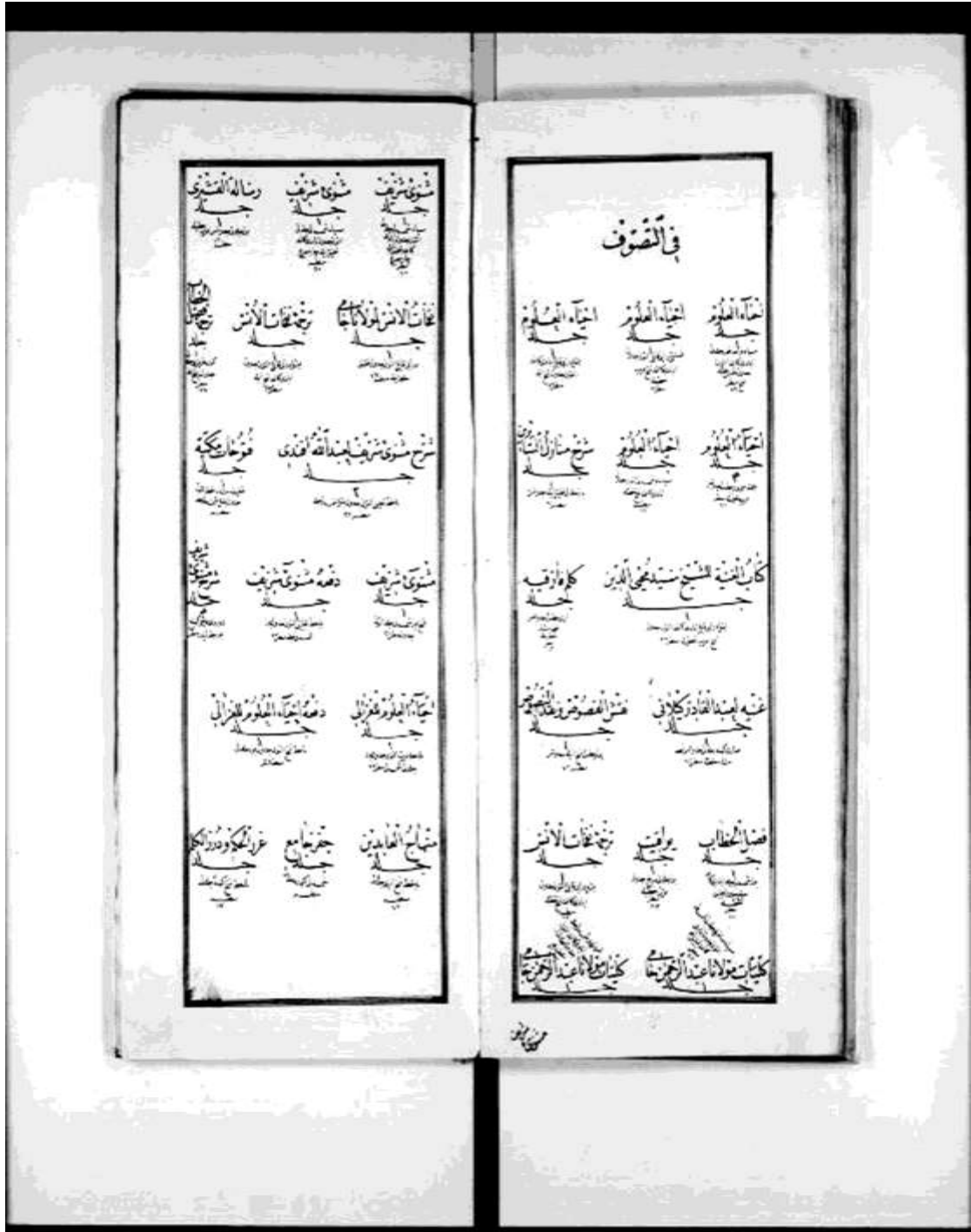
Kaynak: VGMA, Sultan Ahmed Salis Kerimesi Fatma Sultan ve Zevci Nevşehirli İbrahim Paşa, (1438 Nolu Defter) / (Kasa 13), 2 Rebiülevvel 1137 / 19 Kasım 1724.

Ek 13. 1724 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Tarih Konu Başlıklı Kitaplar



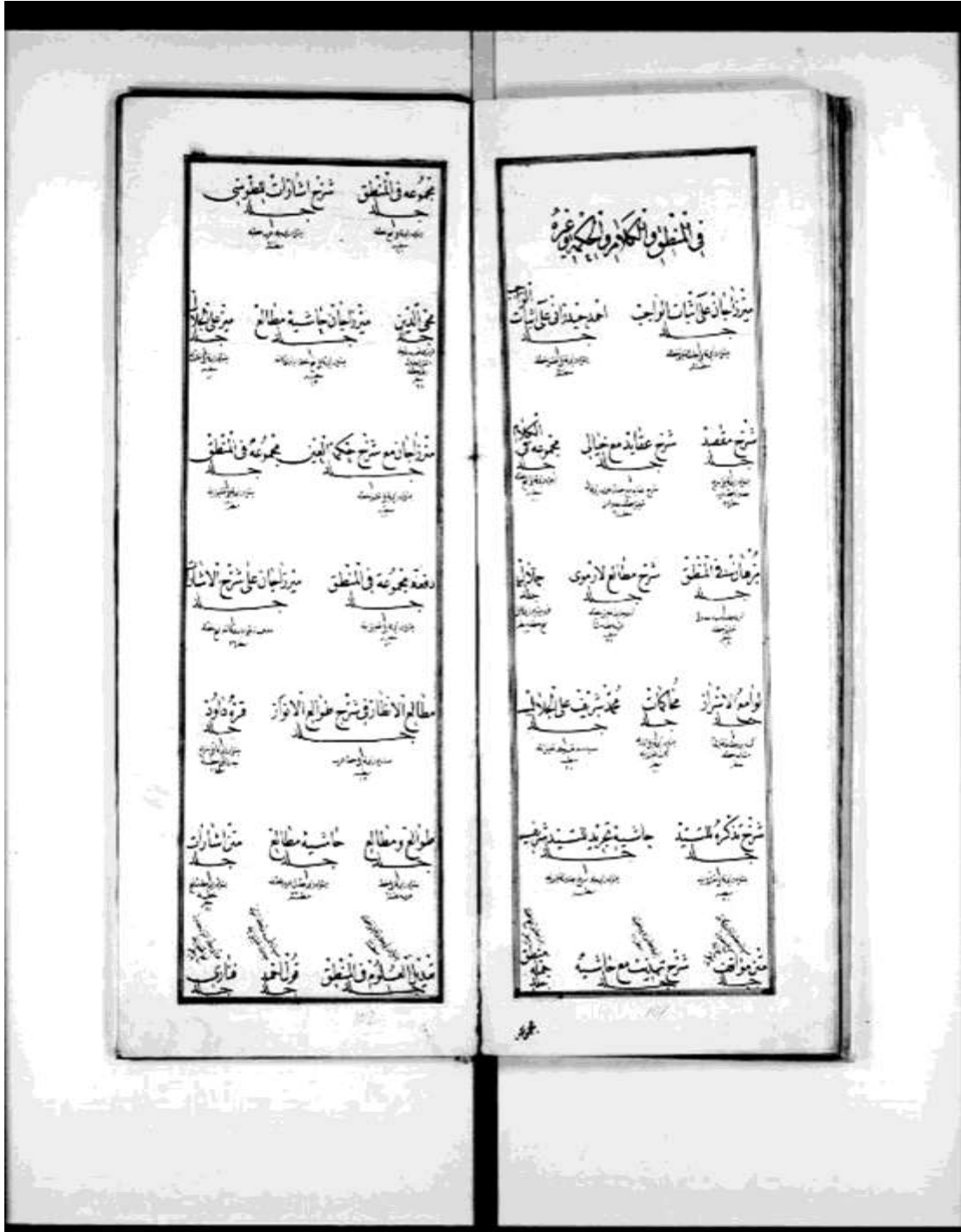
Kaynak: VGMA, Sultan Ahmed Salis Kerimesi Fatma Sultan ve Zevci Nevşehirli İbrahim Paşa, (1438 Nolu Defter) / (Kasa 13), 2 Rebiülevvel 1137 / 19 Kasım 1724.

Ek 14. 1724 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Tasavvuf Konu Başlıklı Kitaplar



Kaynak: VGMA, Sultan Ahmed Salis Kerimesi Fatma Sultan ve Zevci Nevşehirli İbrahim Paşa, (1438 Nolu Defter) / (Kasa 13), 2 Rebiülevvel 1137 / 19 Kasım 1724.

Ek 15. 1724 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Mantık ve Hikmet Konu Başlıklı



Kitaplar

Kaynak: VGMA, Sultan Ahmed Salis Kerimesi Fatma Sultan ve Zevci Nevşehirli İbrahim Paşa, (1438 Nolu Defter) / (Kasa 13), 2 Rebiülevvel 1137 / 19 Kasım 1724.

Ek 16. 1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Semavi Konu Başlıklı Kitaplar

مقدمه					
استانبول و بلاد ثلثه واقع كتبخانه لده موجود اولان كتابلرك هر نصله شمدي به قدر مطلوب وجهله دفترلري طبع اينديريله مامش ايدى. آمال معالى اشتال شاهانه لري دائما نشر معارفه مصروف اولان پادشاه معارف پرور و شهنشاہ عدالتكستر (سلطان عبد الحميد خان ثانی) اقدمن حضرتلرينك مآثر جليله ملكداريلرينه برعلاوه جيله اولق و ارباب علم و مطالعه نك مراجعتى تسهيل ايتك اوزره بوكره شهزاده جامع شريفى قريبنده كاڭن ابراهيم پاشا مدرسه سى دروننده واقع كتبخانه لده موجود اولان كتابلرك اشبو دفترى معارف نظارت جليله سى طرفندن طبع و تمثيل قانمشدر.					
ردیف	اسمى كتب	نصف	مؤلف و تاريخ	اوصاف، نيزه و تاريخ خط كتاب	
مصاحف شريفه					
۱	مصحف شريف	۱	عز قائله	ثلث اعلى و جندول انونى	
۲	(ديكر) اجزاء ۳۳	۲	جل قائله	وسرلوجه ثلث و جندول سرخ	
كتب سماويه					
۳	تورات		عربى	عرب	
۴	تجويل من حرف الانجيل		اصالح بن حسين ۹۴۲	نسخ	

Kaynak: DeFTER-i KütüphanE-i Damad İbrahim Paşa, Maarif Nezâret-i Celilesi, 63 Numaralı Matbaa, İstanbul, H. 1312 / M. 1894-95, Demirbaş Numarası : Bel_Osm_B.00235

ردیف	اسم کتاب	نصف	مؤلف و تاریخ	اوقات مجزیه و تاریخ خط کتاب
۵	زبور	عربی		عرب ۷۰۱ و محتوی
کتاب فن قرائه				
۶	ترتیب زیبا	عربی	لطائف محمود الوار داری	نسخ خلیل بن عمر جدول
۷	تیسیر	•	لاهی عمر عثمان المتوفی ۱۰۵۴	النون سر لوحه عرب
۸	شرح قصیده الشاطیبه	•	لاهی عید الله القاضی ۶۷۲	تعلیق محمد فی ۸۷۲
۹	القصیده الشاطیبه	•	لاهی محمد القاسم المتوفی ۵۹۰	و جدول النون نسخ عبد الکریم السهروردی ۷۴۶ جدول النون نسخ ظهیری
۱۰	النشر فی قرائت السبع والنشر	•	محمد الحزری ۷۷۱	
۱۱	(دیگر) مختصار والنشر	•	•	عرب مدقه فی ۸۰۳
کتاب تفاسیر شریفه				
۱۲	اقتان فی علوم القرآن	عربی	جلال الدین السبوطی ۸۷۸	عرب و جدول سرخ و ظهیری
۱۳	دیگر	•	•	عرب ۸۸۸ النون
۱۴	دیگر	•	•	• محمد فی ۸۸۳
۱۵	دیگر	•	•	•
۱۶	دیگر	•	•	نسخ فی ۸۹۱

Ek 17. 1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Kıraat Konu Başlıklı Kitaplar

Kaynak: Defter-i Kütüphane-i Damad İbrahim Paşa, Maarif Nezâret-i Celilesi, 63 Numaralı Matbaa, İstanbul, H. 1312 / M. 1894-95, Demirbaş Numarası : Bel_Osm_B.00235

Ek 18. 1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Tefsîr Konu Başlıklı Kitaplar

ردیف	اسم کتاب	تاریخ	مؤلف و تاریخ	اوقات مجزء و تاریخ خط کتاب
۵	زبور	عربی		عرب ۷۰۹ و محشی
کتاب فن قرآن				
۶	ترتیب زینا	عربی	لخافط محمود الوارداوی	نسخ خلیل بن عمر جدول
۷	تیسیر	•	لائی عمر عثمان المتوفی ۱۰۵۴	النون سرلوحه عرب
۸	شرح قصیده الشاطیہ	•	لائی عبدالله الناضی ۶۷۲	تعلیق محمد فی ۸۷۲ و جدول النون
۹	القصیده الشاطیہ	•	لائی محمد القاسم المتوفی ۵۹۰	نسخ عبد الکرم السهروردی ۷۴۶ جدول النون
۱۰	النشر فی قراءات السبع والمشر	•	لمحمد الخزری ۷۷۱	نسخ ظهریه
۱۱	(دیگر) اختصار والنشر	•	•	عرب صدقه فی ۸۰۳
کتاب تفاسیر شریفه				
۱۲	اتقان فی علوم القرآن	عربی	لجلال الدین السبوطی ۸۷۸	عرب و جدول سرخ و ظهریه
۱۳	دیگر	•	•	عرب ۸۸۸ النون
۱۴	دیگر	•	•	• محمد فی ۸۸۳
۱۵	دیگر	•	•	•
۱۶	دیگر	•	•	نسخ فی ۸۹۱

Kaynak: Defter-i Kütüphane-i Damad İbrahim Paşa, Maarif Nezâret-i Celilesi, 63 Numaralı Matbaa, İstanbul, H. 1312 / M. 1894-95, Demirbaş Numarası : Bel_Osm_B.00235

Ek 19. 1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Hadis Usulü Konu Başlıklı Kitaplar

ردیف	اسم کتاب	نصف	مؤلف و تاریخ	اوصاف، تیزه و تاریخ خط کتاب
۲۳۲	عدد الحفظ في تفسير اشرف الالفاظ	عربی	لشهاب احمد التوفيق ۷۵۶	نسخ احمد طارسی ۱۰۹۷
۲۳۳	مجموعه تقييد تفاسیر	*		نسخ ۱۱۱۵ مخفی
۲۳۴	ذکر فی الفائمه و بعض السور	*		تألیق دافستانی مخفی
۲۳۵	معرب فی اعراب القرآن	*		عرب علی ۷۴۳
کتاب اصول الحديث				
۲۳۶	شرح نخبه	*	لابن جریر المتفلائی التوفیق	تألیق محمد ۹۷۷
	احادیث و مستوعده	*	فی ۸۵۲	
		*	لسن الصالحین التوفیق ۶۰۵	
۲۳۷	شرح الالفة التواتیه	*	لصفه زین الدین العراقی	نسخ
		*	فی ۷۶۸	
۲۳۸	ذکر	*	لحمید السخاوی التوفیق ۸۰۵	عرب شهاب الدین
۲۳۹	ذکر	*	لصفه الذکور التوفیق	التسطالی ۸۸۸
		*	۸۰۵	عرب یحیی ۸۸۹
۲۴۰	شرح نخبه الفكر المدنی بقضاء الوطر	*	لابراهم الحنالی	نسخ احمد بن علی جودول
		*		شرح
کتاب الاحادیث الشریفة و ملحقاتها				
۲۴۱	احکام الاحکام فی احادیث سید الانام	*	لنقی الدین محمد بن علی ۷۳۹	عرب

Kaynak: Defter-i Kütüphane-i Damad İbrahim Paşa, Maarif Nezâret-i Celilesi, 63 Numaralı Matbaa, İstanbul, H. 1312 / M. 1894-95, Demirbaş Numarası : Bel_Osm_B.00235

Ek 20. 1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Hadis Konu Başlıklı Kitaplar

ردیف	اسم الكتاب	عدد	مؤلف وتاريخ	اوصاف مميزة وتاريخ خط
٢٣٢	عدد الحقائق في تفسير الشرف الامانة	عربي	شهاب احمد المتوفى ٧٥٦	نسخ احمد الطبري ١٠٩٧
٢٣٣	مجموعه تقييد تفاسير	*		نسخ ١١١٥ محض
٢٣٤	ديكر في الناحية وبعض السور	*		تأليف دافستان محض
٢٣٥	معرب في اعراب القرآن	*		عرب على ٧٤٣
كتب اصول الحديث				
٢٣٦	شرح نخبة	*	لابن جرر المنة لاني المتوفى ٨٥٢ ق	تأليف عدد ٩٧٧
٢٣٧	احاديث متنوعة	*	لحسن الصالح المتوفى ٦٠٥	
٢٣٨	شرح الالفية التواتية	*	لمصنف زين الدين العراقي ٧٦٨ ق	نسخ
٢٣٩	فكر	*	لحمدا السخاوي المتوفى ٨٠٥	عرب شهاب الدين التسلاي ٨٨٨
٢٤٠	شرح نخبة الفكر المسمى بقضاء الوطر	*	لمصنف المذكور المتوفى ٨٠٥	عرب يحيى ٨٨٩
٢٤١	احكام الاحكام في احاديث سيد الامام	*	لأبي الدين محمد بن علي ٧٣٩	نسخ احمد بن علي جدول شرح
كتب الاحاديث الشريفة وملحقها				
٢٤٢	احكام الاحكام في احاديث سيد الامام	*	لأبي الدين محمد بن علي ٧٣٩	عرب

Kaynak: Defter-i Kütüphane-i Damad İbrahim Paşa, Maarif Nezâret-i Celilesi, 63 Numaralı Matbaa, İstanbul, H. 1312 / M. 1894-95, Demirbaş Numarası : Bel_Osm_B.00235

Ek 21. 1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Fıkıh Usulü Konu Başlıklı Kitaplar

ردیف	اسم کتاب	جلد	مؤلف و تاریخ	اوصاف بجزه و تاریخ خط کتاب
۴۲۳	نهاية في غريب الحديث	عربی	لابي السعاده مبارک ابن محمد المعروف بابن الاثير ٦٠٤	عرب
۴۲۴	ديكر	اول	"	"
۴۲۵	ديكر	ثاني	"	۷۲۹
۴۲۶	ديكر	ثالث	"	۷۳۱
۴۲۷	نعيج البلاغه	"	لشريف الرضي البغدادي	عرب ابو العباس ۱۱۲۹
۴۲۸	وقا في فضل المصطفى	"	لابي الفرج الشهرستاني الجندی المتوفى ۵۹۷	عرب محمد ۶۷۷
کتاب اصول الفقه				
۴۲۹	اصول المسمى بليب	عربی	لابن نجيم المصري ۹۵۲	نسخ جدول سیرخ
۴۳۰	اصول المسمى بالقصول	"	لمحمد بن محمود الامر	عرب
۴۳۱	اصول	"	ولمحمدي بن محمد البزدوي المتوفى في ۴۸۲	عرب حسن محشي
۴۳۲	ديكر	"	"	عرب محشي
۴۳۳	اصول	"	لجلال الدين الجبازي	تعلیق عبد الحید ۸۷۶ محشي
۴۳۴	اصول	"	لشمس الاشمه محمد السرخسي المتوفى ۴۸۳	نخط الكردي ۶۲۹
۴۳۵	بديع النظام	"	لمظفر الدين ابن الساعاتي المتوفى في ۶۹۲	عرب
۴۳۶	تحصيل مختصر المحصول	"	لابي اثناء محمود بن ابي بكر الارموي المتوفى ۶۸۲	عرب ۱۰۸۴ تهریه

Kaynak: Defter-i Kütüphane-i Damad İbrahim Paşa, Maarif Nezâret-i Celilesi, 63 Numaralı Matbaa, İstanbul, H. 1312 / M. 1894-95, Demirbaş Numarası : Bel_Osm_B.00235

Ek 22. 1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Fıkıh Konu Başlıklı Kitaplar

ردیف	اسم الكتاب	جلد	صفحة	تأليف وتاريخ	اوصاف مميزة وتاريخ خط كاتب
٤٨٤	مختار الاخيكى	عربى		لحام الدين بن محمد المتوفى في ٦٤٤	عرب
٤٨٥	میزان الاصول في نتائج العقول	"		املاء الدين ابى بكر السمرقندى	عرب محمد ٦٦٩
٤٨٦	وجيز في الاصول ومطالب الهبة	"		ليوسف بن حسين الكرماسى المتوفى في ٩٠٦	تمليق جعفر ٩٠٤ غایت محشى
	وشرح الفرائض السراجيه	"			
كتب الفقه الشريف					
٤٨٧	احكام الاوقاف	"		لاحد بن عمر المعروف بالخصاف المتوفى ٢٦١	نسخ ابراهيم جندول سرخ و سر لوجه نسخ
٤٨٨	احكام السلطانيه	"		لابى الحسن على الماوردى المتوفى في ٤٥٠	نسخ
٤٨٩	احكام الصغار	"		لمحمد بن محمود الاستروشى ٦٢٥	تمليق
٤٩٠	امرار في الاصول والفروع	"		لابى زيد الهبوسى ٤٢٢	نسخ
٤٩١	استيعاف في احكام الاوقاف	"		ابرهان الدين الطرابلسى المتوفى في ٩٢٢	٩٧٩
٤٩٢	الاشياء والنظار	"		لزين العابدين بن نجيم المصرى المتوفى في ٩٧٠	نسخ احمد بن محمود ١٠٦٨ جندول سرخ و سر لوجه
	ورسالة في الطلاق	"			
٤٩٣	بدائع الصنائع في ترتيب الشرائع	اول		لابى بكر بن مسعود الكاشانى المتوفى ٥٨٧	نسخ
٤٩٤	ذكر	ثاني			"

Kaynak: Defter-i Kütüphane-i Damad İbrahim Paşa, Maarif Nezâret-i Celilesi, 63 Numaralı Matbaa, İstanbul, H. 1312 / M. 1894-95, Demirbaş Numarası : Bel_Osm_B.00235

Ek 23. 1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Fetva Konu Başlıklı Kitaplar

ردیف	اسم کتاب	جلد	تاریخ	مؤلف و تاریخ	اوساق نیزه و تاریخ خط کتاب
۶۷۱	بدایه النقیس	عربی		ابرهان الدین علی المرغینانی	قطب علی جدول النون
۶۷۲	دیگر	*		التوفی ۵۹۳	وسر لوحه
۶۷۳	دیگر	*		*	تعلیق علی ۱۰۶۱ جدول النون
۶۷۴	دیگر محضی	اول	*	*	نسخ قطب علی جدول النون
۶۷۵	دیگر	ثانی	*	*	نسخ محمود ۷۵۴
۶۷۶	دیگر	*	*	*	* الیاس ۷۶۲
۶۷۷	دیگر	*	*	*	عرب ای بکر ۷۷۰
		*	*	*	* خورده ۶۹۵
کتاب الفتاوی الشریفة					
۶۷۸	انقع الوسائل الى تجریر المسائل	*		لا بر ابراهیم بن علی الطرسوسی	نسخ
		*		التوفی ۷۵۸	
۶۷۹	تجرید الفتاوی	*		لابی الحسن القنوری	* اجدد ۹۵۴ ظهر
		*		التوفی فی ۴۳۸	وسر
۶۸۰	تجلیس والمزید	*		ابرهان الدین المرغینانی	نسخ نور الدین
		*		التوفی ۵۹۳	
۶۸۱	تجلیس والمزید	*		*	* محمود ۷۱۶
۶۸۲	جواهر الفتاوی	*		صدر الشہید الکرمانی	* جدول سرخ
		*			وسر لوحه
۶۸۳	خلاصة الفتاوی	*		طاهر بن اجدد الطغاری	نسخ اعلی ۵۵۸ جدول
		*		التوفی ۵۴۳	النون وسر لوحه

Kaynak: Defter-i Kütüphane-i Damad İbrahim Paşa, Maarif Nezâret-i Celilesi, 63 Numaralı Matbaa, İstanbul, H. 1312 / M. 1894-95, Demirbaş Numarası : Bel_Osm_B.00235

Ek 24. 1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Fera'iz ve Tasavvuf Konu Başlıklı

اسم الكتاب	رقم	مؤلف وتاريخ	اوصاف منه وتاريخ خط كتاب
٧٣١ منتخب آثار خاتمه	عربی	لابراهيم الحلي	نسخ
٧٣٢ موارد السائل في شوارذ المسائل	•	لجراحه عجم	نسخ ١٠٠٢ نسخ المؤلف
٧٣٣ نصاب الفتاوى	•	•	عرب يوسف ٧١٨
كتب القرائن			
٧٣٤ شرح القرائن السراجيه	•	للسيد شريف الجرجاني	نسخ ٩٩٤ جدول
٧٣٥ قرائن مع الشرح	•	الشمس ٩١٦ لاكمل الدين	عرب
٧٣٦ ديكر	•	لابي كمال ٩٢٨	نسخ جدول شرح
كتب تصوف			
٧٣٧ ترجمه فصل الخطاب	•	لامير يار شاه	نسخ
٧٣٨ ترجمه لفظات الاليس	تركي	•	نسخ جدول النون و سرلوحه
٧٣٩ رساله تشبيري	عربي	•	عرب ٤٨٨
٧٤٠ شرح نقش الفصوص	•	لشريف حسين بن ناصر	نسخ ٨٧٧
٧٤١ وقد الفصوص	•	لأولاد عبد الرحمن جاني	•
•	•	•	•
٧٤١ شرح المشوي	اول	لحسين بن حسن الخوارزمي	• جدول النون و سرلوحه

Kitaplar

Kaynak: Defter-i Kütüphane-i Damad İbrahim Paşa, Maarif Nezâret-i Celilesi, 63 Numaralı Matbaa, İstanbul, H. 1312 / M. 1894-95, Demirbaş Numarası : Bel_Osm_B.00235



Ek 25. 1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Ahlak Konu Başlıklı Kitaplar

س. ن.	اسم الكتاب	ن.	مؤلف وتاريخ	اوصاف مميزة وتاريخ خط كتاب
٧٦٠	بواقيت وجواهر مع عقائد الاكابر ٩٥٥	عربي	للشيخ عبدالوهاب الشمراني المتوفى في ٩٧٢	نسخ عثماني ١٠٧٢ سريخ
كتب المواعظ والاخلاق				
٧٦١	احياء العلوم	عربي	للإمام محمد النوري المتوفى ٥٠٥	نسخ جدول وسرلوحه النون
٧٦٢	ديكر	•	•	•
٧٦٣	ديكر	اول	•	نسخ محمد الصابوني جدول وسرلوحه النون
٧٦٤	ديكر	ثاني	•	•
٧٦٥	ديكر	ثالث	•	•
٧٦٦	ديكر	رابع	•	• ٨٨٧
٧٦٧	اخلاق وموعظه	•	لائتي برقي	نسخ جدول سريخ
٧٦٨	زرايه في مقام الشريعه	•	لاي القاسم حسين المعروف برقيب الاسفهاى المتوفى ٥٠٠	•
٧٦٩	شرح رياض الصالحين المسمى بدليل الفالحين	•	محمد بن علي بن علان المتوفى في ١٠٥٧	•
٧٧٠	ديكر	اول	•	• ١٠٨٤
٧٧١	شرح طريقه محمدية	ثاني	لرجب اندي ١٠٧٨	• ١١٦١
٧٧٢	طريقه محمدية	•	محمد بن يبر على المعروف بابر على المتوفى ٩٨١	تقليد علي ١١٠٥ جدول سريخ

Kaynak: Defter-i Kütüphane-i Damad İbrahim Paşa, Maarif Nezâret-i Celilesi, 63 Numaralı Matbaa, İstanbul, H. 1312 / M. 1894-95, Demirbaş Numarası : Bel_Osm_B.00235

Ek 26. 1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Akaid ve Kelam Konu Başlıklı

رقم الكتاب	اسم الكتاب	نوع الكتاب	مؤلف وتاريخ	اوصاف مميزة وتاريخ خط الكتاب
٧٧٣	كشف القناع عن حيل الوداع	عربي	محمد بن عبد العزيز ٩٤٩	نسخ محمد الحلبي ١٠٥٥
٧٧٤	كثر الاسرار والواع الافكار	*	لاي عبدالله محمد الصنهاجي	تعليق على فيضى ١٠٣٦
٧٧٥	مجالس العلماء	*		نسخ ٨٨١
٧٧٦	منهاج العابدين	*	للإمام محمد الغزالي المتوفى في ٥٠٥	* ٨٠٣
كتب العقائد والكلام				
٧٧٧	اربعين في اصول الدين	*	للإمام فخر الدين الرازي المتوفى ٦٠٦	نسخ عربى على ٦٠١
٧٧٨	تبصرة الاولى	*	لاي معين التتلى المتوفى في ٥٠٨	تعليق ٧٦٦
٧٧٩	نهايت	*	لمصطفى بن يوسف الشهير تقوا احمد اده المتوفى ٨٩٣	* ٩١٤
٧٨٠	جلال على التهذيب	*	جلال الدين الدواني المتوفى ٩٠٨	
٧٨١	حاشيه على اثبات الواجب	*	لاحمد بن حيدر	*
٧٨٢	حاشيه على التجريد	*	للبيد شريف بخرجالي المتوفى في ٨١٦	* حسين ٩١٥
٧٨٣	حاشيه على حاشية الخيالى	*	لقول احمد وعصام	نسخ محمد ١١١٠
	واوضح المسالك على الفية ابن مالك	*		

Kitaplar

Kaynak: *Defter-i Kütüphane-i Damad İbrahim Paşa*, Maarif Nezâret-i Celilesi, 63 Numaralı Matbaa,
İstanbul, H. 1312 / M. 1894-95, Demirbaş Numarası : Bel_Osm_B.00235



Ek 27. 1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Hikmet Konu Başlıklı Kitaplar

ردیف	اسم کتاب	نوع	مؤلف و تاریخ	اوصاف مجزء و تاریخ خط کتاب
۷۹۸	شرح المقاصد	عربی	لسعد الدین التتازای	تعلیق جدول سرخ و سرلوحه نسخ ۹۰۲
۷۹۹	دیگر	*	*	*
۸۰۰	شرح المواقف	*	لسید شریف بھرجائی المتوفی ۸۱۶	تعلیق جدول التون و سرلوحه نسخ ۸۸۵ جدول سرخ و سرلوحه عرب ۸۹۹
۸۰۱	دیگر	*	*	*
۸۰۲	الملل و الملح	*	محمد بن عبد الکرم الشہرستانی المتوفی ۵۴۸	نسخ ۱۱۰۵ جدول التون و سرلوحه تعلیق جدول سرخ عرب علی ۷۶۱
۸۰۳	مواقف	*	لقاضی عطاء الدین المتوفی ۷۵۶	نسخ حسین ۷۹۶
۸۰۴	دیگر	*	*	*
۸۰۵	دیگر	*	*	*
۸۰۶	دیگر	*	*	*
کتاب الحکمة				
۸۰۷	ابتکار الافکار	*	لسیف الدین الادبی المتوفی ۶۳۱	نسخ محمد ۱۱۱۰ جدول التون و سرلوحه نسخ جدول التون و سرلوحه نسخ هندو شاه بن سخته ۷۱۸
۸۰۸	اخوان الصفا	*	لسلہ بن احمد القرطبی المتوفی ۳۹۵	تعلیق
۸۰۹	اشارات	*	لشیخ ابو علی بن سینا المتوفی ۴۳۴	*
۸۱۰	حاشیہ علی المحاکات	*	لسید شریف الجرجانی المتوفی ۸۱۶	*
۸۱۱	حاشیہ علی شرح ہدایت الحکمة	*	لمصلح الدین اللاری المتوفی ۹۷۷	*

Kaynak: Defter-i Kütüphane-i Damad İbrahim Paşa, Maarif Nezâret-i Celilesi, 63 Numaralı Matbaa, İstanbul, H. 1312 / M. 1894-95, Demirbaş Numarası : Bel_Osm_B.00235

Ek 28. 1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Mantık Konu Başlıklı Kitaplar

اسم الكتاب	تاريخ	مؤلف وتاريخ	اوصاف مميزة وتاريخ خط كاتب
كتب المنطق			
٨٢٨	تعديل المعلوم	عربي	تعليق
٨٢٩	حاشية على الفنازي	»	» جدول سرخ
٨٣٠	حاشية على المطالع	»	نسخ ٨٦٧
٨٣١	ديكر	»	» ٨٩٤
٨٣٢	حاشية على شرح التمهيد	»	»
٨٣٣	ديكر	»	نسخ جدول سرخ وسرخ
٨٣٤	حاشية على شرح المطالع	»	» ١٠٠١
٨٣٥	حاشية على جلال التهذيب	»	» عثماني
٨٣٦	شرح مطالع الانوار المسمى بلوامع الاسرار	»	عرب ٧٨٤
٨٣٧	ديكر	»	نسخ ٨٧٦
٨٣٨	شرح مطالع	»	عرب ٧١٨
٨٣٩	مجموعة الحواشي والوسائل	»	تعليق ١٠٨١
٨٤٠	مجموعة حواشي	»	»

Kaynak: Defter-i Kütüphane-i Damad İbrahim Paşa, Maarif Nezâret-i Celilesi, 63 Numaralı Matbaa, İstanbul, H. 1312 / M. 1894-95, Demirbaş Numarası : Bel_Osm_B.00235

Ek 29. 1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Astroloji Konu Başlıklı Kitaplar

ردیف	اسم کتاب	نصف	مؤلف و تاریخ	اوصاف مميزة و تاريخ خط کتاب
۸۴۱	مجموعه حواتی	عربی		تعلیق
۸۴۲	مطالع الاوتار و طوابع	»	عمودین ابی بکر الارموی المؤلف ۶۸۹	نسخ ۶۷۵
کتاب احکام النجوم والطلسمات والجفر				
۸۴۳	احکام البارغ فی النجوم	»	للشیخ علی ابن ابی الرجا	تعلیق مصطفی ۱۱۳۷ جدول النون و سرلوحه
۸۴۴	الجفر الجامع	»	للشیخ کمال الدین ابی سالم المؤلف ۶۵۳	نسخ جدول النون و سرلوحه
۸۴۵	الستر المکتوم	»	للإمام فخر الدین الرازی المؤلف ۶۰۶	عرب
۸۴۶	مسائل فی النجوم	»	لابی یوسف ابن علی القصرانی	»
کتاب البیئة				
۸۴۷	شرح التذکره	»	لتصیر الدین الطوسی المؤلف ۶۷۲	تعلیق ۸۷۹
۸۴۸	دیکر	»	لسید شریف الجرجانی المؤلف ۸۱۶	» ۸۶۸
۸۴۹	دیکر	»	لنظام الدین الیساوی ۷۱۱	عرب ۷۲۰
۸۵۰	مجموعه رسائل عدد ۱۱	»		»
۸۵۱	نهاية الادراك فی درایة الافلاك	»	لنطب الدین الشیرازی المؤلف ۷۱۰	»

Kaynak: Defter-i Kütüphane-i Damad İbrahim Paşa, Maarif Nezâret-i Celilesi, 63 Numaralı Matbaa, İstanbul, H. 1312 / M. 1894-95, Demirbaş Numarası : Bel_Osm_B.00235

Ek 30. 1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Astronomi Konu Başlıklı Kitaplar

ردیف	اسم کتاب	نصف	مؤلف و تاریخ	اوصاف مختصه و تاریخ خط کتاب
۸۴۱	مجموعه حواشی	عربی		نقلی
۸۴۲	مطالع الاوتار و طوابع	»	محمود بن ابی بکر الارموی المؤلف ۶۸۹	نسخ ۶۷۵
کتاب احکام النجوم والعلیقات والجفر				
۸۴۳	احکام الباری فی النجوم	»	للشیخ علی ابن ابی الرجا	نقلی مصطفی ۱۱۲۷
۸۴۴	الجفر الجامع	»	للشیخ کمال الدین ابی سالم المؤلف ۶۵۲	جدول النون و سرلوحه نسخ جدول النون و سرلوحه
۸۴۵	الستر المکتوم	»	للإمام فخر الدین الرازی المؤلف ۶۰۶	عرب
۸۴۶	مسائل فی النجوم	»	لابی یوسف ابن علی التقصرانی	»
کتاب الهيئة				
۸۴۷	شرح التذکره	»	لتصیر الدین الطوسی المؤلف ۶۷۲	نقلی ۸۷۹
۸۴۸	دیگر	»	للسید شریف الجرجانی المؤلف ۸۱۶	» ۸۶۸
۸۴۹	دیگر	»	لنظام الدین الیسیاوری ۷۱۱	عرب ۷۷۰
۸۵۰	مجموعه رسائل عدد ۱۱	»		»
۸۵۱	نهاية الادوارک فی درایة الافلاک	»	لقطب الدین الشیرازی المؤلف ۷۱۰	»

Kaynak: Defter-i Kütüphane-i Damad İbrahim Paşa, Maarif Nezâret-i Celilesi, 63 Numaralı Matbaa, İstanbul, H. 1312 / M. 1894-95, Demirbaş Numarası : Bel_Osm_B.00235

Ek 31. 1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Geometri ve Matematik Konu Başlıklı Kitaplar

ردیف	اسم کتاب	تاریخ	مؤلف و تاریخ	اوصاف ممیزه و تاریخ خط کتاب
کتاب الهندسة				
۸۵۲	تعريف اقليدس	عربي	لنصر الدين الطوسي التوقي ٦٧٢	عرب ٦٦٠
۸۵۳	رساله في تثليث الزاويه	تركي		بصمه
کتاب الحساب				
۸۵۴	شرح تحفة الاحباب	عربي	عبد الله بن بهاء الدين ٩٥٤	نسخ ٦٨٦
۸۵۵	کافی	*	لابي بکر محمد بن حسن الکرجي	
کتاب الجغرافيا				
۸۵۶	مختصر اوضح المالك	تركي		رقعه ناموجود
۸۵۷	مراسد الاطلاع على اسما الامكنة والبقاع	عربي	لصفي الدين عبد المؤمن	عرب ٨٩٠
۸۵۸	نزهة المشتاق في ذكر الامصار والبلدان والافاق	*	للشريف محمد بن محمد الاندلسي الصقلي ٦٥٦	بصمه جدول سياه

Kaynak: Defter-i Kütüphane-i Damad İbrahim Paşa, Maarif Nezâret-i Celilesi, 63 Numaralı Matbaa, İstanbul, H. 1312 / M. 1894-95, Demirbaş Numarası : Bel_Osm_B.00235

Ek 32. 1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Coğrafya Konu Başlıklı Kitaplar

اسم الكتاب	تاريخ	مؤلف وتاريخ	اوصاف مميزة وتاريخ خط كاتب
كتب الهندسة			
٨٥٣	تحرير اقليدس	عربي	عرب ٦٦٠
٨٥٣	رسالة في تثليث الزاوية	تركي	بصمه
كتب الحساب			
٨٥٤	شرح تحفة الاحباب	عربي	نسخ ٦٨٦
٨٥٥	كافي	•	•
كتب الجغرافيا			
٨٥٦	مختصر اوضح المالك	تركي	رقعه ناموجود
٨٥٧	مراسد الاطلاع على اسماء الامكنة والبقاع	عربي	عرب ٨٩٠
٨٥٨	نزعة المشتاق في ذكر الامصار والبلدان والاذهق	•	بصمه جدول بيضاء

Kaynak: Defter-i Kütüphane-i Damad İbrahim Paşa, Maarif Nezâret-i Celilesi, 63 Numaralı Matbaa, İstanbul, H. 1312 / M. 1894-95, Demirbaş Numarası : Bel_Osm_B.00235

Ek 33. 1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Zooloji Konu Başlıklı Kitaplar

اسم الكتاب	ن. ق.	مؤلف وتاريخ	اوصاف مميزة وتاريخ خط كتاب
كتب التواريخ الطبيعية			
٨٥٩ حيوة الحيوان	عربي	للشيخ كمال الدين محمد	نسخ خطاب ٨٧٢
٨٦٠ ديكر	"	الدميري المتوفى ٨٠٨	فصول التون
٨٦١ كتاب الحيوان	"	"	نسخ احد ٨٣٧
٨٦٢ مفرق المذاهب وجواهر	"	لاي عثمان محمود بن بحر	" ١٨٤ فصول
	"	الجاحظ المتوفى ٣٥٥	التون وظهره
	"	للأفطاني	تعلق
كتب التواريخ البشرية			
٨٦٣ تاريخ ابن خلدون	مقدمه	وهو عبدالرحمن بن محمد	عرب ظهره وسر التون
٨٦٤ ديكر	اول	ابن خلدون الاشبيلي	"
٨٦٥ ديكر	ثالث	المتوفى ٨٠٨	"
٨٦٦ ديكر	رابع	"	"
٨٦٧ ديكر	خامس	"	"
٨٦٨ ديكر	سادس	"	"
٨٦٩ ديكر	سابع	"	ظهره
٨٧٠ تاريخ ابن الشحنة المسمى	ثامن	"	"
بروض المناظر	"	لزين الدين محمد الشيرازي	نسخ محمد ١١١٠
	"	ابن الشحنة المتوفى ٨١٥	

Kaynak: Defter-i Kütüphane-i Damad İbrahim Paşa, Maarif Nezâret-i Celilesi, 63 Numaralı Matbaa, İstanbul, H. 1312 / M. 1894-95, Demirbaş Numarası : Bel_Osm_B.00235

Ek 34. 1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Tarih Konu Başlıklı Kitaplar

رقم الكتاب	اسم الكتاب	الف	ع	مؤلف وتاريخ	اوصاف مميزة وتاريخ خط كتاب
كتب التواريخ الطبيعية					
٨٥٩	حيوة الحيوان	عربي		للشيخ كمال الدين محمد	نسخ خطي ٨٧٢
٨٦٠	ديكر			الدميري المتوفى ٨٠٨	فصول التون
٨٦١	كتاب الحيوان			لاي عثمان عمرو بن بحر	نسخ احمد ٨٣٧
٨٦٢	مفرقانة اجار وجواهر			الجاحظ المتوفى ٢٥٥	١٨٤ فصول
				للانطوني	التون وطهره
كتب التواريخ البشرية					
٨٦٣	تاريخ ابن خلدون	مقدمه		وهو عبدالرحمن بن محمد	عرب طهره وسرا التون
٨٦٤	ديكر	اول		ابن خلدون الاشعري	
٨٦٥	ديكر	ثالث		المتوفى ٨٠٨	
٨٦٦	ديكر	رابع			
٨٦٧	ديكر	خامس			
٨٦٨	ديكر	سادس			
٨٦٩	ديكر	سابع			طهره
٨٧٠	تاريخ ابن الشحنة المسمى بروض المناظر	ثامن		لزين الدين محمد الشيرازي	نسخ محمد ١١١٠
				ابن الشحنة المتوفى ٨١٥	

Kaynak: Defter-i Kütüphane-i Damad İbrahim Paşa, Maarif Nezâret-i Celilesi, 63 Numaralı Matbaa, İstanbul, H. 1312 / M. 1894-95, Demirbaş Numarası : Bel_Osm_B.00235

Ek 35. 1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Tıp Konu Başlıklı Kitaplar

ردیف	اسم کتاب	نوع	مؤلف و تاریخ	اوصاف مختصه و تاريخ خط کتاب
۹۱۸	کتاب البینه والتاریخ	عربی	لابی زید احمد البلی	عرب
۹۱۹	مجموعه حافظ ابرو	فارسی	۳۴۰	فطریق اعلى جدول
۹۲۰	مختصر تاریخ مصر	ترکی	مصالح بن جلال ۹۸۰	وسرلوحه وظهره التون نسخ جدول و سرلوحه وظهره التون
۹۲۱	مروج الذهب	عربی	الامام ابی الحسن علی	•
۹۲۲	المختب فی تکملة تاریخ حلب	•	المعمرى ۳۴۶ لابن دتلا الطلی	تعلیق
۹۲۳	نیجانی شرح النبی	•	لمحمد بن عمر النبیانی	نسخ محمود ۸۶۹ جدول
۹۲۴	البحر الزاهر فی مالوک مصر والقاهره	•	لیوسف بن قفری برد الطاهرى ۸۷۴	نسخ جدول و سرلوحه التون
۹۲۵	مختة النوارین	ترکی	لمحمد بن محمد الادرنوی	نسخ
۹۲۶	نهی السلوک فی تبابه الملوک	عربی	للمشیج عبد الرحمن	• سید علی ۸۳۰ جدول وفصول التون
کتاب الطب				
۹۲۷	بطارنامه	ترکی		نسخ
۹۲۸	تذکره	عربی	للمشیج داود الانطاکی	• ۱۰۹۱ جدول
۹۲۹	جامع المفروعات	•	۱۰۰۸ لابی عبدالله الشیر بان	وسرلوحه التون نسخ ۷۲۴
۹۳۰	شرح القانون	•	للمشیج الدین الآملی	نسخ

Kaynak: Defter-i Kütüphane-i Damad İbrahim Paşa, Maarif Nezâret-i Celilesi, 63 Numaralı Matbaa, İstanbul, H. 1312 / M. 1894-95, Demirbaş Numarası : Bel_Osm_B.00235

Ek 36. 1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Edebiyat Konu Başlıklı Kitaplar

رقم الكتاب	اسم الكتاب	نوع الكتاب	مؤلف وتاريخ	اوصاف مميزة وتاريخ خط الكتاب
٩٣١	شرح مختصر الايات	عربي		تعليق مصطفي ٩٦٤
٩٣٢	شرح الموجز المسمى بالعلمي	عربي	لاي اسحق الكارزوني	عربي نظيره التون
٩٣٣	شفاء الاستقام ودواء الآلام	عربي	الحضر بن علي المعروف بالحاج باشا ٨٠٠	نسخ جدول وسرلوحه سرح
٩٣٤	شفاء الآلام بقلب اهل الاسلام	عربي	جمال الدين	نسخ جدول وسرلوحه التون
٩٣٥	عيون الانبياء في طبقات الاطباء	عربي	لاي العباس احمد الشيرين ابن ابي اسبيعه ٦٦٨	نسخ ابراهيم
٩٣٦	قانون ونصف اهل نجا	عربي	للشيخ الرئيس ابي علي بن سينا المتوفى ٤٢٧	٩٩٩ جدول سرح وسرلوحه مطبوع روميا در سنة ١٥٩٣ جدول سياه
٩٣٧	ديكر	عربي		نسخ
٩٣٨	ديكر	عربي		عربي ٧٣٩
٩٣٩	ديكر	عربي		
٩٤٠	ملايح الطيب جهله	عربي	يوسف بن الخليل الطوسي ٧١١	
كتب الادبيات				
٩٤١	اسمى كتب المسمى بكتف الطون	عربي	للكاتب چلبى	تعليق صالح ١١٣١ جدول التون وسرلوحه
٩٤٢	الف با	عربي	لاي الحاج يوسف الاندلسي	تعليق مصطفي ١١١٠ جدول التون وسرلوحه

Kaynak: Defter-i Kütüphane-i Damad İbrahim Paşa, Maarif Nezâret-i Celilesi, 63 Numaralı Matbaa, İstanbul, H. 1312 / M. 1894-95, Demirbaş Numarası : Bel_Osm_B.00235

Ek 37. 1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Şiir Konu Başlıklı Kitaplar

رقم الكتاب	اسم الكتاب	لغة	مؤلف وتاريخ	أوصاف مميزة وتاريخ خط كاتب
٩٥٩	محاضرة إبراهيم سامرة الأحبار	عربی	الشيخ الأكبر محي الدين العربي قدس سره	نسخ ١٠٢٨
٩٦٠	مفتاح السعادة ترجمه	ترکی	لابن المؤلف كمال الدين محمد ١٠٢٧	تعلیق اسماعیل ١١١٠ جدول سرخ
٩٦١	مقامات الطربى محشى ونقیس	عربی	لابي محمد قائم الطربى المتوفى ٥١٦	نسخ اعلا خلیل ١١٢٣ جدول التون وسراوجه
٩٦٢	ديكر محشى	"	"	نسخ
٩٦٣	فصرة الاعراض في فصرة العريض	"	لابي علي المنظر الحيني المتوفى ٦٤٢	" محمد ٦٤٠
٩٦٤	تذول الفيت	"	لابدر الدين الدمايني المتوفى ٨٢٨	" جدول سرخ وسراوجه
٩٦٥	زهة القلوب	"	لحداد القزويني المتوفى ٧٥٠	تعلیق ١٠١٣ جدول سرخ
كتب الاشعار والدواوين				
٩٦٦	بوستان منتخباتي	فارسی	للشيخ سعدى الشيرازي المتوفى ٦٩١	تعلیق اعلا ٩٠٨ التون وسراوجه
٩٦٧	ديوان	"	لحاتم خاقاني شيرواني	نسخ
٩٦٨	ديكر	"	"	تعلیق جدول التون وسراوجه
٩٦٩	ديكر	"	للشيخ سعدى الشيرازي المتوفى ٦٩١	تعلیق جدول سرخ
٩٧٠	ديكر	"	لصائب المتوفى في ١٠٨٧	" جدول وسراوجه التون
٩٧١	ديكر	"	لطالب الآمل المتوفى ٨٥٤	تعلیق
٩٧٢	شرح ديوان حافظ	ترکی	للمولى سودى المتوفى في ١٠٠٠	نسخ جدول وسراوجه التون

Kaynak: Defter-i Kütüphane-i Damad İbrahim Paşa, Maarif Nezâret-i Celilesi, 63 Numaralı Matbaa, İstanbul, H. 1312 / M. 1894-95, Demirbaş Numarası : Bel_Osm_B.00235

Ek 38. 1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Münazara Konu Başlıklı Kitaplar

ردیف	اسم کتاب	نوع	مؤلف وتاریخ	اوصاف بجزء وتاریخ خط کتاب
۱۰۳۵	شرح المفتاح	عربی	لعماد الدين الكاشي	نسخ
۱۰۳۶	مختصر المطول	"	لعماد الدين القفازي	"
۱۰۳۷	مطول	"	۶۹۲	تعلیق ۱۰۷۶ جدول
۱۰۳۸	مفتاح العلوم	"	لای یعقوب یوسف	سرخ
۱۰۳۹	دبکر قسم ثالث	"	السکاکي المتوفى ۶۲۶	عرب ۶۵۰
۱۰۴۰	دبکر قسم ثالث	"	"	"
۱۰۴۱	دبکر قسم ثالث	"	"	نسخ اعلا جدول التون وسرلوحه تعلیق محمد ۷۵۶
۱۰۴۲	ملخص مع شرحه	"	لعماد اللطيف ۱۰۲۵	۱۱۱۷ جدول سرخ
کتاب آداب البحث والاستعارة والوضع				
۱۰۴۳	شرح آداب سمرفندي	"	لقطب الدين الكيلاني	تعلیق احمد ۸۲۶
۱۰۴۴	شرح الاستعارة	"	لعماد الدين المتوفى	"
۱۰۴۵	شرح الوضعية	"	۹۴۳	ابوب ۱۰۳۰ جدول التون تعلیق
۱۰۴۶	مجموعه في الآداب	"	"	نسخ محمد ۱۰۷۸
۱۰۴۷	دبکر في الآداب	"	"	تعلیق
	عدد ۹			

Kaynak: Defter-i Kütüphane-i Damad İbrahim Paşa, Maarif Nezâret-i Celilesi, 63 Numaralı Matbaa, İstanbul, H. 1312 / M. 1894-95, Demirbaş Numarası : Bel_Osm_B.00235

Ek 39. 1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Nahiv Konu Başlıklı Kitaplar

ردیف	اسم کتاب	نصف	مؤلف و تاریخ	اوصاف ممیزه و تاریخ خط کتاب
۱۰۴۸	دیگر فیها میر ابو الفتح و رسائل ۳	عربی		تعليق
۱۰۴۹	دیگر فیها مناظره و آداب	•	للمعتمدی الرومی	عرب مجلد ۷۷۳
	وشرح آداب البحر قندی	•	لشمس الدین الخراسانی	
کتاب النحو				
۱۰۵۰	الانصاح فی اعراب الفاتحه	•	لواحد من علماء الدولة المرادیه	نسخ
	و متن الکتابه	•	لابن الملبی فی ۵۴۶	۱۰۹۶ •
۱۰۵۱	امتحان الازکیا	•		
۱۰۵۲	الفیه فی النحو	•	لحمید الشیر بابن مالک ۶۷۲	
۱۰۵۳	جنی الهدای فی حروف النعمانی	•	لبدر الدین المرادی ۷۴۹	• احد
۱۰۵۴	حاشیه علی معنی اللیب	•	جلال الدین السیوطی ۹۱۱	عرب
۱۰۵۵	حاشیه علی شرح الجای	•	لمولانا عبدالغفور اظہاری ۹۱۳	نسخ یوسف ۱۱۰۳ جدول مرخ
۱۰۵۶	دیگر	•	•	تعليق

Kaynak: Defter-i Kütüphane-i Damad İbrahim Paşa, Maarif Nezâret-i Celilesi, 63 Numaralı Matbaa, İstanbul, H. 1312 / M. 1894-95, Demirbaş Numarası : Bel_Osm_B.00235

Ek 40. 1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Sarf Konu Başlıklı Kitaplar

اسم الكتاب	تاريخ	مؤلف وتاريخ	اوصاف مميزة وتاريخ
١١٠١	المفصل	عربي	نسخ خط الحور
١١٠٢	ديكر	•	عرب ٧١٦
كتب الصرف			
١١٠٣	دستور الادب	•	نسخ محمد ٨٤٠
١١٠٤	شرح الشافية	•	تعلیق جدول النون
١١٠٥	ديكر	•	وسر لوحه
١١٠٦	ديكر	•	نسخ
١١٠٧	شرح المراح	•	جدول ١٠٠٥
١١٠٨	شافية	•	تعلیق اعلال جدول النون
كتب اللغات العربية والفارسية والتركية			
١١٠٩	اخترى	•	نسخ اعلى ١١٢١
١١١٠	ترجمان الصحاح	•	جدول ٩٥٥

Kaynak: Defter-i Kütüphane-i Damad İbrahim Paşa, Maarif Nezâret-i Celilesi, 63 Numaralı Matbaa, İstanbul, H. 1312 / M. 1894-95, Demirbaş Numarası : Bel_Osm_B.00235

Ek 41. 1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Lügat Konu Başlıklı Kitaplar

ردیف	اسم کتاب	نصف	تصنیف	مؤلف و تاریخ	اوصاف نمونه و تاریخ خط کتاب
۱۱۰۱	المعصل	عربی	للامامة جابر الله محمود	الزعمشیری ۵۳۸	نسخ خط الطور
۱۱۰۲	دیگر	»	»	»	عرب ۷۱۶
کتاب الصرف					
۱۱۰۳	دستور الادب	»	الحسین بن ابراهيم النظری	۴۹۹	نسخ مجد ۸۴۰
۱۱۰۴	شرح الشافية	»	لاحسن بن حسن الطاربردی	۷۴۶	تعليق جدول النون و سرلوحه
۱۱۰۵	دیگر	»	»	»	»
۱۱۰۶	دیگر	»	السید عبد الله الشهير بنقره کار	۷۷۶	نسخ
۱۱۰۷	شرح المراح	»	المولى احمد المروف	بديكتوز	جدول مرفخ ۱۰۰۵
۱۱۰۸	شافية	»	لابي عمرو عثمان الشهير بابن	الحاجب ۵۴۶	تعليق اغلا جدول النون و سرلوحه
کتاب اللغات العربية والفارسية والتركية					
۱۱۰۹	اختری	»	مصطفى القراء حصاری	۹۷۵	نسخ اعلى ۱۱۲۱
۱۱۱۰	ترجمان الصحاح	»	ليبر مجد بن يوسف	الاتقوى	جدول ۹۵۵ شرح

Kaynak: Defter-i Kütüphanesi-i Damad İbrahim Paşa, Maarif Nezâret-i Celilesi, 63 Numaralı Matbaa, İstanbul, H. 1312 / M. 1894-95, Demirbaş Numarası : Bel_Osm_B.00235

Ek 42. 1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Bilim Mecmuaları Konu Başlıklı

ردیف	اسم کتاب	نصف	ع	مؤلف و تاریخ	اوصاف مجزء و تاریخ خط کتاب
۱۱۴۳	مصباح المنیر غریب شرح الکیر		عربی	لاحد بن محمد المقرئ ۷۳۴	نسخ ۱۱۴۷ جدول مرخ و سرلوحه
۱۱۴۴	معرب الله		»	لابی الفتح ناصر المظفری ۶۱۰	نسخ ۷۷۳ جدول النون و سرلوحه
۱۱۴۵	دیگر		»	»	نسخ ۹۶۹ جدول مرخ و سرلوحه
۱۱۴۶	دیگر		»	»	تعلیق
۱۱۴۷	دیگر		»	»	عرب حسن ۶۸۰
۱۱۴۸	دیگر		»	»	عرب سلیمان ۶۱۹
۱۱۴۹	مقدمة الادب فی لغة العرب		»	لعلامة جابر الله محمود الزحشری ۳۸۰	نسخ محمود ۷۳۰
مجامیع الفنون					
۱۱۵۰	مجموعة الرسائل عدد ۱۳		» وفادسی		» و تعلیق
۱	فہما جلاء الفہوم فی روایۃ العلوم				
۲	تعدیل العلوم فی قسمی المنطق				

Kitaplar

Kaynak: *Defter-i Kütüphane-i Damad İbrahim Paşa*, Maarif Nezâret-i Celilesi, 63 Numaralı Matbaa, İstanbul, H. 1312 / M. 1894-95, Demirbaş Numarası : Bel_Osm_B.00235



Ek 43. 1895 Tarihli Kütüphane Kataloğu : Çeşitli Konularda Kitaplar

اسم الكتاب	تاريخ	مؤلف وتاريخ	اوصاف مميزة وتاريخ
٢	ودكر رسالتي المروض لمولانا عشق		
٣	وكافي في علم المروض والقوافي		
١١٥٢	ديكر مجموع	عربي	نسخ عربي
١	فيها شرح تهذيب المنطق لجلال الدين الدواني		
٢	ودكر شرح التهذيب لاحدين يحيى حفيد العلامة الشافعي		
٣	وبعض المسائل المنفرقة		
كتب متنوعة			
١١٥٣	شرح فقه الأكبر	•	بصريه
١١٥٤	قره خليل	•	•
١١٥٥	ايوب الانصاري	•	•

Kaynak: Defter-i Kütüphane-i Damad İbrahim Paşa, Maarif Nezâret-i Celilesi, 63 Numaralı Matbaa, İstanbul, H. 1312 / M. 1894-95, Demirbaş Numarası : Bel_Osm_B.00235